

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

2015

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

Αριθμ. Μ.Α.Ε. 2443/06/Β/86/23

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015

(Ν 3556/2007, άρθρο 4)

ΑΘΗΝΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Ελεγχμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις	5
1.1	Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου	7
1.2	Οικονομικές Καταστάσεις Μητρικής Εταιρείας	79
2.	Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	139
3.	Δήλωση Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και ενός Μέλους του Δ.Σ. για αληθινή απεικόνιση των στοιχείων της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης	177
4.	Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων και της Ετήσιας Έκθεσης Δ.Σ.	181
5.	Πρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία απόφασης 7/448/11.10.07 Δ.Σ.Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	185
5.1	Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν 3401/2005	186
5.2	Συνοπτικά Οικονομικά στοιχεία - Δημοσίευση στον τύπο	189
5.3	Διαδικτυακός τόπος	194

1. Ελεγχμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

1.1 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ**

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

Γ.Ε.ΜΗ: 000296601000

ΑΡ.Μ.Α.Ε.: 2443/06/Β/86/23

ΕΔΡΑ: ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8^Α, 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

σελίδα

	Στοιχεία Επιχείρησης	12
	Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής θέσης	15
	Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	16
	Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	17
	Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	18
	Σημειώσεις επί των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων	19
1	Γενικές πληροφορίες	19
2	Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	19
2.1	Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	19
2.2	Ενοποίηση Οικονομικών Καταστάσεων	22
2.3	Ενοποιήσεις επιχειρήσεων	23
2.4	Πληροφόρηση κατά τομέα	24
2.5	Συναλλαγματικές μετατροπές	24
2.6	Ενσώματα πάγια	25
2.7	Κόστος δανεισμού	26
2.8	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	26
2.9	Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων	26
2.10	Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	27
2.11	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	27
2.12	Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων	29
2.13	Κρατικές επιχορηγήσεις	30
2.14	Αποθέματα	30
2.15	Εμπορικές απαιτήσεις	30
2.16	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	31
2.17	Μετοχικό κεφάλαιο	31
2.18	Δανεισμός	31
2.19	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	31
2.20	Παροχές στο προσωπικό	32
2.21	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	33
2.22	Προβλέψεις	33
2.23	Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις	33
2.24	Αναγνώριση εσόδων	34
2.25	Μισθώσεις	34
2.26	Διανομή μερισμάτων	35
2.27	Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές	35
2.28	Συγκριτικά στοιχεία	35
3	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	35
3.1	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	35
3.2	Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου	40
3.3	Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών	41

4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	42
5	Πληροφόρηση κατά τομέα	43
6	Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	46
7	Ασώματες ακινητοποιήσεις	47
8	Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	48
9	Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	53
10	Αποθέματα	53
11	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	53
12	Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	55
13	Μετοχικό κεφάλαιο	56
14	Αποθεματικά	58
15	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	59
16	Δανεισμός	60
17	Αναβαλλόμενη φορολογία	63
18	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	64
19	Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	67
20	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	67
21	Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	67
22	Παροχές σε εργαζομένους	68
23	Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	68
24	Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)	69
25	Χρηματοοικονομικά (έξοδα)/έσοδα - καθαρά	69
26	Ζημιές/κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	69
27	Φόρος Εισοδήματος	69
28	Κέρδη ανά μετοχή	71
29	Μερίσματα	71
30	Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	71
31	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις	71
32	Δεσμεύσεις και συμβατικές υποχρεώσεις	72
33	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	73
34	Κύριες θυγατρικές, συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις	75
35	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού	76

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Ευστάθιος Τσοτσόρος - Πρόεδρος Δ.Σ
Γρηγόριος Στεργιούλης - Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Σιάμισις - Μέλος
Ιωάννης Ψυχογιός – Μέλος
Γεώργιος Γρηγορίου – Μέλος
Γεώργιος Μαλόγλου – Μέλος
Δημήτριος Κοντοφάκας – Μέλος
Θεόδωρος-Αχιλλέας Βάρδας – Μέλος
Θεόδωρος Πανταλάκης – Μέλος
Κωνσταντίνος Παπαγιαννόπουλος – Μέλος
Παναγιώτης Οφθαλμίδης – Μέλος
Σπυρίδων Παντελιάς – Μέλος
Στρατής Ζαφείρης – Μέλος

ΆΛΛΑ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ:

Ιωάννης Παπαθανάσιου - Πρόεδρος Δ.Σ (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Κωστόπουλος - Διευθύνων Σύμβουλος (Έως 7/5/2015)
Γεώργιος Αλεξόπουλος - Μέλος (Έως 3/12/2015)
Σωτήριος Κοντονάσιος - Μέλος (Έως 15/10/2015)
Άγγελος Χατζηδημητρίου - Μέλος (Έως 7/5/2015)
Βασίλειος Νικοητόπουλος - Μέλος (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Ράπτης - Μέλος (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Σεργόπουλος - Μέλος (Έως 7/5/2015)
Χρήστος Ραζέλης - Μέλος (Έως 7/5/2015)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ:

Χειμάρρας 8^Α 15125 Μαρούσι, Ελλάδα

ΑΡ.Μ.Α.Ε.:

2443/06/Β/86/23

Γ.Ε.ΜΗ. :

000296601000

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

Πράισγουωτερχάους Κούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφόρος Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
Ελλάδα

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε (η «Εταιρεία») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2015, ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΠΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr
Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντάστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015, τη χρηματοοικονομική του επίδοση και τις ταμειακές του ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43α (παρ. 36) του κ.ν. 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α (παρ.3α), 108 και 37 του κ.ν. 2190/1920.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2016

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος

Α.Μ. ΣΟΕΛ 17701

Πράιγουοτερχαους Κούπερς
Ανώνυμη ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113
Λεωφ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr
Λεωφ. Κηφισίας 260 & Ηόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	6	3.385.270	3.398.170
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	117.062	131.978
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	8	678.637	682.425
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	239.538	224.788
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	3	523	1.547
Δάνεια, προκαταβολές και και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9	85.022	86.698
		4.506.052	4.525.606
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	10	662.025	637.613
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	11	752.142	708.227
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	12	2.108.364	1.847.842
		3.522.531	3.193.682
Σύνολο ενεργητικού		8.028.583	7.719.288
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	13	1.020.081	1.020.081
Αποθεματικά	14	443.729	435.013
Αποτελέσματα εις νέον		220.506	163.048
Κεφάλαιο & αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		1.684.316	1.618.142
Δικαιώματα μειοψηφίας		105.954	110.404
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.790.270	1.728.546
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	16	1.597.954	1.811.995
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	17	45.287	40.953
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	18	95.362	92.728
Προβλέψεις	19	6.405	6.224
Λοιπές υποχρεώσεις	20	22.674	21.861
		1.767.682	1.973.761
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15	2.795.378	2.679.199
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	21	34.814	60.087
Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		6.290	34.901
Δάνεια	16	1.633.033	1.177.645
Μερίσματα πληρωτέα		1.116	65.149
		4.470.631	4.016.981
Σύνολο υποχρεώσεων		6.238.313	5.990.742
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		8.028.583	7.719.288

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2015 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2016.

Ευστάθιος Τσασσορός

Γρηγόριος Στεργιούλης

Ανδρέας Σιάμισις

Στέφανος Παπαδημητρίου

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Διευθύνων Σύμβουλος

Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών Ομίλου
Μέλος Δ.Σ.

Διευθυντής Λογιστικής

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)		7.302.939	9.478.444
Κόστος πωληθέντων		(6.608.357)	(9.333.608)
Μεικτό κέρδος		694.582	144.836
Έξοδα πωλήσεων και λειτουργίας διάθεσης		(339.901)	(323.305)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		(118.328)	(116.947)
Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	23	(536)	(4.266)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) - καθαρά	24	9.427	10.770
Λειτουργικό αποτέλεσμα		245.244	(288.912)
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)/έσοδα - καθαρά	25	(201.045)	(215.030)
Κέρδη/(Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	26	(26.753)	(9.198)
Κέρδη από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις & κοινοπραξίες	8	21.518	28.245
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		38.964	(484.895)
Φόρος εισοδήματος	27	6.063	116.305
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους		45.027	(368.590)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών		1.615	(6.234)
		1.615	(6.234)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		(255)	375
Απραγματοποίητα κέρδη/(ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	(4.802)	(42.289)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	24.548	(3.586)
Λοιπές κινήσεις και συναλλαγματικές διαφορές		(603)	185
		18.888	(45.315)
Λοιπά συνολικά (έξοδα)/έσοδα έτους, καθαρά από φορολογία		20.503	(51.549)
Συγκεντρωτικά συνολικά (έξοδα)/έσοδα έτους μετά από φόρους		65.530	(420.139)
Κέρδη/(ζημιές) αποδοτέα σε ιδιοκτήτες της μητρικής		46.684	(365.292)
Κέρδη/(ζημιές) αποδοτέα σε Δικαιώματα μειοψηφίας		(1.657)	(3.298)
		45.027	(368.590)
Συγκεντρωτικά συνολικά (έξοδα) / έσοδα αποδοτέα σε Ιδιοκτήτες της μητρικής		67.239	(416.881)
Συγκεντρωτικά συνολικά (έξοδα)/έσοδα αποδοτέα σε Δικαιώματα μειοψηφίας		(1.709)	(3.258)
		65.530	(420.139)
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	28	0,15	(1,20)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

¹ Τα συγκριτικά ποσά έχουν προσαρμοστεί, όπου ήταν απαραίτητο κατόπιν της υιοθέτησης του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, όπως περιγράφεται στη Σημ. 2.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ							
ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ							
	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Απόθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014		1.020.081	566.103	512.771	2.098.955	115.511	2.214.466
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	14	-	330	-	330	45	375
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	14	-	135	-	135	50	185
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	14	-	(6.179)	-	(6.179)	(55)	(6.234)
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	-	(42.289)	-	(42.289)	-	(42.289)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	-	(3.586)	-	(3.586)	-	(3.586)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)		-	(51.589)	-	(51.589)	40	(51.549)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους		-	-	(365.292)	(365.292)	(3.298)	(368.590)
Συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		-	(51.589)	(365.292)	(416.881)	(3.258)	(420.139)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	13	-	(24)	275	251	-	251
Διανομή αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013		-	(64.376)	193	(64.183)	(22)	(64.205)
Μεταφορά φόρου διανομής αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013		-	(15.101)	15.101	-	-	-
Μερίσματα σε κατόχους μειοψηφίας		-	-	-	-	(1.827)	(1.827)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014		1.020.081	435.013	163.048	1.618.142	110.404	1.728.546
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	14	-	(178)	-	(178)	(77)	(255)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	14	-	(632)	-	(632)	29	(603)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	14	-	1.619	-	1.619	(4)	1.615
Κέρδη / (Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	-	(4.802)	-	(4.802)	-	(4.802)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	-	24.548	-	24.548	-	24.548
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)		-	20.555	-	20.555	(52)	20.503
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους		-	-	46.684	46.684	(1.657)	45.027
Συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		-	20.555	46.684	67.239	(1.709)	65.530
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	13	-	(2.893)	2.893	-	-	-
Μεταφορά απο αποθεματικά στα αποτελέσματα	14	-	(8.946)	8.946	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	(772)	(772)	-	(772)
Φόρος ενδο-ομιλικών μερισμάτων χρήσης 2014		-	-	(293)	(293)	-	(293)
Μερίσματα σε μετόχους μειοψηφίας		-	-	-	-	(2.741)	(2.741)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015		1.020.081	443.729	220.506	1.684.316	105.954	1.790.270

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

¹ Τα συγκριτικά ποσά έχουν προσαρμοστεί, όπου ήταν απαραίτητο, κατόπιν της υιοθέτησης του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, όπως περιγράφεται στη Σημ. 2.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ			
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	30	494.359	875.532
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(34.648)	(22.750)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		459.711	852.782
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		(165.253)	(135.880)
Είσπραξη από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		828	4.981
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής πληρωθέντα		(772)	-
Εισπραχθείσες επιδοτήσεις		1.182	-
Εισπραχθέντες τόκοι		8.797	8.841
Μερίσματα εισπραχθέντα	8	18.289	39.221
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις - καθαρές	8	18	(76)
Εισπράξεις από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		771	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(136.140)	(89.913)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Τόκοι καταβληθέντες		(200.793)	(196.886)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της εταιρείας		(64.004)	(363)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μειοψηφίας		(2.770)	(1.827)
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα δάνεια		420.924	1.111.611
Εξοφλήσεις δανείων		(226.690)	(827.781)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(73.333)	84.754
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		250.238	854.623
Ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή του έτους	12	1.847.842	959.602
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		10.284	33.617
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		250.238	854.623
Ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος του έτους	12	2.108.364	1.847.842

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 75 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1 Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία Ελληνικά Πετρέλαια και οι θυγατρικές της εταιρείες («Ελληνικά Πετρέλαια» ή «Ομίλος») δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας κυρίως στην Ελλάδα, τη Νοτιανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Οι δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν τη διύλιση και εμπορία προϊόντων πετρελαίου, την παραγωγή και εμπορία πετροχημικών προϊόντων και την έρευνα για υδρογονάνθρακες. Ο Όμιλος παρέχει επίσης μηχανολογικές υπηρεσίες, ενώ μέσω των συμμετοχών του στη ΔΕΠΑ και την Elpedison B.V., δραστηριοποιείται και στον τομέα εμπορίας φυσικού αερίου καθώς και στην παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.

Η μητρική εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Χειμάρρας 8^Α, 151 25 Μαρούσι. Οι μετοχές της εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου μέσω GDRs.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος 2015 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2016. Οι Μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις μετά τη δημοσίευσή τους.

2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται ακολούθως. Οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλα τα έτη εκτός εάν έχει δηλωθεί διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και των θυγατρικών της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») παρουσιάζουν την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Λαμβάνοντας τα ανωτέρω θέματα υπόψη, η Διοίκηση θεωρεί ότι: (α) η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας αποτελεί την κατάλληλη βάση προετοιμασίας της παρούσας οικονομικής πληροφόρησης, (β) τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου παρουσιάζονται εύλογα σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος.

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός των κατωτέρω:

- διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (περιλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους.
- Στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία – αποτίμηση στην εύλογη αξία.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα απαιτεί άσκηση κρίσης από την Διοίκηση του Ομίλου καθώς επίσης και εκτιμήσεις στην διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών για τον υπολογισμό των διαφόρων λογιστικών μεγεθών. Οι περιοχές που χρήζουν μεγαλύτερου βαθμού υποκειμενικότητας ή είναι αυξημένης πολυπλοκότητας ή όπου οι υποθέσεις ή οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4 «Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές». Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην αντίληψη των γεγονότων και ενεργειών από τη Διοίκηση του Ομίλου και τα πραγματικά γεγονότα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

2.1.1 Αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνείες

α) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες τα οποία έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες για πρώτη φορά την οικονομική περίοδο που ξεκίνησε τη 1η Ιανουαρίου 2015.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2013** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2015).

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε τρία ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2011-13 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ.

- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως το ΔΠΧΑ 3 δεν έχει εφαρμογή στην λογιστικο-

ποίηση του σχηματισμού οποιαδήποτε από κοινού δραστηριότητας βάσει του ΔΠΧΑ 11 στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας της από κοινού δραστηριότητας.

- **ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η εξαίρεση που παρέχει το ΔΠΧΑ 13 για ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ("portfolio exception") έχει εφαρμογή σε όλα τα συμβόλαια (συμπεριλαμβανομένων των μη χρηματοοικονομικών συμβολαίων) εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39/ΔΠΧΑ 9.
- **ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».** Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να διευκρινιστεί πως το ΔΛΠ 40 και το ΔΠΧΑ 3 δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν έχει σημαντική επίδραση για τον Όμιλο.

(β) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμυνείες τα οποία δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Έχουν εκδοθεί ορισμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμυνείες, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά για τη λογιστική περίοδο που ξεκίνησε κατά τη 1η Ιανουαρίου 2015. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμυνειών παρατίθεται παρακάτω.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015).

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε έξι ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Επί του παρόντος ο Όμιλος αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών».** Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό της "προϋπόθεσης κατοχύρωσης" και ορίζει διακριτά τον "όρο απόδοσης" και τον "όρο υπηρεσίας".
- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η υποχρέωση για ενδεχόμενο τίμημα το οποίο πληροί τον ορισμό του χρηματοοικονομικού στοιχείου ταξινομείται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσης βάσει των ορισμών του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση». Επίσης διευκρινίζει πως κάθε ενδεχόμενο τίμημα, χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό, που δεν είναι στοιχείο της καθαρής θέσης επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
- **ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς».** Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της διοίκησης όσον αφορά την συνάθροιση των λειτουργικών τομέων.
- **ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.
- **ΔΠΧΑ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία».** Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προαποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.
- **ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών».** Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριληφθεί ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.
- **ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015). Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιούν την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού. Η υιοθέτηση της συγκεκριμένης τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στον Όμιλο.
- **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπήσεις δραστηριότητες».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) αναταξινομείται από «διακρατούμε-

νο προς πώληση» σε «διακρατούμενο προς διανομή», ή το αντίθετο, αυτό δεν αποτελεί αλλαγή στο σχέδιο για πώληση ή διανομή και δεν πρέπει να λογιστικοποιείται σαν αλλαγή.

- **ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις».** Η τροποποίηση προσθέτει συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη και διευκρινίζει πως οι επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.
- **ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.
- **ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά».** Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια του «πληροφόρηση που γνωστοποιείται οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.
- **ΔΛΠ 11 (Τροποποίηση) «Από κοινού Συμφωνίες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της εξαγοράς όταν αποκτά συμμετοχή σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία "επιχείρηση".
- **ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπών Μεθόδων Απόσβεσης»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασιζόμενων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλη για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάληψης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- **ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές οικονομικές καταστάσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.
- **ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Γνωστοποιήσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.
- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαιο με Πελάτες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»** και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 που αφορά στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 "Λογιστική Αντιστάθμισης" καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της

επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο διότι δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Ενοποίηση Οικονομικών Καταστάσεων

(α) θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές του Ομίλου είναι τα νομικά πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων των structured entities) στα οποία ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω του ελέγχου που ασκεί. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταβιβάζεται στον Όμιλο. Εξαιρούνται της ενοποίησης από την ημερομηνία που ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Η λογιστική μέθοδος της απόκτησης εφαρμόζεται για την λογιστικοποίηση της ενοποίησης θυγατρικών από τον Όμιλο.

Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές που σχετίζονται με συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Κέρδη/ζημιές από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου που περιλαμβάνονται στα πάγια απαλείφονται επίσης. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί όπου ήταν αναγκαίο για να συμφωνούν με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές, χωρίς ταυτόχρονη αλλαγή στον έλεγχο επί της θυγατρικής.

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στην θυγατρική εταιρεία, επιμετρώνται και καταχωρούνται σαν συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) - δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με τις συναλλαγές των κύριων μετόχων του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επαναυπολογίζεται στην εύλογη αξία του, κατά την ημερομηνία παύσης του ελέγχου και τυχόν διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συνδεδεμένη επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα της θυγατρικής λογιστικοποιούνται όπως στην περίπτωση της πώλησής τους, ήτοι ενδέχεται να χρειαστεί να μεταφερθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις και μέθοδος ενοποίησης καθαρής θέσης

Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι νομικά πρόσωπα στα οποία ο Όμιλος εξασκεί σημαντική επιρροή αλλά όχι έλεγχο που συνοδεύεται συνήθως από μετοχικά δικαιώματα μετά ψήφου από 20% - 50%. Η αξία της επένδυσης στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις υπολογίζεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, βάση της οποίας η επένδυση αρχικά αναγνωρίζεται στο κόστος, ενώ στις επόμενες χρήσεις αυξομειώνεται με το μερίδιο κέρδους ή ζημιάς που αναλογεί στον Όμιλο. Το κόστος επένδυσης του Ομίλου σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει

και την υπεραξία που υπολογίζεται κατά την εξαγορά. (Σημ. 2.8). Μέρσματα που έχουν εισπραχθεί ή που έχουν εγκριθεί προς διανομή από τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή τις κοινοπραξίες, μειώνουν το υπόλοιπο της επένδυσης στον ισολογισμό του Ομίλου.

Εάν η συμμετοχή σε μια συνδεδεμένη επιχείρηση, μειωθεί, αλλιώς η σημαντική επιρροή παραμένει, μόνο ένα μέρος του ποσού που είχε αναγνωριστεί κατευθείαν στην καθαρή θέση, πρέπει να μεταφερθεί στο αποτέλεσμα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές μετά την απόκτηση καταχωρείται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο της μεταβολής στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου. Οι συνολικές μεταβολές μετά την εξαγορά αντισταθμίζονται με το κόστος αγοράς. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μετά την εξαγορά ισούται με ή υπερβεί το κόστος απόκτησης ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει αναλάβει νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συνδεδεμένης επιχείρησης.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Εάν κάποια συμμετοχή πρέπει να απαξιωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απαξίωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συμμετοχής και του υπολοίπου στα βιβλία του Ομίλου.

Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές "προς τα άνω" (upstream) και "προς τα κάτω" (downstream), μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου, μόνο στο βαθμό του συμφέροντος μισσχετιζόμενων επενδυτών στη συνδεδεμένη. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές δεν αναγνωρίζονται, εκτός εάν η συναλλαγή αποτελέσει ένδειξη απαξίωσης του στοιχείου που μεταφέρθηκε. Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων είναι εναρμονισμένες με τις πολιτικές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, σύμφωνα με την οποία το μερίδιο του Ομίλου στην κοινοπραξία αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος και στη συνέχεια προσαρμόζεται με το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές μετά την απόκτηση και με μεταβολές στα αποθεματικά. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μετά την εξαγορά ισούται με ή υπερβεί το κόστος απόκτησης ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σχετιζόμενα με συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην κοινοπραξία. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός αν η συναλλαγή αποτελέσει ένδειξη απαξίωσης του περιουσιακού στοιχείου που μεταβιβάζεται. Οι λογιστικές αρχές των κοινοπρακτικών οντοτήτων έχουν τροποποιηθεί όπου ήταν αναγκαίο για να εξασφαλιστεί συνέφεια με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

Οι κοινές επιχειρήσεις προκύπτουν όπου ο Όμιλος έχει δικαιώματα στο ενεργητικό και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κοινές επιχειρήσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο του από τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα της κοινής επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων της αναλογίας εκείνων που διακρατώνται ή υφίστανται από κοινού, στους αντίστοιχους λογαριασμούς στις οικονομικές καταστάσεις.

2.3 Ενοποιήσεις επιχειρήσεων

Η λογιστική μέθοδος της απόκτησης εφαρμόζεται για την λογιστικοποίηση της ενοποίησης θυγατρικών από τον Όμιλο.

Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται και των χρηματοοικονομικών προϊόντων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία ενδεχομένων απαιτήσεων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη συναλλαγή. Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί σε ένα επιχειρησιακό συνδυασμό αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Κατά περίπτωση ο Όμιλος αναγνωρίζει την αξία του ποσοστού δικαιωμάτων μειοψηφίας είτε στην εύλογη αξία του ή ως ποσοστό των μειοψηφούντων μετόχων επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν. Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Στη περίπτωση όπου η αποπληρωμή ολόκληρου ή μέρους του τιμήματος πραγματοποιηθεί με μετρητά, θα γίνει μακροπρόθεσμα, το πληρωτέο ποσό θα πρέπει να προεξοφληθεί στη παρούσα αξία της μέρας συναλλαγής. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα χρησιμοποιηθεί είναι το επιτόκιο στο οποίο θα μπορούσε η εταιρεία να δανειστεί από ανεξάρτητη πηγή κάτω από αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις.

Τυχόν ενδεχόμενο τίμημα πληρωτέο από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και κατηγοριοποιείται είτε στη καθαρή θέση είτε ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Ποσά που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως χρηματοοικονομική υποχρέωση επαναξιολογούνται όσον αφορά την εύλογη αξία τους και τυχόν μεταβολές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους απόκτησης, πλέον της εύλογης αξίας του ποσοστού δικαιωμάτωνμειοψηφίας και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν καταγράφεται σαν υπεραξία. Εάν αυτή είναι μικρότερη από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα (Σημ. 2.8).

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι επιχειρηματικοί τομείς είναι συμβατοί με την πληροφόρηση που παρέχεται στην Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων και τις στρατηγικές κινήσεις του Ομίλου.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα αναφοράς

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται με βάση το κύριο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα αναφοράς του Ομίλου. Δεδομένου ότι η διύλιση και εμπορία πετρελαιοειδών αποτελούν την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου, οι τιμές αγοραπωλησίας αργού και πετρελαιοειδών βασίζονται κατά κύριο λόγο και σύμφωνα με την πρακτική του κλάδου στις διεθνείς τιμές αναφοράς αργού και πετρελαιοειδών σε Δολάρια Αμερικής. Οι εταιρείες του Ομίλου μετατρέπουν τις αξίες αυτές στα τοπικά τους νομίσματα (οι περισσότερες σε Ευρώ) με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας συναλλαγής.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών ή κατά τη μετατροπή των χρηματικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση που αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών ή σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων μεταφέρονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

Τα κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές συμπεριλαμβάνονται στην ίδια γραμμή των αποτελεσμάτων, στην οποία εμφανίζεται και η συναλλαγή από την οποία προήλθαν, εκτός των συναλλαγματικών διαφορών που προέρχονται από δάνεια, καταθέσεις και ταμειακά διαθέσιμα, τα οποία εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή (Κέρδη/(Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές).

Μη χρηματικά χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει της ισοτιμίας που ίσχυε την ημερομηνία που καθορίστηκε η εύλογη αξία. Συναλλαγματικές διαφορές στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνονται στα κέρδη ή ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, συναλλαγματικές διαφορές μη χρηματικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού όπως μετοχές σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σαν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από μεταβολή στην εύλογη αξία ενώ συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματικά, στοιχεία του ενεργητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Τα αποτελέσματα και η χρηματοοικονομική θέση όλων των θυγατρικών του Ομίλου που έχουν λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα αναφοράς μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς ως ακολούθως:

- (i) Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του κάθε Ισολογισμού που παρουσιάζεται μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του Ισολογισμού.
- (ii) Έσοδα και έξοδα για κάθε λογαριασμό αποτελεσμάτων μετατρέπονται με μέσες ισοτιμίες (εκτός αν οι μέσες τιμές δεν αποτελούν καλή προσέγγιση της συσσωρευτικής επίδρασης που προέρχεται από τις ισοτιμίες της ημέρας που γίνονται οι συναλλαγές στην οποία περίπτωση χρησιμοποιούνται οι συναλλαγές της ημερομηνίας που γίνεται η συναλλαγή).

(iii) Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται σαν ξεχωριστή κίνηση στην καθαρή θέση.

Στην ενοποίηση όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή του κόστους των επενδύσεων σε δραστηριότητες του εξωτερικού καθώς επίσης και από δανεισμό αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνοληκά Έσοδα/Έξοδα. Όταν μια δραστηριότητα του εξωτερικού πωληθεί συναλλαγματικές διαφορές που είχαν καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα σαν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την απόκτηση ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στη καθαρή θέση.

2.6 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν κυρίως οικόπεδα, κτίρια (βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του δικτύου λιανικής και γραφεία), μονάδες διυλιστηρίων, πλοία και εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια αναγράφονται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη σχετιζόμενα με το πάγιο θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των παγίων που έχουν αντικατασταθεί διαγράφεται στα αποτελέσματα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων διαγράφεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται, εκτός από το κόστος της περιοδικής γενικής συντήρησης των διυλιστηρίων το οποίο κεφαλαιοποιείται και διαγράφεται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη γενική συντήρηση στο βαθμό που τα κόστη αυτά βελτιώνουν είτε την ωφέλιμη ζωή του παγίου είτε την παραγωγική του δυναμικότητα.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση είναι πάγια που βρίσκονται υπό κατασκευή (σχετίζονται κυρίως με τις μονάδες διύλισης) και αναγράφονται στο κόστος. Το κόστος περιλαμβάνει το κόστος κατασκευής επαγγελματικές αμοιβές και άλλες άμεσες δαπάνες, Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται, καθώς το πάγιο που αφορούν δεν είναι διαθέσιμο για χρήση.

Τα οικόπεδα δεν υπόκεινται σε απόσβεση, επίσης. Οι αποσβέσεις των άλλων ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	13-40	έτη
• Μηχανολογικός εξοπλισμός		
• Εξειδικευμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα	10-35	έτη
• Αγωγοί	30-40	έτη
• Λοιπός εξοπλισμός	5-10	έτη
Μεταφορικά μέσα		
• Πλοία μεταφοράς LPG και λευκών προϊόντων	8-25	έτη
• Λοιπά Μεταφορικά Μέσα	5-10	έτη
Έπιπλα και εξαρτήματα		
• Υπολογιστές	3-5	έτη
• Λοιπά έπιπλα και εξαρτήματα	4-10	έτη

Οι εξειδικευμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν μονάδες διυλιστηρίων, εργοστάσια πετροχημικών, δεξαμενές καυσίμων και πρατήρια καυσίμων. Με βάση τις τεχνικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν, η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των νέων μονάδων του διυλιστηρίου (διυλιστήριο Ελευσίνας) έχει εκτιμηθεί στα 35 έτη. Από την 1η Ιουλίου 2013 η υπολειπόμενη ωφέλιμη οικονομική ζωή των άλλων μονάδων διύλισης έχει αναθεωρηθεί και αναμορφωθεί και σε γενικές γραμμές δεν υπερβαίνει τα 25 έτη.

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. (Σημ. 2.10).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Κέρδη ή ζημίες από την πώληση ενσωμάτων παγίων, καθορίζονται από τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της λογιστικής τους καθαρής αξίας. Τα κέρδη ή οι ζημίες αυτές διαγράφονται στα αποτελέσματα σαν μέρος των λοιπών εσόδων/(εξόδων) και λοιπών κερδών/(ζημιών).

2.7 Κόστος δανεισμού

Έξοδα δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή στοιχείων παγίου ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής και μέχρι αυτά να καταστούν έτοιμα προς χρήση.

Έξοδα δανεισμού κεφαλαιοποιούνται αν τα κεφάλαια που αντλήθηκαν χρησιμοποιήθηκαν ειδικά για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων. Αν τα κεφάλαια αντλήθηκαν γενικά και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, το μέρος των εξόδων δανεισμού που κεφαλαιοποιείται καθορίζεται εφαρμόζοντας ένα συντελεστή κεφαλαιοποίησης επί του κόστους απόκτησης του παγίου. Τα υπόλοιπα έξοδα δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον ποσό μεταξύ της αξίας εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου επί των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων δεσμεύσεων του αγοραζόμενου πλέον της εύλογης αξίας του μεριδίου της μειοψηφίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Κέρδη ή ζημίες από την πώληση μιας θυγατρικής περιλαμβάνουν το υπόλοιπο της υπεραξίας που σχετίζεται με τη συγκεκριμένη προς πώληση θυγατρική. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία του μεριδίου της Εταιρείας στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας που εξαγοράζεται κατά την ημερομηνία της απόκτησης είναι μεγαλύτερη από το κόστος αγοράς, προκύπτει αρνητική υπεραξία η οποία και αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα αποτελέσματα.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες παραγωγής ταμειακών ροών για έλεγχο απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις ομάδες των μονάδων που αναμένεται να ωφεληθούν από τους επιχειρηματικούς συνδυασμούς στους οποίους δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα. Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως, ή και συντομότερα εφόσον υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Η τρέχουσα αξία συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία, η οποία ορίζεται ως η υψηλότερη μεταξύ αξίας χρήσης και εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησεων. Οποιαδήποτε απομείωση αναγνωρίζεται ως έξοδο άμεσα και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

(β) Δικαιώματα μισθώσεων χώρων

Τα δικαιώματα μισθώσεων χώρων περιλαμβάνουν εφάπαξ καταβολές προς πρoαγιογούχους που δίδονται κατά την υπογραφή νέων συμβάσεων μίσθωσης για πρατήρια που αποκτούνται για πρώτη φορά για την εξασφάλιση της χρήσης και του ελέγχου των πρατηρίων. Οι πληρωμές αυτές αποτελούν κίνητρα που δίδονται για να εξασφαλίσουν την προώθηση σήματος και μελλοντικά έσοδα και επομένως κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με το IAS 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία». Η φήμη και πελατεία πρατηρίων αποσβένεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(γ) Δικαιώματα και άδειες

«Τα δικαιώματα και άδειες» έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής και παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Η απόσβεση υπολογίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο για να καταλείψει το κόστος των δικαιωμάτων στην εκτιμώμενη διάρκεια ζωής.

Οι άδειες και δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται στην περίοδο της έρευνας σύμφωνα με τους όρους των εκάστοτε αδειών.

(δ) Λογισμικό

Το κόστος λογισμικού περιλαμβάνει το κόστος αγοράς και εγκατάστασης. Το κόστος των αδειών για τη χρήση λογισμικού κεφαλαιοποιείται με βάση το κόστος απόκτησης και ανάπτυξης του συγκεκριμένου λογισμικού έως ότου να είναι έτοιμο προς χρήση. Τα κόστη αυτά αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3 έως 5 χρόνια) με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2.9 Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων

(α) Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας και πριν προκύψει εμπορικά εκμεταλλεύσιμη ανακάλυψη, οι δαπάνες της έρευνας και αξιολόγησης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου εξοδοποιούνται. Γεωλογικά και γεωφυσικά κόστη όπως και κόστη άμεσα συνδε-

δεμένα με μια έρευνα εξοδοποιούνται άμεσα. Τα κόστη απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας κεφαλαιοποιούνται στα ασώματα πάγια και αποσβένονται στη διάρκεια της σχετικής άδειας ή ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών αν διαφοροποιούνται σημαντικά.

(β) Ανάπτυξη ενσώματων και ασώματων παγίων ενεργητικού

Δαπάνες για την κατασκευή, εγκατάσταση ή ολοκλήρωση έργων υποδομής όπως πλατφόρμες, αγωγοί και οι γεωτρήσεις εμπορικά εκμεταλλεύσιμων πηγών / κοιτασμάτων κεφαλαιοποιούνται μέσα στα ασώματα και ενσώματα πάγια ανάλογα με τη φύση τους. Όταν η περίοδος ανάπτυξης ολοκληρωθεί για ένα συγκεκριμένο κοιτάσμα τότε το κόστος της μεταφέρεται στα πάγια. Καμία απόσβεση δεν χρεώνεται στη φάση της ανάπτυξης.

(γ) Πάγια στοιχεία ενεργητικού παραγωγής πετρελαίου και αερίου

Τα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου αποτελούν συσσωρευόμενα πάγια και δαπάνες ανάπτυξης που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων.

(δ) Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενεργητικού

Τα ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου αποσβένονται με τη μέθοδο των συντελεστών ανά μονάδα παραγωγής. Οι συντελεστές ανά μονάδα παραγωγής βασίζονται σε αποδεδειγμένα αποθέματα, τα οποία είναι πετρέλαιο, αέριο και άλλα ορυκτά αποθέματα τα οποία εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν από τις υπάρχουσες υποδομές με τη χρήση των τρεχουσών μεθόδων εκμετάλλευσης. Οι ποσότητες πετρελαίου και αερίου θεωρούνται παραχθείσες από τη στιγμή που μετρηθούν με όργανα μέτρησης στο συμβατικό σημείο μεταβίβασης στον αγοραστή ή στα σημεία διεξαγωγής της πώλησης και συγκεκριμένα στη βαθμίδα εξόδου της δεξαμενής αποθήκευσης της περιοχής του κοιτάσματος.

(ε) Απομείωση – Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις που υποδεικνύουν απομείωση. Για τους σκοπούς της αποτίμησης της απομείωσης τα έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας τα οποία υποβάλλονται σε εξέταση για απομείωση, ομαδοποιούνται στις υπάρχουσες μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών (ΜΔΤΡ) των παραγωγικών κοιτασμάτων που ανήκουν στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια και το δικαίωμα έρευνας που αφορούν.

(στ) Απομείωση – Αποδεδειγμένα ενσώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια

Αποδεδειγμένα ενσώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια, εξετάζονται για απομείωση όταν γεγονότα ή αλληλαγές των περιστάσεων υποδεικνύουν ότι το τρέχον υπόλοιπο του παγίου δεν πρόκειται να ανακτηθεί. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν το τρέχον υπόλοιπο του παγίου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης του αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης του. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της απομείωσης, τα πάγια στοιχεία ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστά αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή και συχνότερα εάν υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα και ενδείξεις τα οποία να υποδεικνύουν πιθανή απομείωση των στοιχείων. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από υπεραξία που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού.

2.11 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.11.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες: Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη, επενδύσεις δάνεια και απαιτήσεις και επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο περιλαμβάνεται σε αυτήν την κατηγορία εάν αποκτάται με σκοπό να πωληθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα ή αν έχει χαρακτηριστεί έτσι από τη διοίκηση. Παράγωγα επίσης περιλαμβάνονται στην κατηγορία προς πώληση εκτός εάν προορίζονται για αντιστάθμιση κινδύνων. Περιουσιακά στοιχεία σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό είτε εξαιτίας του ότι προορίζονται προς πώληση είτε προορίζονται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε κάθε άλλη περίπτωση συμπεριλαμβάνονται στο μη-κυκλοφορούν ενεργητικό.

(β) Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, τα οποία η εταιρεία έχει και την πρόθεση και την ικανότητα να διακρατήσει ως τη λήξη τους, εκτός από εκείνα τα οποία η εταιρεία αρχικά αναγνώρισε είτε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, είτε ως δάνεια και απαιτήσεις ή ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

(γ) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησης αυτών. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία Ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

(δ) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση στη περίπτωση που δεν έχουν πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, ενώ η διοίκηση του Όμιλου προτίθεται να τα διατηρήσει μεσομακροπρόθεσμα. Επίσης η κατηγορία περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια άλλη από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Ισολογισμού.

2.11.2 Αλλαγές στη Ταξινόμηση

Ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να αλλιάξει τη ταξινόμηση ενός μη παράγωγου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο αρχικά ταξινομήθηκε στη κατηγορία «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη», εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο δεν διατηρείται πλέον με αυτό το σκοπό. Χρηματοοικονομικά στοιχεία, εκτός των δανείων και απαιτήσεων, επιτρέπεται να επαναταξινομηθούν σε άλλη κατηγορία από την κατηγορία «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη», μόνο σε ακραίες περιπτώσεις γεγονότων που δεν θεωρούνται συνηθισμένα και δεν είναι πιθανόν να συμβούν ξανά στο άμεσο μέλλον. Επίσης ο Όμιλος μπορεί να επαναταξινομήσει χρηματοοικονομικά στοιχεία που βρίσκονται στις κατηγορίες «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη» ή «Διαθέσιμα προς πώληση», στη κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις», στη περίπτωση που ο Όμιλος έχει τη πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο μέλλον ή μέχρι τη λήξη, την ημερομηνία της επαναταξινόμησης.

Αλλαγές στη ταξινόμηση γίνονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης. Η εύλογη αξία γίνεται το νέο κόστος ή το νέο αναπόσβεστο κόστος κατά περίπτωση και κανένας αντιλογισμός κερδών ή ζημιών από μεταβολές της εύλογης αξίας που προέκυψαν πριν την επαναταξινόμηση, δεν μπορεί να γίνει. Το πραγματικό επιτόκιο για χρηματοοικονομικά στοιχεία που επαναταξινομήθηκαν στις κατηγορίες «Δάνεια και απαιτήσεις» ή «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη» καθορίζεται κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης. Περαιτέρω αυξήσεις στις εκτιμήσεις χρηματοοικονομικών ροών, δεν αναπροσαρμόζουν το πραγματικό επιτόκιο αναδρομικά.

2.11.3 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής εξοδοποιούνται στα αποτελέσματα.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει την επένδυση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Δάνεια και απαιτήσεις, καθώς και τα διακρατούμενα ως τη λήξη χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματοποιηθέντα και εξ αποτιμήσεως κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω αποτελεσμάτων» καταχωρούνται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν. Τα κέρδη ή ζημιές εξ αποτιμήσεως που προκύπτουν από την μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματικών και μη χρηματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων που είναι διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Όταν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση πωληθούν ή απομειωθούν η συσσωρευμένη μεταβολή στην εύλογη αξία τους μεταφέρεται στα αποτελέσματα σαν κέρδη ή ζημιές από επενδύσεις σε χρεόγραφα.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάληψη πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών που απεικονίζονται ανάλογα με τις πραγματικές συνθήκες του εκδότη.

2.11.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών εργαλείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να συμψηφιστούν με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και το καθαρό υπόλοιπο να εμφανισθεί στον Ισολογισμό εφόσον υπάρχει σχετικό νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και υπάρχει και η πρόθεση να διακανονισθεί το συμψηφισμένο υπόλοιπο ή να εισπραχθεί η απαίτηση και καταβληθεί η υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικό γεγονός και να δύναται να ασκηθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης καθώς και σε περίπτωση αθέτησης, αφεργγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.11.5 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Ο έλεγχος απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων περιγράφεται στην σημείωση 2.15.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά - που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας μείον προγενέστερες ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο - μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

2.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων

Στα πλαίσια της διαχείρισης κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επί συναλλήλατος και εμπορευμάτων για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των τιμών των εμπορευμάτων. Αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία κατά την ημερομηνία συμβάσεως και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών εργαλείων αναγνωρίζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το κατά πόσο το παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο πληροί τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων και, εφόσον αυτό ισχύει, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τα παράγωγα :

(α) Σε αντιστάθμιση της εύλογης αξίας που έχει αναγνωριστεί σαν ενεργητικό ή παθητικό στοιχείο ή μια εταιρική υποχρέωση (fair value hedge) και

(β) Σε αντιστάθμιση συγκεκριμένου κινδύνου συνδεδεμένου με αναγνωρισμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού ή μια συναλλαγή που είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθεί (αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών- cash flow hedge).

Ο Όμιλος καταγράφει κατά την ημερομηνία συναλλαγής τη σχέση μεταξύ του αντισταθμιστικού εργαλείου και του αντικειμένου αντιστάθμισης καθώς και το σκοπό διαχείρισης κινδύνου και της στρατηγικής υλοποίησης συναλλαγών αντιστάθμισης κινδύνου. Ο Όμιλος καταγράφει επίσης, τόσο κατά τη δημιουργία της συναλλαγής αντιστάθμισης όσο και στη συνέχεια, το κατά πόσο τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε αυτές τις συναλλαγές είναι αποτελεσματικά στο να αντισταθμίσουν διακυμάνσεις στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντικειμένων αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά παράγωγα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση κινδύνου συμπεριλαμβάνουν χρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ICE futures), εξωχρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, και δικαιώματα προαίρεσης (options).

Αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών

Το μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου, αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά απορρέει από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων, αναγνωρίζεται άμεσα στη κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Λοιπά έσοδα/ (έξοδα) και λοιπά κέρδη / (ζημιές)». Τα συσσωρευμένα ποσά στα ίδια κεφάλαια ανακυκλώνονται μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων στο κόστος πωληθέντων στις περιόδους όπου το αντικείμενο αντιστάθμισης επηρεάζει το αποτέλεσμα (όταν δηλαδή λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη προς αντιστάθμιση συναλλαγή).

Όταν ένα χρηματοοικονομικό εργαλείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών λήξει, πουληθεί, ή πλέον δεν πληρεί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια παραμένουν εκεί έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τελικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη συναλλαγή, η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου διακόπτεται και τα συσσωρευμένα κέρδη / ζημιές που βρίσκονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

Παράγωγα προς πώληση

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου ταξινομούνται ως παράγωγα προς πώληση και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Διακυμάνσεις στην εύλογη αξία αυτών των παραγώγων που δεν τηρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων.

2.13 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει επαρκής βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με πάγια περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται σαν κρατικές επιχορηγήσεις επομένων περιόδων και συμπεριλαμβάνονται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» ως κρατικές επιχορηγήσεις. Μετά πιστώνονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων που αναφέρονται σε άμεση σχέση με τις αποσβέσεις του συγκεκριμένου παγίου.

2.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτελούνται από αργό πετρέλαιο και λοιπές πρώτες ύλες, διυλισμένα και ημιτελή προϊόντα, πετροχημικά, αναλώσιμα, ανταλλακτικά και λοιπά υλικά.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μνησίου μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των τελικών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει την αξία των πρώτων υλών, άμεσες δαπάνες προσωπικού, λοιπά άμεσα κόστη και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Δεν περιλαμβάνει τα κόστη δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων των εκτιμώμενων δαπανών ολοκλήρωσης του αποθέματος και των εκτιμώμενων εξόδων πώλησης που χρειάζονται για την ολοκλήρωση της πώλησης. Τα ανταλλακτικά που καταναλώνονται μέσα στο χρόνο τηρούνται λογιστικά ως αποθέματα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταναλώνονται.

Η Ελλάδα, βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ και του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, υποχρεούται στην τήρηση στρατηγικών αποθεμάτων ασφαλείας για 90 ημέρες (Υποχρέωση Τήρησης Αποθεμάτων Ασφαλείας). Η υποχρέωση αυτή μετακυλιέται σε όλες τις εταιρείες που εισάγουν και πωλούν στην εγχώρια αγορά, οι οποίοι με τη σειρά τους πρέπει να τηρούν και να χρηματοδοτούν τα ανάλογα αποθέματα. Τα αποθέματα αυτά αποτελούν μέρος των λειτουργικών αποθεμάτων και αποτιμώνται με τον ίδιο τρόπο.

2.15 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες με πιστωτικούς όρους συνήθως από 20 έως 90 μέρες, αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων απομείωσης. Οι προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει σοβαρή ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από τους πελάτες.

Σοβαρά οικονομικά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση καθίσταται αβέβαιη. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα και συμπεριλαμβάνεται στα «Έξοδα διοίκησης και διάθεσης».

Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, η ζημία απομείωσης μειωθεί και η μείωση αυτή μπορεί να συνδεθεί αντικειμενικά σε γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την αναγνώριση της ζημιάς απομείωσης (για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και προθεσμίας, καθώς και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις οι οποίες είναι ρευστοποιήσιμες εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες.

2.17 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει κοινές μετοχές της Εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος και μειώνονται από το κόστος της έκδοσης.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα που προκύπτουν από την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφαιρούμενων των σχετικών εξόδων) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή στο σύνολό τους, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια διαγράφονται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που είχε προκύψει από το συμβόλαιο ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται. Η διαφορά μεταξύ του υπολοίπου του δανείου το οποίο διαγράφηκε ή μεταβιβάστηκε σε κάποιον άλλο, και του ποσού που πληρωθήκε, συμπεριλαμβανομένων και μη χρηματικών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σαν Λοιπά Έσοδα/Έξοδα ή σαν Χρηματοοικονομικά Έσοδα/Έξοδα.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το οριστικό δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι τραπεζικές υπεραναλήψεις περιλαμβάνονται στον Ισολογισμό στον βραχυπρόθεσμο δανεισμό και στην κατάσταση ταμειακών ροών στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της περιόδου αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην «Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων» εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Ίδια Κεφάλαια.

Το έξοδο/έσοδο φόρου για τη περίοδο είναι ο πληρωτέος φόρος που υπολογίζεται στο φορολογητέο αποτέλεσμα της περιόδου βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή στην κάθε χώρα/δικαιοδοσία στην οποία έχει παρουσία ο Όμιλος, προσαρμοσμένο στις μεταβολές στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση που αφορούν προσωρινές διαφορές ή μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία Ισολογισμού στις χώρες όπου έχουν έδρα οι εταιρείες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.20 Παροχές στο προσωπικό

(α) Υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Οι διάφορες εταιρείες του Ομίλου έχουν προγράμματα καθορισμένων παροχών και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζόμενους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο ίδιο νόμισμα με τις πληρωμές των εισφορών και έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων στις συνταξιοδοτικές παροχές, εκτός αν έχει ήδη συμπεριληφθεί στο κόστος κάποιου περιουσιακού στοιχείου και προκύπτει από την απασχόληση των εργαζόμενων την τρέχουσα περίοδο, λοιπές παροχές, περικοπές και διακανονισμούς, αυξάνοντας την σχετική υποχρέωση. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα/ έσοδα υπολογίζονται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στο καθαρό υπόλοιπο της υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα ίδια κεφάλαια, στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως ή όταν ο εργαζόμενος αποχωρήσει οικειοθελώς με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία των συμμετοχικών τίτλων

Ο Όμιλος έχει σε ισχύ ένα πρόγραμμα αποδοχών βασισμένο σε μετοχικούς τίτλους. Το συνολικό ποσό της δαπάνης κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης του δικαιώματος καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία του προγράμματος κατά την περίοδο που προσφέρεται το δικαίωμα. Οι προϋποθέσεις που δεν σχετίζονται με την αγορά περιλαμβάνονται στις υποθέσεις για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού ο Όμιλος αναθεωρεί τις εκτιμήσεις για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εφόσον υπάρξει, στα αποτελέσματα με ανάλογη προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων, η Εταιρεία εκδίδει νέες μετοχές. Τα ποσά που εισπράττονται καθαρά από άμεσα έξοδα της συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων.

2.21 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται σύμφωνα με το αποσβεσμένο κόστος όπου και χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες αν η πληρωμή επίκειται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Εάν όχι, παρουσιάζονται μέσα στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.22 Προβλέψεις

Προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος, έξοδα αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις γίνονται όταν ο Όμιλος έχει νομικές ή άλλες συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις του παρελθόντος, είναι πιθανόν να χρειασθούν μελλοντικές εκροές για την διευθέτηση αυτών των υποχρεώσεων και τα σχετικά ποσά μπορούν να υπολογισθούν με σχετική ακρίβεια. Προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν πρόστιμα λόγω τερματισμού συμβάσεων μισθώσεων και αμοιβές λόγω εξόδου από την υπηρεσία εργαζομένων. Προβλέψεις δεν μπορεί να γίνουν για ενδεχόμενες μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης και αφορούν στη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Ο συντελεστής προεξόφλησης που χρησιμοποιείται αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς και τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς επίσης και επαυξήσεις σχετικές με την υποχρέωση.

Ο λογιστικός χειρισμός που πραγματοποιεί ο Όμιλος σχετικά με την υποχρέωση πλήρωσης συγκεκριμένων στόχων εκπομπών CO₂, είναι ο ακόλουθος: Το ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) κατανέμει ετησίως στα ευρωπαϊκά διυλιστήρια, καθορισμένο αριθμό δικαιωμάτων εκπομπών ρυπογόνων αερίων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα δικαιώματα που λαμβάνει στο κόστος και αναγνωρίζει πρόβλεψη για το ποσό που θα πρέπει να πληρώσει εφόσον οι εκπομπές του κατά τη διάρκεια της χρονιάς ξεπεράσουν τα δικαιώματα που έχουν ληφθεί. Η πρόβλεψη αναγνωρίζεται ως το ποσό με το οποίο αναμένεται να επιβαρυνθεί ο Όμιλος κατά την εξόφληση της υποχρέωσης και ισούται με την αγοραία, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τιμή των δικαιωμάτων που απαιτούνται για την κάλυψη των εκπομπών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή.

2.23 Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις

Οι περιβαλλοντικές δαπάνες που σχετίζονται με τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα, κεφαλαιοποιούνται ή εξοδοποιούνται ανάλογα με την περίπτωση. Οι δαπάνες που αφορούν υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από παρελθούσες δραστηριότητες και που δεν συμβάλλουν στα τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα της εταιρείας, εξοδοποιούνται.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος η οποία συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους που απορρέουν από τις περιβαλλοντικές και λειτουργικές άδειες των δραστηριοτήτων του. Για τη συμμόρφωση με όλους τους σχετικούς όρους και κανονισμούς ο Όμιλος έχει εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των διαφόρων παραμέτρων, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις των αρμοδίων αρχών. Επίσης προσαρμόζει τα επενδυτικά του προγράμματα για δαπάνες που απαιτούνται για γνωστές μελλοντικές περιβαλλοντολογικές απαιτήσεις. Οι παραπάνω δαπάνες προεκτιμούνται από σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες.

Υποχρεώσεις για περιβαλλοντικές δαπάνες επανόρθωσης ή καθαρισμού αναγνωρίζονται όταν οι σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες ή εργασίες καθαρισμού είναι πιθανές και οι σχετικές δαπάνες μπορούν εύλογα να εκτιμηθούν. Γενικά, η δημιουργία των σχετικών προβλέψεων συμπίπτει με τη δέσμευση από μέρος του Ομίλου Εταιρείας να προβεί σε υλοποίηση επίσημου σχεδίου δράσης, σε περίπτωση αποβιομηχανοποίησης ή σε περίπτωση κλεισίματος ανενεργών εγκαταστάσεων. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η καλύτερη δυνατή εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών. Εάν η διαχρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης που αναγνωρίζεται είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών δαπανών.

2.24 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρους Προστιθέμενης Αξίας, τελωνειακά τέλη, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν υπάρχει η πιθανότητα τα οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Τα έσοδα αναγνωρίζονται ως ακολούθως:

(α) Πωλήσεις αγαθών στη χονδρική αγορά

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει την ιδιοκτησία και τους κινδύνους που σχετίζονται με την ιδιοκτησία των αγαθών στους πελάτες, τα αγαθά παραδίδονται στους πελάτες και γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Πωλήσεις αγαθών στην λιανική αγορά

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν μια εταιρεία του Ομίλου έχει παραδώσει προϊόντα στον πελάτη, ο πελάτης τα έχει αποδεχθεί και η δυνατότητα είσπραξης της οφειλής έχει σχετικά εξασφαλιστεί.

(γ) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο εκείνη όπου παρέχεται η υπηρεσία, σύμφωνα με το βαθμό ολοκλήρωσης της συναλλαγής, σε σχέση πάντα και με την πραγματική αξία της υπηρεσίας ως ποσοστό των συνολικών υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί.

(δ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται αναλογικά με βάση το χρόνο και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο όπου η έκπτωση κατανέμεται σαν έσοδο από τόκους.

(ε) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.25 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα «Δάνεια». Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχεί σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τρόπο που να συνεπάγεται σταθερό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης στην κάθε περίοδο. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Μισθώσεις όπου ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων και των οφελών της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

2.26 Διανομή μερισμάτων

Η υποχρεωτική βάσει νόμου διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης στην οποία η διανομή εγκρίνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

2.27 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

Όπως έχει αναφερθεί και στη Σημείωση 2.1, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις τροποποιήσεις που συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο βελτιώσεων 2011-2013 του ΣΔΛΠ για πρώτη φορά την οικονομική περίοδο που ξεκίνησε τη 1η Ιανουαρίου 2015. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε σημαντικές επιπτώσεις στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου.

2.28 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου ήταν αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ανακατανεμηθεί για να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσης χρήσεως.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου επικεντρώνονται πρωτίστως στον κλάδο Διύλισης (συμπεριλαμβανομένων και των Χημικών) και Εμπορίας Πετρελαίου και δευτερευόντως στους κλάδους της Έρευνας Υδρογονανθράκων και Παραγωγής και Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους και κινδύνους σχετιζόμενους με την αγορά πετρελαιοειδών, όπως κινδύνους διακύμανσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών, της τιμής των πετρελαιοειδών στις διεθνείς αγορές και των επιτοκίων, πιστωτικό κίνδυνο καθώς και κίνδυνο ρευστότητας και ταμειακών ροών. Συμβαδίζοντας με διεθνείς πρακτικές και μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε τοπικής αγοράς και νομικού πλαισίου, το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στην μείωση πιθανής έκθεσης στη μεταβλητότητα της αγοράς και / ή στην μετρίαση οποιασδήποτε αρνητικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Σε γενικές γραμμές, τα θέματα που επηρεάζουν τη λειτουργία του Ομίλου, συνοψίζονται παρακάτω:

Μακροοικονομικό Περιβάλλον: Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015 (δημοψήφισμα και περιορισμοί στις κινήσεις κεφαλαίων) είχαν αρνητική επίδραση στην ελληνική οικονομία. Η οικονομία επέστρεψε σε ύφεση μετά από μια περίοδο ανάπτυξης στο τέλος του 2014 και στο πρώτο εξάμηνο του 2015. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) υποχώρησε κατά -0,7% το 2015 ακολουθώντας την αύξηση +0,8% που είχε σημειωθεί κατά το προηγούμενο έτος. Η εγχώρια κατανάλωση καυσίμων αυξήθηκε κατά +4,8% το 2015 κυρίως λόγω αυξημένης ζήτησης πετρελαίου θέρμανσης ως αποτέλεσμα της μείωσης των διεθνών τιμών πετρελαίου (μεταξύ άλλων και λόγω μείωσης στο φόρο κατανάλωσης) στα τέλη του 2014. Παρά τη μείωση στις τιμές των πετρελαιοειδών προϊόντων και την αύξηση της ζήτησης των καυσίμων κίνησης (+2,8%) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, η ζήτηση καυσίμων κίνησης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015 ακολούθησε πορεία παρόμοια του ΑΕΠ σημειώνοντας υποχώρηση κατά -1,3%. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε ετήσια αύξηση των καυσίμων κίνησης της τάξης του +0,6% σε σχέση με το 2014. Εκ νέου ανάπτυξη προβλέπεται να σημειωθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2016, καθώς η εμπιστοσύνη των καταναλωτών αναμένεται να ενισχυθεί και ορισμένες δομικές αλλαγές αναμένεται να αλλιάξουν την παρούσα κατάσταση στην οικονομία ευνοώντας τις εξαγωγές και τις επενδύσεις. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα λόγω της πίεσης την οποία δέχεται αυτή τη στιγμή η οικονομία, ενώ η ανεργία πιθανότατα θα μειωθεί σταδιακά.

Παρόλη την αρνητική πορεία της ελληνικής οικονομίας κατά το 2015, η συμφωνία με τους διεθνείς πιστωτές για πρόγραμμα στήριξης ύψους €86 δις και η επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το Δεκέμβριο του 2015, αποτέλεσαν τους κύριους πυλώνες προς τη σταθεροποίηση του μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Το πρόγραμμα στήριξης συμφωνήθηκε να εκταμιεύεται σε δόσεις, κατόπιν υιοθέτησης από την κυβέρνηση της χώρας μιας σειράς προ-συμφωνημένων μεταρρυθμίσεων και μέτρων λιτότητας. Η εκταμίευση των δόσεων ξεκίνησε το 2015, προκειμένου ωστόσο να καταστεί διαθέσιμη και η επόμενη δόση θα πρέπει να ολοκληρωθεί ο πρώτος έλεγχος υλοποίησης του προγράμματος από τους εκπροσώπους των διεθνών πιστωτών. Προαπαιτούμενο της επιτυχούς ολοκλήρωσης του ελέγχου αποτελεί η υιοθέτηση συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων που έχουν προσυμφωνηθεί ως μέρος του προγράμματος διάσωσης.

Αν και το προαναφερόμενο πρόγραμμα στήριξης στοχεύει στη μείωση του κινδύνου οικονομικής αποσταθεροποίησης της Ελλάδας, παραμένει σε κάθε περίπτωση υπαρκτός ο κίνδυνος αναφορικά με την ορθή υλοποίηση του, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στις αξι-

ολογήσεις κινδύνου και τη διαμόρφωση τιμών στις κεφαλαιαγορές. Η ορθή εφαρμογή του προγράμματος και οι επιδράσεις του στην οικονομία βρίσκονται εκτός ελέγχου του Ομίλου.

Στο πλαίσιο του οικονομικού περιβάλλοντος που δημιουργείται από τα παραπάνω γεγονότα, η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση και τις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις προκειμένου να διασφαλίσει τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι προστατευμένες από τη φύση τους από τον κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς όλες οι συναλλαγές που γίνονται στον πετρελαιοϊκό τομέα βασίζονται σε διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια Αμερικής τόσο για το αργό πετρέλαιο όσο και για τα προϊόντα πετρελαιοειδών. Όλες οι διεθνείς αγορές και πωλήσεις αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαιοειδών διενεργούνται σε δολάρια Αμερικής, ενώ οι πωλήσεις σε τοπικές αγορές είτε γίνονται σε δολάρια Αμερικής είτε μετατρέπονται στο τοπικό νόμισμα για λογιστικούς λόγους χρησιμοποιώντας τις διεθνείς τιμές αναφοράς της ημερομηνίας συναλλαγής.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών: Η διαχείριση κινδύνων που αφορούν τις τιμές των προϊόντων πραγματοποιείται από την υπηρεσία διαχείρισης εμπορικών κινδύνων στην οποία μετέχουν ανώτερα στελέχη των εμπορικών και οικονομικών διευθύνσεων, ενώ για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους η διαχείριση γίνεται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Ομίλου, πάντα στα πλαίσια των εγκρίσεων που έχουν δοθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι Οικονομικές Υπηρεσίες προσδιορίζουν και εκτιμούν τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Ομίλου.

Εξασφάλιση τροφοδοσίας με αργό πετρέλαιο: Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα κατά τους τελευταίους 18 μήνες στις διεθνείς και περιφερειακές αγορές, οδήγησαν σε μείωση του κόστους πρώτων υλών για τον Όμιλο, καθώς και σε διευρυμένη δυνατότητα επιλογής προμηθευτών. Οι τιμές του αργού πετρελαίου σημείωσαν πτώση περίπου 70% σε σχέση με το υψηλό όριο του 2014. Αποτέλεσμα των εξελίξεων αυτών είναι η μείωση του κόστους εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο, τόσο βαρέων αργών υψηλού θείου αλλά και ελαφριών αργών χαμηλού θείου, τα οποία αποτελούν την κύρια πρώτη ύλη για διυλιστήρια υψηλής πολυπλοκότητας όπως αυτά του Ομίλου ΕΛΠΕ, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα των διυλιστηρίων στη Μεσόγειο συγκριτικά με αντίστοιχες εταιρείες παγκοσμίως αλλά και οδηγώντας σε υψηλότερα περιθώρια διύλισης, εν τούτοις με σημαντική ζημία από απομείωση της αξίας των αποθεμάτων. Ο Όμιλος κατάφερε να επωφεληθεί από τις εξελίξεις διαφοροποιώντας το μείγμα εφοδιασμού σε σχέση με προηγούμενα χρόνια.

Χρηματοδότηση δραστηριοτήτων: Δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας από το 2011 έως και σήμερα, ο Όμιλος έχει εστιάσει στη διαχείριση της μέσης διάρκειας ζωής των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, στη χρηματοδότηση του επενδυτικού του πλάνου καθώς και στη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Σύμφωνα με τις παραπάνω προτεραιότητες και το μεσοπρόθεσμο πλάνο χρηματοδότησης, ο Όμιλος έχει διατηρήσει μια αναλογία μακροπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανείων, λαμβάνοντας υπόψη την πιστοδοτική δυνατότητα των τραπεζών και των αγορών κεφαλαίου, τη διαχείριση των χρηματοροών, καθώς και εμπορικές παραμέτρους. Περίπου 60% του συνολικού δανεισμού, χρηματοδοτείται από μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες γραμμές πίστωσης ενώ το υπόλοιπο χρηματοδοτείται από βραχυπρόθεσμο δανεισμό. Κατά το 2014, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την έκδοση δύο Ευρώ-ομολόγων, ενός διετούς διάρκειας ύψους \$400 εκ. με ημερομηνία λήξης τον Μάιο του 2016 και ενός πενταετούς διάρκειας ύψους €325 εκ. με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2019. Οι δύο παραπάνω εκδόσεις πραγματοποιήθηκαν με χαμηλότερο κόστος σε σχέση με το συγκρίσιμο οριακό κόστος δανεισμού του προηγούμενου έτους, αντικατοπτρίζοντας την βελτίωση του κινδύνου της χώρας και βασικών μεγεθών του Ομίλου. Επιπρόσθετα, το 2014 ο Όμιλος επαναδιαπραγματεύθηκε πιστωτικές γραμμές μεγαλύτερες των €2 δισ. με τις κύριες συμμετέχουσες τράπεζες, επιτυγχάνοντας βελτιωμένους όρους ως προς το κόστος δανεισμού, τις ημερομηνίες λήξης και άλλους γενικούς όρους και προϋποθέσεις. Κατά τη διάρκεια του 2015, η μητρική Εταιρεία ολοκλήρωσε συμφωνία με μία από τις βασικές συνεργαζόμενες με τον Όμιλο τράπεζες, σχετικά με την παροχή τριετούς πιστωτικής γραμμής €200 εκ. για γενικές ομιλικές ανάγκες. Συνοψίζοντας, κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, Όμιλος κατάφερε να διαφοροποιήσει τις πηγές χρηματοδότησής του, να βελτιστοποιήσει το χαρτοφυλάκιο των δανειακών του υποχρεώσεων, να επεκτείνει την μέση διάρκεια δανεισμού και να μειώσει το κόστος χρηματοδότησης, παρά τις σημαντικές προκλήσεις που διαμορφώθηκαν στην Ελλάδα και παγκοσμίως κατά το 2015. Αναλυτικότερη αναφορά γίνεται στην παράγραφο (γ) Κίνδυνος ρευστότητας όπως επίσης και στη Σημείωση 16.

Έλεγχοι στην κίνηση Κεφαλαίων: Ο Όμιλος ανταποκρίθηκε στην επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα προσαρμογής της αλυσίδας εφοδιασμού της, επιτρέποντας την αδιάλειπτη λειτουργία των δραστηριοτήτων εφοδιασμού, διύλισης και εμπορίας.

Τα μέτρα περιορισμού κεφαλαίου που επιβλήθηκαν από την Ελληνική Κυβέρνηση στις 28 Ιουνίου 2015, περιορίζουν διασυνοριακές πληρωμές οποιουδήποτε είδους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση επιτροπής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία έχει συστα-

θεί ειδικά για αυτό το σκοπό. Από την αρχική επιβολή τους και έπειτα, τα μέτρα περιορισμού κίνησης κεφαλαίων σταδιακά αποκλιμακώνονται, με την ευθύνη μερικών εγκρίσεων κίνησης ποσών έως ενός ύψους να μετατίθεται στις τράπεζες, την αύξηση στα ημερήσια όρια αλλά και άλλα μέτρα, διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο την πραγματοποίηση πληρωμών από το εξωτερικό. Προς το παρόν, δεν υφίστανται επίσημοι περιορισμοί στις εγχώριες συναλλαγές, η πραγματοποίηση των οποίων σταδιακά ομαλοποιείται.

Οι περιορισμοί κεφαλαίου επηρεάζουν τη δυνατότητα του Ομίλου να πραγματοποιεί πληρωμές σε ξένους προμηθευτές για εισαγωγές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών, εάν δεν έχει ληφθεί έγκριση από την επιτροπή. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται από το γεγονός ότι οι εισαγωγές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών θεωρούνται κρίσιμες για την οικονομία από τις υπεύθυνες αρχές και δίνεται προτεραιότητα έναντι άλλων πληρωμών. Κατά συνέπεια, δεν έχει υπάρξει κάποια αρνητική επίπτωση στις λειτουργίες του Ομίλου, κατάσταση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί και στο μέλλον. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διατηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς σε ξένες τράπεζες εκτός Ελλάδας, στις οποίες κατατίθενται κεφάλαια που προέρχονται από απαιτήσεις εξωτερικού και οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την πληρωμή ξένων προμηθευτών. Συνεπώς, ο κίνδυνος μη ομαλής συνέχισης της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου ως αποτέλεσμα της επιβολής μέτρων περιορισμού κεφαλαίων, χαρακτηρίζεται ως χαμηλός. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιβολής των μέτρων περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, η επιπτώσεις στη λειτουργία του Ομίλου ήταν περιορισμένες ως αποτέλεσμα αποτελεσματικού σχεδιασμού και διαχείρισης κινδύνων.

Διαχείριση κεφαλαίων: Δεύτερη βασική προτεραιότητα του Ομίλου αποτελεί η διαχείριση του Ενεργητικού, όπου ο Όμιλος απασχολεί κεφάλαια ύψους, περίπου €2,9 δισ., τα οποία καλύπτουν ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης, επενδύσεις σε πάγια στοιχεία αλλά και την επένδυση στον Όμιλο ΔΕΠΑ. Το κυκλοφορούν ενεργητικό χρηματοδοτείται κυρίως από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένου και του βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού), οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του κεφαλαίου κίνησης (αποθέματα και πελάτες). Ως αποτέλεσμα του επενδυτικού πλάνου, την περίοδο 2007- 2012, το επίπεδο καθαρού δανεισμού αυξήθηκε στο 39% των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων, ενώ το υπόλοιπο χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια. Ο Όμιλος έχει ξεκινήσει διαδικασία μείωσης του επιπέδου καθαρού δανεισμού μέσω αξιοποίησης των αυξημένων λειτουργικών χρηματοροών μετά την ολοκλήρωση και λειτουργία του νέου διυλιστηρίου Ελευσίνας. Παράλληλα, σκοπεύει να μειώσει περαιτέρω το δανεισμό μέσω των αναμενόμενων εσόδων από την πώληση της συμμετοχής του στο ΔΕΣΦΑ, η οποία αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε χαμηλότερο δείκτη Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια, καλύτερη αντιστοίχιση των ημερομηνιών λήξης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, καθώς και σε χαμηλότερο κόστος δανεισμού.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Όπως εξηγείται στη σημείωση 2.5 «Συναλλαγματικές μετατροπές», το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ωστόσο, σύμφωνα με την κοινή διεθνή πρακτική, όλες οι διεθνείς συναλλαγές αργού πετρελαίου και εμπορίας πετρελαιοειδών βασίζονται στις διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια ΗΠΑ.

Ο συναλλαγματικός νομισματικός κίνδυνος προκύπτει από τρεις τύπους έκθεσης σε κίνδυνο:

- **Κίνδυνος αποτίμησης στοιχείων της κατάστασης οικονομικής θέσης:** Το μεγαλύτερο μέρος από τα αποθέματα που διατηρεί ο Όμιλος αποτιμάται σε Ευρώ ενώ η υποκείμενη του αξία προσδιορίζεται σε Δολάρια Αμερικής. Ως εκ τούτου, πιθανή υποτίμηση του Δολαρίου έναντι του Ευρώ οδηγεί σε μείωση της αξίας ρευστοποίησης των αποθεμάτων που συμπεριλαμβάνονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης. Σαν μέτρο αντιστάθμισης μέρους του συγκεκριμένου κινδύνου, σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων του Ομίλου προς προμηθευτές (αγορά αργού και έτοιμων πετρελαιοειδών προϊόντων) πραγματοποιείται σε δολάρια περιορίζοντας τον κίνδυνο μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Σημειώνεται όμως ότι ενώ στην περίπτωση υποτίμησης του δολαρίου η επίδραση στη κατάσταση οικονομικής θέσης αντισταθμίζεται, σε περιπτώσεις ανατίμησης του δολαρίου η αποτίμηση σε αγοράία αξία τέτοιων υποχρεώσεων οδηγεί σε συναλλαγματικές ζημιές χωρίς αντισταθμισμένα οφέλη, καθώς τα αποθέματα εξακολουθούν να παρουσιάζονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης σε τιμή κτήσης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 εάν το Ευρώ είχε εξασθενήσει έναντι του Δολαρίου κατά 5% διατηρώντας όλα τα άλλα μεταβλητά στοιχεία σταθερά τα προ φόρων αποτελέσματα θα μειώνονταν περίπου κατά €26 εκ. κυρίως ως αποτέλεσμα των κερδών/ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές στην μετατροπή των δολαριακών εμπορικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, χρηματικών διαθεσίμων και στην μετατροπή των δολαριακών δανείων.
- **Κίνδυνος μετατροπής μεικτού περιθωρίου:** Λόγω του ότι οι περισσότερες συναλλαγές σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου βασίζονται σε διεθνείς τιμές Platts σε δολάρια, το μεικτό κέρδος του Ομίλου σε Ευρώ διαφοροποιείται ανάλογα με την εκάστοτε ισοτιμία. Η πρόσφατη μεταβλητότητα της αγοράς έχει επιδράσει αρνητικά στην δυνατότητα και το κόστος κάλυψης

του κινδύνου αυτού. Για το λόγο αυτό ο Όμιλος δεν προέβη σε μεγάλο ύψος πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου μετατροπής του μεικτού περιθωρίου σε Ευρώ. Η συγκεκριμένη έκθεση σε κίνδυνο σχετίζεται γραμμικά με το μεικτό περιθώριο του Ομίλου καθώς οποιαδήποτε ανατίμηση/ υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου οδηγεί σε αντίστοιχη ζημιά/ κέρδος μετατροπής στα αποτελέσματα της περιόδου.

• **Κίνδυνος ξένων θυγατρικών:** Όπου ο Όμιλος λειτουργεί εκτός Ευρωζώνης υπάρχει μία επιπλέον έκθεση σε κίνδυνο που σχετίζεται με τη σχετική ισοτιμία μεταξύ του δολαρίου (τρόπος καθορισμού βασικής τιμής), του Ευρώ (νόμισμα παρουσίας) και του τοπικού νομίσματος (νόμισμα συναλλαγής). Όπου είναι δυνατό ο Όμιλος προσπαθεί να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αυτό, μεταφέροντας και συγκεντρώνοντας το σύνολο των συναλλαγμάτων σε επίπεδο Ομίλου. Παρ' ότι σημαντική για τις εκτός Ελλάδας θυγατρικές, η συνολική έκθεση στον κίνδυνο αυτό δεν θεωρείται σημαντική για τον Όμιλο.

(ii) Κίνδυνος διακύμανσης τιμής προϊόντων

Η διύλιση, ως βασική δραστηριότητα του Ομίλου, δημιουργεί έκθεση σε κίνδυνο αγοράς τιμής προϊόντων. Αλληλαγές στις τρέχουσες τιμές αγοράς ή στις τιμές των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης σε σχέση με τις τιμές κόστους επηρεάζουν την αξία των αποθεμάτων, ενώ η έκθεση στα περιθώρια διύλισης (συνδυασμός τιμής αργού και προϊόντων) επηρεάζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης.

Στην περίπτωση του κινδύνου διακύμανσης τιμής προϊόντων, το επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο καθορίζεται από το απόθεμα στο τέλος κάθε περιόδου. Σε περιόδους απότομης πτώσης τιμών, καθώς η πολιτική της μητρικής Εταιρείας είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στο χαμηλότερο της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση αξίας των αποθεμάτων. Το μέγεθος της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό σχετίζεται απευθείας με το ύψος των αποθεμάτων και το ποσοστό της μείωσης των τιμών. Στο βαθμό που η χρήση τέτοιων χρηματοοικονομικών προϊόντων αξιολογείται ως συμφέρουσα από άποψη απόδοσης σε σχέση με το βαθμό κινδύνου, τη δομή της αγοράς και τα διαθέσιμα πιστωτικά όρια για τέτοιου είδους συναλλαγές, η Εταιρεία προβαίνει σε μείωση της έκθεσης στο κίνδυνο με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε παράγωγα.

Η έκθεση στον κίνδυνο μεταβολών περιθωρίων διύλισης σχετίζεται με το απόλυτο μέγεθος των περιθωρίων διύλισης κάθε διυλιστηρίου. Αυτά καθορίζονται με βάση τις τιμές αναφοράς Platts και διαμορφώνονται σε καθημερινή βάση. Η μεταβολή περιθωρίων έχει ανάλογη επίπτωση στα κέρδη του Ομίλου. Ο Όμιλος, όπου αυτό είναι εφικτό, αποσκοπεί σε αντιστάθμιση μέρους του κινδύνου που αφορά στο κομμάτι της παραγωγής του που θα πωληθεί μελλοντικά. Αυτό όμως δεν είναι εφικτό να συμβεί σε όλες τις συνθήκες της αγοράς, όπως για παράδειγμα όταν οι τιμές συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης βρίσκονται χαμηλότερα από το επίπεδο των τρεχουσών (spot) τιμών αγοράς (backwardated market) ή όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα πιστωτικά όρια για τέτοιου είδους συναλλαγές.

(iii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές είναι ανεξάρτητα των μεταβολών στα χρηματοοικονομικά επιτόκια, δεδομένου του χαμηλού επιπέδου επιτοκίων αναφοράς που επικρατούν. Ο δανεισμός με μεταβλητά επιτόκια εκθέτει τον Όμιλο σε κίνδυνο χρηματικών ροών από διακυμάνσεις στα επιτόκια, ενώ ο δανεισμός με σταθερά επιτόκια σε κίνδυνο μεταβολών της εύλογης αξίας. Περίπου το ένα τρίτο των δανείων του Ομίλου είναι σε σταθερό επιτόκιο. Ανάλογα με τα εκάστοτε επίπεδα καθαρού δανεισμού, η μεταβολή των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR ή LIBOR), έχει αναλογική επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου. Ο δανεισμός του Ομίλου είναι σε μεγάλο βαθμό με μεταβλητό επιτόκιο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 εάν το επιτόκιο των δανείων σε Ευρώ ήταν κατά 0,5% υψηλότερο, των λοιπών μεταβλητών στοιχείων τηρουμένων σταθερών, τα προ φόρων κέρδη θα μειώνονταν κατά €11 εκ..

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου επιτελείται κεντρικά, σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία, καθώς και από έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων ανεξόφλητων υπολοίπων πελατών και δεσμευμένων συναλλαγών. Όπου οι πελάτες χονδρικής μπορεί να αξιολογηθούν από ανεξάρτητη αρχή, αυτές οι αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται στη διαχείριση του συγκεκριμένου πιστωτικού κινδύνου. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, το τμήμα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπ' όψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες συναλλαγές καθώς και άλλες παραμέτρους. Τα πιστωτικά όρια πελατών καθορίζονται με βάση εσωτερικές ή εξωτερικές αξιολογήσεις πάντα εντός των καθορισμένων από τη Διοίκηση ορίων. Η χρήση πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε τακτά διαστήματα. Οι πωλήσεις σε πελάτες λιανικής εξοφλούνται με μετρητά ή με χρήση πιστωτικών καρτών.

Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Γι' αυτό το λόγο έχει δημιουργηθεί η επιτροπή πιστώσεων του Ομίλου, η οποία παρακολουθεί τους σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους ολόκληρου του Ομίλου (Σημ.11).

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με την εξασφάλιση ικανών ταμειακών πόρων και διαθεσίμων καθώς και την εξασφάλιση επαρκών πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Λόγω της δυναμικής φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος έχει σαν στόχο να διατηρεί ευελιξία χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του μέσω ταμειακών διαθεσίμων και πιστωτικών γραμμών.

Όποτε θεωρηθεί συμφέρον για τον Όμιλο, αλλά και για την επίτευξη ευνοϊκότερων όρων συναλλαγών, (όπως καλύτερες τιμές, υψηλότερα πιστωτικά όρια, μεγαλύτερη περίοδο πίστωσης), ο Όμιλος προβλέπει για την έκδοση βραχυπρόθεσμων εγγυητικών επιστολών ή ενέγγυων πιστώσεων για την πληρωμή υποχρεώσεων προς προμηθευτές, χρησιμοποιώντας υπάρχουσες γραμμές πίστωσης με εγχώριες και διεθνείς τράπεζες, βάσει των εγκεκριμένων όρων και προϋποθέσεων κάθε τράπεζας σχετικά με το ποσό, το νόμισμα, τη μέγιστη διάρκεια διακράτησης, τις εγγυήσεις κ.α. Στο βαθμό που οι υποχρεώσεις αυτές έχουν καταστεί πληρωτέες πριν την ημερομηνία Ισολογισμού, αυτές περιλαμβάνονται στα υπόλοιπα προμηθευτών στον Ισολογισμό.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια αναφέρονται στη Σημείωση 16.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ποσά των δανείων του Ομίλου που θα πρέπει να αποπληρωθούν ή να αναχρηματοδοτηθούν εντός του 2016, καθώς και οι σχετικές περίοδοι λήξης:

	1 ^ο εξάμηνο 2016	2 ^ο εξάμηνο 2016	2016	Δάνεια προς αποπληρωμή	Δάνεια προς αναχρηματοδότηση
Ευρώ-ομόλογο \$400 εκ.	362	-	362	362	-
Κοινοπρακτικά δάνεια	-	40	40	40	-
Δάνεια Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ("EIB")	22	22	44	44	-
Ομολογιακό δάνειο €400 εκ.	225	-	225	-	225
Σύνολο	609	62	671	446	225

Κατά τη διάρκεια του 2015, ο Όμιλος παρουσίασε θετικές λειτουργικές χρηματοροές (EBITDA προσαρμοσμένο ως προς την επίπτωση της μεταβολής της τιμής των αποθεμάτων και ως προς άλλα μη επαναλαμβανόμενα γεγονότα, μείον τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και τις αποπληρωμές τόκων) ύψους €392 εκ., οι οποίες οδήγησαν σε αύξηση των ταμειακών αποθεματικών του και δίνουν τη δυνατότητα αποπληρωμής μέρους των δανείων που λήγουν κατά τη διάρκεια των επόμενων 12 μηνών. Επιπλέον, είναι διαθέσιμα τα μη χρησιμοποιημένα υπόλοιπα των ήδη υπάρχουσών πιστωτικών γραμμών, ενώ ο Όμιλος έχει επίσης εξασφαλίσει μία «εφεδρική πιστωτική γραμμή», η οποία θα ενεργοποιηθεί μέσα στους επόμενους μήνες. Όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τις αναμενόμενες θετικές χρηματοροές για το 2016, θα παράσχουν το αναγκαίο περιθώριο στον Όμιλο για την κάλυψη των υποχρεώσεων που λήγουν εντός των επόμενων 18 μηνών.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τις καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από παράγωγα, ομαδοποιημένες κατά ημερομηνία λήξης, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία Ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Τα ποσά που εμφανίζονται στον πίνακα αποτελούν τις συμβατικές ταμειακές ροές.

	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2015				
Δανεισμός	1.755.501	600.184	1.059.772	67.653
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	921	940	2.525	1.951
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	34.814	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.754.524	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2014				
Δανεισμός	1.319.126	507.702	1.433.120	116.016
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.010	921	2.575	2.246
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	60.087	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.629.615	-	-	-

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στη σειρά «Δανεισμός» του πίνακα δεν αντιστοιχούν στα ποσά του ισολογισμού, καθώς αφορούν συμβατικές (μη προεξοφλημένες) μελλοντικές ταμειακές ροές, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο το κεφάλαιο όσο και τον μελλοντικό τόκο που θα προκύψει στο αντίστοιχο έτος.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στη σειρά «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» του πίνακα επίσης δεν αντιστοιχούν στα ποσά του ισολογισμού, καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Τον Ιανουάριο 2016, ο Όμιλος κατέληξε σε συμφωνία-πλάνο με την ΝΙΟC (Σημ. 15). Τα αποτελέσματα της συμφωνίας δεν περιλαμβάνεται στην ως άνω ανάλυση.

3.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου σε σχέση με την κεφαλαιακή δομή του, η οποία περιλαμβάνει ίδια κεφάλαια και δανειακή χρηματοδότηση, είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας της εταιρείας στο μέλλον και να διατηρήσει την ιδανική κεφαλαιακή δομή από πλευράς κόστους.

Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος του.

Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή δομή και το δανεισμό του με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός, μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος όπως εμφανίζεται στον ισολογισμό, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως τα συνολικά ίδια κεφάλαια, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό, πλέον του καθαρού δανεισμού.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 16)	3.230.987	2.989.640
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις (Σημ. 12)	(2.108.364)	(1.847.842)
Μείον: Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 3.3)	(523)	(1.547)
Καθαρός δανεισμός	1.122.100	1.140.249
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.790.270	1.728.546
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	2.912.370	2.868.795
Συντελεστής μόχλευσης	39%	40%

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ανά μέθοδο επιμέτρησης. Οι διαφορετικές κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

- Δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (χωρίς τροποποίηση ή αναπροσαρμογή) για χρηματοοικονομικά στοιχεία που διαπραγματεύονται σε ενεργούς χρηματαγορές (επίπεδο 1)
- Τεχνικές αποτίμησης βασιζόμενες απευθείας σε δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (εξαιρώντας τα χρηματοοικονομικά στοιχεία εκείνα που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1) ή υπολογιζόμενες εμμέσως από δημοσιευόμενες τιμές αγοράς για παρόμοια εργαλεία (επίπεδο 2).
- Τεχνικές αποτίμησης που δεν βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες από τρέχουσες συναλλαγές σε ενεργούς χρηματαγορές (επίπεδο 3).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα προς πώληση	-	-	-	-
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	523	-	-	523
	523	-	-	523
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα προς πώληση	-	-	-	-
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	34.814	-	34.814
	-	34.814	-	34.814

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα προς πώληση	-	-	-	-
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.547	-	-	1.547
	1.547	-	-	1.547
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα προς πώληση	-	-	-	-
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	60.087	-	60.087
	-	60.087	-	60.087

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές, προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνά επαναλαμβανόμενες συναλλαγές και γίνονται με τους συνήθεις εμπορικούς όρους. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο ¹.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγωγών εκτός της αγοράς παραγωγών) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερες εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο ².

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο ³.

Τεχνικές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για να επιμετρήσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- Τιμές αγοράς ή τιμές διαπραγματευτών για παρόμοια στοιχεία.
- Την εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου εμπορευμάτων, η οποία προσδιορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών.

Για τα έτη 2015 και 2014, δεν υπήρξαν μεταφορές ποσών μεταξύ επιπέδων.

Η εύλογη αξία των Ευρώ-ομολόγων σε ευρώ και δολάρια Αμερικής, την 31 Δεκεμβρίου 2015 ήταν €1.110 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014 €1.059 εκ.) ενώ η λογιστική τους αξία ήταν €1.161 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014 €1.133 εκ.). Η εύλογη αξία του υπόλοιπου δανεισμού, προσεγγίζει τη λογιστική του αξία καθώς η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία του δανεισμού ταξινομείται στο επίπεδο 2 της ιεραρχίας εύλογων αξιών.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογη τους αξία:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές συνεχώς επανεκτιμούνται και βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος όπως προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς και άλλους παράγοντες περιλαμβανομένων προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά υπό τις παρούσες συνθήκες.

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που σχετίζονται με το μέλλον. Συνεπώς οι εκτιμήσεις αυτές εξ' ορισμού σπάνια ταυτίζονται με τα πραγματικά γεγονότα. Οι εκτιμήσεις και υποθέσεις που συνεπάγονται σημαντικό κίνδυνο επανεκτίμησης στη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού στην επόμενη περίοδο αναφέρονται κατωτέρω.

(α) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος στις χώρες που δραστηριοποιείται. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Πρόβλεψη για περιβαλλοντολογική αποκατάσταση

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην βιομηχανία πετρελαίου και οι βασικές του δραστηριότητες περιλαμβάνουν την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων, τη διύλιση αργού πετρελαίου, τη διάθεση προϊόντων πετρελαίου, και την παραγωγή και διάθεση πετροχημικών προϊόντων. Οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις που πιθανό να προκληθούν από τις προαναφερθείσες ουσίες και προϊόντα πιθανόν να αναγκάσουν τον Όμιλο να προβεί σε έξοδα αποκατάστασης έτσι ώστε να είναι σύμφωνος με σχετικούς κανονισμούς και νόμους στις διάφορες περιοχές όπου δραστηριοποιείται και να εκπληρώσει τις νομικές και συμβατικές του υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διενεργεί σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις με τους τεχνικούς και νομικούς του συμβούλους ώστε να προσδιορίσει την πιθανότητα να προκύψουν δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης, καθώς και να εκτιμήσει τα σχετικά ποσά και χρονική περίοδο κατά την οποία οι δαπάνες αυτές είναι πιθανό να προκύψουν. Ο Όμιλος δημιουργεί σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές του καταστάσεις για τις εκτιμώμενες δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης όταν αυτές θεωρούνται πιθανές. Όταν ο οριστικός προσδιορισμός της σχετικής υποχρέωσης διαφέρει από το ποσό της σχετικής πρόβλεψης, η διαφορά επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

(γ) Εκτίμηση απομείωσης υπεραξιών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος εξετάζει ετησίως εάν η υπεραξία έχει υποστεί οποιαδήποτε απομείωση, σύμφωνα με την υιοθετημένη λογιστική πρακτική

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

(Σημ. 2.8). Εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες ενδείξεις, ο Όμιλος ενδέχεται να εξετάσει επίσης την ύπαρξη απομείωσης στην αξία των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 2.10), καθώς και των επενδύσεων (Σημ. 2.11.5) του. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας χρηματοροών έχουν καθοριστεί με βάση την αξία σε χρήση. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

(δ) Εκτίμηση εύλογης αξίας παραγώγων και λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Ο Όμιλος επιλέγει την κατά την κρίση του κατάλληλη μέθοδο αποτίμησης για κάθε περίπτωση κάνοντας υποθέσεις οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες στο τέλος της χρήσης για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές.

(ε) Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Οι τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρέαζαν το υπόλοιπο των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Περαιτέρω πληροφόρηση παρατίθεται στη Σημείωση 18.

(στ) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Όλες οι κύριες επιχειρηματικές αποφάσεις λαμβάνονται από την εκτελεστική επιτροπή. Η εκτελεστική επιτροπή ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογήσει την επίδοση του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων. Η Διοίκηση του Ομίλου έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη σε αυτές τις αναφορές. Η εκτελεστική επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση και το βαθμό ωριμότητας του κάθε τομέα και λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες, καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές. Το πλαίσιο κατάρτισης των εσωτερικών αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι αντίστοιχο με αυτό των οικονομικών καταστάσεων.

Πωλήσεις και κέρδη ανά τομέα δραστηριότητας έχουν ως ακολούθως:

ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Καθαρές πωλήσεις			
Διύλιση		6.644.424	8.818.333
Λιανική Εμπορία		2.712.444	3.220.210
Έρευνα & Παραγωγή		-	186
Χημικά		263.403	322.205
Αέριο & Ενέργεια		1.705	1.634
Λοιποί Τομείς		15.880	12.792
Ενδο-εταιρικά		(2.334.917)	(2.896.916)
Σύνολο		7.302.939	9.478.444
Λειτουργικό κέρδος/(ζημιά)			
Διύλιση		116.723	(371.333)
Λιανική Εμπορία		55.571	27.284
Έρευνα & Παραγωγή		(4.690)	(5.792)
Χημικά		83.578	63.673
Αέριο & Ενέργεια		(6.201)	685
Λοιποί Τομείς		263	(3.429)
Σύνολο		245.244	(288.912)
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	26	(26.753)	(9.198)
Κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	8	21.518	28.245
Καθαρά αποτελέσματα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	25	(201.045)	(215.030)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		38.964	(484.895)
Φόρος εισοδήματος	27	6.063	116.305
(Κέρδη)/ζημιές σε μετόχους μειοψηφίας		1.657	3.298
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		46.684	(365.292)

Οι ενδο-εταιρικές πωλήσεις αφορούν κυρίως πωλήσεις από τον τομέα Διύλισης προς τους άλλους τομείς και έχουν γίνει με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ακολουθεί ο Όμιλος για αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτους.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις κατά τομέα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 έχουν ως εξής:

Σύνολο ενεργητικού	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Διύλιση	6.424.209	6.203.265
Λιανική Εμπορία	1.316.248	1.237.633
Έρευνα & Παραγωγή	8.602	8.268
Χημικά	310.833	250.927
Αέριο & Ενέργεια	670.355	686.885
Λοιποί Τομείς	1.260.858	1.243.036
Ενδο-εταιρικά	(1.962.522)	(1.910.727)
Σύνολο	8.028.583	7.719.288
Σύνολο παθητικού	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Διύλιση	5.115.315	4.866.416
Λιανική Εμπορία	715.217	737.379
Έρευνα & Παραγωγή	11.909	11.351
Χημικά	64.175	58.199
Αέριο & Ενέργεια	3.475	3.510
Λοιποί Τομείς	1.238.035	1.279.511
Ενδο-εταιρικά	(909.813)	(965.624)
Σύνολο	6.238.313	5.990.742

Η κατηγορία «Λοιποί τομείς» περιλαμβάνει εταιρείες του Ομίλου οι οποίες ασχολούνται με χρηματοοικονομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και με τεχνικές μελέτες.

6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	287.246	867.134	4.227.744	87.158	143.341	128.608	5.741.231
Προσθήκες	395	2.749	12.285	2.632	7.899	108.153	134.113
Κεφαλαιοποιημένα έργα	-	9.583	109.957	27	623	(120.190)	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	(438)	(2.096)	(1.239)	(230)	(199)	(316)	(4.518)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.134)	(1.734)	(382)	-	2	(82)	(3.330)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	211	162	929	-	276	(13.801)	(12.223)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	286.280	875.798	4.349.294	89.587	151.942	102.372	5.855.273
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	-	350.911	1.753.644	49.470	124.087	-	2.278.112
Αποσβέσεις έτους	-	30.646	139.250	4.443	7.901	-	182.240
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(1.965)	(1.150)	(223)	(208)	-	(3.546)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(454)	(180)	-	4	-	(630)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	(9)	934	2	-	-	927
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	-	379.129	1.892.498	53.692	131.784	-	2.457.103
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2014	286.280	496.669	2.456.796	35.895	20.158	102.372	3.398.170
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	286.280	875.798	4.349.294	89.587	151.942	102.372	5.855.273
Προσθήκες	16	3.167	10.810	1.777	7.926	139.898	163.594
Κεφαλαιοποιημένα έργα	-	11.392	159.568	64	725	(171.749)	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	(1)	(927)	(3.329)	(706)	(448)	(70)	(5.481)
Συναλλαγματικές διαφορές	(114)	(207)	(140)	(2)	18	(5)	(450)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	386	3	10.534	-	(1)	(6.708)	4.214
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	286.567	889.226	4.526.737	90.720	160.162	63.738	6.017.150
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	-	379.129	1.892.498	53.692	131.784	-	2.457.103
Αποσβέσεις έτους	-	30.381	138.174	4.058	7.256	-	179.869
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(499)	(2.510)	(706)	(391)	-	(4.106)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(79)	(79)	(2)	(5)	-	(165)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	(17)	(701)	-	(103)	-	(821)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	-	408.915	2.027.382	57.042	138.541	-	2.631.880
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	286.567	480.311	2.499.355	33.678	21.621	63.738	3.385.270

(1) Ο Όμιλος δεν έχει δεσμεύσει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία για εξασφάλιση των δανειακών του υποχρεώσεων.

(2) Κατά τη χρήση του 2015 έχει κεφαλαιοποιηθεί ποσό €2 εκ. (2014: €2εκ.) που αφορά τόκους κατασκευαστικής περιόδου για ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση του τομέα της διύλισης, με μέσο επιτόκιο δανεισμού 5,06% (2014: 6,19%).

[3] Οι «Μεταφορές και λοιπές κινήσεις», στη στήλη «Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση», αποτελούν κυρίως ανακατανομή ανταλλακτικών των αναβαθμισμένων μονάδων της Ελευσίνας στα αποθέματα, σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 16, καθώς αφορούν αναλώσιμα. Επίσης, περιλαμβάνουν και μεταφορές στις «Ασώματες ακίνητοποιήσεις» που σχετίζονται με κεφαλαιοποίηση έργων πληροφορικής.

[4] Οι αποσβέσεις ενσώματων παγίων ύψους €179,9 εκ. (2014: €182,2 εκ.) και ασώματων παγίων ύψους €19 εκ. (2014: €22,7 εκ.) κατανέμονται στις παρακάτω γραμμές της Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων:

- Κόστος πωληθέντων €133,2 εκ. (2014: €132,6 εκ.),
- Έξοδα πωλήσεων και λειτουργίας διάθεσης €55,7 εκ. (2014: €56,7 εκ.),
- Έξοδα διοικητικής λειτουργίας €9,7 εκ. (2014: €14,3 εκ.) και
- Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης €0,3 εκ. (2014: €1,3 εκ.).

7 Ασώματες ακίνητοποιήσεις

	Υπεραξία	Δικαιώματα μισθώσεων χώρων	Λογισμικό	Δικαιώματα και άδειες	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	133.914	51.339	87.072	37.962	74.516	384.803
Προσθήκες	-	266	1.051	397	53	1.767
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(166)	-	-	(39)	(205)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	(74)	8.459	410	(270)	8.525
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	133.914	51.365	96.582	38.769	74.260	394.890
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	71.829	22.258	77.863	24.670	44.342	240.962
Αποσβέσεις έτους	-	3.839	8.584	2.590	7.677	22.690
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(94)	-	-	(38)	(132)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	135	(730)	-	(13)	(608)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	71.829	26.138	85.717	27.260	51.968	262.912
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2014	62.085	25.227	10.865	11.509	22.292	131.978
Κόστος						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	133.914	51.365	96.582	38.769	74.260	394.890
Προσθήκες	-	421	1.089	16	133	1.659
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(128)	-	(1)	-	(129)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	(1.382)	3.034	1.232	(581)	2.303
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	133.914	50.276	100.705	40.016	73.812	398.723
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	71.829	26.138	85.717	27.260	51.968	262.912
Αποσβέσεις έτους	-	3.722	5.486	2.021	7.802	19.031
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(62)	-	-	-	(62)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	(779)	(100)	779	(120)	(220)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	71.829	29.019	91.103	30.060	59.650	281.661
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	62.085	21.257	9.602	9.956	14.162	117.062

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

- (1) Η εναπομείνουσα υπεραξία την 31 Δεκεμβρίου 2015 αφορά στην εξαγορά της Ελληνικά Πετρέλαια Κύπρου ΛΤΔ το 2003 και της Jugopetrol AD το 2002 και περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την πολιτική που αναφέρεται στη σημ. 2.8. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η σχετική υπεραξία εξετάστηκε για απομείωση με τη μέθοδο της αξίας χρήσεως (value-in-use). Για τον υπολογισμό αυτό χρησιμοποιούνται προβλέψεις ταμειακών ροών βασιζόμενες σε εγκεκριμένους από την Διοίκηση προϋπολογισμούς που καλύπτουν περίοδο πενταετίας. Οι ταμειακές ροές μετά τα πρώτα πέντε έτη προκύπτουν με την χρησιμοποίηση ενός εκτιμώμενου ρυθμού ανάπτυξης που αντικατοπτρίζει τις προβλέψεις της Διοίκησης, βάσει επίσημων προβλέψεων αύξησης του ΑΕΠ. Η Διοίκηση καθορίζει τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του όγκου πωλήσεων και τα μεικτά περιθώρια κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Τα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιούνται είναι προ φόρων και αντικατοπτρίζουν τους συγκεκριμένους κινδύνους των εταιρειών.
- Τα αποτελέσματα της μεθόδου αυτής καταδεικνύουν ότι η εκτίμηση υπερκαλύπτει σε σημαντικό βαθμό την υπεραξία αυτή, η οποία ανέρχεται σε €62 εκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση ευαισθησίας για τις βασικές υποθέσεις του μοντέλου (προεξοφλητικά επιτόκια και ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές) ώστε να εξεταστεί η επάρκεια του περιθωρίου αξίας. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης ευαισθησίας ήταν ότι το ανακτήσιμο ποσό υπερβαίνει κατά πολύ την λογιστική αξία.
- (2) Οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνουν πρωτίτως την εύλογη αξία των πελατειακών σχέσεων που προέκυψε κατά την εξαγορά της Ελληνικά Καύσιμα Α.Ε. τον Δεκέμβριο του 2009 (πρώην ΒΡ Ελλάς), η οποία απομειώνεται σύμφωνα με τη διάρκεια των σχετικών συμβολαίων. Επιπροσθέτως συμπεριλαμβάνουν τα δικαιώματα χρήσης γης στη Σερβία και το Μαυροβούνιο στις περιπτώσεις όπου το τοπικό νομικό πλαίσιο δεν επιτρέπει την πλήρη κυριότητα της ακίνητης περιουσίας.
- (3) Οι «Μεταφορές και λοιπές κινήσεις», στη στήλη «Λογισμικό», συμπεριλαμβάνουν την μεταφορά κόστους λογισμικών προγραμμάτων από τις «Ακτινοποιήσεις υπό εκτέλεση» στα άυλα περιουσιακά στοιχεία.

8 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Αρχή έτους	682.425	691.501
Έσοδα από μερίσματα	(18.289)	(39.221)
Κέρδη από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	21.518	28.245
Αύξηση/(μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	(18)	76
Απομείωση αξίας επένδυσης (Σημ.24)	(7.000)	-
Κέρδη/(Ζημίες) από πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου μέσω των Λοιπών		
Συνολικών Εσόδων	-	2.484
Λοιπές κινήσεις	-	(660)
Τέλους έτους	678.637	682.425

α) Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους κλάδους παραγωγής, εμπορίας και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, μέσω της συμμετοχής του στην κοινοπραξία Elpedison B.V, με ποσοστό 50%. Το υπόλοιπο 50% κατέχεται από την εταιρεία EDISON International. Ο Όμιλος ενοποιεί την Elpedison B.V. χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης και για αυτό το λόγο τα ενοποιημένα αποτελέσματα του Ομίλου Elpedison B.V. εμφανίζονται στη γραμμή "Κέρδη από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες", ενώ το ποσό της συμμετοχής εμφανίζεται στη γραμμή "Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις".

Δεδομένης της σημαντικότητας του κλάδου αυτού για τον Όμιλο, ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα κύρια οικονομικά στοιχεία του Ομίλου Elpedison B.V. (με βάση προσχέδιο οικονομικών καταστάσεων), ο οποίος περιλαμβάνει τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Elpedison A.E. κατά 75,78% (Η Elpedison A.E. προήλθε από την απορρόφηση της Elpedison Energy A.E. από την Elpedison Power A.E.).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος Elpedison B.V	31 Δεκεμβρίου 2015 (ανέλεγκτη χρήση)	31 Δεκεμβρίου 2014 (ανέλεγκτη χρήση)
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Πάγιο Ενεργητικό	336.445	376.013
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	38.529	17.719
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	115.639	130.340
Σύνολο ενεργητικού	490.613	524.071
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	115.475	156.161
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21.021	18.667
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	266.870	275.289
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	87.247	73.954
Σύνολο υποχρεώσεων	375.138	367.910
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	490.613	524.071
	31 Δεκεμβρίου 2015 (ανέλεγκτη χρήση)	31 Δεκεμβρίου 2014 (ανέλεγκτη χρήση)
Κατάσταση συνολικών εσόδων		
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	194.958	212.579
Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA)	19.483	51.330
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)-καθαρά	(18.914)	22.795
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(31.810)	1.708
Φόρος εισοδήματος	(2.844)	373
(Ζημιές)/Καθαρά κέρδη έτους	(34.655)	2.081
(Ζημιές)/Καθαρά κέρδη που αναλογούν στον Όμιλο ΕΛ.ΠΕ.	(15.877)	852

Στους παραπάνω πίνακες, τα ποσά της χρήσης 2014 παρατίθενται για λόγους συνέπειας όπως είχαν δημοσιευτεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους, πριν ολοκληρωθεί ο τακτικός έλεγχος της Elpedison B.V.. Η διαφορά μεταξύ ελεγχμένου και ανέλεγκτου αποτελέσματος ενσωματώθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου στη φετινή χρήση.

Τον Οκτώβριο του 2013 η Elpedison Power αναχρηματοδότησε τα δάνεια της συνολικού ύψους €345 εκ., τα οποία είχαν υπόλοιπο €296 εκ. κατά το χρόνο της αναχρηματοδότησης, μέσω της έκδοσης νέου τραπεζικού δανείου ύψους €296 εκ. Τα δάνεια αυτά έληξαν τον Σεπτέμβριο του 2015 και παρέχουν τη δυνατότητα επέκτασης της ημερομηνίας λήξης κατά ένα έτος, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης των δανειστριών τραπεζών. Η Elpedison A.E. εξάσκησε το δικαίωμα επέκτασης των δανείων έως τη 30 Σεπτεμβρίου 2016 (η επέκταση αφορά στο ποσό των €268 εκ.). Το δάνειο είναι πλήρως εγγυημένο αναλογικά από όλους τους μετόχους της Elpedison A.E.

Λόγω σημαντικών καθυστερήσεων στην εφαρμογή του νέου Μηχανισμού Αποζημίωσης Διαθεσιμότητας/Ευελιξίας των Παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, η Elpedison A.E. ήρθε σε συμφωνία με τους δανειστές της σχετικά με αποπληρωμή του πλήρους υπολοίπου των δανείων κατά την ωρίμανσή τους, ενώ οποιασδήποτε εισροές που αφορούν οφειλές της ΛΑΓΗΕ ΑΕ προς την Εταιρεία θα χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για την αποπληρωμή μέρους των δανείων. Η Εταιρεία έχει ήδη ξεκινήσει συζητήσεις με τους δανειστές της σχετικά με την ανανέωση των δανείων της. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι η συμφωνία για ανανέωση θα ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή δεσμεύσεις ως προς την συμμετοχή του Ομίλου στην Elpedison B.V.

Απομείωση αξίας της επένδυσης στην Elpedison B.V.

Η Διοίκηση της Elpedison A.E. διενήργησε μελέτη απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΔΛΠ 36, με βάση τις μετά φόρων ταμειακές ροές που δύναται να παράξει η εταιρεία κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής της. Οι πρόσφατες και επικείμενες μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και το ρυθμιστικό περιβάλλον που τη διέπει (μεταβολή στους μηχανισμούς αποζημίωσης των συμμετεχόντων στην αγορά, εντατικοποίηση ανταγωνισμού), θεωρήθηκαν ως ενδείξεις πιθανής απομείωσης της αξίας της εταιρείας, καθώς θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των περιουσιακών της στοιχείων.

Κατά τη μελέτη απομείωσης η Elpedison A.E. θεωρήθηκε ως μία ενιαία Μονάδα Παραγωγής Ταμειακών ροών (ΜΠΤ). Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε προσδιορίζοντας την ανακτήσιμη αξία («αξία χρήσης») της ΜΠΤ μέσω της μεθόδου αποτίμησης Προεξοφλημένων Ταμει-

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ακών Ρωών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε κατά την ανάλυση εκτιμήθηκε ως το μετά φόρων μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) της ΜΠΤ.

Σε αυτό το πλαίσιο και λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις του 2015 και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης της εταιρείας για την πορεία της αγοράς και τις επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές κατά το 2016, αναγνωρίστηκε μία πρόβλεψη απομείωσης της λογιστικής αξίας της επένδυσης στην Elpedison B.V. κατά €7 εκ. στον ενοποιημένο ισολογισμό του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Η απομείωση της αξίας της επένδυσης ενσωματώθηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του Ομίλου, στη γραμμή «Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)» (Σημ.24).

Σημειώνεται ότι οι παραδοχές και τα σενάρια που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης ενδέχεται να μεταβληθούν μελλοντικά, ιδιαίτερα σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από υψηλή μεταβλητότητα. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι το ύψος και ο χρονισμός των αποζημιώσεων ευελιξίας των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας ή τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν σημαντική επίπτωση στην «αξία χρήσης» των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

β) Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με σημαντικό αλλά όχι καθοριστικό ποσοστό ελέγχου. Αυτές συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Όμιλος ΔΕΠΑ

Ο Όμιλος ΔΕΠΑ δραστηριοποιείται στον κλάδο μεταφοράς, διανομής και εμπορίας φυσικού αερίου. Το ΤΑΙΠΕΔ (Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου) κατέχει το 65% και η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. το 35% του μετοχικού κεφαλαίου.

Εκτός από την μητρική εταιρεία, στον Όμιλο ΔΕΠΑ ενοποιούνται οι εταιρείες ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (πλήρης ενοποίηση, 100%- Διαχειριστής του Συστήματος Φυσικού Αερίου) και οι Εταιρείες Παροχής Αερίου (με τη μέθοδο καθαρής θέσης, συμμετοχή 51% σε κάθε εταιρεία- ΕΠΑ Αττικής Α.Ε., ΕΠΑ Θεσσαλονίκης Α.Ε., ΕΠΑ Θεσσαλίας Α.Ε.).

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα κύρια οικονομικά στοιχεία του Ομίλου ΔΕΠΑ:

Όμιλος ΔΕΠΑ	31 Δεκεμβρίου 2015 (ανέλεγκτη χρήση)	31 Δεκεμβρίου 2014 (ανέλεγκτη χρήση)
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Πάγιο Ενεργητικό	2.387.215	2.386.441
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	350.461	303.241
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	455.471	476.025
Σύνολο ενεργητικού	3.193.147	3.165.707
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	209.562	242.259
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	931.548	944.311
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	32.697	32.697
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	311.642	254.818
Σύνολο υποχρεώσεων	1.485.449	1.474.085
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	3.193.147	3.165.707
Κατάσταση συνολικών εσόδων		
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	938.790	1.088.030
Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	140.751	144.493
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)-καθαρά	1.442	16.919
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	75.305	97.358
Φόρος εισοδήματος	(9.001)	(14.648)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους	66.304	82.710
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στον Όμιλο ΕΛ.ΠΕ.	23.206	30.337

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Στους παραπάνω πίνακες, τα ποσά της χρήσης 2014 παρατίθενται για λόγους συνέπειας όπως είχαν δημοσιευτεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους, πριν ολοκληρωθεί ο τακτικός έλεγχος της ΔΕΠΑ. Η διαφορά μεταξύ ελεγχμένου και ανέλεγκτου αποτελέσματος ενσωματώθηκε στα αποτελέσματα του Όμιλου στη φετινή χρήση.

Το 2015, ο Όμιλος έλαβε μερίσματα ύψους €17,5 εκ. από τον Όμιλο ΔΕΠΑ (2014: €38,6 εκ.).

Πώληση ΔΕΣΦΑ

Στις 16 Φεβρουαρίου 2012, τα Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και το ΤΑΙΠΕΔ, συμφώνησαν να ξεκινήσουν κοινή διαδικασία πώλησης του ποσοστού τους στον Όμιλο ΔΕΠΑ, με στόχο να πουλήσουν σε σύνολο το 100% των δραστηριοτήτων εφοδιασμού και εμπορίας, τη συμμετοχή τους σε περιφερειακές εταιρείες εμπορίας (ΔΕΠΑ Α.Ε. και τις ΕΠΑ), καθώς και το 66% της συμμετοχής στο δίκτυο μεταφοράς υψηλής πίεσης (ΔΕΣΦΑ Α.Ε.). Η συμφωνία αυτή εγκρίθηκε από τη Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., στις 30 Ιανουαρίου 2012 και η απόφαση έθετε συγκεκριμένα πως οποιαδήποτε σχετική συναλλαγή θα τελεί υπό την έγκριση μιας νέας Γενικής Συνέλευσης.

Η διαδικασία πώλησης κατέληξε σε 3 μη-δεσμευτικές προσφορές για τον ΔΕΣΦΑ, οι οποίες παρελήφθησαν στις 5 Νοεμβρίου 2012, ενώ στο τελικό στάδιο προκρίθηκε μια δεσμευτική προσφορά για την αγορά του 66% του ΔΕΣΦΑ, από την εταιρεία SOCAR (Εθνική εταιρεία πετρελαίου και αερίου του Αζερμπαϊτζάν). Η τελική προσφορά της SOCAR ανέρχεται στα €400 εκ. για το 66% του ΔΕΣΦΑ, το οποίο σημαίνει €212,1 εκ. για το 35%, το οποίο ανήκει στα Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. Με δεδομένο ότι με την παρούσα δομή, ο ΔΕΣΦΑ Α.Ε. είναι 100% θυγατρική της ΔΕΠΑ Α.Ε., για να ολοκληρωθεί η συναλλαγή, ο ΔΕΣΦΑ θα πρέπει να αποσχιστεί, μέσω διανομής μετοχών (η οποία θα αντιμετωπιστεί ως μείωση κεφαλαίου της ΔΕΠΑ Α.Ε.), στους 2 υπάρχοντες μετόχους/πωλητές (δηλ. Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. 35% και ΤΑΙΠΕΔ 65%). Στη συνέχεια, και όταν εξασφαλιστούν όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις αρμόδιες αρχές, η SOCAR θα αγοράσει το 35% κατευθείαν από την Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και 31% από το ΤΑΙΠΕΔ.

Στις 2 Αυγούστου 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. αξιολόγησε την προσφορά για την πώληση του ποσοστού συμμετοχής (35%) στο ΔΕΣΦΑ ως αποδεκτή και για το λόγο αυτό συγκάλεσε Έκτακτη Γενική Συνέλευση Μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2013 και ενέκρινε τη συναλλαγή.

Τη μέρα πριν από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛ.ΠΕ Α.Ε., την 1η Αυγούστου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ αποδέχθηκε ομόφωνα την τελική προσφορά της SOCAR.

Η Συμφωνία Αγοράς Μετοχών (ΣΑΜ) για την πώληση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ υπεγράφη από ΤΑΙΠΕΔ, ΕΛΠΕ και SOCAR (αντισυμβαλλόμενα μέρη της ΣΑΜ) στις 21 Δεκεμβρίου 2013. Σύμφωνα με αυτή τη συμφωνία, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών εξαρτώνται από ορισμένα γεγονότα (Όροι), όπως την έγκριση της συναλλαγής από την ΕΕ ή τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού (όπως ισχύει) και την πιστοποίηση του ΔΕΣΦΑ από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελληνικής Δημοκρατίας («ΡΑΕ»), σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν. 4001/2011 ("Ενεργειακός νόμος»). Στις 29 Σεπτεμβρίου 2014 η ΡΑΕ εξέδωσε την πιστοποίηση του ΔΕΣΦΑ και την 1 Οκτωβρίου 2014 ενημερώθηκε σχετικά η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις 5 Νοεμβρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε σε βάθος έρευνα. Η έκταση των υποχρεώσεων που μπορεί να απαιτηθούν να αναλάβει η SOCAR και ο ακριβής χρόνος που θα χρειαστεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να εκδώσει απόφαση δεν μπορούν να ελεγχθούν από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στις 27 Ιουλίου 2015 τα αντισυμβαλλόμενα μέρη της ΣΑΜ έκαναν χρήση της Προσθήκης 2, βάσει της οποίας η ημερομηνία διακοπής της ΣΑΜ επεκτάθηκε έως τις 21 Δεκεμβρίου 2015, ενώ στις 16 Δεκεμβρίου 2015 έγινε χρήση της Προσθήκης 3 για την επιπλέον επέκταση της ΣΑΜ έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016. Κατόπιν της εν λόγω συμφωνίας, η ισχύς της εγγυητικής καλής εκτέλεσης της SOCAR παρατάθηκε αναλόγως.

Παρά το γεγονός ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που ισχύουν από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας, η αποτελεσματικότητα του συνόλου των διατάξεων της συμφωνίας (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς των μετοχών και την πληρωμή του τιμήματος), εξακολουθεί να υπόκειται σε όρους, μερικοί από τους οποίους βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο των συμβαλλόμενων μερών και, ως εκ τούτου, η ολοκλήρωση της συναλλαγής παραμένει σε αναστολή και εξαρτάται από την ικανοποίηση των όρων αυτών.

Ο Όμιλος ενοποιεί τον Όμιλο της ΔΕΠΑ με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και η αξία της συμμετοχής στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 30η Σεπτεμβρίου 2015, η οποία αντικατοπτρίζει το 35% στον Όμιλο ΔΕΠΑ, ανέρχεται στα €595 εκ. Επιπρόσθετα, η αξία της συμμετοχής στην ΔΕΠΑ, στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. ανέρχεται στα €237 εκ. Η επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις θα καθοριστεί με βάση τη δομή της συναλλαγής (προς το παρόν η ΣΑΜ προβλέπει μια διαδικασία απόσχισης) και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής της.

Με δεδομένο το γεγονός ότι η συναλλαγή μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο μετά την έγκριση των αρμοδίων αρχών, και με δεδομένο ότι δεν είναι γνωστό χρονικά πότε θα ολοκληρωθούν οι εγκρίσεις καθώς και η διαδικασία απόσχισης του ΔΕΣΦΑ, ο Όμιλος ΔΕΠΑ, με την παρουσία σύστασή του, συνεχίζει να λογίζεται και να περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, ως επένδυση σε συνδεδεμένη επιχείρηση.

Άλλες Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις

Το 2011 ο Όμιλος συμμετείχε με 48%, μέσω της θυγατρικής του Hellenic Petroleum International A.G. στη σύσταση μίας νέας εταιρείας της DMEP HoldCo Ltd, μίας εταιρείας με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία με τη σειρά της κατέχει το 100% των μετοχών της «OTSM», Ανώνυμη Εταιρεία Διατήρησης Αποθεμάτων Ασφαλείας και Εμπορίας Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών. Η OTSM ιδρύθηκε βάσει του Ελληνικού δικαίου με πλήρη άδεια για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και τήρησης αποθεμάτων αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων. Ο Όμιλος μεταβίβασε μέρος της υποχρέωσής του για την τήρηση αποθεμάτων ασφαλείας 90 ημερών στην OTSM, μειώνοντας έτσι το ύψος του τελικού της αποθέματος κατά περίπου 407 χιλιάδες ΜΤ, με αντίτιμο καθοριζόμενο στο πλαίσιο του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.

Τα βασικά μεγέθη των κυριότερων συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν ως εξής:

	% συμμετοχή	31 Δεκεμβρίου 2015			
		Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Καθαρά κέρδη μετά φόρων
ΣΑΦΚΟ	33%	4.621	3.235	5.765	1.475
ΕΛΠΕ ΘΡΑΚΗ	25%	8	10	-	(41)
ΕΑΚΑΑ	50%	13.603	4.422	3.169	951
DMEP Holdco	48%	206.441	169.483	845.977	34.527
ΒΙΟΝΤΗΖΕΛ	25%	192	29	-	(2)

	% συμμετοχή	31 Δεκεμβρίου 2014			
		Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Καθαρά κέρδη μετά φόρων
ΣΑΦΚΟ	33%	3.805	2.504	4.776	1.013
ΕΛΠΕ ΘΡΑΚΗ	25%	69	4	-	(16)
ΕΑΚΑΑ	50%	14.530	5.425	2.618	579
DMEP Holdco	48%	223.882	221.451	808.654	(4.184)
ΒΙΟΝΤΗΖΕΛ	25%	357	79	1.283	12

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή δεσμεύσεις ως προς τις παραπάνω συμμετοχές του Ομίλου.

γ) Κοινές επιχειρήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει στις ακόλουθες κοινές επιχειρήσεις με τρίτους σχετικές με την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό:

- Edison International SpA (Ελλάδα, Πατράϊκος Κόλπος). – Η Petroceltic Resources, η οποία συμμετείχε στην κοινοπραξία το έτος 2015, μετέφερε τα δικαιώματα της στην Edison και την ΕΛΠΕ Πατράϊκος εντός του 2016 (Σημ. 23).
- Calfrac well services (Ελλάδα, Θρακικό πέλαγος)

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

9 Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Δάνεια και προκαταβολές	37.587	37.288
Άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	47.435	49.410
Σύνολο	85.022	86.698

Τα δάνεια και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν άτοκες εμπορικές πιστώσεις προς τρίτους για οφειλές που προκύπτουν από εφοδιασμό πρατηρίων. Περιλαμβάνουν επίσης και εμπορικές απαιτήσεις εισπρακτέες σε περισσότερα από ένα έτη, ως συνέπεια διακανονισμών.

Τα λοιπά μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνουν μη τοκοφόρες προκαταβολές ενοικίων για εξασφάλιση πρατηρίων και αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των συμβολαίων των πρατηρίων αυτών. Επιπλέον συμπεριλαμβάνουν και άλλες μακροπρόθεσμες μη τοκοφόρες προκαταβολές οι οποίες έχουν προεξοφληθεί με επιτόκιο 5% στις 31 Δεκεμβρίου 2015 (2014:5%).

10 Αποθέματα

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Αργό πετρέλαιο	180.149	118.519
Διυλισμένα και ημιτελή προϊόντα	400.301	422.452
Πετροχημικά	22.286	27.104
Αναλώσιμα, ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλης	83.705	79.852
Μείον: Πρόβλεψη για ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλης	(24.416)	(10.314)
Σύνολο	662.025	637.613

Η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. υποχρεούται στην τήρηση ποσοτήτων αποθεμάτων αργών πετρελίων και προϊόντων πετρελαιοειδών σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί αποθεμάτων ασφαλείας 90 ημερών, όπως νομοθετήθηκε με τον Ν. 3054/2002.

Το κόστος των αποθεμάτων που αναγνωρίζεται ως έξοδο και συμπεριλαμβάνεται στο «Κόστος Πωληθέντων» για το 2015 ανέρχεται σε €5,7 δις (2014: €8,5 δις). Αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω της πτώσης των τιμών του αργού και των προϊόντων πετρελαίου η οποία καταγράφηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2015 καθώς και μετά το τέλος του έτους, ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά από την αποτίμηση των αποθεμάτων, η οποία ανακλάται στην απομείωση της αξίας τους στο τέλος του έτους. Η απομείωση της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους ανήλθε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σε €23 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014 – €104 εκ.). Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε ως έξοδο για τη χρήση του έτους 2015 και συμπεριλήφθηκε στο «Κόστος πωληθέντων» στην Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων. Η συνολική αρνητική επίδραση στα αποθέματα (η οποία και αύξησε το κόστος πωληθέντων) λόγω μείωσης των τιμών του αργού πετρελαίου και των πετρελαιοειδών κατά τη διάρκεια του έτους, ανήλθε περίπου στα €300 εκ. (2014: €480 εκ.).

11 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Πελάτες	504.984	481.360
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(211.349)	(185.114)
Πελάτες	293.635	296.246
Λοιπές απαιτήσεις	471.003	421.604
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(34.005)	(30.286)
Λοιπές απαιτήσεις	436.998	391.318
Προπληρωθέντα έξοδα και προκαταβολές	21.509	20.663
Σύνολο	752.142	708.227

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Στα πλαίσια διαχείρισης του κεφαλαίου κίνησης ο Όμιλος χρησιμοποιεί υπηρεσίες πρακτόρευσης απαιτήσεων (factoring) για την πιο έγκαιρη είσπραξη απαιτήσεων από τους πελάτες του στην Ελλάδα. Προεισπραχθείσες απαιτήσεις χωρίς δικαίωμα αναγωγής δεν συμπεριλαμβάνονται στα πιο πάνω ποσά.

Οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν ποσά απαιτήσεων από ΦΠΑ (πιστωτικού υπόλοιπου), προπληρωμές φόρου εισοδήματος, προκαταβολές σε προμηθευτές και σε εργαζομένους. Επίσης, για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, συμπεριλαμβάνονται και €54 εκ. βεβαιωμένων επιστροφών ΦΠΑ που έχουν παρακρατηθεί από το Τελωνείο Πειραιά αναφορικά με φερόμενα «ελλείμματα» αποθεμάτων πετρελαιοειδών (31 Δεκεμβρίου 2014: €54 εκ.). Σε απάντηση αυτής της ενέργειας, ο Όμιλος έχει εναντιωθεί νομικά και απαιτεί και αναμένει να ανακτήσει ολόκληρο το ποσό αυτό με την περάτωση της νομικής διαδικασίας (Σημ. 31 "Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις").

Οι λογιστικές αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων αντιπροσωπεύουν την εύλογη τους αξία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των εμπορικών απαιτήσεων από πελάτες:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες	504.984	481.360
Ληξιπρόθεσμα, επισφαλή και απομειωμένα υπόλοιπα που συμπεριλαμβάνονται στις απαιτήσεις από πελάτες:		
α) Ληξιπρόθεσμα, μη απομειωμένα υπόλοιπα	195.731	130.872
β) Ληξιπρόθεσμα, επισφαλή & απομειωμένα υπόλοιπα	211.349	185.114

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του Ισολογισμού είναι η εύλογη αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Προβλέψεις σχηματίζονται για απαιτήσεις οι οποίες είναι επισφαλούς είσπραξης και έχει αξιολογηθεί ότι θα καταλήξουν σε ζημιά, αφού έχουν συνυπολογιστεί ληφθείσες εξασφαλίσεις (τίτλοι, εγγυήσεις).

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν ληξιπρόθεσμες αλλά όχι απομειωμένες την 31 Δεκεμβρίου 2015, είναι ως ακολούθως

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εως 30 ημέρες	66.498	59.467
30 - 90 ημέρες	21.251	25.838
Πάνω από 90 ημέρες	107.982	45.567
Σύνολο	195.731	130.872

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν απομειωμένες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015, είναι ως ακολούθως :

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εως 30 ημέρες	15.392	4.931
30 - 90 ημέρες	485	150
Πάνω από 90 ημέρες	195.349	180.033
Σύνολο	211.349	185.114

Εκτιμήθηκε ότι το ποσοστό των απαιτήσεων για το οποίο δεν έχει γίνει πρόβλεψη, είναι ανακτήσιμο μέσω διακανονισμών, νομικών ενεργειών και εξασφάλισης πρόσθετων εξασφαλίσεων.

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	185.114	170.346
Χρεώσεις/(Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:		
Προσθήκες	27.350	16.872
Ποσά που έχουν αντιλογισθεί	(920)	(1.618)
Απαιτήσεις που διαγράφηκαν ως μη εισπράξιμες	(195)	(486)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	211.349	185.114

Η κίνηση στην πρόβλεψη για ενδεχόμενες επισφάλειες έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

12 Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	1.252.808	952.127
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	700.000	695.715
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.952.808	1.647.842
Δεσμευμένες καταθέσεις	155.556	200.000
Σύνολο ρευστών διαθεσίμων	2.108.364	1.847.842

Οι δεσμευμένες καταθέσεις σχετίζονται με μία συμφωνία αλληλλαγής πιστωτικής δομής μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της Τράπεζας Πειραιώς, με σκοπό την υποστήριξη της δανειακής διευκόλυνσης Β της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ύψους €200 εκ., για την οποία η Τράπεζα Πειραιώς έχει παράσχει εγγύηση.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα σταδιακής αποπληρωμής, το ανεξόφλητο υπόλοιπο της δανειακής διευκόλυνσης Β, ανήλθε στα €144 εκ., ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου με την Τράπεζα Πειραιώς στα €156 εκ. και αναμένεται να μειωθεί στα €144 εκ. μέσα στους επόμενους μήνες. Η εγγύηση έληξε στις 15 Ιουνίου 2015 και ανανεώθηκε για ένα ακόμη έτος.

Η επίπτωση του δανείου και της κατάθεσης αποτελεί ταυτόχρονη αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού χωρίς να επηρεάζει τον καθαρό δανεισμό και την καθαρή θέση του Ομίλου.

Για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015, το τραπεζικό υπόλοιπο σε δολάρια Αμερικής που περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες», ανέρχεται σε \$920.895 εκ. (ισοδύναμο σε Ευρώ €845.866 εκ.). Το αντίστοιχο ποσό για την περίοδο 31 Δεκεμβρίου 2014, ανέρχεται σε \$909.355 εκ. (ισοδύναμο σε Ευρώ €748.994 εκ.).

Το σταθμισμένο κατά μέσο όρο τρέχον επιτόκιο την ημερομηνία Ισολογισμού ήταν:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Euro	0,21%	0,36%
USD	0,80%	0,80%

13 Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου και 31 Δεκεμβρίου 2014	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081
31 Δεκεμβρίου 2015	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081

Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι ίδιο με τις μετοχές που έχουν εκδοθεί και διατεθεί σε μετόχους και είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ονομαστική αξία κάθε μιας μετοχής της Εταιρείας είναι €2,18 (31 Δεκεμβρίου 2014: €2,18).

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2005, ενέκρινε ένα νέο πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών, με σκοπό τη σύνδεση του αριθμού μετοχών, για τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα προαίρεσης σε ανώτατα και ανώτερα στελέχη της Εταιρείας, με την επίτευξη εταιρικών και ατομικών στόχων άμεσα εξαρτώμενων από τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Μεταγενέστερες Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις ενέκριναν την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stock options). Η περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων είναι από την 1η Νοεμβρίου ως τις 5 Δεκεμβρίου των ετών 2014- 2018.

Οι καταληκτικές ημερομηνίες άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών που έχουν παραχωρηθεί έως το τέλος του έτους 2015 καθώς και οι αντίστοιχες τιμές άσκησης τους παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα :

Έτος Παραχώρησης	Περίοδος Άσκησης Δικαιωμάτων	Ημερομηνία Λήξεως 5 Δεκεμβρίου	Τιμή εξάσκησης €/ΜΤΧ	Αρ. δικαιωμάτων προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2015	Αρ. δικαιωμάτων προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2014
2009	2011-15	2015	7,62	-	1.616.054
2012	2014-18	2018	4,52	1.479.933	1.479.933
Σύνολο				1.479.933	3.095.987

Δεν εξασκήθηκε κανένα δικαίωμα προαίρεσης κατά τη χρήση των ετών 2015 και 2014 λόγω της αρνητικής σχέσης της τιμής άσκησης με την τρέχουσα τιμή της μετοχής στην αγορά κατά την εκάστοτε περίοδο άσκησης.

Η κίνηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών και η αναλογούσα μέση σταθμική τιμή εξάσκησης κατά την διάρκεια του 2015 και του 2014 είναι:

	31 Δεκεμβρίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014	
	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα
Αρχή περιόδου (1η Ιανουαρίου)	6,14	3.095.987	6,62	3.435.548
Χορηγηθέντα	-	-	-	-
Άσκηθέντα	-	-	-	-
Έληξαν	7,62	(1.616.054)	11,01	(339.561)
Τέλος περιόδου (31η Δεκεμβρίου)	4,52	1.479.933	6,14	3.095.987

Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015 ανήλθαν σε

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

14 Αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αποθεματικό Αντιστάθμισης κινδύνου	Αποθεματικό Παροχών σε συμ/κούς τίτλους	Αφορολόγητα Αποθεματικά	Λοιπά Αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	118.668	98.420	3.893	3.664	351.322	(9.864)	566.103
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (Σημ. 21)							
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	(42.289)	-	-	-	(42.289)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	-	-	(3.586)	-	-	-	(3.586)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Σημ. 13)	-	-	-	(24)	-	-	(24)
Διανομή αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013	-	-	-	-	(64.376)	-	(64.376)
Μεταφορά φόρου διανομής αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013	-	-	-	-	(15.101)	-	(15.101)
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	-	-	-	-	-	330	330
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	-	-	-	(6.179)	(6.179)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	135	135
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	118.668	98.420	(41.982)	3.640	271.845	(15.578)	435.013
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (Σημ. 21)							
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	(4.802)	-	-	-	(4.802)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	-	-	24.548	-	-	-	24.548
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Σημ. 13)	-	-	-	(2.893)	-	-	(2.893)
Μεταφορά απο αποθεματικά στα αποτελέσματα	-	-	-	-	(8.798)	(148)	(8.946)
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	-	-	-	-	-	(172)	(172)
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση τα οποία μεταφέρθηκαν στη κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-	(6)	(6)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	-	-	-	(1.619)	(1.619)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	(632)	(632)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	118.668	98.420	(22.236)	747	263.047	(14.917)	443.729

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμο, οι εταιρίες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατά ελάχιστο το 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σύμφωνα με τα λογιστικά τους βιβλία σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται στο ένα τρίτο του μετοχικού τους κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών.

Ειδικά αποθεματικά

Τα ειδικά αποθεματικά αφορούν κυρίως αποθεματικά που προκύπτουν λόγω φορολογικών αναπροσαρμογών στοιχείων του ενεργητικού και την κατηγοριοποίηση τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Όπου κρίθηκε αναγκαίο έχουν γίνει προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με αυτά τα αποθεματικά.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα αποθεματικά αφορούν:

- (α) Κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί, κάτω από το ισχύον κάθε φορά φορολογικό και θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση διανομής τους, τα κέρδη αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο.
- (β) Μερικώς φορολογηθέντα αποθεματικά τα οποία έχουν φορολογηθεί με φορολογικό συντελεστή ο οποίος είναι χαμηλότερος από τον εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή. Σε περίπτωση διανομής τους τα κέρδη θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο.

Το 2014, μέρος αυτών των αποθεματικών διανεμήθηκε στους μετόχους του Ομίλου, σύμφωνα και με το νόμο 4172/2013.

Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου

Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για τη καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges) και αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα όπως περιγράφεται στη σημείωση 21.

Όταν η συναλλαγή με την οποία συσχετίζεται η πράξη αντιστάθμισης επηρεάζει τη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, τότε τα αντίστοιχα ποσά μεταφέρονται επίσης από τα λοιπά συνολικά έσοδα στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

15 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Προμηθευτές	2.626.459	2.529.072
Δεδουλευμένα έξοδα & έσοδα επόμενων χρήσεων	73.535	58.830
Λοιπές υποχρεώσεις	95.384	91.297
Σύνολο	2.795.378	2.679.199

Η γραμμή "Προμηθευτές" αποτελείται από ποσά πληρωτέα ή δεδουλευμένα τα οποία αφορούν αργό πετρέλαιο, πετρελαιοειδή προϊόντα, συμβάσεις αγοράς προϊόντων (commodity derivative contracts) και υπηρεσίες. Μετά την επιβολή ελέγχου στην κίνηση κεφαλαίων στην Ελλάδα (28 Ιουνίου 2015), η ανοιχτή πίστωση από τους προμηθευτές μειώθηκε σημαντικά.

Ο λογαριασμός "Προμηθευτές", στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και στις 31 Δεκεμβρίου 2014, περιλαμβάνει ποσά οφειλόμενα από αγορές αργών πετρελαίων από το Ιράν, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Δεκεμβρίου 2011 και Μαρτίου 2012, στα πλαίσια του μακροπρόθεσμου συμβολαίου με την ΝΙΟC. Παρά τις συνεχείς προσπάθειες του Ομίλου να αποπληρώσει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Ιούνιο 2012 μέσω του διεθνούς τραπεζικού συστήματος, αυτό δεν κατέστη εφικτό, λόγω της μη αποδοχής πληρωμών από το διεθνές τραπεζικό σύστημα, προς Ιρανικές τράπεζες και κυβερνητικές εταιρείες, μετά την επιβολή των διεθνών κυρώσεων. Μετά τις 30 Ιουνίου 2012, οι κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά του Ιράν κατέστησαν αδύνατη την πραγματοποίηση πληρωμών προς τη ΝΙΟC (Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 267/2012 της 23 Μαρτίου 2012). Ο Όμιλος είχε ενημερώσει τον προμηθευτή του για τη σχετική καθυστέρηση η οποία οφειλόταν σε νομικές περιστάσεις πέρα από τον έλεγχό του. Κατά συνέπεια καμία παραλαβή φορτίων αργού πετρελαίου από το Ιράν ή πληρωμή προς αυτό δεν πραγματοποιήθηκε μετά τις 30 Ιουνίου 2012, ημερομηνία επιβολής των κυρώσεων από την ΕΕ.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Στις 18 Οκτωβρίου 2015, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αποφάσισε (Απόφαση ΚΕΠΠΑ 2015/1863) την άρση του συνόλου των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων της ΕΕ απέναντι στο Ιράν, λαμβάνοντας υπόψη την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας Ηνωμένων Εθνών (ΑΣΑΗΕ) 2231 (2015) και το Παράρτημα Β της ΑΣΑΗΕ 2231 (2015), καθώς επίσης και την επικύρωση του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας του ΟΗΕ αναφορικά με την ορθή υλοποίηση των συμφωνημένων μέτρων σε σχέση με το πυρηνικό ζήτημα. Στις 16 Ιανουαρίου 2016 («Ημέρα Εφαρμογής»), το Συμβούλιο της ΕΕ αποφάσισε (απόφαση ΚΕΠΠΑ 2016/37) την εφαρμογή της απόφασης ΚΕΠΠΑ 2015/1863 με ισχύ από την 16η Ιανουαρίου 2016. Την ίδια ημέρα επήλθε επίσης μερική άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τις ΗΠΑ αλλιά και διεθνώς. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εξελίξεων, στις 22 Ιανουαρίου 2016 τα Ελληνικά Πετρέλαια και η ΝΙΟC κατέληξαν σε συμφωνία-πλαίσιο για την επανέναρξη των εμπορικών τους σχέσεων σχετικά με την προμήθεια αργού, καθώς και για τη διευθέτηση των οφειλών. Η υλοποίηση της συμφωνίας αυτής θα πραγματοποιηθεί σε πλήρη συμμόρφωση με το ισχύον ευρωπαϊκό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων και των κυρώσεων που ακόμη δεν έχουν αρθεί. Ο αντίκτυπος της συμφωνίας θα ενσωματωθεί στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου του επόμενου έτους.

Όποτε θεωρηθεί συμφέρον για τον Όμιλο, αλλιά και για την επίτευξη ευνοϊκότερων όρων συναλλαγών, (όπως καλύτερες τιμές, ψηλότερα πιστωτικά όρια, μεγαλύτερη περίοδο πίστωσης), ο Όμιλος παρέχει Εγγυητικές Επιστολές ή Ενέγγυες Πιστώσεις για την πληρωμή υποχρεώσεων προς προμηθευτές, χρησιμοποιώντας έτσι τις γραμμές πίστωσης με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Στο βαθμό που οι υποχρεώσεις αυτές έχουν καταστεί πληρωτέες πριν την ημερομηνία ισολογισμού, αυτές περιλαμβάνονται στα υπόλοιπα προμηθευτών.

Οι λοιπές υποχρεώσεις αφορούν μισθοδοσία, λοιπές δαπάνες προσωπικού και διάφορους φόρους και τέλη.

Τα δεδουλευμένα έξοδα και έσοδα επόμενων χρήσεων, περιλαμβάνουν την εκτίμηση για το κόστος δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων διοξειδίου του άνθρακα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχεται σε € 16 εκ. (2014 €5 εκ.).

16 Δανεισμός

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Τραπεζικός δανεισμός	794.634	675.036
Ευρώ-ομόλογο	799.014	1.132.598
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	4.306	4.361
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.597.954	1.811.995
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.226.063	1.132.298
Τρέχον υπόλοιπο μακροπροθέσμων δανείων	44.796	44.782
Ευρώ-ομόλογα	361.641	-
Τρέχον υπόλοιπο χρηματοδοτικών μισθώσεων	533	565
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	1.633.033	1.177.645
Σύνολο δανείων	3.230.987	2.989.640

Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού έχει ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μεταξύ 1 και 2 ετών	529.263	411.260
Μεταξύ 2 και 5 ετών	1.002.026	1.289.624
Πάνω από 5 έτη	66.665	111.111
	1.597.954	1.811.995

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια την ημερομηνία του ισολογισμού είναι τα παρακάτω:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Τραπεζικός Δανεισμός	Νόμισμα	Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	Ευρώ	5,30%	6,20%
Μεταβλητό Belibor + περιθώριο	Δηνάριο Σερβίας	8,94%	12,25%
Μεταβλητό Sofibor + περιθώριο	Λεβ Βουλγαρίας	5,75%	6,05%
Κεντρικό Τραπεζικό Επιτόκιο + περιθώριο	Δηνάριο FYROM	5,54%	5,41%
Σταθερό επιτόκιο	Δολλάριο Αμερικής	4,63%	4,63%
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός			
Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	Ευρώ	4,09%	4,27%
Σταθερό επιτόκιο	Ευρώ	6,91%	6,91%

Η ανάλυση ανά νόμισμα των δανείων είναι η ακόλουθη:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Ευρώ	2.774.371	2.571.354
Δολλάριο Αμερικής	361.641	327.921
Δηνάριο Σερβίας	23.460	28.049
Λεβ Βουλγαρίας	55.678	46.449
Δηνάριο FYROM	15.837	15.867
Σύνολο δανεισμού	3.230.987	2.989.640

Ο Όμιλος διενεργεί κεντρικά τις χρηματοδοτικές του δραστηριότητες, συντονίζοντας και ελέγχοντας τη χρηματοδότηση και ταμειακή διαχείριση όλων των εταιρειών του. Στο πλαίσιο αυτό, η Hellenic Petroleum Finance Plc (HPF) ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2005 στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι 100% θυγατρική της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., για να ενεργεί ως ο κεντρικός χρηματοοικονομικός φορέας του Ομίλου.

Τα δάνεια του Ομίλου, στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 31 Δεκεμβρίου 2014, αναλύονται ανά είδος και ημερομηνία λήξης, στον πίνακα που ακολουθεί (σε € εκ.):

	Εταιρεία	Λήξη	Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	
1α	Κοινοπρακτικό δάνειο €40 εκ.	HPF plc	Ιουλ. 2016	40	39
1β	Κοινοπρακτικό δάνειο €40 εκ.	HPF plc	Ιουλ. 2018	10	10
1γ	Κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο €350 εκ.	HP SA	Ιουλ. 2018	341	338
2	Ομολογιακό δάνειο €400 εκατ.	HP SA	Δεκ. 2016	225	225
3	Ομολογιακό δάνειο €200 εκατ.	HP SA	Ιαν. 2018	199	-
4	Δάνεια Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ("EIB")	HP SA	Ιουν. 2022	289	333
5	Ευρώ-ομόλογο €500 εκ.	HPF plc	Μάιος 2017	485	489
6	Ευρώ-ομόλογο \$400 εκ.	HPF plc	Μάιος 2016	362	328
7	Ευρώ-ομόλογο \$325 εκ.	HPF plc	Ιουλ. 2019	314	316
8	Συμβάσεις διμερών πιστωτικών γραμμών	Διάφορες	Διάφορες	961	907
9	Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Διάφορες	Διάφορες	5	5
Σύνολο				3.231	2.990

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικές για τα ποσά των δανείων του Ομίλου που θα πρέπει να αποπληρωθούν ή να αναχρηματοδοτηθούν εντός του 2016 περιλαμβάνονται στη σημείωση 3 «Κίνδυνος Ρευστότητας».

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

1) Κοινοπρακτικά Δάνεια

Τον Ιανουάριο του 2013, ο Όμιλος σύναψε δύο τριετείς δανειακές συμβάσεις με σταδιακή αποπληρωμή, ύψους €605 εκ., με ελληνικά και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες διέπονταν από πανομοιότυπους όρους και προϋποθέσεις. Τον Ιούλιο του 2014, ο Όμιλος προπλήρωσε οικειοθελώς και αναχρηματοδότησε μερικώς τις συμβάσεις αυτές, αποπληρώνοντας ποσό ονομαστικής αξίας €152 εκ. και συνάπτοντας δύο νέα δάνεια με πανομοιότυπους όρους και προϋποθέσεις, ως ακολούθως:

(1α-1β) Η HPF σύναψε κοινοπρακτικό δάνειο, ύψους €50 εκ. με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., αποτελούμενο από δύο δανειακές συμβάσεις, ύψους €40 εκ. και €10 εκ. με ημερομηνίες λήξης τον Ιούλιο του 2016 και τον Ιούλιο του 2018 αντίστοιχα.

(1γ) Η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο, ύψους €350 εκ. με την εγγύηση της HPF και με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2018.

2) Ομολογιακό δάνειο €400 εκατ.

Τον Ιούνιο 2014, ο Όμιλος παρέτεινε την ημερομηνία λήξης του ομολογιακού δανείου από τον Δεκέμβριο 2014 στις 30 Δεκεμβρίου 2015 με δυνατότητα επέκτασης για 6 ακόμη μήνες, επιτυγχάνοντας την ίδια στιγμή βελτιώσεις στο κόστος και στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της συμφωνίας. Τον Σεπτέμβριο 2015, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. παρέτεινε την ημερομηνία λήξης του ομολογιακού δανείου για τον Ιούνιο 2016.

3) Ομολογιακό δάνειο €200 εκ.

Ακολουθώντας τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, σύμφωνα με την οποία στόχος είναι η αύξηση του ποσοστού των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων γραμμών πίστωσης σε σχέση με τις αντίστοιχες βραχυπρόθεσμες, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε δάνειο ύψους €200 εκ. με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, διάρκειας 3 ετών.

4) Δάνεια Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Στις 26 Μαΐου 2010, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε δύο δανειακές συμβάσεις συνολικού ύψους €400 εκ. (Διευκόλυνση Α και Β, €200 εκ. έκαστη) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Ο σκοπός των δανείων ήταν να χρηματοδοτήσουν μέρος του έργου αναβάθμισης του διυλιστηρίου της Ελευσίνας. Και τα 2 δάνεια έχουν περίοδο αποπληρωμής 12 ετών, έναρξη αποπληρωμής το Δεκέμβριο του 2013, ενώ διέπονται από παρόμοιους όρους και προϋποθέσεις. Η Διευκόλυνση Β βελτιώνεται πιστοληπτικά από την εγγύηση μίας εμπορικής τράπεζας (Σημ. 15), μία πρακτική που είναι συνήθης για δανειακές συμβάσεις της Ε.Τ.Επ. ειδικότερα κατά τη φάση κατασκευής μεγάλων έργων. Μέχρι στις 31 Δεκεμβρίου 2015, πραγματοποιήθηκαν συνολικές αποπληρωμές ύψους €111 εκ.

5) Ευρώ-ομόλογο €500 εκ.

Τον Μάιο του 2013, ο Όμιλος εξέδωσε τετραετές Ευρω-ομόλογο, ύψους €500 εκ., με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 8% και με ημερομηνία λήξης τον Μάιο του 2017. Οι ομολογίες, οι οποίες εκδόθηκαν από την Hellenic Petroleum Finance Plc με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., είναι πληρωτέες στη λήξη τους και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

6) Ευρώ-ομόλογο \$400 εκ.

Τον Μάιο του 2014, ο Όμιλος εξέδωσε διετές δολλαριακό ομόλογο, ύψους \$400 εκ. με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 4,625% και με ημερομηνία λήξης τον Μάιο του 2016. Οι ομολογίες, οι οποίες εκδόθηκαν από την Hellenic Petroleum Finance Plc με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., είναι πληρωτέες στη λήξη τους και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

7) Ευρώ-ομόλογο €325 εκ.

Τον Ιούλιο του 2014, ο Όμιλος εξέδωσε πενταετές Ευρω-ομόλογο, ύψους €325 εκ. με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 5,25% και με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2019. Οι ομολογίες, οι οποίες εκδόθηκαν από την Hellenic Petroleum Finance Plc με την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., είναι εξαγοράσιμες κατ' επιλογή του εκδότη τον Ιούλιο του 2017 και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015, η HPF πραγματοποίησε πράξεις ανοιχτής αγοράς και ακυρώσεις ομολογιών ποσού €6,9 εκ. από το Ευρω-ομόλογο €500 εκ. λήξεως τον Μάιο του 2017, €3,1 εκ. από το Ευρω-ομόλογο €325 εκ. λήξεως τον Ιούλιο του 2019 και €5,2 εκ. (\$5,8 εκ.) από το Ευρω-ομόλογο \$400 εκ. λήξεως τον Μάιο 2016. Το κέρδος από τις παραπάνω εξαγορές ανήλθε σε €1,3 εκ.

8) Συμβάσεις διμερών πιστωτικών γραμμών

Οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν επίσης δανειακές γραμμές με άλλες τράπεζες για την κάλυψη γενικών χρηματοδοτικών αναγκών. Η πλειοψηφία των δανειακών γραμμών αφορά σε βραχυπρόθεσμα δάνεια που έχει συνάψει η μητρική εταιρεία και τα οποία έχουν τεθεί

Σημειώσεις επί των εννοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

σε ισχύ και ανανεώνονται αναλόγως με τις ανάγκες της κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Ορισμένες από τις δανειακές συμφωνίες του Ομίλου περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς όρους οι πιο σημαντικοί των οποίων είναι η διατήρηση συγκεκριμένων αριθμοδεικτών ως ακολούθως: "Καθαρός Δανεισμός/Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων", "Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων/Καθαροί Τόκοι" και "Καθαρός Δανεισμός/Καθαρή Αξία Ιδίων Κεφαλαίων". Η διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί την απόδοση του Ομίλου για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους ανωτέρω χρηματοοικονομικούς όρους.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις στο μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό έχουν ως εξής:

Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εντός ενός έτους	533	565
Μεταξύ 1 και 2 ετών	601	532
Μεταξύ 2 και 5 ετών	1.949	1.817
Πάνω από 5 έτη	1.756	2.012
Σύνολο	4.839	4.926

17 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

Αναβαλλόμενη φορολογία ενεργητικού:	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Πέραν των 12 μηνών	239.538	224.788
	239.538	224.788
Αναβαλλόμενη φορολογία παθητικού:		
Πέραν των 12 μηνών	(45.287)	(40.953)
	(45.287)	(40.953)
	194.251	183.835

Η μεταβολή της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης/(υποχρέωσης) είναι ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υπόλοιπο αρχής έτους	183.835	18.259
Αποτελέσματα χρήσης	15.768	125.516
Κινήσεις στην καθαρή θέση	(5.371)	19.084
Μεταφορά φόρου αποθεματικών στις υποχρεώσεις φόρων	-	20.949
Λοιπές κινήσεις	19	27
Υπόλοιπο τέλους έτους	194.251	183.835

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναφέρεται στις παρακάτω κατηγορίες:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(192.921)	(149.082)
Αποτίμηση αποθεμάτων	7.068	2.670
Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές	20.066	-
Προβλέψεις παροχών προσωπικού	28.441	23.165
Προβλέψεις επισφαλών υπολοίπων πελατών	16.345	(3.645)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία σε εύλογη αξία	12.732	16.534
Καθαρή δαπάνη τόκων εκπεστέα στις επόμενες χρήσεις (υποκεφαλαιοδότηση)	46.886	42.913
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	248.678	255.648
Προβλέψεις για περιβαντοληπτικές δαπάνες	4.575	1.405
Λοιπές μεταβολές	2.381	(5.773)
Υπόλοιπο τέλους έτους	194.251	183.835

Οι λοιπές μεταβολές προέρχονται κυρίως από τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν κατά το σχηματισμό προβλέψεων σε λοιπούς χρεώστες καθώς και από προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από χρησιμοποιούμετες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογικά κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο για χρησιμοποιούμετες φορολογικές ζημιές ανήλθαν σε €249 εκ. την 31 Δεκεμβρίου του 2015 (31 Δεκεμβρίου 2014: €256 εκ.), καθώς με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, ο Όμιλος κρίνει ότι υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογικά κέρδη.

Το 2014, οι διατάξεις του αρ. 49 του Ν. 4172 περί υποκεφαλαιοδότησης εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά σύμφωνα με τις οποίες, το όριο έκπτωσης των πλεοναζουσών δαπανών τόκων, ορίζεται ως προς συγκεκριμένο ποσοστό επί του φορολογικού EBITDA της εκάστοτε εταιρείας (60% το 2014, 50% το 2015 και 40% από το 2016 και μελλοντικά). Η επίδραση στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας του Ομίλου, ήταν €47 εκ. (απαίτηση) στις 31 Δεκεμβρίου 2015 (31 Δεκεμβρίου 2014: €43 εκ.). Το ποσό αυτό μπορεί να συμψηφιστεί με μελλοντικά φορολογικά κέρδη, χωρίς χρονικό περιορισμό.

18 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει πως τα ποσά που σχετίζονται με τις συνταξιοδοτικές παροχές του Ομίλου, έχουν καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υποχρεώσεις κατάστασης οικονομικής θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	95.362	92.728
Σύνολο	95.362	92.728
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	9.554	21.942
Σύνολο	9.554	21.942
Χρεώσεις στα λοιπά συνολικά έσοδα		
Συνταξιοδοτικές παροχές	(1.818)	8.327
Σύνολο	(1.818)	8.327

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση οικονομικής θέσης έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	16.717	17.241
Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού	(7.118)	(7.045)
Έλλειμμα χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	9.599	10.196
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	85.763	82.532
Υποχρέωση στη κατάσταση οικονομικής θέσης	95.362	92.728

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος λειτουργεί προγράμματα καθορισμένων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους εργαζομένους στην Ελλάδα, την Βουλγαρία, την ΠΓΔΜ, το Μαυροβούνιο και τη Κύπρο. Όλα τα προγράμματα αφορούν συνταξιοδοτικές παροχές προς τους εργαζομένους. Το ποσό των παροχών εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του κάθε εργαζομένου. Η πληρωψιφία των προγραμμάτων δεν έχει περιουσιακά στοιχεία, ενώ κάποια προγράμματα στην Ελλάδα και την Κύπρο έχουν.

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις για συνταξιοδοτικές παροχές για το 2015 και το 2014 είναι η ακόλουθη:

	Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων	Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	94.328	(6.899)	87.429
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.567	-	4.567
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	3.538	(297)	3.241
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης & (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	14.134	-	14.134
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα	22.239	(297)	21.942
Επαναμετρήσεις στις αναλογιστικές παραδοχές:			
Απόδοση των στοιχείων ενεργητικού, εξαιρουμένου του ποσού που συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	-	117	117
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	7.036	-	7.036
(Κέρδη)/Ζημίες από εμπειρικές προσαρμογές	1.174	-	1.174
Σύνολο χρεώσεων στα λοιπά συνολικά έσοδα	8.210	117	8.327
Καταβολές παροχών άμεσα από τον όμιλο/εισφορές του ομίλου στα στοιχεία ενεργητικού	(21.873)	(3.097)	(24.970)
Καταβολές παροχών από τα στοιχεία ενεργητικού	(3.131)	3.131	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	99.773	(7.045)	92.728
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.876	-	4.876
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	3.125	(160)	2.965
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης & (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	1.713	-	1.713
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα	9.714	(160)	9.554
Επαναμετρήσεις στις αναλογιστικές παραδοχές:			
Απόδοση των στοιχείων ενεργητικού, εξαιρουμένου του ποσού που συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	-	89	89
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή δημογραφικών παραδοχών	83	-	89
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	(3.719)	-	(3.719)
(Κέρδη)/Ζημίες από εμπειρικές προσαρμογές	1.729	-	1.729
Σύνολο χρεώσεων στα λοιπά συνολικά έσοδα	(1.907)	89	(1.818)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	-	(2)
Καταβολές παροχών άμεσα από τον όμιλο/εισφορές του ομίλου στα στοιχεία ενεργητικού	(4.328)	(772)	(5.100)
Καταβολές παροχών από τα στοιχεία ενεργητικού	(770)	770	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	102.480	(7.118)	95.362

Οι μη προεξοφλημένες παροχές συνταξιοδότησης λήγουν ως ακολούθως:

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	Μέχρι 1 έτους	Μεταξύ 1 & 2 ετών	Μεταξύ 2 & 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Συνταξιοδοτικές παροχές	4.564	2.461	11.256	133.240	151.520

Τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων επενδύθηκαν ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των εννοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	2015				2014			
	Εισηγμένα	Μη εισηγμένα	Σύνολο	%	Εισηγμένα	Μη εισηγμένα	Σύνολο	%
Τίτλοι συμμετοχών	1.827	-	1.827	26%	1.638	-	1.638	23%
Ομόλογα								
Κρατικά ομόλογα	210	-	210	3%	479	-	479	7%
Εταιρικά ομόλογα	2.360	-	2.360	33%	2.489	-	2.489	35%
Επενδυτικά κεφάλαια	1.029	-	1.029	14%	655	-	655	9%
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.371	-	1.371	19%	1.424	-	1.424	20%
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	-	321	321	5%	-	360	360	5%
Σύνολο	6.797	321	7.118	100%	6.685	360	7.045	100%

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,50%	3,25%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	0,50%
Πληθωρισμός	0,50%	0,50%

Η ανάλυση ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία σε αλλαγές στις κύριες σταθμισμένες παραδοχές είναι η ακόλουθη:

	Επίδραση στην υποχρέωση		
	Μεταβολή της παραδοχής	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,5%	-5,03%	5,43%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,5%	5,43%	-5,02%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, υπάρχει μικρή πιθανότητα αυτό να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method)).

Οι αναμενόμενες εργοδοτικές εισφορές για την επόμενη χρήση, προς τα προγράμματα καθορισμένων παροχών προσωπικού είναι €1 εκ. Η μέση σταθμισμένη διάρκεια των προγραμμάτων είναι 11 χρόνια.

19 Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα

Η κίνηση των προβλέψεων για το 2015 και το 2014 έχει ως εξής:

	Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις & έξοδα
1 Ιανουαρίου 2014	6.184
Χρεώσεις/(Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:	
Προσθήκες	170
Ποσά που έχουν αντιστραφεί	(60)
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	(70)
31 Δεκεμβρίου 2014	6.224
Χρεώσεις/(Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:	
Προσθήκες	219
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	(38)
31 Δεκεμβρίου 2015	6.405

Τα ποσά που συμπεριλαμβάνονται στην συγκεκριμένη κατηγορία αφορούν κυρίως προβλέψεις για νομικές υποθέσεις.

20 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Επιχορηγήσεις	10.792	11.664
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.882	10.197
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	22.674	21.861

Επιχορηγήσεις

Οι προκαταβολές από το Ελληνικό Κράτος στον Όμιλο αφορούν τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η απόσβεση για το 2015 ανέρχεται σε €2,1 εκ. (2014:€3,1εκ.).

Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν διάφορα λειτουργικά έξοδα και κινδύνους που προκύπτουν από την συνήθη λειτουργία του Ομίλου.

21 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τύπος παραγώγου αγαθών	31 Δεκεμβρίου 2015				31 Δεκεμβρίου 2014			
	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις
	ΜΤ'000	Βαρέλια Χιλ.	€	€	ΜΤ'000	Βαρέλια Χιλ.	€	€
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών	-	2.948	-	34.814	-	2.916	-	60.087
Σύνολο	-	2.948	-	34.814	-	2.916	-	60.087

	31 Δεκεμβρίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014	
	Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps)	-	-	-	-
	-	-	-	-
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps)	-	34.814	-	60.087
Σύνολο εύλογης αξίας παραγώγων	-	34.814	-	60.087

Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία χρησιμοποιούνται μόνο για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνου και όχι ως κερδοσκοπικές επενδύσεις. Όμως, όταν τα παράγωγα αυτά στοιχεία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων, τότε ταξινομούνται ως «παράγωγα προς πώληση».

Η συνολική εύλογη αξία ενός παραγώγου αντιστάθμισης κινδύνου κατηγοριοποιείται ως μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού όταν η ημερομηνία λήξης του είναι μεταγενέστερα των 12 μηνών, ενώ στην αντίθετη περίπτωση κατηγοριοποιείται ως κυκλοφορούν στοιχείο.

Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 μεταφέρθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημία σχετική με συμβόλαια τα οποία ρυθμίστηκαν εντός του έτους 2015, ύψους €24.548 μετά φόρων (31 Δεκεμβρίου 2014: ζημία €3.586, μετά φόρων).

Οι υπόλοιπες πράξεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών εκτιμάται ότι θα είναι αποτελεσματικές, ενώ η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία τους ανέρχεται σε ζημία μετά φόρων €4.802 (31 Δεκεμβρίου 2014: €44.773 ζημία μετά φόρων) και συμπεριλαμβάνεται στα «Αποθεματικά αντιστάθμισης κινδύνου». (Σημ. 14).

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, ανέρχεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού των παραγώγων αυτών, όπως απεικονίζεται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

22 Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μισθοδοσία	156.323	156.519
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	38.100	42.653
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων	9.801	9.692
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	16.282	27.531
Σύνολο	220.506	236.395

Οι λοιπές παροχές περιλαμβάνουν παροχές ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής μορφής, έξοδα μεταφοράς και διατροφής. Περιλαμβάνουν επίσης, παροχές προς εργαζόμενους στο πλαίσιο προγράμματος εθελουσίας εξόδου (VRS) περίπου €1 εκ. (2014: €14 εκ.), που περιλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)» (Σημ. 24).

23 Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Οι δαπάνες για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης του Ομίλου εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίηση (2015: €0,5 εκ. και το 2014: €4,3 εκ.) και αφορούν κυρίως σε εργασίες έρευνας στη θαλάσσια περιοχή του Πατραϊκού Κόλπου, στα πλαίσια της κοινοπραξίας ανάμεσα στην Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. (50%, διαχειριστής), την Edison International SpA (50%) και την Petroceltic Resources Plc (συμμετείχε στην κοινοπραξία το έτος 2015 αλλά μετέφερε τα δικαιώματά της στις ΕΛΠΕ Πατραϊκός και Edison International εντός του 2016). Η σύμβαση Μίσθωσης κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ελληνικής Κυβερνήσεως ως Ν. 4299 - Τεύχος Α, 221/03-10-14.

Το 2015, δαπάνες ύψους €0,4 εκ. οι οποίες αφορούσαν παραχωρήσεις αδειών έρευνας για τον Κόλπο του Πατραϊκού, κεφαλαιοποιήθηκαν στις ασώματες ακινοτοποιήσεις και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της περιόδου που διαρκούν οι εργασίες έρευνας.

24 Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Έσοδα από αποσβέσεις επιχορηγήσεων	2.121	3.096
Υπηρεσίες προς τρίτους	2.369	2.901
Έσοδα από ενοίκια	11.044	12.809
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων - καθαρά	(614)	3.936
Έσοδα ασφαλιστικών αποζημιώσεων	1.357	1.243
Κόστος εθελουσίας εξόδου	(1.448)	(14.114)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	340	574
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων)	15.169	10.445
Απομείωση επένδυσης σε συνδεδεμένη επιχείρηση	(7.000)	-
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	1.258	325
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων) - καθαρά	9.427	10.770

Τα έσοδα από ενοίκια αφορούν πρατήρια που έχουν ενοικιαστεί σε εμπόρους. Στα λοιπά έσοδα/(έξοδα) συμπεριλαμβάνονται εκτός των άλλων και έσοδα ή έξοδα που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές συναλλαγές του Ομίλου. Στα λοιπά κέρδη / (ζημιές) συμπεριλαμβάνονται κέρδη από πράξεις ανοιχτής αγοράς και ακυρώσεις ομολογιών (Σημ. 16). Η απομείωση επένδυσης σε συνδεδεμένη επιχείρηση αφορά την Elredison B.V. (Σημ. 8).

25 Χρηματοοικονομικά (έξοδα)/έσοδα - καθαρά

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Έσοδα από τόκους	8.797	8.841
Έξοδα τόκων και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(209.842)	(223.871)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) - καθαρά	(201.045)	(215.030)

Επιπρόσθετα του χρηματοοικονομικού κόστους που αναφέρεται πιο πάνω, κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, τόκοι ύψους €2,3 εκ. (2014 : €2,1 εκ.) έχουν κεφαλαιοποιηθεί, όπως αναλύεται στην Σημείωση 6.

26 Ζημιές/κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές

Οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές αξίας €27 εκ. προέρχονται κυρίως από την αποτίμηση των υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα (US\$) εξαιτίας της ισχυροποίησης του δολαρίου έναντι του Ευρώ, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με την αρχή του έτους (31 Δεκεμβρίου 2014: €9 εκ.).

27 Φόρος Εισοδήματος

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Φόρος χρήσης	(9.705)	(9.211)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημ. 17)	15.768	125.516
Φόροι	6.063	116.305

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες εταιρείες στην Ελλάδα για το 2015 ανέρχεται σε 29% (2014: 26%).

Για τις χρήσεις 2011 και εξής οι ελληνικές εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους τακτικούς τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα αυτού του ελέγχου οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, η οποία όμως διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου χωρίς να περαιώνει τις φορολογικές της υποχρεώσεις για

την οικεία διαχειριστική χρήση. Όλες οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου με έδρα την Ελλάδα ελέγχθηκαν από τους αντίστοιχους ορκωτούς ελεγκτές και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης με γνώμη χωρίς επιφύλαξη, έως και τη χρήση 2014.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της μητρικής εταιρείας και των σημαντικότερων θυγατρικών παρουσιάζονται πιο κάτω. Ως αποτέλεσμα, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις δεν θεωρούνται περαιωμένες.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΑΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑ Α.Ε.	2010
ΕΚΟ Α.Ε	2008-2010
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε.	2010

Η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών για το οικονομικό έτος 2015 αναμένεται εντός του δεύτερου τριμήνου του 2016.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές επιπρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις από τους μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους, πέρα από αυτές που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που λήγει 31 Δεκεμβρίου 2015.

Λοιποί φόροι

Επιπλέον, έχουν ολοκληρωθεί οι ακόλουθοι προσωρινοί φορολογικοί έλεγχοι ΦΠΑ:

- ΕΛ.ΠΕ. για τη περίοδο έως και τον Δεκέμβριο 2014
- ΕΚΟ ΑΒΕΕ για τη περίοδο έως και τον Οκτώβριο 2013

ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται έλεγχοι που αφορούν σε επόμενες περιόδους για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου.

Ο φόρος που αναλογεί στα λοιπά συνολικά έσοδα είναι:

	31 Δεκεμβρίου 2015			31 Δεκεμβρίου 2014		
	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	(272)	17	(255)	375	-	375
Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	25.273	(5.527)	19.746	(62.866)	16.991	(45.875)
Συναλλαγματικές διαφορές	(603)	-	(603)	185	-	185
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	1.818	(203)	1.615	(8.327)	2.093	(6.234)
Λοιπά συνολικά έσοδα	26.216	(5.713)	20.503	(70.633)	19.084	(51.549)

Συμφωνία φόρου που υπολογίζεται επί του λογιστικού φορολογητέου κέρδους του Ομίλου και του πραγματικού φόρου εισοδήματος που εμφανίζεται στα αποτελέσματα

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	38.964	(484.895)
Φόρος βάσει ισχύοντος ελληνικού φορολογικού συντελεστή 29% (2014 - 26%)	(11.300)	126.073
Μεταβολή λόγω διαφορετικών φορολογικών συντελεστών στις θυγατρικές εξωτερικού	7.162	1.944
Κέρδη/(ζημιές) Ναυτικών Εταιρειών που δεν υπόκεινται σε φόρο	3.062	3.040
Έσοδα που δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος	8.482	7.452
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(7.070)	(10.045)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών προηγούμενων ετών	1.937	5.261
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(5.204)	(1.733)
Μεταβολές στην αναβαλλόμενη φορολογία λόγω αλλαγής στο φορολογικό συντελεστή	13.946	-
Μεταβολές στο φόρο προηγούμενων ετών	(6.182)	(12.622)
Λοιπά	1.230	(3.065)
Φόροι	6.063	116.305

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

28 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά και αναπροσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή δεν εμφανίζονται, καθώς δεν διαφέρουν σημαντικά από τα βασικά κέρδη ανά μετοχή. Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρίας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	(0,15)	(1,20)
Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε κοινές μετοχές (Σε χιλιάδες Ευρώ)	46.684	(365.292)
Μέσος αριθμός κοινών μετοχών	305.635.185	305.635.185

29 Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα εισηγηθεί στην επικείμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση τη μη απόδοση μερίσματος για το 2015. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν ενέκρινε κάποια αλλαγή στην πολιτική μερισμάτων του Ομίλου στο σύνολό της και θα επαναξιολογήσει την πληρωμή μερίσματος για την επόμενη χρήση, εντός του 2016.

30 Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Σημ.	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
		31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		38.964	(484.895)
Προσαρμογές για: Αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	6,7	198.900	204.930
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων πάγιου ενεργητικού	20	(2.121)	(3.096)
Χρηματοοικονομικά (έσοδα)/έξοδα	25	201.045	215.030
Κέρδη από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	8	(21.518)	(28.245)
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση		6	-
Προβλήψεις και διαφορές αποτιμήσεων		69.851	37.712
Συναλλαγματικά (κέρδη)/ζημιές	26	26.753	9.198
Ζημιές/(κέρδη) από εκποίηση παγίων		614	(3.936)
		512.494	(53.302)
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων		(50.492)	369.439
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων		(73.892)	17.416
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων		106.249	541.979
		(18.135)	928.834
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		494.359	875.532

31 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τραπεζικές και λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια των εμπορικών του συναλλαγών:

1. Επιχειρηματικά θέματα

α) Εκκρεμείς υποθέσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και έχει διάφορες υποχρεώσεις σε εκκρεμότητα σχετικές με τις συνθήκες δρα-

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

στηριότητες του. Με βάση τις διαθέσιμες μέχρι σήμερα πληροφορίες, η διοίκηση πιστεύει ότι η έκβαση των υποθέσεων αυτών δεν θα έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου ή στην οικονομική του θέση, πέραν αυτών που αναφέρονται στις προβλέψεις για νομικές υποθέσεις.

β) Εγγυητικές επιστολές

Η μητρική Εταιρεία έχει εκδώσει επιστολές διαβεβαιώσεων και εγγυητικές επιστολές προς τράπεζες για δάνεια που αυτές έχουν χορηγήσει σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανερχόταν στο ισόποσο των €1.427 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €1.403 εκ.). Εξ' αυτών, ποσό €1.322 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €1.294 εκ.) έχει συμπεριληφθεί στις ενοποιημένες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και εμφανίζεται στα αντίστοιχα κονδύλια των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

γ) Διεθνείς δραστηριότητες

Παρόλο που δεν υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις, οι θυγατρικές του εξωτερικού αντιμετωπίζουν μία σειρά από νομικές υποθέσεις σχετικές με φορολογικές ρυθμίσεις και μεταβολές στις τοπικές αδειοδοτήσεις. Τέτοιες περιπτώσεις είναι και η υπόθεση σχετικά με τις εγκαταστάσεις δεξαμενών της Jugopetrol A.D. στο Μαυροβούνιο, καθώς και η απόφαση της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού της Κύπρου να ξεκινήσει εκ νέου έρευνα για τις πετρελαιοειδή εταιρείες εμπορίας (χονδρικής) στην Κύπρο για την περίοδο 1/10/2004 ως 22/12/2006, βάσει της οποίας είχε επιβάλει στην Εταιρεία πρόστιμο ύψους €14 εκ. το 2011. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα των προαναφερθέντων υποθέσεων πέραν των προβλέψεων που ήδη συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2. Φορολογικά και τελωνειακά θέματα

α) Ανέλεγκτες χρήσεις

Στις σημαντικότερες ελληνικές εταιρείες του Ομίλου, έχουν ολοκληρωθεί τακτικοί φορολογικοί έλεγχοι έως και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009, εκτός από την ΕΚΟ που έχει ελεγχθεί έως και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007, ενώ είναι σε εξέλιξη έλεγχος μέχρι και τη χρήση 2010. Επιπροσθέτως, στις εταιρείες αυτές, έχουν ολοκληρωθεί και προσωρινοί έλεγχοι μέχρι πρόσφατα, κυρίως για επιστροφή ΦΠΑ. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές φορολογικές επιβαρύνσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους πέραν αυτών που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι για τις χρήσεις 2011 και εξής, οι ελληνικές εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους τακτικούς τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές. Όλες οι υπόχρεες εταιρείες του Ομίλου, ελέγχθηκαν για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011 έως και 2014, λαμβάνοντας πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης, με γνώμη χωρίς επιφύλαξη.

β) Καταλογιστικές πράξεις τελωνείων

Εντός του 2008, παρελήφθησαν από το Τελωνείο καταλογιστικές πράξεις συνολικού ύψους περίπου €40 εκ. για φερόμενα τελωνειακά «ελλείμματα» των φορολογικών αποθηκών της Εταιρείας για συγκεκριμένες περιόδους μεταξύ των ετών 2001 – 2005. Η Εταιρεία προσέφυγε κατά των σχετικών πράξεων ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου, και η Διοίκηση θεωρεί ότι η υπόθεση θα έχει θετική κατάληξη μετά την ακροαματική διαδικασία.

Ανεξάρτητα από την κατάθεση των παραπάνω προσφυγών, το Τελωνείο προχώρησε σε παρακράτηση ποσού €54 εκ. (σύνολο καταλογισθέντων ποσών πλέον προσυζητήσεων) βεβαιωμένων επιστροφών ΦΠΑ (Σημ. 11). Η Εταιρεία κατέθεσε δύο προσφυγές κατά της φορολογούσας αρχής και κατά του Τελωνείου, ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς αντίστοιχα. Το Πρωτοδικείο Αθηνών εξέδωσε απόφαση με την οποία δικαιώνει την Εταιρεία, απορρίπτοντας την εν λόγω παρακράτηση ως μη νόμιμη.

Η Εταιρεία εκτιμά ότι θα μπορεί να ανακτήσει τα ανωτέρω ποσά.

32 Δεσμεύσεις και συμβατικές υποχρεώσεις

(α) Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές επενδύσεις

Οι σημαντικότερες συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούν σε δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές επενδύσεις συνολικού ποσού €35 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €45 εκ.), το μεγαλύτερο μέρος του ποσού σχετίζεται με την αναβάθμιση των διυλιστηρίων.

(β) Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος μισθώνει γραφεία και πρατήρια στο πλαίσιο συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης. Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών μισθωμάτων στο πλαίσιο των προαναφερθέντων συμβάσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εντός του επόμενου έτους	31.502	34.003
Μετά 1 έτος και έως 5 έτη	119.551	110.923
Μετά 5 ετών	102.883	98.954
Σύνολο	253.936	243.880

(γ) Ενέγγυες πιστώσεις

Ο Όμιλος είναι πιθανόν να δεχθεί αίτημα από προμηθευτές ώστε να παράσχει τραπεζικές ενέγγυες πιστώσεις, με στόχο να επιτύχει ευνοϊκότερους όρους συναλλαγής και πίστωσης. Στις περιπτώσεις όπου έχει ήδη καταχωρηθεί η υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, δεν χρειάζεται περαιτέρω γνωστοποίηση της συγκεκριμένης δέσμευσης. Στις περιπτώσεις όπου η συναλλαγή πραγματοποιείται μετά την ημερομηνία Ισολογισμού, ο Όμιλος δεν είναι υπόχρεος ώστε να διακανονίσει την ενέγγυα πίστωση εντός της περιόδου, άρα δεν αναγνωρίζεται και η αντίστοιχη υποχρέωση.

33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στη Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων συμπεριλαμβάνονται έσοδα, δαπάνες και έξοδα, τα οποία προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και συνδεδεμένων μερών. Τέτοιες συναλλαγές περιλαμβάνουν κυρίως πωλήσεις και αγορές των αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της συνήθους λειτουργίας του Ομίλου και έχουν γίνει με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ακολουθεί ο Όμιλος για αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτους.

Συναλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί με τις ακόλουθες συνδεδεμένες εταιρείες:

α) Συνδεδεμένες Εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

- Εταιρεία Αγωγού Καυσίμων Αεροδρομίου Αθηνών Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ)
- Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ)
- Spata Aviation Fuel Company S.A. (SAFCO)
- Elpedison B.V.
- ΕΛΠΕ Θράκη Α.Ε.
- ΒΙΟΝΤΙΖΕΛ ΑΕ.
- Superlube
- D.M.E.P./ OTSM

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Χρεώσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πωλήσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	827.339	803.826
Κοινοπραξίες	499	386
Σύνολο	827.838	804.212
Χρεώσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (κόστος πωληθέντων)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	855.792	826.593
Κοινοπραξίες	1.184	1.555
Σύνολο	856.976	828.148

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Υπόλοιπο από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	73.348	36.088
Κοινοπραξίες	294	474
Σύνολο	73.642	36.562
Υπόλοιπο από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	42.062	40.839
Κοινοπραξίες	101	66
Σύνολο	42.163	40.905

Η μητρική εταιρεία έχει εκδώσει επιστολές διαβεβαιώσεων και εγγυητικές επιστολές προς τράπεζες για δάνεια που αυτές έχουν χορηγήσει στην Elpedison B.V, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανερχόταν στο ισόποσο των €105 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €108 εκ.).

β) Συνδεδεμένα μέρη που τελούν υπό κοινό έλεγχο με τον Όμιλο λόγω της κοινής συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου:

- Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)
- Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις
- Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. (ΟΣΥ)
- ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι χρεώσεις του Ομίλου προς τα παραπάνω μέρη ανήλθαν σε €281εκ. (2014: €359εκ.) ενώ οι χρεώσεις προς τον Όμιλο ανήλθαν σε €49 εκ. (2014: €43εκ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2015, ο Όμιλος είχε συνολική απαίτηση ύψους €31εκ. (2014: €39 εκ.) και συνολική υποχρέωση ύψους €10 εκ. (2014: €10εκ.).

Οι συνολικές απαιτήσεις του Ομίλου από το ελληνικό Δημόσιο και συνδεδεμένες ως προς αυτό εταιρείες ανέρχεται σε € 281εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: € 275 εκ.).

γ) Ο Όμιλος διοικείται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.) και από τους Γενικούς Διευθυντές. Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν ή έχουν λογισθεί προς τους ανωτέρω αναλύονται ως εξής:

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 Δεκεμβρίου 2015			ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 Δεκεμβρίου 2014		
	Αμοιβές	Αποζημιώσεις λόγω λύσης Συμβασής	Αριθμός μελών ΔΣ/Διευθυντών	Αμοιβές	Αποζημιώσεις λόγω λύσης Συμβασής	Αριθμός μελών ΔΣ/Διευθυντών
Εκτελεστικά Μέλη ΔΣ	1.370	608	8	1.358	-	5
Μη Εκτελεστικά Μέλη ΔΣ	633	445	15	325	-	9
Γενικοί Διευθυντές	1.629	757	12	2.196	-	8
Σύνολο	3.632	1.810		3.879	-	

Ο ανωτέρω πίνακας περιλαμβάνει αμοιβές που καταβλήθηκαν ή έχουν λογισθεί σε Μέλη ΔΣ/Διευθυντές για την περίοδο που αυτοί κατείχαν τη συγκεκριμένη θέση. Στις περιπτώσεις που κάποιο Μέλος ΔΣ/Διευθυντής κατέχει ταυτόχρονα τη θέση του Μέλους ΔΣ και του Γενικού Διευθυντή, οι σχετικές αμοιβές περιλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία. Ο αριθμός των Μελών ΔΣ/ Διευθυντών αναφέρεται στα Μέλη ΔΣ/ Διευθυντές οι οποίοι κατείχαν τις θέσεις αυτές ακόμη και για τμήμα της περιόδου.

34 Κύριες θυγατρικές, συνδεδεμένες εταιρείες και κοινοπραξίες που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΔΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ
ΕΚΟ Α.Ε.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟΤΑ ΚΩ Α.Ε.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	49,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΚΑΛΥΨΩ Μ.Ε.Π.Ε.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΘΗΝΑ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΡΤΕΜΙΣ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΔΗΜΗΡΑ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΗΡΑ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΑΦΡΟΔΙΤΗ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΕΑΔ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΟ ΣΕΡΒΙΑ AD	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΣΕΡΒΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL S.A.	ΜΗΤΡΙΚΗ ΥΠΟΟΜΙΛΟΥ	ΑΥΣΤΡΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΚΥΠΡΟΣ ΛΤΔ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
RAMOIL S.A.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA (HOLDINGS) LTD	ΜΗΤΡΙΚΗ ΥΠΟΟΜΙΛΟΥ	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA PROPERTIES LTD	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM SERBIA (HOLDINGS) LTD	ΜΗΤΡΙΚΗ ΥΠΟΟΜΙΛΟΥ	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
JUGOPETROL AD ΚΟΤΟΡ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	54,35%	ΠΛΗΡΗΣ
GLOBAL ALBANIA A.E.	ΕΜΠΟΡΙΚΗ	ΑΛΒΑΝΙΑ	99,96%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕΤ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ Α.Ε.	ΜΗΤΡΙΚΗ ΥΠΟΟΜΙΛΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	63,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΒΑΡΔΑΞ Α.Ε.	ΑΓΩΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	50,40%	ΠΛΗΡΗΣ
ΟΚΤΑ CRUDE OIL REFINERY A.D	ΔΙΥΛΙΣΗ	ΣΚΟΠΙΑ	51,35%	ΠΛΗΡΗΣ
ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε.	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΝΤΙΑΞΟΝ Α.Ε.	ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΠΟΣΕΙΔΩΝ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΑΠΟΛΛΩΝ Ν.Ε.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
HELLENIC PETROLEUM FINANCE PLC	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ-ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΙΩΝ Α.Ε.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ-ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ Α.Ε.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΥΛΟΥ ΜΕΘΩΝΗΣ Α.Ε.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ ΠΑΤΡΑΙΚΟΣ Α.Ε.	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΔΡΑΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ΕΛΠΕ UPSTREAM Α.Ε.	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΔΡΑΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	ΠΛΗΡΗΣ
ELPEDISON B.V.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	50,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
SAFCO ΑΕ	ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΔΕΠΑ Α.Ε..	ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ	ΕΛΛΑΔΑ	35,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
Ε.Α.Κ.Α.Α Α.Ε.	ΑΓΩΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΕΛΠΕ ΘΡΑΚΗ Α.Ε.	ΑΓΩΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
ΒΙΟΝΤΙΖΕΛ Α.Ε.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
SUPERLUBE LTD	ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ	ΚΥΠΡΟΣ	65,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ
Δ.Μ.Ε.Π. HOLDCO LTD	ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	48,00%	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

Οι θυγατρικές εταιρείες στις οποίες υπάρχει δικαίωμα μειοψηφίας δεν είναι σημαντικές για τον Όμιλο.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

35 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 16 Ιανουαρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να άρει το σύνολο των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων που είχε επιβάλει στο Ιράν. Την ίδια ημέρα επήλθε επίσης μερική άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τις ΗΠΑ αλλά και διεθνώς. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εξελίξεων, τα Ελληνικά Πετρέλαια και η ΝΙΟΚ κατέληξαν σε μια συμφωνία-πλαίσιο στις 22 Ιανουαρίου 2016 για την επανέναρχη των εμπορικών τους σχέσεων σχετικά με την προμήθεια αργού, καθώς και για τη διευθέτηση των οφειλών. Περισσότερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 15 του παρόντος.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΙΑ

ΥΠΟΜΕΤΩΡ ΗΘΑΙΣΤΟΣ

ΕΡ 154
157 10
5702

1.2 Οικονομικές Καταστάσεις Μητρικής Εταιρείας

D-58
A

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε

Οικονομικές καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ**

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ.: 000296601000
ΑΡ.Μ.Α.Ε.: 2443/06/Β/86/23
ΕΔΡΑ: ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8^Α, 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελίδα
Στοιχεία Επιχείρησης	84
Κατάσταση Οικονομικής θέσης	87
Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	88
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	89
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	90
Σημειώσεις επί των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων	91
1 Γενικές πληροφορίες	91
2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	91
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων	91
2.2 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	94
2.3 Πληροφόρηση ανά τομέα	94
2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές	94
2.5 Ενσώματα πάγια	95
2.6 Κόστους δανεισμού	95
2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	96
2.8 Έρευνα και αξιοθόγηση ορυκτών πόρων	96
2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	97
2.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	97
2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων	99
2.12 Κρατικές επιχορηγήσεις	99
2.13 Αποθέματα	100
2.14 Εμπορικές απαιτήσεις	100
2.15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	100
2.16 Μετοχικό κεφάλαιο	100
2.17 Δανεισμός	100
2.18 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	101
2.19 Παροχές στο προσωπικό	101
2.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	102
2.21 Προβλέψεις	102
2.22 Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις	103
2.23 Αναγνώριση εσόδων	103
2.24 Μισθώσεις	104
2.25 Διανομή μερισμάτων	104
2.26 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές	104
2.27 Συγκριτικά στοιχεία	104
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	104
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	104
3.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου	108
3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών	109

4.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	110
5	Πληροφόρηση κατά τομέα	111
6.	Ενσώματα πάγια	113
7.	Ασώματες ακινητοποιήσεις	114
8.	Επενδύσεις σε θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	115
9.	Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	117
10.	Αποθέματα	117
11.	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	118
12.	Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	119
13.	Μετοχικό κεφάλαιο	120
14.	Αποθεματικά	121
15.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	122
16.	Δανεισμός	123
17.	Αναβαλλόμενη φορολογία	125
18.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	126
19.	Προβλέψεις για λοιπές υποχρεώσεις και έξοδα	128
20.	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	129
21.	Εύληπη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων	129
22.	Παροχές σε εργαζομένους	130
23.	Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	130
24.	Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)	130
25.	Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) – καθαρά	131
26.	Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	131
27.	Φόρος Εισοδήματος	131
28.	Κέρδη ανά μετοχή	132
29.	Μερίσματα	132
30.	Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	133
31.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις	133
32.	Δεσμεύσεις και λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις	134
33.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	134
34.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	136

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Ευστάθιος Τσοτσρός – Πρόεδρος Δ.Σ.
Γρηγόριος Στεργιούλης – Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Σιάμισις – Μέλος
Ιωάννης Ψυχογιός – Μέλος
Γεώργιος Γρηγορίου – Μέλος
Γεώργιος Μαλόγλου – Μέλος
Δημήτριος Κοντοφάκας – Μέλος
Θεόδωρος-Αχιλλέας Βάρδας-Μέλος
Θεόδωρος Πανταλάκης – Μέλος
Κωνσταντίνος Παπαγιαννόπουλος – Μέλος
Παναγιώτης Οφθαλμίδης – Μέλος
Σπυρίδων Παντελιάς – Μέλος
Στρατής Ζαφείρης – Μέλος

ΆΛΛΑ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ:

Ιωάννης Παπαθανασίου – Πρόεδρος Δ.Σ. (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Κωστόπουλος – Διευθύνων Σύμβουλος (Έως 7/5/2015)
Γεώργιος Αλεξόπουλος – Μέλος (Έως 3/12/2015)
Σωτήριος Κοντονάσιος - Μέλος (Έως 15/10/2015)
Άγγελος Χατζηδημητρίου – Μέλος (Έως 7/5/2015)
Βασίλειος Νικοηετόπουλος – Μέλος (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Ράπτης – Μέλος (Έως 7/5/2015)
Ιωάννης Σεργόπουλος – Μέλος (Έως 7/5/2015)
Χρήστος Ραζέλος – Μέλος (Έως 7/5/2015)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

ΠΡΑΪΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣ ΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφόρος Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
Ελλάδα

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε, οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2015, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογο, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43α (παρ. 3δ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α και 37 του κ.ν. 2190/1920.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2016
Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος

Α.Μ. ΣΟΕΛ 17701

Πράϊσγουωτερχαους Κούπερς
Ανώνυμη ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Λεωφ. Κηφισίας 152 32 Χαλάνδρι, τηλ.: +30 (210) 6874 400, fax: +30 (210) 6874 444, www.pwc.gr

*ΠΡΑΪΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr
Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	6	2.774.026	2.767.874
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	8.371	11.477
Επενδύσεις σε θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	8	656.326	659.826
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	177.639	174.573
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		50	50
Δάνεια, προκαταβολές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9	16.654	142.980
		3.633.066	3.756.780
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	10	580.747	543.783
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	11	1.001.818	899.057
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	12	1.839.156	1.593.262
		3.421.721	3.036.102
Σύνολο ενεργητικού		7.054.787	6.792.882
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	13	1.020.081	1.020.081
Αποθεματικά	14	438.818	429.994
Αποτελέσματα εις νέον		(234.008)	(273.388)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.224.891	1.176.687
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	16	1.536.414	1.760.493
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	18	77.500	74.495
Προβλέψεις	19	3.000	3.000
Λοιπές υποχρεώσεις	20	12.400	11.618
		1.629.314	1.849.606
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15	2.744.965	2.614.360
Βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία	21	34.814	60.087
Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη		-	16.901
Δάνεια	16	1.419.687	1.010.114
Μερίσματα πληρωτέα		1.116	65.127
		4.200.582	3.766.589
Σύνολο υποχρεώσεων		5.829.896	5.616.195
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		7.054.787	6.792.882

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος 2015 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2016.

Ευστάθιος Τσοτσόρος

Γρηγόριος Στεργιούλης

Ανδρέας Σιάμισις

Στέφανος Παπαδημητρίου

Πρόεδρος Δ.Σ.

Διευθύνων Σύμβουλος

Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών Ομίλου
Μέλος Δ.Σ.

Διευθυντής Λογιστικής

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)		6.584.471	8.750.184
Κόστος πωληθέντων		(6.202.430)	(8.873.491)
Μεικτό κέρδος		382.041	(123.307)
Έξοδα πωλήσεων και λειτουργίας διάθεσης		(123.818)	(112.547)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		(74.609)	(75.684)
Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	23	(890)	(4.266)
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα - καθαρά	24	(185)	(1.174)
Έσοδα συμμετοχών		32.659	68.974
Λειτουργικό αποτέλεσμα		(215.198)	(248.004)
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)/έσοδα -καθαρά	25	(166.572)	(173.251)
Κέρδη/(Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	26	(25.901)	(5.540)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		22.725	(426.795)
Φόρος εισοδήματος	27	4.816	113.245
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης		27.541	(313.550)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα: Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	18	917	(3.939)
		917	(3.939)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Ζημιές από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	(4.802)	(44.773)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	24.548	(3.586)
Λοιπά συνολικά (έξοδα)/έσοδα, καθαρά από φορολογία		20.663	(52.298)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους		48.204	(365.848)
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	28	0,09	(1,03)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2014		1.020.081	561.694	24.594	1.606.369
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών		-	(3.939)	-	(3.939)
Απραγματοποίητα κέρδη/(ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	-	(44.773)	-	(44.773)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	-	(3.586)	-	(3.586)
Λοιπά συνολικά έσοδα		-	(52.298)	-	(52.298)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους		-	-	(313.550)	(313.550)
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		-	(52.298)	(313.550)	(365.848)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	13	-	(24)	275	251
Διανομή αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013		-	(64.277)	192	(64.085)
Φόρος διανομής αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013		-	(15.101)	15.101	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014		1.020.081	429.994	(273.388)	1.176.687
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	18	-	917	-	917
Απραγματοποίητα κέρδη/(ζημιές) στην αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	14	-	(4.802)	-	(4.802)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	14	-	24.548	-	24.548
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)		-	20.663	-	20.663
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) έτους		-	-	27.541	27.541
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		-	20.663	27.541	48.204
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	13	-	(2.893)	2.893	-
Μεταφορά σε/από αποθεματικά	14	-	(8.946)	8.946	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015		1.020.081	438.818	(234.008)	1.224.891

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ			
ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	30	436.769	691.270
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(16.993)	(13.440)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		419.776	677.830
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		(134.691)	(107.783)
Είσπραξη από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		812	-
Εισπραθείσες επιδοτήσεις		1.182	-
Μερίσματα εισπραθέντα		32.659	48.171
Τόκοι Έσοδα	25	20.663	20.589
Καθαρή συμμετοχή σε (αύξηση) κεφαλαίου συνδεδ. επιχειρήσεων		(3.500)	(13)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(82.875)	(39.036)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Τόκοι καταβληθέντες		(186.577)	(168.930)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της εταιρείας		(64.011)	(363)
Εξοφλήσεις δανείων		(326.743)	(694.169)
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα δάνεια		475.892	1.045.119
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(101.439)	181.657
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		235.462	820.451
Ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην αρχή του έτους	12	1.593.262	739.311
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, δεσμευμένες καταθέσεις		10.432	33.500
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		235.462	820.451
Ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στο τέλος του έτους	12	1.839.156	1.593.262

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1 Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. (η «Εταιρεία») δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας στην Ελλάδα. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας περιλαμβάνουν τη διύλιση και εμπορία των προϊόντων πετρελαίου, την παραγωγή και εμπορία πετροχημικών προϊόντων καθώς και την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων.

Η εταιρεία ιδρύθηκε στην Ελλάδα και εδρεύει στην Χειμάρρας 8Α στο Μαρούσι. Οι μετοχές της εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, μέσω GDRs.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος 2015 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2016. Οι Μέτοχοι της Εταιρείας έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τις οικονομικές καταστάσεις μετά τη δημοσίευσή τους.

2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται ακολούθως. Οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλα τα έτη εκτός εάν έχει δηλωθεί διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») παρουσιάζουν την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Λαμβάνοντας τα ανωτέρω θέματα υπόψη, η Διοίκηση θεωρεί ότι: (α) η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας αποτελεί την κατάλληλη βάση προετοιμασίας της παρούσας οικονομικής πληροφόρησης, (β) τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται εύλογα σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Εταιρεία.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός των κατωτέρω:

- διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (περιλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους.
- Στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία – αποτίμηση στην εύλογη αξία.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, απαιτεί άσκηση κρίσης από την Διοίκηση της Εταιρείας καθώς επίσης και εκτιμήσεις στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών για τον υπολογισμό των διαφόρων λογιστικών μεγεθών. Οι περιοχές που χρήζουν μεγαλύτερου βαθμού υποκειμενικότητας ή είναι αυξημένης πολυπλοκότητας ή όπου οι υποθέσεις ή οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4 «Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές». Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην αντίληψη των γεγονότων και ενεργειών από τη Διοίκηση της Εταιρείας και τα πραγματικά γεγονότα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

2.1.1 Αλλαγές σε πρότυπα και διερμνείες

(α) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμνείες τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία.

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμνείες για πρώτη φορά την οικονομική περίοδο που ξεκίνησε τη 1η Ιανουαρίου 2015.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2013** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2015).

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε τρία ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2011-13 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Επί του παρόντος η Εταιρεία αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως το ΔΠΧΑ 3 δεν έχει εφαρμογή στην λογιστικοποίηση του σχηματισμού οποιαδήποτε από κοινού δραστηριότητας βάσει του ΔΠΧΑ 11 στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας της από κοινού δραστηριότητας.
- **ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η εξαίρεση που παρέχει το ΔΠΧΑ 13 για ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ("portfolio exception") έχει εφαρμογή σε όλα τα συμβόλαια (συμπεριλαμβανομένων των μη χρηματοοικονομικών συμβολαίων) εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39/ΔΠΧΑ 9.
- **ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».** Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να διευκρινιστεί πως το ΔΛΠ 40 και το ΔΠΧΑ 3 δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν έχει σημαντική επίδραση για την Εταιρεία.

(β) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες τα οποία δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Εταιρεία.

Έχουν εκδοθεί ορισμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά για τη λογιστική περίοδο που ξεκίνησε κατά τη 1η Ιανουαρίου 2015. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2012** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015).

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υπεισέρχονται σε έξι ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2010-12 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Επί του παρόντος η Εταιρεία αξιολογεί την επίδραση που θα έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών».** Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό της "προϋπόθεσης κατοχύρωσης" και ορίζει διακριτά τον "όρο απόδοσης" και τον "όρο υπηρεσίας".
- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η υποχρέωση για ενδεχόμενο τίμημα το οποίο πληροί τον ορισμό του χρηματοοικονομικού στοιχείου ταξινομείται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσης βάσει των ορισμών του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση». Επίσης διευκρινίζει πως κάθε ενδεχόμενο τίμημα, χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό, που δεν είναι στοιχείο της καθαρής θέσης επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
- **ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί τομείς».** Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της διοίκησης όσον αφορά την συνάθροιση των λειτουργικών τομέων.
- **ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας».** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το πρότυπο δεν αποκλείει τη δυνατότητα της επιμέτρησης βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων στα ποσά των τιμολογίων σε περιπτώσεις όπου η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη.
- **ΔΛΠ 16 «Ενσώματα πάγια» και ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία».** Και τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται η προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις όταν μια οικονομική οντότητα ακολουθεί τη μέθοδο της αναπροσαρμογής.
- **ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών».** Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει ως συνδεδεμένο μέρος μία εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες βασικού διοικητικού στελέχους στην οικονομική οντότητα ή στην μητρική εταιρεία της οικονομικής οντότητας.
- **ΔΛΠ 19 Αναθεωρημένο (Τροποποίηση) «Παροχές σε Εργαζομένους»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015). Η περιορισμένου σκοπού τροποποίηση εφαρμόζεται σε εισφορές των εργαζομένων ή τρίτων μερών στα προγράμματα καθορισμένων παροχών και απλοποιούν την λογιστικοποίηση των εισφορών όταν είναι ανεξάρτητες του αριθμού των ετών που παρέχεται η εργασία, για παράδειγμα, εισφορές εργαζομένων που υπολογίζονται βάση ενός σταθερού ποσοστού του μισθού. Η υιοθέτηση της συγκεκριμένης τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην Εταιρεία.
- **Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016).
Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιγράφουν τις βασικές αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) αναταξινομείται από «διακρατούμενο προς πώληση» σε «διακρατούμενο προς διανομή», ή το αντίθετο, αυτό δεν αποτελεί αλλαγή στο σχέδιο για πώληση ή διανομή και δεν πρέπει να λογιστικοποιείται σαν αλλαγή.
- **ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις».** Η τροποποίηση προσθέτει συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τη διοίκηση να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει μεταβιβαστεί συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη και διευκρινίζει πως οι επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της τροποποίησης του ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποιήσεις – Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται από το ΔΛΠ 34.
- **ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους».** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο προεξόφλησης για τις υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το σημαντικό είναι το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι υποχρεώσεις και όχι η χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.
- **ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά».** Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια του «πληροφόρηση που γνωστοποιείται οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.
- **ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Από κοινού Συμφωνίες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της εξαγοράς όταν αποκτά συμμετοχή σε μία από κοινού δραστηριότητα η οποία αποτελεί μία "επιχείρηση".
- **ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπών Μεθόδων Απόσβεσης»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλη για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάληψης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- **ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές οικονομικές καταστάσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.
- **ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) "Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης"** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) "Γνωστοποιήσεις"** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΛΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.
- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018). Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 που αφορά στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπληρώνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτι-

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

κών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 "Λογιστική Αντιστάθμισης" καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 δεν μπορεί να εφαρμοστεί ωριότερα από την Εταιρεία διότι δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019). Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές»** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης της αποκτηθείσας συμμετοχής στις θυγατρικές εταιρίες, στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις και στις κοινοπραξίες μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.3 Πληροφόρηση ανά τομέα

Οι επιχειρηματικοί τομείς είναι συμβατοί με την πληροφόρηση που παρέχεται στην Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, για να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων και τις στρατηγικές κινήσεις της Εταιρείας.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα αναφοράς

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας καταχωρούνται στο κύριο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα αναφοράς της Εταιρείας. Δεδομένου ότι η διύλιση και εμπορία πετρελαιοειδών αποτελούν την κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας, οι τιμές αγοραπωλησίας αργού και πετρελαιοειδών βασίζονται κατά κύριο λόγο και σύμφωνα με την πρακτική του κλάδου στις διεθνείς τιμές αναφοράς αργού και πετρελαιοειδών σε Δολάρια Αμερικής. Η Εταιρεία μετατρέπει τις αξίες αυτές σε ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών ή κατά τη μετατροπή των χρηματικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση που αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών ή σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων μεταφέρονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

Τα κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές συμπεριλαμβάνονται στην ίδια γραμμή των αποτελεσμάτων, στην οποία εμφανίζεται και η συναλλαγή από την οποία προήλθαν, εκτός των συναλλαγματικών διαφορών που προέρχονται από δάνεια, καταθέσεις και ταμειακά διαθέσιμα, τα οποία εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή (Κέρδη/(Ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές).

Μη χρηματικά χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται στο λειτουργικό

νόμισμα βάσει της ισοτιμίας που ίσχυε την ημερομηνία που καθορίστηκε η εύλογη αξία. Συναλλαγματικές διαφορές στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνονται στα κέρδη ή ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία. Για παράδειγμα, συναλλαγματικές διαφορές μη χρηματικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού όπως μετοχές σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σαν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από μεταβολή στην εύλογη αξία ενώ συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματικά, στοιχεία του ενεργητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν κυρίως οικόπεδα, κτίρια (βιομηχανικές εγκαταστάσεις, και γραφεία), μονάδες διυλιστηρίων και εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια αναγράφονται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη σχετιζόμενα με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των παγίων που έχουν αντικατασταθεί διαγράφεται στα αποτελέσματα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων διαγράφεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται, εκτός από το κόστος της περιοδικής γενικής συντήρησης των διυλιστηρίων, το οποίο κεφαλαιοποιείται και διαγράφεται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη γενική συντήρηση, στο βαθμό που οι δαπάνες αυτές βελτιώνουν είτε την ωφέλιμη ζωή του παγίου είτε την παραγωγική του δυναμικότητα.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση είναι πάγια που βρίσκονται υπό κατασκευή (σχετίζονται κυρίως με τις μονάδες διύλισης) και αναγράφονται στο κόστος. Το κόστος περιλαμβάνει το κόστος κατασκευής επαγγελματικές αμοιβές και άλλες άμεσες δαπάνες, Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται, καθώς το πάγιο που αφορούν δεν είναι διαθέσιμο για χρήση.

Τα οικόπεδα δεν υπόκεινται σε απόσβεση, επίσης. Οι αποσβέσεις των άλλων ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που έχει ως εξής:

• Κτίρια	13 – 40	έτη
• Μηχανολογικός εξοπλισμός		
Εξειδικευμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα	10 – 35	έτη
Αγωγοί	30 – 40	έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5 – 10	έτη
• Μεταφορικά μέσα	5 – 10	έτη
• Έπιπλα και εξαρτήματα		
Υπολογιστές	3 – 5	έτη
Λοιπά έπιπλα και εξαρτήματα	4 – 10	έτη

Οι εξειδικευμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν μονάδες διυλιστηρίων, εργοστάσια πετροχημικών και δεξαμενές καυσίμων. Με βάση τις τεχνικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν, η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των νέων μονάδων του διυλιστηρίου (διυλιστήριο Ελευσίνας) έχει εκτιμηθεί στα 35 έτη. Από την 1η Ιουλίου 2013 η υπολειπόμενη ωφέλιμη οικονομική ζωή των άλλων μονάδων διύλισης έχει αναθεωρηθεί και αναμορφωθεί και σε γενικές γραμμές δεν υπερβαίνει τα 25 έτη.

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημ. 2.9).

Κέρδη ή ζημιές από την πώληση ενσωμάτων παγίων, καθορίζονται από τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της λογιστικής τους καθαρής αξίας. Τα κέρδη ή οι ζημιές αυτές διαγράφονται στα αποτελέσματα σαν μέρος των καθαρών λοιπών εσόδων/ (εξόδων) και λοιπών κερδών/(ζημιών).

2.6 Κόστους δανεισμού

Έξοδα δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή στοιχείων παγίου ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής και μέχρι αυτά να καταστούν έτοιμα προς χρήση.

Έξοδα δανεισμού κεφαλαιοποιούνται αν τα κεφάλαια που αντλήθηκαν χρησιμοποιήθηκαν ειδικά για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων. Αν τα κεφάλαια αντλήθηκαν γενικά και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, το μέρος των εξόδων δανεισμού που κεφαλαιοποιείται καθορίζεται εφαρμόζοντας ένα συντελεστή κεφαλαιοποίησης επί του κόστους απόκτησης του παγίου. Τα υπόλοιπα έξοδα δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Δικαιώματα και άδειες

Τα δικαιώματα και άδειες έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής και παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Η απόσβεση υπολογίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο για να κατανείμει το κόστος των δικαιωμάτων στην εκτιμώμενη διάρκεια ζωής.

Οι άδειες και δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται στην περίοδο της έρευνας σύμφωνα με τους όρους των εκάστοτε αδειών.

(β) Λογισμικό

Το κόστος λογισμικού περιλαμβάνει το κόστος αγοράς και εγκατάστασης. Το κόστος των αδειών για τη χρήση λογισμικού κεφαλαιοποιείται με βάση το κόστος απόκτησης και ανάπτυξης του συγκεκριμένου λογισμικού έως ότου να είναι έτοιμο προς χρήση. Τα κόστη αυτά αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3 έως 5 χρόνια) με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2.8 Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων

(α) Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας και πριν προκύψει εμπορικά εκμεταλλεύσιμη ανακάλυψη, οι δαπάνες της έρευνας και αξιολόγησης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου εξοδοποιούνται. Γεωλογικά και γεωφυσικά κόστη όπως και κόστη άμεσα συνδεδεμένα με μια έρευνα εξοδοποιούνται άμεσα. Τα κόστη απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας κεφαλαιοποιούνται στα ασώματα πάγια και αποσβένονται στη διάρκεια της σχετικής άδειας ή ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών αν διαφοροποιούνται σημαντικά.

(β) Ανάπτυξη ενσώματων και ασώματων παγίων ενεργητικού

Δαπάνες για την κατασκευή, εγκατάσταση ή ολοκλήρωση έργων υποδομής όπως πλατφόρμες, αγωγοί και οι γεωτρήσεις εμπορικά εκμεταλλεύσιμων πηγών/κοιτασμάτων κεφαλαιοποιούνται μέσα στα ασώματα και ενσώματα πάγια ανάλογα με τη φύση τους. Όταν η περίοδος ανάπτυξης ολοκληρωθεί για ένα συγκεκριμένο κοίτασμα τότε το κόστος της μεταφέρεται στα πάγια. Καμία απόσβεση δεν χρεώνεται στη φάση της ανάπτυξης.

(γ) Πάγια στοιχεία ενεργητικού παραγωγής πετρελαίου και αερίου

Τα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου αποτελούν συσσωρευόμενα πάγια και δαπάνες ανάπτυξης που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων.

(δ) Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενεργητικού

Τα ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου αποσβένονται με τη μέθοδο των συντελεστών ανά μονάδα παραγωγής. Οι συντελεστές ανά μονάδα παραγωγής βασίζονται σε αποδεδειγμένα αποθέματα, τα οποία είναι πετρέλαιο, αέριο και άλλα ορυκτά αποθέματα τα οποία εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν από τις υπάρχουσες υποδομές με τη χρήση των τρεχουσών μεθόδων εκμετάλλευσης. Οι ποσότητες πετρελαίου και αερίου θεωρούνται παραχθείσες από τη στιγμή που μετρηθούν με όργανα μέτρησης στο συμβατικό σημείο μεταβίβασης στον αγοραστή ή στα σημεία διεξαγωγής της πώλησης και συγκεκριμένα στη βαθμίδα εξόδου της δεξαμενής αποθήκευσης της περιοχής του κοιτάσματος.

(ε) Απομείωση – Πάγια στοιχεία ενεργητικού έρευνας και αξιολόγησης

Έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις που υποδεικνύουν απομείωση. Για τους σκοπούς της αποτίμησης της απομείωσης τα έξοδα απόκτησης δικαιωμάτων έρευνας τα οποία υποβάλλονται σε εξέταση για απομείωση, ομαδοποιούνται στις υπάρχουσες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) των παραγωγικών κοιτασμάτων που ανήκουν στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια και το δικαίωμα έρευνας που αφορούν.

(στ) Απομείωση – Αποδεδειγμένα πάγια στοιχεία ενεργητικού πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια

Αποδεδειγμένα ενσώματα πάγια στοιχεία πετρελαίου και αερίου και ασώματα πάγια, εξετάζονται για απομείωση όταν γεγονότα ή αλ-

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ηγάς των περιστάσεων υποδεικνύουν ότι το τρέχον υπόλοιπο του παγίου δεν πρόκειται να ανακτηθεί. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν το τρέχον υπόλοιπο του παγίου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης του αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης του. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης της απομείωσης, τα πάγια στοιχεία ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστά αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή και συχνότερα εάν υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα και ενδείξεις τα οποία να υποδεικνύουν πιθανή απομείωση των στοιχείων. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας – μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος – και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από υπεραξία που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.10.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες: Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη, επενδύσεις δάνεια και απαιτήσεις και επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο περιλαμβάνεται σε αυτήν την κατηγορία εάν αποκτάται με σκοπό να πωληθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα ή αν έχει χαρακτηριστεί έτσι από τη διοίκηση. Παράγωγα επίσης περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή εκτός εάν προορίζονται για αντιστάθμιση κινδύνων. Περιουσιακά στοιχεία σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό είτε εξαιτίας του ότι προορίζονται προς πώληση είτε προορίζονται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, διαφορετικά περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

(β) Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, τα οποία η εταιρεία έχει και την πρόθεση και την ικανότητα να διακρατήσει ως τη λήξη τους, εκτός από εκείνα τα οποία η εταιρεία αρχικά αναγνώρισε είτε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, είτε ως δάνεια και απαιτήσεις ή ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

(γ) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησης αυτών. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

(δ) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση στη περίπτωση που δεν έχουν πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, ενώ η διοίκηση της Εταιρείας προτίθεται να τα διατηρήσει μεσομακροπρόθεσμα. Επίσης η κατηγορία περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια άλλη από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού.

2.10.2 Αλλαγές στη Ταξινόμηση

Η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να αλλάξει τη ταξινόμηση ενός μη παράγωγου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο αρχικά ταξινομήθηκε στη κατηγορία «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη», εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο δεν διατηρείται πλή-

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

ον με αυτό το σκοπό. Χρηματοοικονομικά στοιχεία, εκτός των δανείων και απαιτήσεων, επιτρέπεται να επαναταξινομηθούν σε άλλη κατηγορία από την κατηγορία «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη», μόνο σε ακραίες περιπτώσεις γεγονότων που δεν θεωρούνται συνηθισμένα και δεν είναι πιθανόν να συμβούν ξανά στο άμεσο μέλλον. Επίσης η Εταιρεία μπορεί να επαναταξινομήσει χρηματοοικονομικά στοιχεία που βρίσκονται στις κατηγορίες «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη» ή «Διαθέσιμα προς πώληση», στη κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις», στη περίπτωση που η Εταιρεία έχει τη πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο μέλλον ή μέχρι τη λήξη, την ημερομηνία της επαναταξινόμησης.

Αλλαγές στη ταξινόμηση γίνονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης. Η εύλογη αξία γίνεται το νέο κόστος ή το νέο αναπόσβεστο κόστος κατά περίπτωση και κανένας αντιλογισμός κερδών ή ζημιών από μεταβολές της εύλογης αξίας που προέκυψαν πριν την επαναταξινόμηση, δεν μπορεί να γίνει. Το πραγματικό επιτόκιο για χρηματοοικονομικά στοιχεία που επαναταξινομήθηκαν στις κατηγορίες «Δάνεια και απαιτήσεις» ή «Επενδύσεις διακρατούμενες στη λήξη» καθορίζεται κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης. Περαιτέρω αυξήσεις στις εκτιμήσεις χρηματοοικονομικών ροών, δεν αναπροσαρμόζουν το πραγματικό επιτόκιο αναδρομικά.

2.10.3 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής εξοδοποιούνται στα αποτελέσματα.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει την επένδυση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Δάνεια και απαιτήσεις, καθώς και τα διακρατούμενα ως τη λήξη χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματοποιηθέντα και εξ αποτιμήσεως κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω αποτελεσμάτων» καταχωρούνται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν. Τα κέρδη ή ζημιές εξ αποτιμήσεως που προκύπτουν από την μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματικών και μη χρηματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων που είναι διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Όταν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση πωληθούν ή απομειωθούν η συσσωρευμένη μεταβολή στην εύλογη αξία τους μεταφέρεται στα αποτελέσματα σαν κέρδη ή ζημιές από επενδύσεις σε χρεόγραφα.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών που απεικονίζονται ανάλογα με τις πραγματικές συνθήκες του εκδότη.

2.10.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών εργαλείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να συμψηφιστούν με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και το καθαρό υπόλοιπο να εμφανισθεί στον ισολογισμό εφόσον υπάρχει σχετικό νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και υπάρχει και η πρόθεση να διακανονισθεί το συμψηφισμένο υπόλοιπο ή να εισπραχθεί η απαίτηση και καταβληθεί η υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικό γεγονός και να δύναται να ασκηθεί κατά τη συνθήκη πορεία των εργασιών της επιχείρησης καθώς και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.10.5 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Ο έλεγχος απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων περιγράφεται στην σημείωση 2.14.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

κεφάλαια ζημιών - που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας μείον προγενέστερες ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία και δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνων

Στα πλαίσια της διαχείρισης κινδύνου, η Εταιρεία χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επί συναλλήλατος και εμπορευμάτων για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των τιμών των εμπορευμάτων. Αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία κατά την ημερομηνία συμβάσεως και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών εργαλείων αναγνωρίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το κατά πόσο το παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο πληροί τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων και, εφόσον αυτό ισχύει, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Η Εταιρεία κατηγοριοποιεί τα παράγωγα :

(α) Σε αντιστάθμιση της εύλογης αξίας που έχει αναγνωριστεί σαν ενεργητικό ή παθητικό στοιχείο ή μια εταιρική υποχρέωση (fair value hedge) και

(β) Σε αντιστάθμιση συγκεκριμένου κινδύνου συνδεδεμένου με αναγνωρισμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού ή μια συναλλαγή που είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιηθεί (αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών- cash flow hedge).

Η Εταιρεία καταγράφει κατά την ημερομηνία συναλλαγής τη σχέση μεταξύ του αντισταθμιστικού εργαλείου και του αντικειμένου αντιστάθμισης καθώς και το σκοπό διαχείρισης κινδύνου και της στρατηγικής υλοποίησης συναλλαγών αντιστάθμισης κινδύνου. Η Εταιρεία καταγράφει επίσης, τόσο κατά τη δημιουργία της συναλλαγής αντιστάθμισης όσο και στη συνέχεια, το κατά πόσο τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε αυτές τις συναλλαγές είναι αποτελεσματικά στο να αντισταθμίζουν διακυμάνσεις στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντικειμένων αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά παράγωγα τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση κινδύνου συμπεριλαμβάνουν χρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ICE futures), εξωχρηματιστηριακά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης (options).

Αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών

Το μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου, αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιών απορρέει από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων, αναγνωρίζεται άμεσα στη κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)». Τα συσσωρευμένα ποσά στα ίδια κεφάλαια ανακυκλώνονται μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων στο κόστος πωληθέντων στις περιόδους όπου το αντικείμενο αντιστάθμισης επηρεάζει το αποτέλεσμα (όταν δηλαδή λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη προς αντιστάθμιση συναλλαγή).

Όταν ένα χρηματοοικονομικό εργαλείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών λήξει, πουληθεί, ή πλέον δεν πληρεί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια παραμένουν εκεί έως ότου η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί τελικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη συναλλαγή, η λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων διακόπτεται και τα συσσωρευμένα κέρδη / ζημιές που βρίσκονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «λοιπά έσοδα / (έξοδα) και λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Παράγωγα προς πώληση

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου ταξινομούνται ως παράγωγα προς πώληση και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Διακυμάνσεις στην εύλογη αξία αυτών των παραγώγων που δεν τηρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων.

2.12 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει επαρκής βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις. Επιχορηγήσεις που σχετίζονται με πάγια περιουσιακά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται σαν κρατικές επιχορηγήσεις επομένων περιόδων και συμπεριλαμβάνονται στις «λοιπές υποχρεώσεις» ως κρατικές επιχορηγήσεις. Μετά πιστώνονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων που αναφέρονται σε άμεση σχέση με τις αποσβέσεις του συγκεκριμένου παγίου.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

2.13 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτελούνται από αργό πετρέλαιο και λοιπές πρώτες ύλεις, διυλισμένα και ημιτελή προϊόντα, πετροχημικά, αναλώσιμα, ανταλλακτικά και λοιπά υλικά.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μνησίου μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των τελικών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει την αξία των πρώτων υλών, άμεσες δαπάνες προσωπικού λοιπά άμεσα κόστη και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Δεν περιλαμβάνει τα κόστη δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων των εκτιμώμενων δαπανών ολοκλήρωσης του αποθέματος και των εκτιμώμενων εξόδων πώλησης που χρειάζονται για την ολοκλήρωση της πώλησης. Τα ανταλλακτικά που καταναλώνονται μέσα στο χρόνο τηρούνται λογιστικά ως αποθέματα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταναλώνονται.

Η Ελλάδα, βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ και του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, υποχρεούται στην τήρηση στρατηγικών αποθεμάτων ασφαλείας για 90 ημέρες (Υποχρέωση Τήρησης Αποθεμάτων Ασφαλείας). Η υποχρέωση αυτή μετακυλιέται σε όλες τις εταιρείες που εισάγουν και πωλούν στην εγχώρια αγορά, οι οποίοι με τη σειρά τους πρέπει να τηρούν και να χρηματοδοτούν τα ανάλογα αποθέματα. Τα αποθέματα αυτά αποτελούν μέρος των λειτουργικών αποθεμάτων και αποτιμώνται με τον ίδιο τρόπο.

2.14 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες με πιστωτικούς όρους, συνήθως από 20 έως 90 μέρες, αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των προβλέψεων απομείωσης. Οι προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει σοβαρή ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από τους πελάτες.

Σοβαρά οικονομικά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση καθίσταται αβέβαιη. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα και συμπεριλαμβάνεται στα «Έξοδα διοίκησης και διάθεσης».

Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, η ζημία απομείωσης μειωθεί και η μείωση αυτή μπορεί να συνδεθεί αντικειμενικά σε γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την αναγνώριση της ζημιάς απομείωσης (για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του οφειλέτη), η αντιστροφή της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και προθεσμίας, καθώς και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις οι οποίες είναι ρευστοποιήσιμες εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει κοινές μετοχές της Εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, και μειώνονται από το κόστος έκδοσης.

2.17 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα που προκύπτουν από την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφαιρουμένων των σχετικών εξόδων) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή στο σύνολό τους, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια διαγράφονται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που είχε προκύψει από το συμβόλαιο ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται. Η διαφορά μεταξύ του υπολοίπου του δανείου το οποίο διαγράφηκε ή μεταβιβάστηκε σε κάποιον άλλο, και του ποσού που πληρώθηκε, συμπεριλαμβανομένων και μη χρηματικών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σαν Λοιπά Έσοδα/Έξοδα ή σαν Χρηματοοικονομικά Έσοδα/Έξοδα.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το οριστικό δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, οι τραπεζικές υπερανλήψεις περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στον βραχυπρόθεσμο δανεισμό και στην κατάσταση ταμειακών ροών στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

2.18 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της περιόδου αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην «Κατάσταση Συνοληθικών Εισοδημάτων» εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Ίδια Κεφάλαια.

Το έξοδο/έσοδο φόρου για τη περίοδο είναι ο πληρωτέος φόρος που υπολογίζεται στο φορολογητέο αποτέλεσμα της περιόδου βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή στην κάθε χώρα/δικαιοδοσία στην οποία έχει παρουσία η Εταιρεία, προσαρμοσμένο στις μεταβολές στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση που αφορούν προσωρινές διαφορές ή μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου έχουν έδρα οι επιχειρήσεις της Εταιρείας και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.19 Παροχές στο προσωπικό

(α) Υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης

Η Εταιρεία έχει προγράμματα καθορισμένων εισφορών και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική

βάση. Η Εταιρεία δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές της. Οι εισφορές αναγνωρίζονται σαν δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο ίδιο νόμισμα με τις πληρωμές των εισφορών και έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων στις συνταξιοδοτικές παροχές, εκτός αν έχει ήδη συμπεριληφθεί στο κόστος κάποιου περιουσιακού στοιχείου και προκύπτει από την απασχόληση των εργαζόμενων την τρέχουσα περίοδο, λοιπές παροχές, περικοπές και διακανονισμούς, αυξάνοντας την σχετική υποχρέωση. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα/ έσοδα υπολογίζονται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στο καθαρό υπόλοιπο της υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα ίδια κεφάλαια, στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή όταν ο εργαζόμενος αποχωρήσει οικειοθελώς με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία των συμμετοχικών τίτλων

Η Εταιρεία έχει σε ισχύ ένα πρόγραμμα αποδοχών βασισμένο σε μετοχικούς τίτλους. Το συνολικό ποσό της δαπάνης κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης του δικαιώματος καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία του προγράμματος κατά την περίοδο που προσφέρεται το δικαίωμα. Οι προϋποθέσεις που δεν σχετίζονται με την αγορά περιλαμβάνονται στις υποθέσεις για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η εταιρεία αναθεωρεί τις εκτιμήσεις για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εφόσον υπάρξει, στα αποτελέσματα με ανάλογη προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων, η Εταιρεία εκδίδει νέες μετοχές. Τα ποσά που εισπράττονται καθαρά από άμεσα έσοδα της συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων.

2.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται σύμφωνα με το αποσβεσμένο κόστος όπου και χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες αν η πληρωμή επίκειται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Εάν όχι παρουσιάζονται μέσα στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.21 Προβλέψεις

Προβλέψεις για αποκατάσταση του περιβάλλοντος, έξοδα αναδιοργάνωσης και νομικές υποθέσεις γίνονται όταν η Εταιρεία έχει νομικές ή άλλες συμβατικές υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις του παρελθόντος, είναι πιθανόν να χρειασθούν μελλοντικές εκροές για την διευθέτηση αυτών των υποχρεώσεων και τα σχετικά ποσά μπορούν να υπολογισθούν με σχετική ακρίβεια. Προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν πρόστιμα λόγω τερματισμού συμβάσεων μισθώσεων και αμοιβές λόγω εξόδου από την υπηρεσία εργαζομένων. Προβλέψεις δεν μπορεί να γίνουν για ενδεχόμενες μελλοντικές λειτουργικές ζημίες.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης και αφορούν στη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Ο συντελεστής προεξόφλησης που χρησιμοποιείται αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς και τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς επίσης και επαυξήσεις σχετικές με την υποχρέωση.

Ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθεί η Εταιρεία σχετικά με την υποχρέωση πλήρωσης συγκεκριμένων στόχων εκπομπών CO₂, είναι ο ακόλουθος: Το ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) κατανέμει ετησίως στα ευρωπαϊκά διυλιστήρια, καθορισμένο αριθμό δικαιωμάτων εκπομπών ρυπογόνων αερίων. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τα δικαιώματα που λαμβάνει στο κόστος και αναγνωρίζει πρόβλεψη για το ποσό που θα πρέπει να πληρώσει εφόσον οι εκπομπές ρύπων κατά τη διάρκεια της χρονιάς ξεπεράσουν τα δικαιώματα που έχουν ληφθεί. Η πρόβλεψη αναγνωρίζεται ως το ποσό με το οποίο αναμένεται να επιβαρυνθεί η Εταιρεία κατά την εξόφληση της υποχρέωσης και ισούται με την αγορά, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τιμή των δικαιωμάτων που απαιτούνται για την κάλυψη των εκπομπών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή.

2.22 Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις

Οι περιβαλλοντικές δαπάνες που σχετίζονται με τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα, κεφαλαιοποιούνται ή εξοδοποιούνται ανάλογα με την περίπτωση. Οι δαπάνες που αφορούν υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν από παρελθούσες δραστηριότητες και που δεν συμβάλλουν στα τρέχοντα ή μελλοντικά έσοδα της εταιρείας, εξοδοποιούνται.

Η Εταιρεία εφαρμόζει πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος η οποία συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους που απορρέουν από τις περιβαλλοντικές και λειτουργικές άδειες των δραστηριοτήτων της. Για τη συμμόρφωση με όλους τους σχετικούς όρους και κανονισμούς η Εταιρεία έχει εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των διαφόρων παραμέτρων, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις των αρμοδίων αρχών. Επίσης προσαρμόζει τα επενδυτικά της προγράμματα για δαπάνες που απαιτούνται για γνωστές μελλοντικές περιβαλλοντολογικές απαιτήσεις. Οι παραπάνω δαπάνες προεκτιμούνται από σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες.

Υποχρεώσεις για περιβαλλοντικές δαπάνες επανόρθωσης ή καθαρισμού αναγνωρίζονται όταν οι σχετικές περιβαλλοντικές μελέτες ή εργασίες καθαρισμού είναι πιθανές και οι σχετικές δαπάνες μπορούν εύλογα να εκτιμηθούν. Γενικά, η δημιουργία των σχετικών προβλέψεων συμπίπτει με τη δέσμευση από μέρος της Εταιρείας να προβεί σε υλοποίηση επίσημου σχεδίου δράσης, σε περίπτωση αποβιομηχανοποίησης ή σε περίπτωση κλεισίματος ανενεργών εγκαταστάσεων. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η καλύτερη δυνατή εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών. Εάν η διαχρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης που αναγνωρίζεται είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών δαπανών.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρους Προστιθέμενης Αξίας, τελωνειακά τέλη, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν υπάρχει η πιθανότητα τα οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στην Εταιρεία και μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Τα έσοδα αναγνωρίζονται ως ακολούθως:

(α) Πωλήσεις αγαθών στη χονδρική αγορά

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία παραδίδει την ιδιοκτησία και τους κινδύνους που σχετίζονται με την ιδιοκτησία των αγαθών στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο εκείνη όπου παρέχεται η υπηρεσία, σύμφωνα με το βαθμό ολοκλήρωσης της συναλλαγής, σε σχέση πάντα και με την πραγματική αξία της υπηρεσίας ως ποσοστό των συνολικών υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται αναλογικά με βάση το χρόνο και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο όπου η έκπτωση κατανέμεται σαν έσοδο από τόκους.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.24 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα «Δάνεια». Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχεί σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τρόπο που να συνεπάγεται σταθερό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης στην κάθε περίοδο. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Η Εταιρεία δεν έχει χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Μισθώσεις όπου ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων και των ωφελειών της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.25 Διανομή μερισμάτων

Η υποχρεωτική βάσει νόμου διανομή μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης στην οποία η διανομή εγκρίνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

2.26 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

Όπως έχει αναφερθεί και στη Σημείωση 2.1.1 η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τις τροποποιήσεις που συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο βελτιώσεων 2011-2013 του ΣΔΛΠ για πρώτη φορά την οικονομική περίοδο που ξεκίνησε τη 1η Ιανουαρίου 2015. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε σημαντικές επιπτώσεις στις λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας.

2.27 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου ήταν αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ανακαταμετρηθεί για να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσεως.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας επικεντρώνονται πρωτίστως στον κλάδο Διύλισης (συμπεριλαμβανομένων και των Χημικών) και δευτερευόντως στην Έρευνα Υδρογονανθράκων. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους και κινδύνους σχετιζόμενους με την αγορά πετρελαιοειδών, όπως κινδύνους διακύμανσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών, της τιμής των πετρελαιοειδών στις διεθνείς αγορές και των επιτοκίων, πιστωτικό κίνδυνο καθώς και κίνδυνο ρευστότητας και ταμειακών ροών. Συμβαδίζοντας με διεθνείς πρακτικές και μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε τοπικής αγοράς και νομικού πλαισίου, το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζεται στην μείωση πιθανής έκθεσης στη μεταβλητότητα της αγοράς και / ή στην μετρίαση οποιασδήποτε αρνητικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Σε γενικές γραμμές, τα θέματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της Εταιρείας συνοψίζονται παρακάτω:

Μακροοικονομικό Περιβάλλον: Περιβάλλον: Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015 δημοψήφισμα και περιορισμοί στις κινήσεις κεφαλαίων) είχαν αρνητική επίδραση στην ελληνική οικονομία. Η οικονομία επέστρεψε σε ύφεση μετά από μια περίοδο ανάπτυξης στο τέλος του 2014 και στο πρώτο εξάμηνο του 2015. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) υποχώρησε κατά -0,7% το 2015 ακολουθώντας την αύξηση +0,8% που είχε σημειωθεί κατά το προηγούμενο έτος. Η εγχώρια κατανάλωση καυσίμων αυξήθηκε κατά +4,8% το 2015 κυρίως λόγω αυξημένης ζήτησης πετρελαίου θέρμανσης ως αποτέλεσμα της μείωσης των διεθνών τιμών πετρελαίου (μεταξύ άλλων και λόγω μείωσης στο φόρο κατανάλωσης) στα τέλη του 2014. Παρά τη μείωση στις τιμές των πετρελαϊκών προϊόντων και την αύξηση της ζήτησης των καυσίμων κίνησης (+2,8%) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, η ζήτηση καυσίμων κίνησης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015 ακολούθησε πορεία παρόμοια του ΑΕΠ σημειώνοντας υποχώρηση κατά -1,3%. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε ετήσια αύξηση των καυσίμων κίνησης της τάξης του +0,6% σε σχέση με το 2014. Εκ νέου ανάπτυξη προβλέπεται να σημειωθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2016, καθώς η εμπιστοσύνη των καταναλωτών αναμένεται να ενισχυθεί και ορισμένες δομικές αλλαγές αναμένεται να αλλιάξουν την παρούσα κατάσταση στην οικονομία ευνοώντας τις εξαγωγές και τις επενδύσεις.

Ο πληθωρισμός προβλέπεται να παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα λόγω της πίεσης την οποία δέχεται αυτή τη στιγμή η οικονομία, ενώ η ανεργία πιθανότατα θα μειωθεί σταδιακά.

Παρόλη την αρνητική πορεία της ελληνικής οικονομίας κατά το 2015, η συμφωνία με τους διεθνείς πιστωτές για πρόγραμμα στήριξης ύψους €86 δις και η επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το Δεκέμβριο του 2015, αποτέλεσαν τους κύριους πυλώνες προς τη σταθεροποίηση του μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Το πρόγραμμα στήριξης συμφωνήθηκε να εκταμιεύεται σε δόσεις, κατόπιν υιοθέτησης από την κυβέρνηση της χώρας μιας σειράς προ-συμφωνημένων μεταρρυθμίσεων και μέτρων λιτότητας. Η εκταμίευση των δόσεων ξεκίνησε το 2015, προκειμένου ωστόσο να καταστεί διαθέσιμη και η επόμενη δόση θα πρέπει να ολοκληρωθεί ο πρώτος έλεγχος υλοποίησης του προγράμματος από τους εκπροσώπους των διεθνών πιστωτών. Προσ απαιτούμενο της επιτυχούς ολοκλήρωσης του ελέγχου αποτελεί η υιοθέτηση των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων που έχουν προσυμφωνηθεί ως μέρος του προγράμματος διάσωσης.

Αν και το προαναφερόμενο πρόγραμμα στήριξης στοχεύει στη μείωση του κινδύνου οικονομικής αποσταθεροποίησης της Ελλάδας, παραμένει σε κάθε περίπτωση υπαρκτός ο κίνδυνος αναφορικά με την ορθή υλοποίηση του, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στις αξιολογήσεις κινδύνου και τη διαμόρφωση τιμών στις κεφαλαιαγορές. Η ορθή εφαρμογή του προγράμματος και οι επιδράσεις του στην οικονομία βρίσκονται εκτός ελέγχου της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο του οικονομικού περιβάλλοντος που δημιουργείται από τα παραπάνω γεγονότα, η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση και τις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις προκειμένου να διασφαλίσει τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας στην Ελλάδα.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Οι δραστηριότητες της Εταιρείας είναι προστατευμένες από τη φύση τους από τον κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς όλες οι συναλλαγές που γίνονται στον πετρελαιοϊκό τομέα βασίζονται σε διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια Αμερικής τόσο για το αργό πετρέλαιο όσο και για τα προϊόντα πετρελαιοειδών. Όλες οι διεθνείς αγορές και πωλήσεις αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαιοειδών διενεργούνται σε δολάρια Αμερικής, ενώ οι πωλήσεις σε τοπικές αγορές είτε γίνονται σε δολάρια Αμερικής είτε μετατρέπονται στο τοπικό νόμισμα για λογιστικούς λόγους χρησιμοποιώντας τις διεθνείς τιμές αναφοράς της ημερομηνίας συναλλαγής.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών: Η διαχείριση κινδύνων που αφορούν τις τιμές των προϊόντων πραγματοποιείται από την υπηρεσία διαχείρισης εμπορικών κινδύνων στην οποία μετέχουν ανώτερα στελέχη των εμπορικών και οικονομικών διευθύνσεων, ενώ για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους η διαχείριση γίνεται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες της Εταιρείας, πάντα στα πλαίσια των εγκρίσεων που έχουν δοθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι Οικονομικές Υπηρεσίες προσδιορίζουν και εκτιμούν τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες της Εταιρείας.

Εξασφάλιση τροφοδοσίας με αργά πετρέλαια: Οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα κατά τους τελευταίους 18 μήνες στις διεθνείς και περιφερειακές αγορές, οδήγησαν σε μείωση του κόστους πρώτων υλών για την Εταιρεία, καθώς και σε διευρυμένη δυνατότητα επιλογής προμηθευτών. Οι τιμές του αργού πετρελαίου σημείωσαν πτώση περίπου 70% σε σχέση με το υψηλό όριο του 2014. Αποτέλεσμα των εξελίξεων αυτών είναι η μείωση του κόστους εφοδιασμού με αργό πετρέλαιο, τόσο βαρέων αργών υψηλού θείου αλλά και ελαφριών αργών χαμηλού θείου, τα οποία αποτελούν την κύρια πρώτη ύλη για διυλιστήρια υψηλής πολυπλοκότητας όπως αυτά της Εταιρείας, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα των διυλιστηρίων στη Μεσόγειο συγκριτικά με αντίστοιχες εταιρείες παγκοσμίως αλλά και οδηγώντας σε υψηλότερα περιθώρια διύλισης, εν τούτοις με σημαντική ζημία από απομείωση της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρεία κατάφερε να επωφεληθεί από τις εξελίξεις διαφοροποιώντας το μείγμα εφοδιασμού σε σχέση με προηγούμενα χρόνια.

Χρηματοδότηση δραστηριότητας: Δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας από το 2011 έως και σήμερα, η Εταιρεία έχει εστιάσει στη διαχείριση της μέσης διάρκειας ζωής των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, στη χρηματοδότηση του επενδυτικού πλάνου καθώς και στη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Σύμφωνα με τις παραπάνω προτεραιότητες και το μεσοπρόθεσμο πλάνο χρηματοδότησης, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. έχει διατηρήσει μια αναλογία μακροπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανείων, λαμβάνοντας υπόψη την πιστοδοτική δυνατότητα των τραπεζών και των αγορών κεφαλαίου, τη διαχείριση των χρηματορρών, καθώς και εμπορικές παραμέτρους. Περίπου 50-55% του συνολικού δανεισμού, χρηματοδοτείται από μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες γραμμές πίστωσης, ενώ το υπόλοιπο χρηματοδοτείται από βραχυπρόθεσμο δανεισμό. Κατά τη διάρκεια του 2015, η Εταιρεία ολοκλήρωσε συμφωνία με μία από τις βασικές συνεργαζόμενες τράπεζες, σχετικά με την παροχή τριετούς πιστωτικής γραμμής €200 εκ. για γενικές χρηματοδοτικές ανάγκες. Συνολικά, κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών με αποτέλεσμα, το 2014 ο Όμιλος κατάφερε να διαφοροποιήσει τις πηγές χρηματοδότησής του, να βελτιστοποιήσει το χαρτοφυλάκιο των δανειακών του υποχρεώσεων, να επεκτείνει την μέση διάρκεια δανεισμού και να μειώσει το κόστος χρηματοδότησης, παρά τις σημαντικές προκλήσεις που διαμορφώθηκαν στην

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ελλάδα και παγκοσμίως κατά το 2015. Αναλυτικότερη αναφορά γίνεται στην παράγραφο (γ) Κίνδυνος ρευστότητας όπως επίσης και στη Σημείωση 16.

Έλεγχος στην κίνηση Κεφαλαίων: Η Εταιρεία ανταποκρίθηκε στην επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα προσαρμογής της αλυσίδας εφοδιασμού της, επιτρέποντας την αδιάλειπτη λειτουργία των δραστηριοτήτων εφοδιασμού, διύλισης και εμπορίας.

Τα μέτρα περιορισμού κεφαλαίου που επιβλήθηκαν από την Ελληνική Κυβέρνηση στις 28 Ιουνίου 2015, περιορίζουν διασυνωριακές πληρωμές οποιουδήποτε είδους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση επιτροπής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία έχει συσταθεί ειδικά για αυτό το σκοπό. Από την αρχική επιβολή τους και έπειτα, τα μέτρα περιορισμού κίνησης κεφαλαίων σταδιακά αποκλιμακώνονται, με την ευθύνη μερικών εγκρίσεων κίνησης ποσών έως ενός ύψους να μετατίθεται στις τράπεζες, την αύξηση στα ημερήσια όρια αλληλά και άλλα μέτρα, διευκολύνοντας με αυτό τον τρόπο την πραγματοποίηση πληρωμών από το εξωτερικό. Προς το παρόν, δεν υφίστανται επίσημοι περιορισμοί στις εγχώριες συναλλαγές, η πραγματοποίηση των οποίων σταδιακά ομαλοποιείται.

Οι περιορισμοί κεφαλαίου επηρεάζουν τη δυνατότητα της Εταιρείας να πραγματοποιεί πληρωμές σε ξένους προμηθευτές για εισαγωγές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών, εάν δεν έχει ληφθεί έγκριση από την επιτροπή. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται από το γεγονός ότι οι εισαγωγές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών θεωρούνται κρίσιμες για την οικονομία από τις υπεύθυνες αρχές και δίνεται προτεραιότητα έναντι άλλων πληρωμών. Κατά συνέπεια, δεν έχει υπάρξει κάποια αρνητική επίπτωση στις λειτουργίες της Εταιρείας, κατάσταση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί και στο μέλλον. Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διατηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς σε ξένες τράπεζες εκτός Ελλάδας, στις οποίες κατατίθενται κεφάλαια που προέρχονται από απαιτήσεις εξωτερικού και οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την πληρωμή ξένων προμηθευτών. Συνεπώς, ο κίνδυνος μη ομαλής συνέχισης της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας ως αποτέλεσμα της επιβολής μέτρων περιορισμού κεφαλαίων, χαρακτηρίζεται ως χαμηλός. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιβολής των μέτρων περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων, η επιπτώσεις στη λειτουργία της Εταιρείας ήταν περιορισμένες ως αποτέλεσμα αποτελεσματικού σχεδιασμού και διαχείρισης κινδύνων.

Διαχείριση κεφαλαίων: Δεύτερη βασική προτεραιότητα αποτελεί η διαχείριση του Ενεργητικού, όπου Εταιρεία απασχολεί κεφάλαια ύψους, περίπου €2,3 δισ., τα οποία καλύπτουν ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης, επενδύσεις σε πάγια στοιχεία αλλά και τις επενδύσεις στον Όμιλο ΔΕΠΑ και τις θυγατρικές εταιρείες. Το κυκλοφορούν ενεργητικό χρηματοδοτείται κυρίως από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένου και του βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού), οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του κεφαλαίου κίνησης (αποθέματα και πελάτες). Ως αποτέλεσμα του επενδυτικού πλάνου, την περίοδο 2007- 2012, το επίπεδο καθαρού δανεισμού αυξήθηκε στο 48% των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων, ενώ το υπόλοιπο χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια. Η Εταιρεία έχει ξεκινήσει διαδικασία μείωσης του επιπέδου καθαρού δανεισμού μέσω αξιοποίησης των αυξημένων λειτουργικών χρηματοροών μετά την ολοκλήρωση και λειτουργία του νέου διυλιστηρίου Ελευσίνας. Παράλληλα, σκοπεύει να μειώσει περαιτέρω το δανεισμό μέσω των αναμενόμενων εσόδων από την πώληση της συμμετοχής της στο ΔΕΣΦΑ, η οποία αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε χαμηλότερο δείκτη Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια, καλύτερη αντιστοίχιση των ημερομηνιών λήξης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, καθώς και σε χαμηλότερο κόστος δανεισμού.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Όπως εξηγείται στη σημείωση 2.4, το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας είναι το Ευρώ. Ωστόσο, σύμφωνα με την κοινή διεθνή πρακτική, όλες οι διεθνείς συναλλαγές αργού πετρελαίου και εμπορίας πετρελαιοειδών βασίζονται στις διεθνείς τιμές αναφοράς σε δολάρια ΗΠΑ.

Ο συναλλαγματικός νομισματικός κίνδυνος προκύπτει από τρεις τύπους έκθεσης σε κίνδυνο:

- **Κίνδυνος αποτίμησης στοιχείων της κατάστασης οικονομικής θέσης:** Το μεγαλύτερο μέρος από τα αποθέματα που διατηρεί η Εταιρεία αποτιμάται σε Ευρώ ενώ η υποκείμενη του αξία προσδιορίζεται σε Δολάρια Αμερικής. Ως εκ τούτου, πιθανή υποτίμηση του Δολαρίου έναντι του Ευρώ οδηγεί σε μείωση της αξίας ρευστοποίησης των αποθεμάτων που συμπεριλαμβάνονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης. Σαν μέτρο αντιστάθμισης μέρους του συγκεκριμένου κινδύνου, σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων της Εταιρείας προς προμηθευτές (αγορά αργού και έτοιμων πετρελαιοειδών προϊόντων) πραγματοποιείται σε δολάρια περιορίζοντας τον κίνδυνο μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Σημειώνεται όμως ότι ενώ στην περίπτωση υποτίμησης του δολαρίου η επίδραση στη κατάσταση οικονομικής θέσης αντισταθμίζεται, σε περιπτώσεις ανατίμησης του δολαρίου η αποτίμηση σε αγοραία αξία τέτοιων υποχρεώσεων οδηγεί σε συναλλαγματικές ζημιές χωρίς αντισταθμισμένα οφέλη, καθώς τα αποθέματα εξακολουθούν να παρουσιάζονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης σε τιμή κτήσης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 εάν το Ευρώ είχε εξασθενήσει έναντι του Δολαρίου κατά 5% διατηρώντας όλα τα άλλα μεταβλητά στοιχεία σταθερά τα προ

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

φόρων αποτελέσματα θα μειώνονταν περίπου κατά €26 εκ. κυρίως ως αποτέλεσμα των κερδών/ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές στην μετατροπή των δολαριακών εμπορικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, χρηματικών διαθεσίμων και στην μετατροπή των δολαριακών δανείων.

- **Κίνδυνος μετατροπής μεικτού περιθωρίου:** Λόγω του ότι οι περισσότερες συναλλαγές σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου βασίζονται σε διεθνείς τιμές Platts σε δολάρια, το μεικτό κέρδος της Εταιρείας σε Ευρώ διαφοροποιείται ανάλογα με την εκάστοτε ισοτιμία. Η πρόσφατη μεταβλητότητα της αγοράς έχει επιδράσει αρνητικά στην δυνατότητα και το κόστος κάλυψης του κινδύνου αυτού. Για το λόγο αυτό η Εταιρεία δεν προέβη σε μεγάλο ύψος πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου μετατροπής του μεικτού περιθωρίου σε Ευρώ. Η συγκεκριμένη έκθεση σε κίνδυνο σχετίζεται γραμμικά με το μεικτό περιθώριο της Εταιρείας καθώς οποιαδήποτε ανατίμηση/ υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου οδηγεί σε αντίστοιχη ζημιά/ κέρδος μετατροπής στα αποτελέσματα της περιόδου.
- **Κίνδυνος ξένων θυγατρικών:** Όπου η Εταιρεία λειτουργεί εκτός Ευρωζώνης υπάρχει μία επιπλέον έκθεση σε κίνδυνο που σχετίζεται με τη σχετική ισοτιμία μεταξύ του δολαρίου (τρόπος καθορισμού βασικής τιμής), του Ευρώ (νόμισμα παρουσίας) και του τοπικού νομίσματος (νόμισμα συναλλαγής). Όπου είναι δυνατό η Εταιρεία προσπαθεί να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αυτό, μεταφέροντας και συγκεντρώνοντας το σύνολο των συναλλαγμάτων σε επίπεδο Ομίλου. Παρ' ότι σημαντική για τις εκτός Ελλάδας θυγατρικές, η συνολική έκθεση στον κίνδυνο αυτό δεν θεωρείται σημαντική για την Εταιρεία.

(ii) Κίνδυνος διακύμανσης τιμής προϊόντων

Η διύλιση, ως βασική δραστηριότητα της Εταιρείας, δημιουργεί έκθεση σε κίνδυνο αγοράς τιμής προϊόντων. Αλλαγές στις τρέχουσες τιμές αγοράς ή στις τιμές των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης σε σχέση με τις τιμές κόστους επηρεάζουν την αξία των αποθεμάτων, ενώ η έκθεση στα περιθώρια διύλισης (συνδυασμός τιμής αργού και προϊόντων) επηρεάζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης.

Στην περίπτωση του κινδύνου διακύμανσης τιμής προϊόντων, το επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο καθορίζεται από το απόθεμα στο τέλος κάθε περιόδου. Σε περιόδους απότομης πτώσης τιμών, καθώς η πολιτική της μητρικής Εταιρείας είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στο χαμηλότερο της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση αξίας των αποθεμάτων. Το μέγεθος της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό σχετίζεται απευθείας με το ύψος των αποθεμάτων και το ποσοστό της μείωσης των τιμών. Στο βαθμό που η χρήση τέτοιων χρηματοοικονομικών προϊόντων αξιολογείται ως συμφέρουσα από άποψη απόδοσης σε σχέση με το βαθμό κινδύνου, τη δομή της αγοράς και τα διαθέσιμα πιστωτικά όρια για τέτοιου είδους συναλλαγές, η Εταιρεία προβαίνει σε μείωση της έκθεσης στο κίνδυνο με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε παράγωγα.

Η έκθεση στον κίνδυνο μεταβολών περιθωρίων διύλισης σχετίζεται με το απόλυτο μέγεθος των περιθωρίων διύλισης κάθε διυλιστηρίου. Αυτά καθορίζονται με βάση τις τιμές αναφοράς Platts και διαμορφώνονται σε καθημερινή βάση. Η μεταβολή περιθωρίων έχει ανάλογη επίπτωση στα κέρδη της Εταιρείας. Η Εταιρεία, όπου αυτό είναι εφικτό, αποσκοπεί σε αντιστάθμιση μέρους του κινδύνου που αφορά στο κομμάτι της παραγωγής του που θα πωληθεί μελλοντικά. Αυτό όμως δεν είναι εφικτό να συμβεί σε όλες τις συνθήκες της αγοράς, όπως για παράδειγμα όταν οι τιμές συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης βρίσκονται χαμηλότερα από το επίπεδο των τρεχουσών (spot) τιμών αγοράς (backwardated market) ή όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα πιστωτικά όρια για τέτοιου είδους συναλλαγές.

(iii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές είναι ανεξάρτητα των μεταβολών στα χρηματοοικονομικά επιτόκια, δεδομένου του χαμηλού επιπέδου επιτοκίων αναφοράς που επικρατούν. Ο δανεισμός με μεταβλητά επιτόκια εκθέτει την Εταιρεία σε κίνδυνο χρηματικών ροών από διακυμάνσεις στα επιτόκια, ενώ ο δανεισμός με σταθερά επιτόκια σε κίνδυνο μεταβολών της εύλογης αξίας. Ο δανεισμός της Εταιρείας είναι σε μεγάλο βαθμό μεταβλητού επιτοκίου. Ανάλογα με τα εκάστοτε επίπεδα καθαρού δανεισμού, η μεταβολή των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR ή LIBOR), έχει αναλογική επίπτωση στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 εάν το επιτόκιο των δανείων σε Ευρώ ήταν κατά 0,5% υψηλότερο, των λοιπών μεταβλητών στοιχείων τηρουμένων σταθερών, τα προ φόρων κέρδη θα μειώνονταν κατά €15 εκ.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου επιτελείται κεντρικά, σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία, καθώς και από έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων ανεξόφλητων υπολοίπων πελατών και δεσμευμένων συναλλαγών. Όπου οι πελάτες χονδρικής μπορεί να αξιολογηθούν από ανεξάρτητη αρχή, αυτές οι αξιολογήσεις χρη-

σιμοποιούνται στη διαχείριση του συγκεκριμένου πιστωτικού κινδύνου. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, το τμήμα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπ' όψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες συναλλαγές καθώς και άλλες παραμέτρους. Τα πιστωτικά όρια πελατών καθορίζονται με βάση εσωτερικές ή εξωτερικές αξιολογήσεις πάντα εντός των καθορισμένων από τη Διοίκηση ορίων. Η χρήση πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε τακτά διαστήματα.

Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Γι' αυτό το λόγο έχει δημιουργηθεί η επιτροπή πιστώσεων του Ομίλου, η οποία παρακολουθεί τους σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους ολόκληρου του Ομίλου (Σημ.11).

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με την εξασφάλιση ικανών ταμειακών πόρων και διαθεσίμων καθώς και την εξασφάλιση επαρκών πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Λόγω της δυναμικής φύσης των δραστηριοτήτων του, η Εταιρεία έχει σαν στόχο να διατηρεί ευελιξία χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της μέσω ταμειακών διαθεσίμων και πιστωτικών γραμμών.

Όποτε θεωρηθεί συμφέρον για την Εταιρεία, αλλά και για την επίτευξη ευνοϊκότερων όρων συναλλαγών, (όπως καλύτερες τιμές, υψηλότερα πιστωτικά όρια, μεγαλύτερη περίοδο πίστωσης), η Εταιρεία προβλέπει για την έκδοση βραχυπρόθεσμων εγγυητικών επιστολών ή ενέγγυων πιστώσεων για την πληρωμή υποχρεώσεων προς προμηθευτές, χρησιμοποιώντας υπάρχουσες γραμμές πίστωσης με εγχώριες και διεθνείς τράπεζες, βάσει των εγκεκριμένων όρων και προϋποθέσεων κάθε τράπεζας σχετικά με το ποσό, το νόμισμα, τη μέγιστη διάρκεια διακράτησης, τις εγγυήσεις κ.α. Στο βαθμό που οι υποχρεώσεις αυτές έχουν καταστεί πληρωτέες πριν την ημερομηνία ισολογισμού, αυτές περιλαμβάνονται στα υπόλοιπα προμηθευτών στον Ισολογισμό. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια αναφέρονται στη Σημ. 16.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τις καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από παράγωγα, ομαδοποιημένες κατά ημερομηνία λήξης, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης. Τα ποσά που εμφανίζονται στον πίνακα αποτελούν τις συμβατικές ταμειακές ροές.

	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 έτη	Μεταξύ 2 και 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2015				
Δανεισμός	1.531.800	515.029	1.068.758	71.963
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	34.814	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.720.243	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2014				
Δανεισμός	1.131.334	456.913	1.391.022	120.655
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	60.087	-	-	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.588.908	-	-	-

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στη σειρά «Δανεισμός» του πίνακα δεν αντιστοιχούν στα ποσά του ισολογισμού, καθώς αφορούν συμβατικές μη προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο το κεφάλαιο όσο και τον μελλοντικό τόκο που θα προκύψει στο αντίστοιχο έτος.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στη σειρά «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» του πίνακα επίσης δεν αντιστοιχούν στα ποσά του ισολογισμού, καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Τον Ιανουάριο 2016, ο Όμιλος κατέληξε σε συμφωνία-πλαίσιο με την ΝΙΟΚ (Σημ. 15). Τα αποτελέσματα της συμφωνίας δεν περιλαμβάνεται στην ως άνω ανάλυση.

3.2 Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας σε σχέση με την κεφαλαιακή δομή της, η οποία περιλαμβάνει ίδια κεφάλαια και δανειακή χρηματοδότηση, είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας της εταιρείας στο μέλλον και να διατηρήσει την ιδανική κεφαλαιακή δομή από πλευράς κόστους.

Η Εταιρεία για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή της διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους,

να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος της.

Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή δομή και το δανεισμό της με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός, μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος όπως εμφανίζεται στον ισολογισμό, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως τα συνολικά ίδια κεφάλαια, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό, πλέον του καθαρού δανεισμού.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 16)	2.956.101	2.770.607
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις (Σημ. 12)	(1.839.156)	(1.593.262)
Μείον: Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(50)	(50)
Καθαρός δανεισμός	1.116.895	1.177.295
Ίδια κεφάλαια	1.224.891	1.176.687
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	2.341.786	2.353.982
Συντελεστής μόχλευσης	48%	50%

3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ανά μέθοδο επιμέτρησης. Οι διαφορετικές κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

- Δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (χωρίς τροποποίηση ή αναπροσαρμογή) για χρηματοοικονομικά στοιχεία που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (επίπεδο 1)
- Τεχνικές αποτίμησης βασιζόμενες απευθείας σε δημοσιευόμενες τιμές αγοράς (εξαιρώντας τα χρηματοοικονομικά στοιχεία εκείνα που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1) ή υπολογιζόμενες εμμέσως από δημοσιευόμενες τιμές αγοράς για παρόμοια εργαλεία (επίπεδο 2).
- Τεχνικές αποτίμησης που δεν βασίζονται σε διαθέσιμες πληροφορίες από τρέχουσες συναλλαγές σε ενεργές χρηματαγορές (επίπεδο 3).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	50	-	-	50
	50	-	-	50
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	34.814	-	34.814
	-	34.814	-	34.814

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	50	-	-	50
	50	-	-	50
Στοιχεία υποχρεώσεων				
Παράγωγα πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	60.087	-	60.087
	-	60.087	-	60.087

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές, προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας, οι οποίες αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνά επαναλαμβανόμενες συναλλαγές και γίνονται με τους συνήθεις εμπορικούς όρους. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερες εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3.

Τεχνικές που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για να επιμετρήσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- Τιμές αγοράς ή τιμές διαπραγματευτών για παρόμοια στοιχεία.
- Την εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων, η οποία προσδιορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών.

Για τα έτη 2015 και 2014, δεν υπήρξαν μεταφορές ποσών μεταξύ επιπέδων.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογη τους αξία:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Δάνεια

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές συνεχώς επανεκτιμούνται και βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, όπως προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς και άλλους παράγοντες περιλαμβανομένων προσδοκίων για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά υπό τις παρούσες συνθήκες.

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που σχετίζονται με το μέλλον. Συνεπώς οι εκτιμήσεις αυτές εξ' ορισμού σπάνια ταυτίζονται με τα πραγματικά γεγονότα. Οι εκτιμήσεις και υποθέσεις που συνεπάγονται σημαντικό κίνδυνο επανεκτίμησης στη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού στην επόμενη περίοδο αναφέρονται κατωτέρω.

(α) Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φορολόγηση και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος στις χώρες που δραστηριοποιείται. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Πρόβλεψη για περιβαλλοντολογική αποκατάσταση

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην βιομηχανία πετρελαίου και οι βασικές της δραστηριότητες περιλαμβάνουν την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων, τη διύλιση αργού πετρελαίου, τη διάθεση προϊόντων πετρελαίου και την παραγωγή και διάθεση πετροχημικών προϊόντων. Οι περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις που πιθανό να προκληθούν από τις προαναφερθείσες ουσίες και προϊόντα πιθανόν να αναγκάσουν την Εταιρεία να προβεί σε έξοδα αποκατάστασης έτσι ώστε να είναι σύμφωνη με σχετικούς κανονισμούς και νόμους στις διάφορες περιοχές όπου δραστηριοποιείται και να εκπληρώσει τις νομικές και συμβατικές της υποχρεώσεις. Η Εταιρεία διενεργεί σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις με τους τεχνικούς και νομικούς της συμβούλους ώστε να προσδιορίσει την πιθανότητα να προκύψουν δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης, καθώς και να εκτιμήσει τα σχετικά ποσά και χρονική περίοδο κατά την οποία οι δαπάνες αυτές είναι πιθανό να προκύψουν. Η Εταιρεία δημιουργεί σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές της καταστάσεις για τις εκτιμώμενες δαπάνες περιβαλλοντολογικής αποκατάστασης όταν αυτές θεωρούνται πιθανές. Όταν ο οριστικός προσδιορισμός της σχετικής υποχρέωσης διαφέρει από το ποσό της σχετικής πρόβλεψης, η διαφορά επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων της Εταιρείας.

(γ) Εκτίμηση απομείωσης συμμετοχών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία εξετάζει ετησίως εάν οι συμμετοχές της και τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί οποιαδήποτε απομείωση, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική (Σημ. 2.9). Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας χρηματοροών έχουν καθοριστεί με βάση την αξία σε χρήση. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

(δ) Εκτίμηση εύλογης αξίας παραγώγων και λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Η Εταιρεία επιλέγει την κατά την κρίση της κατάλληλη μέθοδο αποτίμησης για κάθε περίπτωση κάνοντας υποθέσεις οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες στο τέλος της χρήσης για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές.

(ε) Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Οι τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν το υπόλοιπο των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης, η Εταιρεία χρησιμοποιεί το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Περαιτέρω πληροφόρηση παρατίθεται στη Σημ. 0.

(στ) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Η Εταιρεία έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε η Εταιρεία προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

5. Πληροφόρηση κατά τομέα

Όλες οι κύριες επιχειρηματικές αποφάσεις λαμβάνονται από την εκτελεστική επιτροπή. Η εκτελεστική επιτροπή ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων. Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη σε αυτές τις αναφορές. Η εκτελεστική επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει την απόδοση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση και το βαθμό ωριμότητας του κάθε τομέα και λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες,

καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές. Το πλαίσιο κατάρτισης των εσωτερικών αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι αντίστοιχο με αυτό των οικονομικών καταστάσεων.

Πωλήσεις και κέρδη ανά τομέα δραστηριότητας έχουν ως ακολούθως:

Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015	Σημ.	Διύληση	Χημικά	Έρευνα και Παραγωγή	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρές πωλήσεις		6.321.068	263.403	-	-	6.584.471
Λειτουργικό Αποτέλεσμα		119.686	74.771	(3.738)	24.479	215.198
Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	25					(166.572)
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές					-	(25.901)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων						22.725
Φόρος εισοδήματος	27					4.816
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης						27.541

Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2014	Σημ.	Διύληση	Χημικά	Έρευνα και Παραγωγή	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρές πωλήσεις		8.454.269	295.775	186	(46)	8.750.184
Λειτουργικό Αποτέλεσμα		(364.398)	54.542	(5.792)	67.644	(248.004)
Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	25					(173.251)
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές						(5.540)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων						(426.795)
Φόρος εισοδήματος	27					113.245
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης						(313.550)

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις ανά τομέα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 έχουν ως εξής:

Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015	Διύληση	Χημικά	Έρευνα & Παραγωγή	Λοιπά	Σύνολο
Σύνολο ενεργητικού	6.176.037	216.791	5.591	656.368	7.054.787
Σύνολο υποχρεώσεων	5.036.346	56.811	11.328	725.412	5.829.898

Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2014	Διύληση	Χημικά	Έρευνα & Παραγωγή	Λοιπά	Σύνολο
Σύνολο ενεργητικού	5.970.347	154.380	8.268	659.887	6.792.882
Σύνολο υποχρεώσεων	4.799.267	47.488	11.351	758.089	5.616.195

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

6. Ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & εξαρτήματα	Ακιν/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	115.396	512.286	3.466.320	14.290	79.928	123.820	4.312.040
Προσθήκες	-	4	6.518	48	1.876	98.584	107.030
Κεφαλαιοποιημένα έργα	-	5.593	106.380	21	379	(112.373)	-
Πωλήσεις/διαγραφές	-	-	(228)	(52)	(47)	(275)	(602)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	943	-	-	(13.311)	(12.368)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	115.396	517.883	3.579.933	14.307	82.136	96.445	4.406.100
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	-	147.226	1.284.709	9.425	65.966	-	1.507.326
Αποσβέσεις	-	17.871	107.023	436	4.954	-	130.284
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(228)	(52)	(47)	-	(327)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	943	-	-	-	943
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	-	165.097	1.392.447	9.809	70.873	-	1.638.226
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2014	115.396	352.786	2.187.486	4.498	11.263	96.445	2.767.874
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	115.396	517.883	3.579.933	14.307	82.136	96.445	4.406.100
Προσθήκες	-	2	1.226	30	1.967	131.109	134.334
Κεφαλαιοποιημένα έργα	-	9.862	156.766	6	565	(167.199)	-
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(466)	(60)	(19)	(2.491)	(3.036)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	10.939	-	-	(5.051)	5.888
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	115.396	527.747	3.748.398	14.283	84.649	52.813	4.543.286
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	-	165.097	1.392.447	9.809	70.873	-	1.638.226
Αποσβέσεις	-	17.853	109.925	399	3.315	-	131.492
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	(381)	(60)	(17)	-	(458)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	-	182.950	1.501.991	10.148	74.171	-	1.769.260
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	115.396	344.797	2.246.407	4.135	10.478	52.813	2.774.026

- (1) Η Εταιρεία δεν έχει δεσμεύσει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία για εξασφάλιση δανειακών της υποχρεώσεων.
- (2) Κατά τη χρήση του 2015 έχει κεφαλαιοποιηθεί ποσό €2 εκ. (2014: €2εκ.) που αφορά τόκους κατασκευαστικής περιόδου για ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση του τομέα της διύλισης, με μέσο επιτόκιο δανεισμού 5,06% (2014: 6,19%).
- (3) Οι «Μεταφορές και λοιπές κινήσεις», στη στήλη «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση», αποτελούν κυρίως ανακατανομή ανταλλακτικών των αναβαθμισμένων μονάδων της Ελευσίνας στα αποθέματα, καθώς αφορούν αναλώσιμα, καθώς επίσης και μεταφορές στις «Ασώματες ακινητοποιήσεις» που σχετίζονται με κεφαλαιοποίηση έργων πληροφορικής.
- (4) Οι αποσβέσεις ενσώματων παγίων ύψους €131,5 εκατ. (2014: 130,3) και ασώματων παγίων ύψους €6,2 εκατ. (2014: 9,6 εκατ.) κατανέμονται στις παρακάτω γραμμές της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων:
- Κόστος πωληθέντων €122,5 εκατ. (2014: €120,8 εκατ.),

- Έξοδα πωλήσεων και λειτουργίας διάθεσης €6,9 εκατ. (2014: €4,8 εκατ.),
- Έξοδα διοικητικής λειτουργίας €8,0 εκατ. (2014: €13,0 εκατ.) και
- Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης €0,3 εκατ. (2014: €1,3 εκατ.)

7. Ασώματες ακινητοποιήσεις

	Λογισμικό	Δικαιώματα & άδειες	Σύνολο
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	73.448	23.918	97.366
Προσθήκες	362	391	753
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	9.196	358	9.554
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	83.006	24.667	107.673
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	66.276	20.314	86.590
Αποσβέσεις	8.010	1.596	9.606
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	74.286	21.910	96.196
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2014	8.720	2.757	11.477
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	83.006	24.667	107.673
Προσθήκες	357	-	357
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(368)	(368)
Μεταφορές και λοιπές κινήσεις	3.082	-	3.082
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	86.445	24.299	110.744
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	74.286	21.910	96.196
Αποσβέσεις	4.985	1.219	6.204
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(27)	(27)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	79.271	23.102	102.373
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	7.174	1.197	8.371

- (1) Οι «Μεταφορές και λοιπές κινήσεις», στη στήλη «Λογισμικό», συμπεριλαμβάνουν την μεταφορά κόστους λογισμικών προγραμμάτων από τις «Ακτινοποιήσεις υπό εκτέλεση» στα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
- (2) Η κατηγορία «Δικαιώματα και Άδειες» στο 2014 περιλαμβάνει και τις παραχωρήσεις αδειών έρευνας για τον Κόλπο του Πατραϊκού, οι οποίες το 2015 μεταφέρθηκαν στην ΕΛΠΕ Πατραϊκός ΑΕ, 100% θυγατρική εταιρεία (Σημ 23).

8. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Έναρξη χρήσης	659.826	654.068
Αύξηση/(Επιστροφή) κεφαλαίου στους μετόχους	3.500	5.758
Απαξίωση αξίας συμμετοχών	(7.000)	-
Τέλος χρήσης	656.326	659.826

Επωνυμία	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης
ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΝΤΙΑΞΟΝ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΕΚΟ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΕΛΠΕΤ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ Α.Ε.	63,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΑΠΟΛΛΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL (HPI)	100,0%	ΑΥΣΤΡΙΑ
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
HELLENIC PETROLEUM FINANCE (HPF)	100,0%	ΑΓΓΛΙΑ
ΕΛΠΕ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΕΛΠΕ ΕΡΕΥΝΑ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Α.Ε.	100,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΕΛΠΕ ΕΡΕΥΝΑ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ Υ/Α ΔΥΤ.ΠΑΤΡΑΪΚΟΥ Α.Ε.	33,3%	ΕΛΛΑΔΑ
GLOBAL ALBANIA Α.Ε.	99,9%	ΑΛΒΑΝΙΑ
ΔΕΠΑ Α.Ε.	35,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ΑΡΤΕΝΙΟΥΣ Α.Ε.	35,0%	ΕΛΛΑΔΑ
Ε.Α.Κ.Α.Α	50,0%	ΕΛΛΑΔΑ
ELPEDISON B.V.	5,0%	ΟΛΛΑΝΔΙΑ
ΘΡΑΚΗ Α.Ε.	25,0%	ΕΛΛΑΔΑ
STPC	16,7%	ΕΛΛΑΔΑ
NAPC	16,7%	ΕΛΛΑΔΑ
ΕΛΛ. ΣΥΝΔ. ΑΝΕΞ. ΠΑΡΑΓ. ΗΛΕΚΤΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΣΑΗ)	16,7%	ΕΛΛΑΔΑ

α) Η αύξηση κεφαλαίου αφορά κυρίως στις δύο 100% θυγατρικές εταιρείες, την ΕΛΠΕ Έρευνα & Παραγωγή Υδρογονανθράκων Α.Ε. και την ΕΛΠΕ Έρευνα & Παραγωγή Υδρογονανθράκων Δυτικού Πατραϊκού Α.Ε., οι οποίες συστάθηκαν εντός του 2015.

β) Η Εταιρεία κατέχει ποσοστό 5 % της Elpedison B.V., σε κοινοπραξία με την EDISON International. Η Διοίκηση της Elpedison Α.Ε. διενήργησε μελέτη απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΔΛΠ 36, με βάση τις μετά φόρων ταμειακές ροές που δύναται να παράξει η εταιρεία κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής της. Οι πρόσφατες και επικείμενες μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και το ρυθμιστικό περιβάλλον που τη διέπει (μεταβολή στους μηχανισμούς αποζημίωσης των συμμετεχόντων στην αγορά, εντατικοποίηση ανταγωνισμού), θεωρήθηκαν ως ενδείξεις πιθανής απομείωσης της αξίας της εταιρείας, καθώς θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των περιουσιακών στοιχείων.

Κατά τη μελέτη απομείωσης η Elpedison Α.Ε. θεωρήθηκε ως μία ενιαία Μονάδα Παραγωγής Ταμειακών ροών (ΜΠΤ). Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε προσδιορίζοντας την ανακτήσιμη αξία («αξία χρήσης») της ΜΠΤ μέσω της μεθόδου αποτίμησης Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε κατά την ανάλυση εκτιμήθηκε ως το μετά φόρων μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) της ΜΠΤ.)

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Σε αυτό το πλαίσιο και λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις του 2015 και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης της εταιρείας για την πορεία της αγοράς και τις επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές κατά το 2016, αναγνωρίστηκε μία πρόβλεψη απομείωσης της λογιστικής αξίας της επένδυσης στην Elpedison B.V. κατά €7 εκατ. στον ισολογισμό. Η απομείωση της αξίας της επένδυσης ενσωματώθηκε στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, στη γραμμή λοιπά έσοδα/(έξοδα) – καθαρά (Σημ.24).

Σημειώνεται ότι οι παραδοχές και τα σενάρια που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης ενδέχεται να μεταβληθούν μελλοντικά, ιδιαιτέρως σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από υψηλή μεταβλητότητα. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι το ύψος και ο χρονισμός των αποζημιώσεων ευελιξίας των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας ή τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν σημαντική επίπτωση στην «αξία χρήσης» των περιουσιακών στοιχείων της Elpedison A.E.

γ) Η Εταιρεία συμμετέχει στις ακόλουθες από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες με τρίτους σχετικές με την έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

- Edison International SpA – ΕΛΠΕ Πατραϊκός Α.Ε. (Ελλάδα, Πατραϊκός Κόλπος). Η Petroceltic Resources Plc, η οποία μετέχει της κοινοπραξίας κατά το 2015, μετέφερε τα δικαιώματά της στις εταιρείες Edison International SpA και ΕΛΠΕ Πατραϊκός Α.Ε. το 2016.
- Calfrac well services (Ελλάδα, Θρακικό Πέλαγος γ) Πώληση του ΔΕΣΦΑ Α.Ε.

δ) Πώληση ΔΕΣΦΑ

Στις 16 Φεβρουαρίου 2012, τα Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε και το ΤΑΙΠΕΔ, συμφώνησαν να ξεκινήσουν κοινή διαδικασία πώλησης του ποσοστού τους στον Όμιλο ΔΕΠΑ, με στόχο να πουλήσουν συνολικά το 100% των δραστηριοτήτων εφοδιασμού και εμπορίας, τη συμμετοχή τους σε περιφερειακές εταιρείες εμπορίας (ΔΕΠΑ Α.Ε και τις ΕΠΑ), καθώς και το 66% της συμμετοχής στο δίκτυο μεταφοράς υψηλής πίεσης (ΔΕΣΦΑ Α.Ε.). Η συμφωνία αυτή εγκρίθηκε από τη Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε, στις 30 Ιανουαρίου 2012 και η απόφαση έθετε συγκεκριμένα πως οποιαδήποτε σχετική συναλλαγή θα τελεί υπό την έγκριση μιας νέας Γενικής Συνέλευσης.

Η διαδικασία πώλησης κατέληξε σε 3 μη δεσμευτικές προσφορές για τον ΔΕΣΦΑ, οι οποίες παρελήφθησαν στις 5 Νοεμβρίου 2012, ενώ στο τελικό στάδιο προκρίθηκε μια δεσμευτική προσφορά για την αγορά του 66% του ΔΕΣΦΑ, από την εταιρεία SOCAR (Εθνική εταιρεία πετρελαίου και αερίου του Αζερμπαϊτζάν). Η τελική προσφορά της SOCAR ανέρχεται στα €400 εκατ. για το 66% του ΔΕΣΦΑ, το οποίο σημαίνει €212,1 εκατ. για το 35%, το οποίο ανήκει στα Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. Με δεδομένο ότι με την παρούσα δομή, ο ΔΕΣΦΑ Α.Ε. είναι 100% θυγατρική της ΔΕΠΑ Α.Ε, για να ολοκληρωθεί η συναλλαγή, ο ΔΕΣΦΑ θα πρέπει να αποσχιστεί, μέσω διανομής μετοχών (η οποία θα αντιμετωπιστεί ως μείωση κεφαλαίου της ΔΕΠΑ Α.Ε.), στους 2 υπάρχοντες μετόχους/πωλητές (δηλ. Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε 35% και ΤΑΙΠΕΔ 65%). Στη συνέχεια, και όταν εξασφαλιστούν όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις αρμόδιες αρχές, η SOCAR θα αγοράσει το 35% κατευθείαν από την Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και 31% από το ΤΑΙΠΕΔ.

Στις 2 Αυγούστου 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. αξιολόγησε την προσφορά για την πώληση του ποσοστού συμμετοχής (35%) στο ΔΕΣΦΑ ως αποδεκτή και για το λόγο αυτό συγκάλεσε Έκτακτη Γενική Συνέλευση Μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2013 και ενέκρινε τη συναλλαγή.

Τη μέρα πριν από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛ.ΠΕ.Α.Ε., την 1η Αυγούστου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ αποδέχθηκε ομόφωνα την τελική προσφορά της SOCAR.

Η Συμφωνία Αγοράς Μετοχών (ΣΑΜ) για την πώληση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ υπεγράφη από ΤΑΙΠΕΔ, ΕΛΠΕ και SOCAR (αντισυμβαλλόμενα μέρη της ΣΑΜ) στις 21 Δεκεμβρίου 2013. Σύμφωνα με αυτή τη συμφωνία, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών εξαρτώνται από ορισμένα γεγονότα (Όροι), όπως την έγκριση της συναλλαγής από την ΕΕ ή τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού (όπως ισχύει) και την πιστοποίηση του ΔΕΣΦΑ από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελληνικής Δημοκρατίας («ΡΑΕ»), σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν. 4001/2011 ("Ενεργειακός νόμος»). Στις 29 Σεπτεμβρίου 2014 η ΡΑΕ εξέδωσε την πιστοποίηση του ΔΕΣΦΑ και την 1 Οκτωβρίου 2014 ενημερώθηκε σχετικά η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις 5 Νοεμβρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε σε βάθος έρευνα. Η έκταση των υποχρεώσεων που μπορεί να απαιτηθούν να αναλάβει η SOCAR και ο ακριβής χρόνος που θα χρειαστεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να εκδώσει απόφαση δεν μπορούν να ελεγχθούν από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στις 27 Ιουλίου 2015 τα αντισυμβαλλόμενα μέρη της ΣΑΜ έκαναν χρήση της Προσθήκης 2, βάσει της οποίας η ημερομηνία διακοπής της ΣΑΜ επεκτάθηκε έως τις 21 Δεκεμβρίου 2015, ενώ στις 16 Δεκεμβρίου 2015 έγινε χρήση της Προσθήκης 3 για την επιπλέον επέκταση της ΣΑΜ έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016. Κατόπιν της εν λόγω συμφωνίας, η ισχύς της εγγυητικής καλής εκτέλεσης της SOCAR παρατάθηκε αναλόγως.

Παρά το γεγονός ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που ισχύουν από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας, η

αποτελεσματικότητα του συνόλου των διατάξεων της συμφωνίας (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς των μετοχών και την πληρωμή του τιμήματος), εξακολουθεί να υπόκειται σε όρους, μερικοί από τους οποίους βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο των συμβαλλόμενων μερών και, ως εκ τούτου, η ολοκλήρωση της συναλλαγής παραμένει σε αναστολή και εξαρτάται από την ικανοποίηση των όρων αυτών.

Η αξία της συμμετοχής στον όμιλο ΔΕΠΑ, στις οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., ανέρχεται στα €237 εκατ. Η επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις θα καθορισθεί με βάση τη δομή της συναλλαγής (προς το παρόν η ΣΑΜ προβλέπει μια διαδικασία απόσχισης) και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της.

Με δεδομένο το γεγονός ότι η συναλλαγή μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο μετά την έγκριση των αρμοδίων αρχών, και με δεδομένο ότι δεν είναι γνωστό χρονικά πότε θα ολοκληρωθούν οι εγκρίσεις καθώς και η διαδικασία απόσχισης του ΔΕΣΦΑ, ο όμιλος ΔΕΠΑ με την παρούσα σύστασή του συνεχίζει να λογίζεται και να περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ως επένδυση σε συνδεδεμένη επιχείρηση.

9. Δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Δάνεια και προκαταβολές	13.900	137.900
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.754	5.080
Σύνολο	16.654	142.980

Στα Δάνεια και προκαταβολές περιλαμβάνεται τριετές ομολογιακό δάνειο ύψους €13,9 εκατ. που εξέδωσε το 2015 η Εταιρεία προς την ΕΛΠΕΤ Βαλκανική Α.Ε., η οποία είναι κατά 63% θυγατρική της. Το συγκριτικό υπόλοιπο για το 2014 συμπεριλαμβάνει τριετές ομολογιακό δάνειο ύψους €137,9 εκατ. που είχε δοθεί το 2013 στην ΕΚΟ ΑΒΕΕ, 100% θυγατρική εταιρεία της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Το δάνειο λήγει το 2016 και μεταφέρθηκε στους Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις (Σημ. 11). Εντός του 2016 το δάνειο παρατάθηκε για άλλα τρία έτη.

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έχουν προεξοφληθεί με επιτόκιο 7,30% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 (2014: 7,30%).

10. Αποθέματα

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Αργό πετρέλαιο	180.149	118.519
Διυλισμένα και ημιτελή προϊόντα	330.240	339.185
Πετροχημικά	22.286	27.104
Αναλώσιμα, ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλης	72.444	69.245
Μείον: Πρόβλεψη για ανταλλακτικά και λοιπές α' ύλης	(24.372)	(10.270)
Σύνολο	580.747	543.783

Η Εταιρεία, υποχρεούται στην τήρηση ποσοτήτων αποθεμάτων αργών πετρελίων και προϊόντων πετρελαιοειδών, σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί αποθεμάτων ασφαλείας 90 ημερών, όπως νομοθετήθηκε με τον Ν. 3054/2002. Μέρος αυτής της υποχρέωσης έχει ανατεθεί σε συνδεδεμένη εταιρεία του Ομίλου, την ΟΤΣΜ.

Το κόστος των αποθεμάτων που αναγνωρίζεται ως έξοδο και συμπεριλαμβάνεται στο «Κόστος Πωληθέντων» για το 2015 ανέρχεται σε €5,6 δις (2014: €8,4 δις). Αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω της πτώσης των τιμών του αργού και των προϊόντων πετρελαίου η οποία καταγράφηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2015 καθώς και μετά το τέλος του έτους, η Εταιρεία αναγώρισε ζημιά από την αποτίμηση των αποθεμάτων της η οποία ανακλάται την απομείωση της αξίας τους στο τέλος του έτους. Η απομείωση της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους ανήλθε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σε €23 εκατ. (2014: 104 εκατ.). Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε ως έξοδο για τη χρήση του 2015 και συμπεριλήφθηκε στο «Κόστος πωληθέντων» στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Η συνολική αρνητική επίδραση στα αποθέματα (η οποία και αύξησε το κόστος πωληθέντων) λόγω μείωσης των τιμών του αργού πετρελαίου και των πετρελαιοειδών κατά τη διάρκεια του έτους ανήλθε περίπου σε €300 εκατ. (2014: €470 εκατ.).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

11. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Πελάτες	387.856	394.399
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(109.391)	(95.902)
Πελάτες	278.465	298.497
Λοιπές απαιτήσεις	728.945	603.636
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(13.299)	(10.871)
Λοιπές απαιτήσεις	715.646	592.765
Προπληρωθέντα έξοδα και προκαταβολές	7.707	7.795
Σύνολο	1.001.818	899.057

Στα πλαίσια διαχείρισης του κεφαλαίου κίνησης η Εταιρεία χρησιμοποιεί υπηρεσίες πρακτόρευσης απαιτήσεων (factoring) για την πιο έγκαιρη είσπραξη απαιτήσεων από τους πελάτες της στην Ελλάδα. Προεισπραχθείσες απαιτήσεις χωρίς δικαίωμα αναγωγής δεν συμπεριλαμβάνονται στα πιο πάνω ποσά.

Οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν ποσά απαιτήσεων από ΦΠΑ, προπληρωμές φόρου εισοδήματος, προκαταβολές σε προμηθευτές και προκαταβολές σε εργαζομένους. Οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν και τα ακόλουθα:

- α)** Προκαταβολές ύψους €327 εκατ. προς την Hellenic Petroleum International A.G., θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, για τη μεταφορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικά Καύσιμα Α.Ε. (η οποία επί του παρόντος αποτελεί άμεσα θυγατρική της Hellenic Petroleum International A.G.) στη λογιστική της αξία (31 Δεκεμβρίου 2014: €327 εκατ.). Η ολοκλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από την υπογραφή οριστικών συμβολαίων μεταξύ των δύο εταιρειών.
- β)** €54 εκατ. βεβαιωμένων επιστροφών ΦΠΑ που έχουν παρακρατηθεί από το Τελωνείο αναφορικά με φερόμενα «ελλείμματα» αποθεμάτων πετρελαιοειδών (31 Δεκεμβρίου 2014: €54 εκατ.). Σε απάντηση αυτής της ενέργειας η Εταιρεία έχει εναντιωθεί νομικά και απαιτεί να αναμένει να ανακτήσει ολόκληρο το ποσό αυτό με την περάτωση της νομικής διαδικασίας (Σημ.31).
- γ)** Τριετές ομολογιακό δάνειο ύψους €137,9 εκατ. προς την 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΕΚΟ ΑΒΕΕ, που λήγει το 2016 και ως εκ τούτου μεταφέρθηκε από τα δάνεια, προκαταβολές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (Σημ. 9). Οι συνολικές απαιτήσεις (πελάτες και λοιπές απαιτήσεις) από το ελληνικό Δημόσιο και συνδεδεμένες ως προς αυτό εταιρείες ανέρχεται σε €182 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €179 εκατ.), η πληρωσιμότητα των οποίων σχετίζεται με άμεσους και έμμεσους φόρους οι οποίοι θα ανακτηθούν μέσω της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Οι λογιστικές αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων αντιπροσωπεύουν την εύλογη τους αξία.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των εμπορικών απαιτήσεων από πελάτες:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες	387.856	394.399
Ληξιπρόθεσμα, επισφαλή και απομειωμένα υπόλοιπα που συμπεριλαμβάνονται στις απαιτήσεις από πελάτες:		
Πέραν πιστωτικής περιόδου αλλα μη απομειωμένο υπόλοιπο	125.021	125.814
Πέραν πιστωτικής περιόδου, επισφαλές και απομειωμένο υπόλοιπο	109.391	95.902
	234.412	221.716
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	109.391	95.902

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του Ισολογισμού είναι η εύλογη αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Προβλέψεις σχηματίζονται για απαιτήσεις οι οποίες είναι επισφαλούς είσπραξης και έχει αξιολογηθεί ότι θα καταλήξουν σε ζημιά, αφού έχουν συνυπολογιστεί πιθανές εξασφαλίσεις (τίτλοι, εγγυήσεις).

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοικτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν ληξιπρόθεσμες αλλά όχι απομειωμένες την 31 Δεκεμβρίου 2015, 2015 και 2014, είναι ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εως 30 ημέρες	60.305	98.806
30 - 90 ημέρες	6.906	3.520
Πάνω από 90 ημέρες	57.810	23.488
Σύνολο	125.021	125.814

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν απομειωμένες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, είναι ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εως 30 ημέρες	-	-
30 - 90 ημέρες	-	-
Πάνω από 90 ημέρες	109.391	95.902
Σύνολο	109.391	95.902

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	95.902	93.926
Χρεώσεις / (Πιστώσεις) στο λογαριασμό αποτελεσμάτων:		
Προσθήκες	13.489	1.976
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	109.391	95.902

12. Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	983.600	697.600
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	700.000	695.662
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.683.600	1.393.262
Δεσμευμένες καταθέσεις	155.556	200.000
Σύνολο ρευστών διαθεσίμων	1.839.156	1.593.262

Οι δεσμευμένες καταθέσεις σχετίζονται με μία συμφωνία αλληλλαγής πιστωτικής δομής μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της Τράπεζας Πειραιώς, με σκοπό την υποστήριξη της δανειακής διευκόλυνσης Β της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ύψους €200 εκ., για την οποία η Τράπεζα Πειραιώς έχει παράσχει εγγύηση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα σταδιακής αποπληρωμής, το ανεξόφλητο υπόλοιπο της δανειακής διευκόλυνσης Β, ανήλθε στα €144 εκατ., ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπο του δανείου με την Τράπεζα Πειραιώς στα €156 εκατ. και αναμένεται να μειωθεί στα €144 εκατ. τους επόμενους μήνες. Η εγγύηση έληξε στις 15 Ιουνίου 2015 και ανανεώθηκε για ένα ακόμα έτος (Σημ. 16).

Η επίπτωση του δανείου και της κατάθεσης αποτελεί ταυτόχρονη αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού χωρίς να επηρεάζει τον καθαρό δανεισμό και την καθαρή θέση της Εταιρείας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν το ισόποσο 813 εκατ. δολαρίων Αμερικής (2014: 905 εκατ. δολάρια), που ανέρχεται σε €747 εκατ. (2014: €746 εκατ.).

Το σταθμισμένο κατά μέσο όρο τρέχον επιτόκιο την ημερομηνία Ισολογισμού ήταν:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Euro	0,24%	0,38%
USD	0,80%	0,80%

13. Μετοχικό κεφάλαιο

	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου & 31 Δεκεμβρίου 2014	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081
31 Δεκέμβριος 2015	305.635.185	666.285	353.796	1.020.081

Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι ίδιο με τις μετοχές που έχουν εκδοθεί και διατεθεί σε μετόχους και είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ονομαστική αξία μιας μετοχής της Εταιρείας είναι €2,18 (31 Δεκεμβρίου 2014: €2,18).

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2005, ενέκρινε ένα νέο πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών, με σκοπό τη σύνδεση του αριθμού μετοχών, για τις οποίες παραχωρείται δικαίωμα προαίρεσης σε ανώτατα και ανώτερα στελέχη της Εταιρείας, με την επίτευξη εταιρικών και ατομικών στόχων άμεσα εξαρτώμενων από τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Μεταγενέστερες Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις ενέκριναν την παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών της Εταιρείας (stock options). Η περίοδος άσκησης των δικαιωμάτων είναι από την 1η Νοεμβρίου ως τις 5 Δεκεμβρίου των ετών 2014- 2018.

Οι καταληκτικές ημερομηνίες άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών που έχουν παραχωρηθεί έως το τέλος του έτους 2015 καθώς και οι αντίστοιχες τιμές άσκησής τους παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα :

Έτος Παραχώρησης	Περίοδος Άσκησης Δικαιωμάτων	Ημερομηνία Λήξεως 5 Δεκεμβρίου	Τιμή εξάσκησης €/ΜΤΧ	Αρ. δικαιωμάτων προαίρεσης	
				31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
2009	2011-15	2015	7,62	-	1.616.054
2012	2014-18	2018	4,52	1.479.933	1.479.933
Σύνολο				1.479.933	3.095.987

Δεν εξασκήθηκε κανένα δικαίωμα προαίρεσης κατά το 2015 και το 2014 λόγω της αρνητικής σχέσης της τιμής άσκησης με την τρέχουσα τιμή της μετοχής στην αγορά κατά την εκάστοτε περίοδο άσκησης.

Η κίνηση δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών και η αναλογούσα μέση σταθμική τιμή εξάσκησης κατά την διάρκεια του 2015 και του 2014 είναι:

	31 Δεκεμβρίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014	
	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα	Μέση τιμή εξάσκησης σε € ανά μετοχή	Δικαιώματα
Αρχή περιόδου (1η Ιανουαρίου)	6,14	3.095.987	6,62	3.435.548
Χορηγηθέντα	-	-	-	-
Άσκηθέντα	-	-	-	-
Έληξαν	7,62	(1.616.054)	11,01	(339.561)
Τέλος περιόδου (31η Δεκεμβρίου)	4,52	1.479.933	6,14	3.095.987

Η αξία των δικαιωμάτων που έληξαν κατά τη διάρκεια του 2015 και μεταφέρθηκαν στα κέρδη εις νέον ανέρχεται σε €2,9 εκατ. (2014: €0,3 εκ.).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

14. Αποθεματικά

	Τακτικό	Ειδικά	Αφορ/τα	Αντιστάθμισης κινδύνου	Παροχών σε συμ/κους τίτλους	Αναλογιστικά Κέρδη/Ζημιές	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2014	118.668	86.495	351.322	3.895	3.663	(2.349)	561.694
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου 21							
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	(44.773)	-	-	(44.773)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	(3.586)	-	-	(3.586)
Αναλογιστικά κέρδη/(Ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	-	-	-	(3.939)	(3.939)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους 13	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Διανομή αφορολόγητων αποθεματικών Ν.4172/2013	-	-	(64.277)	-	-	-	(64.277)
Φόρος διανομής αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013	-	-	(15.101)	-	-	-	(15.101)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	118.668	86.495	271.944	(44.464)	3.639	(6.288)	429.994
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου 21							
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	-	-	-	(4.802)	-	-	(4.802)
Αποχαρακτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	24.548	-	-	24.548
Αναλογιστικά κέρδη/(Ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	-	-	-	917	917
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους 13	-	-	-	-	(2.893)	-	(2.893)
Μεταφορές προς/από αποτελέσματα εις νέον	-	-	(8.798)	-	-	(148)	(8.946)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	118.668	86.495	263.146	(24.718)	746	(5.519)	438.818

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμο, οι εταιρείες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατά ελάχιστο το 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σύμφωνα με τα λογιστικά τους βιβλία σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται με το ένα τρίτο του μετοχικού τους κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δε μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή ζημιών.

Ειδικά αποθεματικά

Τα ειδικά αποθεματικά αφορούν κυρίως σε αποθεματικά που προκύπτουν λόγω φορολογικών αναπροσαρμογών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις προηγούμενων χρήσεων. Όπου κρίθηκε αναγκαίο έχουν γίνει προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με αυτά τα αποθεματικά.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα αποθεματικά αφορούν:

- (i) Κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό και θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους, τα κέρδη αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο.
- (ii) Μερικώς φορολογηθέντα αποθεματικά τα οποία έχουν φορολογηθεί με φορολογικό συντελεστή ο οποίος είναι χαμηλότερος από τον εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους τα κέρδη θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο. Το 2014, μέρος αυτών των αποθεματικών διανεμήθηκε στους μετόχους της Εταιρείας, σύμφωνα και με το ν.4172/2013.

Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου

Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για τη καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges) και αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα όπως περιγράφεται στη σημ. 21.

Όταν η συναλλαγή με την οποία συσχετίζεται η πράξη αντιστάθμισης επηρεάζει τη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, τότε τα αντίστοιχα ποσά μεταφέρονται επίσης από τα λοιπά συνολικά έσοδα στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

15. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Προμηθευτές	2.633.351	2.519.287
Δεδουλευμένα έξοδα	73.432	58.182
Λοιπές υποχρεώσεις	38.182	36.891
Σύνολο	2.744.965	2.614.360

Η γραμμή "Προμηθευτές" αποτελείται από ποσά πληρωτέα ή δεδουλευμένα τα οποία αφορούν αργό πετρέλαιο, πετρελαιοειδή προϊόντα, συμβάσεις αγοράς προϊόντων (commodity derivative contracts) και υπηρεσίες. Μετά την επιβολή ελέγχου στην κίνηση κεφαλαίων στην Ελλάδα (28 Ιουνίου 2015), η ανοιχτή πίστωση από τους προμηθευτές μειώθηκε σημαντικά.

Ο λογαριασμός "Προμηθευτές", στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και στις 31 Δεκεμβρίου 2014, περιλαμβάνει ποσά οφειλόμενα από αγορές αργών πετρελαίων από το Ιράν, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Δεκεμβρίου 2011 και Μαρτίου 2012, στα πλαίσια του μακροπρόθεσμου συμβολαίου με την ΝΙΟC. Παρά τις συνεχείς προσπάθειες του Ομίλου να αποπληρώσει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Ιούνιο 2012 μέσω του διεθνούς τραπεζικού συστήματος, αυτό δεν κατέστη εφικτό, λόγω της μη αποδοχής πληρωμών από το διεθνές τραπεζικό σύστημα, προς Ιρανικές τράπεζες και κυβερνητικές εταιρείες, μετά την επιβολή των διεθνών κυρώσεων. Μετά τις 30 Ιουνίου 2012, οι κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά του Ιράν κατέστησαν αδύνατη την πραγματοποίηση πληρωμών προς τη ΝΙΟC (Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 267/2012 της 23 Μαρτίου 2012). Ο Όμιλος είχε ενημερώσει τον προμηθευτή του για τη σχετική καθυστέρηση η οποία οφειλόταν σε νομικές περιστάσεις πέρα από τον έλεγχό του. Κατά συνέπεια καμία παραλαβή φορτίων αργού πετρελαίου από το Ιράν ή πληρωμή προς αυτό δεν πραγματοποιήθηκε μετά τις 30 Ιουνίου 2012, ημερομηνία επιβολής των κυρώσεων από την ΕΕ.

Στις 18 Οκτωβρίου 2015, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αποφάσισε (Απόφαση ΚΕΠΠΑ 2015/1863) την άρση του συνόλου των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων της ΕΕ απέναντι στο Ιράν, λαμβάνοντας υπόψη την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας Ηνωμένων Εθνών (ΑΣΑΗΕ) 2231 (2015) και το Παράρτημα Β της ΑΣΑΗΕ 2231 (2015), καθώς επίσης και την επικύρωση του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας του ΟΗΕ αναφορικά με την ορθή υλοποίηση των συμφωνημένων μέτρων σε σχέση με το πυρηνικό ζήτημα. Στις 16 Ιανουαρίου 2016 («Ημέρα Εφαρμογής»), το Συμβούλιο της ΕΕ αποφάσισε (απόφαση ΚΕΠΠΑ 2016/37) την εφαρμογή της απόφασης ΚΕΠΠΑ 2015/1863 με ισχύ από την 16η Ιανουαρίου 2016. Την ίδια ημέρα επήλθε επίσης μερική άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τις ΗΠΑ αλλά και διεθνώς. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εξελίξεων, στις 22 Ιανουαρίου 2016 τα Ελληνικά Πετρέλαια και η ΝΙΟC κατέληξαν σε συμφωνία-πλαισίο για την επανέναρχη των εμπορικών τους σχέσεων σχετικά με την προμήθεια αργού, καθώς και για τη διευθέτηση των οφειλών. Η υλοποίηση της συμφωνίας αυτής θα πραγματοποιηθεί σε πλήρη συμμόρφωση με το ισχύον ευρωπαϊκό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων και των κυρώσεων που ακόμη δεν έχουν αρθεί. Ο αντίκτυπος της συμφωνίας θα ενσωματωθεί στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου του επόμενου έτους.

Όποτε θεωρηθεί συμφέρον για τον Όμιλο, αλλά και για την επίτευξη ευνοϊκότερων όρων συναλλαγών, (όπως καλύτερες τιμές, ψηλότερα πιστωτικά όρια, μεγαλύτερη περίοδο πίστωσης), ο Όμιλος παρέχει Εγγυητικές Επιστολές ή Ενέγγυες Πιστώσεις για την πληρωμή υποχρεώσεων προς προμηθευτές, χρησιμοποιώντας έτσι τις γραμμές πίστωσης με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Στο βαθμό που οι υποχρεώσεις αυτές έχουν καταστεί πληρωτέες πριν την ημερομηνία ισολογισμού, αυτές περιλαμβάνονται στα υπόλοιπα προμηθευτών.

Οι λοιπές υποχρεώσεις αφορούν μισθοδοσία, λοιπές δαπάνες προσωπικού και διάφορους φόρους και τέλη.

Τα δεδουλευμένα έξοδα και έσοδα επόμενων χρήσεων, περιλαμβάνουν την εκτίμηση για το κόστος δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων διοξειδίου του άνθρακα σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχεται σε € 16 εκ. (2014 €5 εκ.).

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

16. Δανεισμός

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Τραπεζικός δανεισμός	277.444	321.890
Ομολογιακό δάνειο	1.258.970	1.438.603
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.536.414	1.760.493
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1.375.243	965.670
Τρέχον υπόλοιπο τραπεζικού δανεισμού	44.444	44.444
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	1.419.687	1.010.114
Σύνολο δανείων	2.956.101	2.770.607

Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού έχει ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μεταξύ 1 και 2 ετών	445.444	371.930
Μεταξύ 2 και 5 ετών	991.303	1.244.452
Πάνω από 5 έτη	99.667	144.111
	1.536.414	1.760.493

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι τα παρακάτω:

Τραπεζικός Δανεισμός	Νόμισμα	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Βραχυπρόθεσμος			
Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	Ευρώ	5,28%	6,17%
Μεταβλητό Libor + περιθώριο	USD	5,54%	-
Μακροπρόθεσμος			
Μεταβλητό Euribor + περιθώριο	Ευρώ	5,60%	5,94%
Μεταβλητό Libor + περιθώριο	USD	-	5,62%

Η ανάλυση ανά νόμισμα των δανείων είναι η ακόλουθη:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Ευρώ	2.591.813	2.443.122
Δολλάριο Αμερικής	364.288	327.485
Σύνολο δανεισμού	2.956.101	2.770.607

Η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. από κοινού με τις θυγατρικές της εταιρείες (μαζί ο «Ομίλος») διενεργεί κεντρικά τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες, συντονίζοντας και ελέγχοντας τη χρηματοδότηση και ταμειακή διαχείριση όλων των εταιρειών του Ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό η Hellenic Petroleum Finance Plc («HPF») ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2005 στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι 100% θυγατρική της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., για να ενεργεί ως ο κεντρικός χρηματοοικονομικός φορέας του Ομίλου.

Τα δάνεια της Εταιρείας, στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014, αναλύονται ανά είδος και ημερομηνία λήξης, στον πίνακα που ακολουθεί (σε € εκατ.):

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Λήξη	31 Δεκεμβρίου 2015 (€ εκατομμύρια)	31 Δεκεμβρίου 2014 (€ εκατομμύρια)
Κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο €350 εκατ.	Ιούλιος 2018	341	338
Ομολογιακό δάνειο €400 εκατ.	Ιούνιος 2016	225	225
Ομολογιακό δάνειο €200 εκατ.	Ιανουάριος 2018	199	-
Δάνεια Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων	Ιούνιος 2022	289	333
Ομολογιακό δάνειο HPF €488 εκατ.	Μάιος 2017	401	456
Ομολογιακό δάνειο HPF US\$ 397,6 εκατ.	Μάιος 2016	364	327
Ομολογιακό δάνειο HPF €317,6 εκατ.	Ιούλιος 2019	318	318
Συμβάσεις διμερών πιστωτικών γραμμών	Διάφορες	819	774
Σύνολο		2.956	2.771

1. Κοινοπρακτικά Δάνεια

Τον Ιούλιο του 2014, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο, ύψους €350 εκατ. με την εγγύηση της HPF και με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2018.

2. Ομολογιακό δάνειο €400 εκατ.

Τον Ιούνιο 2014, η Εταιρεία παρέτεινε την ημερομηνία λήξης του ομολογιακού δανείου από τον Δεκέμβριο 2014 στις 30 Δεκεμβρίου 2015, με δυνατότητα επέκτασης για 6 ακόμη μήνες, επιτυγχάνοντας την ίδια στιγμή βελτιώσεις στο κόστος και στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της συμφωνίας. Το Σεπτέμβριο 2015, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., παρέτεινε την ημερομηνία λήξης του ομολογιακού δανείου για τον Ιούνιο 2016.

3. Ομολογιακό δάνειο €200 εκατ.

Ακολουθώντας τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, σύμφωνα με την οποία στόχος είναι η αύξηση του ποσοστού των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων γραμμών πίστωσης σε σχέση με τις αντίστοιχες βραχυπρόθεσμες, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε δάνειο ύψους €200 εκατ. με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, διάρκειας 3 ετών.

4) Δάνεια Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Στις 26 Μαΐου 2010, η Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. σύναψε δύο δανειακές συμβάσεις συνολικού ύψους € 400 εκατ. (Διευκόλυνση Α και Β, €200 εκατ. έκαστη) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Ο σκοπός των δανείων ήταν να χρηματοδοτήσουν μέρος του έργου αναβάθμισης του διυλιστηρίου της Ελευσίνας. Και τα 2 δάνεια έχουν περίοδο αποπληρωμής 12 ετών, έναρξη αποπληρωμής το Δεκέμβριο του 2013, ενώ διέπονται από παρόμοιους όρους και προϋποθέσεις. Η Διευκόλυνση Β βελτιώνεται πιστοληπτικά από την εγγύηση μίας εμπορικής τράπεζας (Σημ. 0), μία πρακτική που είναι συνήθης για δανειακές συμβάσεις της Ε.Τ.Επ. ειδικότερα κατά τη φάση κατασκευής μεγάλων έργων. Μέχρι στις 31 Δεκεμβρίου 2015 πραγματοποιήθηκαν συνολικές αποπληρωμές ύψους €111 εκατ..

5) Ομολογιακό Δάνειο HPF €488 εκατ. (Ευρω-ομόλογο €500 εκατ.)

Το Μάιο του 2013, η HPF εξέδωσε τετραετές Ευρω-ομόλογο, ύψους €500 εκ., με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 8% και με ημερομηνία λήξης το Μάιο του 2017. Οι ομολογίες έχουν την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Στη συνέχεια η Εταιρεία προχώρησε στη σύναψη κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου με την HPF, ύψους €488 εκατ., με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων €225 εκατ., καθώς και τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων.

6) Ομολογιακό Δάνειο HPF \$397,6 εκατ. (Ευρω-ομόλογο \$400 εκατ.)

Το Μάιο του 2014, η HPF εξέδωσε διετές Ευρω-ομόλογο, ύψους \$400 εκ., με σταθερό επιτόκιο 4,625% και ημερομηνία λήξης το Μάιο του 2016. Οι ομολογίες έχουν την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Στη συνέχεια η Εταιρεία προχώρησε στη σύναψη κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου με την HPF, ύψους \$397,6 εκατ με σκοπό τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων.

7) Ομολογιακό Δάνειο HPF €317,6 εκατ. (Ευρω-ομόλογο €325 εκατ.)

Τον Ιούλιο του 2014, η HPF εξέδωσε πενταετές Ευρω-ομόλογο ύψους €325 εκατ. με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 5,25% και ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο 2019. Οι ομολογίες έχουν την εγγύηση της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., είναι εξαγοράσιμες κατ' επιλογή του εκδότη τον Ιούλιο του 2017 και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Στη συνέχεια η Εταιρεία προχώρησε στη σύναψη κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου με την HPF, ύψους €317,6 εκατ., με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων, καθώς και τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων.

8) Συμβάσεις διμερών πιστωτικών γραμμών

Η Εταιρεία διατηρεί επίσης δανειακές γραμμές με άλλες τράπεζες για την κάλυψη γενικών χρηματοδοτικών αναγκών. Πρόκειται για βραχυπρόθεσμα δάνεια που έχει συνάψει η εταιρεία και τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και ανανεώνονται αναλόγως με τις ανάγκες της κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Ορισμένες από τις δανειακές συμφωνίες της Εταιρείας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς όρους οι πιο σημαντικοί των οποίων είναι η διατήρηση συγκεκριμένων αριθμοδεικτών, υπολογιζόμενη σε ενοποιημένη βάση ως ακολούθως: "Καθαρός Δανεισμός/Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων", "Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων/Καθαροί Τόκοι" και "Καθαρός Δανεισμός/Καθαρή Αξία Ιδίων Κεφαλαίων". Η διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί την απόδοση του Όμιλου για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους ανωτέρω χρηματοοικονομικούς όρους.

17. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Η μεταβολή στα ποσά της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υπόλοιπο αρχής έτους	174.573	25.056
Αποτελέσματα χρήσης	8.600	116.043
Κινήσεις στην καθαρή θέση	(5.534)	18.373
Μεταφορά φόρου αποθεματικών στις υποχρεώσεις φόρων	-	15.101
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	177.639	174.573

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναφέρεται στις πιο κάτω κατηγορίες:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(163.912)	(127.553)
Αποτίμηση αποθεμάτων	7.068	2.670
Περιβαλλοντολογική πρόβλεψη	4.575	1.405
Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές	20.066	-
Προβλέψεις παροχών προσωπικού	24.624	19.939
Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	8.898	2.673
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία σε εύλογη αξία	12.732	16.534
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	219.914	219.677
Καθαρή δαπάνη τόκων μεταφερόμενη προς συμψηφισμό (υποκεφαλαιοδότηση)	41.966	41.152
Λοιπές μεταβολές	1.708	(1.924)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	177.639	174.573

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι λοιπές μεταβολές προέρχονται κυρίως από τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από διάφορες προβλέψεις καθώς και από προβλέψεις για ανέλεγκτες χρήσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά με φορολογικά κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αναγνωρίστηκαν για αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ανήλθαν σε €220 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου του 2015 (31 Δεκεμβρίου 2014 €220 εκατ.), καθώς, με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, η διοίκηση κρίνει ως πιθανό ότι οι ζημιές αυτές θα συμψηφιστούν με μελλοντικά φορολογικά κέρδη.

Το 2014, οι διατάξεις του αρ. 49 του Ν. 4172 περί υποκεφαλαιοδότησης εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά σύμφωνα με τις οποίες, το όριο έκπτωσης των πλεοναζουσών δαπανών τόκων, ορίζεται ως συγκεκριμένο ποσοστό επί του φορολογικού EBITDA (60% για το 2014, 50% για το 2015 και 40% από 2016 και εξής). Η επίδραση ήταν αύξηση στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στις 31 Δεκεμβρίου 2015 κατά €42 εκατ. (2014: €41 εκατ.). Το ποσό αυτό μπορεί να συμψηφιστεί με μελλοντικά φορολογικά κέρδη, χωρίς χρονικό περιορισμό.

18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται που έχουν καταχωρηθεί τα ποσά που αφορούν τις συνταξιοδοτικές παροχές στις οικονομικές καταστάσεις.

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υποχρεώσεις κατάστασης οικονομικής θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	77.500	74.495
Σύνολο	77.500	74.495

	Έτος που έληξε	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Χρεώσεις στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	6.588	13.628
Σύνολο	6.588	13.628
Χρεώσεις στη κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	(926)	5.323
Σύνολο	(926)	5.323

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση οικονομικής θέσης έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	5.195	5.003
Εύλογη αξία στοιχείων ενεργητικού	(209)	(203)
Έλλειμμα χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	4.986	4.800
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	72.514	69.695
Υποχρέωση στη κατάσταση οικονομικής θέσης	77.500	74.495

Τα προγράμματα αφορούν συνταξιοδοτικές παροχές προς τους εργαζομένους. Το ποσό των παροχών εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του κάθε εργαζομένου.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις για συνταξιοδοτικές παροχές για το 2015 και το 2014 είναι η ακόλουθη:

	Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων	Εύλογη αξία Υποχρεώσεων ενεργητικού	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2014	72.707	(180)	72.527
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3.825	-	3.825
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	2.670	(53)	2.617
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	7.186	-	7.186
Σύνολο χρεώσεων στα λοιπά συνολικά έσοδα	13.681	(53)	13.628
Επαναμετρήσεις στις αναλογιστικές παραδοχές:			
Απόδοση των στοιχείων ενεργητικού, εξαιρουμένου του ποσού που συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	-	63	63
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή δημογραφικών παραδοχών	0	-	0
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	3.844	-	3.844
(Κέρδη)/Ζημίες από εμπειρικές προσαρμογές	1.416	-	1.416
	5.260	63	5.323
Καταβολές παροχών άμεσα από την Εταιρεία/εισφορές της Εταιρείας στα στοιχεία ενεργητικού	(14.332)	(2.651)	(16.983)
Καταβολές παροχών από τα στοιχεία ενεργητικού	(2.618)	2.618	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	74.698	(203)	74.495
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.010	-	4.010
Χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	2.370	(16)	2.534
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	224	-	224
Σύνολο χρεώσεων στα λοιπά συνολικά έσοδα	6.604	(16)	6.588
Επαναμετρήσεις στις αναλογιστικές παραδοχές:			
Απόδοση των στοιχείων ενεργητικού, εξαιρουμένου του ποσού που συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα/(έσοδα)	-	13	13
(Κέρδη)/Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	(1.988)	-	(1.988)
(Κέρδη)/Ζημίες από εμπειρικές προσαρμογές	1.049	-	1.049
	(939)	13	(926)
Καταβολές παροχών άμεσα από την Εταιρεία/εισφορές της Εταιρείας στα στοιχεία ενεργητικού	(2.395)	(262)	(2.657)
Καταβολές παροχών από τα στοιχεία ενεργητικού	(259)	259	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	77.709	(209)	77.500

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι μη προεξοφλημένες παροχές συνταξιοδότησης λήγουν ως ακολούθως:

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	Μέχρι 1 έτους	Μεταξύ 1 & 2 ετών	Μεταξύ 2 & 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Συνταξιοδοτικές παροχές	3.778	1.976	8.898	99.571	114.223

Τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων επενδύθηκαν ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2015				31 Δεκεμβρίου 2014			
	Εισηγμένα	Μη Εισηγμένα	Σύνολο	%	Εισηγμένα	Μη Εισηγμένα	Σύνολο	%
Τίτλοι συμμετοχών	0	-	0	0%	10	-	10	5%
Ομόλογα:								
Κρατικά ομόλογα	112	-	112	54%	90	-	90	44%
Εταιρικά ομόλογα	55	-	55	26%	18	-	18	9%
Επενδυτικά κεφάλαια	42	-	42	20%	85	-	85	42%
Σύνολο	209	-	209		203	-	203	

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,50%	3,25%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	0,50%
Πληθωρισμός	0,50%	0,50%

Η ανάλυση ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία σε αλλαγές στις κύριες σταθμισμένες παραδοχές είναι η ακόλουθη:

	Επίδραση στην υποχρέωση		
	Μεταβολή παραδοχής	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-4,84%	5,22%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	5,32%	-4,96%

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Οι αναμενόμενες εργοδοτικές εισφορές για την επόμενη χρήση, προς τα προγράμματα καθορισμένων παροχών προσωπικού είναι €0,5 εκ. Η μέση σταθμισμένη διάρκεια των προγραμμάτων είναι 10 χρόνια.

19. Προβλέψεις

Τα ποσά αφορούν σε προβλέψεις για νομικές υποθέσεις, όπου εκτιμάται ότι η τελική έκβαση δεν θα είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία. Οι προβλέψεις για νομικές υποθέσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 ανήλθαν σε €3 εκατ.

20. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Επιχορηγήσεις	10.651	11.090
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.749	528
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	12.400	11.618

Επιχορηγήσεις

Οι προκαταβολές από το Ελληνικό Κράτος στην Εταιρεία αφορούν στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η απόσβεση για το 2015 ανέρχεται σε €1,6 εκατ. (2014: €2,3 εκατ).

Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν σε διάφορα λειτουργικά έξοδα και κινδύνους προερχόμενα από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της Εταιρείας.

21. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Τύπος παραγώγου αγαθών	31 Δεκεμβρίου 2015				31 Δεκεμβρίου 2014			
	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Ονομαστική ποσότητα		Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις
	ΜΤ'000	Βαρέλια Χιλ.	€	€	ΜΤ'000	Βαρέλια Χιλ.	€	€
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών	-	2.948	-	34.814	-	2.916	-	60.087
	-	2.948	-	34.814	-	2.916	-	60.087
Σύνολο	-	-	-	34.814	-	-	-	60.087

	31 Δεκεμβρίου 2015		31 Δεκεμβρίου 2014	
	Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Στοιχεία Ενεργητικού	Υποχρεώσεις
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps)	-	-	-	-
	-	-	-	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Συμβάσεις ανταλλαγής τιμής αγαθών (commodity swaps)	-	34.814	-	60.087
	-	34.814	-	60.087
Σύνολο εύλογης αξίας παραγώγων	-	34.814	-	60.087

Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία χρησιμοποιούνται μόνο για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνου και όχι ως κερδοσκοπικές επενδύσεις. Όμως, όταν τα παράγωγα αυτά στοιχεία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων, τότε ταξινομούνται ως «παράγωγα προς πώληση».

Η συνολική εύλογη αξία ενός παραγώγου αντιστάθμισης κινδύνου κατηγοριοποιείται ως μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού όταν η ημερομηνία λήξης του είναι μεταγενέστερα των 12 μηνών, ενώ στην αντίθετη περίπτωση κατηγοριοποιείται ως κυκλοφορούν στοιχείο.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 μεταφέρθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημιές μετά φόρων ύψους €24.548 (31 Δεκεμβρίου 2014: κέρδη €3.586) που αφορούν συμβάσεις που ρυθμίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι υπόλοιπες πράξεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών παραμένουν ως πράξεις που είναι πολύ πιθανόν να πραγματοποιηθούν, ενώ η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία τους ανέρχεται σε ζημία μετά φόρων €4.802 (31 Δεκεμβρίου 2014: €44.773 κέρδη μετά φόρων) και έχουν μεταφερθεί στα Αποθεματικά αντιστάθμισης κινδύνου (Σημ. 14).

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στην ημερομηνία του ισολογισμού ανέρχεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού των παραγώγων αυτών όπως απεικονίζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

22. Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μισθοδοσία	115.335	116.027
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	28.957	29.969
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων	6.927	6.903
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	11.002	16.636
Σύνολο	162.221	169.535

Οι λοιπές παροχές περιλαμβάνουν παροχές ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής μορφής, έξοδα μεταφοράς και διατροφής.

Τα ποσά του 2014 περιλαμβάνουν επίσης, παροχές προς εργαζόμενους στο πλαίσιο προγράμματος εθελουσίας εξόδου (VRS) περίπου €7 εκατ., που είχαν περιληφθεί στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές) (Σημ. 24).

23. Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Οι δαπάνες για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης της Εταιρείας εξοδοποιούνται κατά την πραγματοποίησή τους. Το 2014 αφορούσαν κυρίως σε εργασίες έρευνας στη θαλάσσια περιοχή του Πατραϊκού Κόλπου, στα πλαίσια της κοινοπραξίας ανάμεσα στην Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. (33,3%, διαχειριστής), την Edison International SpA (33,3%) και την Petroceltic Resources Plc (33,3% το 2015 – μετέφερε τα δικαιώματά της στις ΕΛΠΕ Πατραϊκός και Edison International εντός του 2016). Η σύμβαση Μίσθωσης κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ελληνικής Κυβερνήσεως ως Ν. 4299 - Τεύχος Α, 221/03-10-14. Το 2015 η Εταιρεία μετέφερε τα δικαιώματά της ως διαχειριστής της κοινοπραξίας στην κατά 100% θυγατρική της εταιρεία ΕΛΠΕ Πατραϊκός Α.Ε. (Σημ. 8).

24. Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές)

Τα "Λοιπά έσοδα/(έξοδα) και λοιπά κέρδη/(ζημιές) αναλύονται ως ακολούθως:

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Έσοδα από αποσβέσεις επιχορηγήσεων	1.621	2.277
Υπηρεσίες προς τρίτους	2.244	1.876
Έσοδα από εκμισθώσεις	1.327	1.593
Κόστος εθελουσίας εξόδου	-	(6.925)
Απομείωση επένδυσης σε συνδεδεμένη επιχείρηση	(7.000)	-
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	1.623	5
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) - καθαρά	(185)	(1.174)

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Στα λοιπά έσοδα/(έξοδα) συμπεριλαμβάνονται εκτός των άλλων και έσοδα ή έξοδα που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας (π.χ. έσοδα από υπεκμίσθωση γραφείων και παροχή υπηρεσιών προσωπικού προς τις θυγατρικές εταιρείες). Η απομείωση επένδυσης αφορά σε συνδεδεμένη επιχείρηση ασφαρά στην Elpedison B.V. (Σημ. 8).

25. Χρηματοοικονομικά έξοδα – καθαρά

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Έσοδα από τόκους	20.663	20.589
Έξοδα τόκων και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(187.235)	(193.840)
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	(166.572)	(173.251)

Επιπρόσθετα του χρηματοοικονομικού κόστους που αναφέρεται πιο πάνω, κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, τόκο ύψους €2 εκ. (2014 : €2 εκ.) έχουν κεφαλαιοποιηθεί, όπως αναλύεται στη Σημ. 6.

26. Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές

Οι ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές αξίας €26 εκ. προέρχονται κυρίως από την αποτίμηση των υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα (US\$) εξαιτίας της ισχυροποίησης του δολαρίου έναντι του Ευρώ, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με την αρχή του έτους (31 Δεκεμβρίου 2014: €5 εκατ.).

27. Φόρος Εισοδήματος

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Τρέχουσα φορολογική υποχρέωση	(3.784)	(2.798)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημ. 17)	8.600	116.043
Σύνολο	4.816	113.245

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες Εταιρείες στην Ελλάδα για το 2015 ανέρχεται σε 29% (2014: 26%).

Για τις χρήσεις 2011 και εξής οι ελληνικές εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους τακτικούς τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα αυτού του ελέγχου οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, η οποία όμως διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου. Η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους ορκωτούς ελεγκτές και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης με γνώμη χωρίς επιφύλαξη, έως και τη χρήση 2014.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά για τη χρήση 2010, ως εκ τούτου οι φορολογικές της υποχρεώσεις δεν θεωρούνται περαιωμένες.

Η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών για το οικονομικό έτος 2015 αναμένεται εντός του δεύτερου τριμήνου του 2016.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές επιπρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις από τους μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους, πέρα από αυτές που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που λήγει 31 Δεκεμβρίου 2015.

Λοιποί φόροι

Έχουν ολοκληρωθεί προσωρινοί φορολογικοί έλεγχοι ΦΠΑ, για περίοδο έως και Δεκέμβριο 2014.

Ο φόρος που αναλογεί στα λοιπά συνολικά έσοδα είναι:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	31 Δεκεμβρίου 2015			31 Δεκεμβρίου 2014		
	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων	Προ Φόρων	Φόρος	Μετά Φόρων
Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	25.273	(5.527)	19.746	(65.350)	16.991	(48.359)
Αναλογιστικές αυξήσεις (ζημιές) σε συνταξιοδοτικά σχέδια καθορισμένου ωφελήματος	925	(8)	917	(5.323)	1.384	(3.939)
Λοιπά συνολικά έσοδα	26.198	(5.535)	20.663	(70.673)	18.375	(52.298)

Συμφωνία φόρου που υπολογίζεται επί του λογιστικού φορολογητέου κέρδους και του πραγματικού φόρου εισοδήματος που εμφανίζεται στα αποτελέσματα:

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	22.725	(426.795)
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	(6.590)	110.967
Έσοδα που δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος	9.471	17.933
Εξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(8.243)	(4.040)
Μεταβολές στην αναβαλλόμενη φορολογία λόγω αλλαγής στο φορολογικό συντελεστή	18.664	-
Μεταβολές στο φόρο προηγούμενων ετών	(8.627)	(9.751)
Λοιπές κινήσεις	141	(1.864)
Φόροι	4.816	113.245

28. Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν σε κοινές μετοχές με το μέσο αριθμό κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια του έτους

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ ανά μετοχή)	0,09	(1,03)
Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε κοινές μετοχές (Σε χιλιάδες Ευρώ)	27.541	(313.550)
Μέσος αριθμός κοινών μετοχών	305.635.185	305.635.185

Τα αναπροσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή δεν εμφανίζονται, καθώς δεν διαφέρουν από τα βασικά κέρδη ανά μετοχή που εμφανίζονται ανωτέρω.

29. Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα εισηγηθεί στην επικείμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων για μη απόδοση μερίσματος για το 2015. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν ενέκρινε κάποια αλλαγή στην πολιτική μερισμάτων της Εταιρείας στο σύνολό της και θα επαναξιολογήσει την πληρωμή μερίσματος για την επόμενη χρήση, εντός του 2016.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

30. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ			
	Σημ.	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Κέρδη προ φόρων		22.725	(426.795)
Προσαρμογές: Αποσβέσεις ενσώματων παγίων & άυλων περιουσιακών στοιχείων	6,7	137.696	139.890
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων πάγιου ενεργητικού		(1.621)	(2.277)
Χρηματοοικονομικά (έσοδα)/έξοδα	25	166.572	173.251
Προβλήψεις και διαφορές αποτιμήσεων		52.948	12.303
(Κέρδη)/Ζημιές από εκποίηση παγίων		866	(19)
Συναλλαγματικά (κέρδη)/Ζημιές δανείων	26	25.901	5.540
Έσοδα από μερίσματα		(32.659)	(68.974)
		372.428	(167.081)
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης			
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων		(62.309)	337.893
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων		5.088	(15.852)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων		121.562	536.310
		64.341	858.351
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		436.769	691.270

31. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και νομικές υποθέσεις

Η Εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τραπεζικές και λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια των εμπορικών της συναλλαγών:

Επιχειρηματικά θέματα

(α) Εκκρεμείς υποθέσεις: Η Εταιρεία εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και έχει διάφορες υποχρεώσεις σε εκκρεμότητα σχετικές με τις συνήθεις δραστηριότητές της. Με βάση τις διαθέσιμες μέχρι σήμερα πληροφορίες, η Διοίκηση πιστεύει ότι η έκβαση των υποθέσεων αυτών δεν θα έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας ή στην οικονομική της θέση πέραν αυτών που ήδη περιλαμβάνονται στις προβλήψεις για νομικές υποθέσεις (Σημ. 19).

(β) Εγγυητικές επιστολές: Η Εταιρεία έχει εκδώσει επιστολές διαβεβαιώσεων και εγγυητικές επιστολές προς τράπεζες για δάνεια που αυτές έχουν χορηγήσει σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανέρχόταν στο ισόποσο των €1.427 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €1.403 εκ.).

Φορολογικά και τελωνειακά θέματα

(α) Ανέλεγκτες χρήσεις: Έχουν ολοκληρωθεί τακτικοί φορολογικοί έλεγχοι έως και τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2009. Επιπροσθέτως έχουν ολοκληρωθεί και προσωρινοί έλεγχοι κυρίως για επιστροφή ΦΠΑ μέχρι και το Δεκέμβριο 2014. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές φορολογικές επιβαρύνσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους πέραν αυτών που αναφέρονται και συμπεριλαμβάνονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις. Για τις χρήσεις 2011 και εξής, οι ελληνικές εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους τακτικούς τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές. Η Εταιρεία, ελέγχθηκε για τις χρήσεις 2011 έως 2014, λαμβάνοντας πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης, με γνώμη χωρίς επιφύλαξη.

(β) Καταλογιστικές πράξεις τελωνείων: Εντός του 2008, παρελήφθησαν από το Τελωνείο καταλογιστικές πράξεις συνολικού ύψους περίπου €40 εκατ. για φερόμενα τελωνειακά «ελλείμματα» των φορολογικών αποθηκών της Εταιρείας για συγκεκριμένες περιόδους μεταξύ των ετών 2001 – 2005. Η Εταιρεία προσέφυγε κατά των σχετικών πράξεων ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και η Διοίκηση θεωρεί ότι η υπόθεση θα έχει θετική κατάληξη μετά την ακροαματική διαδικασία.

Ανεξάρτητα από την κατάθεση των παραπάνω προσφυγών, το Τελωνείο προχώρησε σε παρακράτηση ποσού €54 εκατ. (σύνολο καταλογισθέντων ποσών πλέον προσαυξήσεων). Η Εταιρεία κατέθεσε δύο προσφυγές κατά της φορολογούσας αρχής και κατά του Τελωνείου, ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς αντίστοιχα. Το Πρωτοδικείο Αθηνών εξέδωσε απόφαση με την οποία δικαιώνει την Εταιρεία, απορρίπτοντας την εν λόγω παρακράτηση ως μη νόμιμη. Η Εταιρεία εκτιμά ότι και το Πρωτοδικείο Πειραιώς θα την δικαιώσει και ότι θα μπορέσει να ανακτήσει τα ανωτέρω ποσά.

32. Δεσμεύσεις και λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις

(α) Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές επενδύσεις

Οι σημαντικότερες συμβατικές υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν σε δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές επενδύσεις συνολικού ποσού €32 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €45 εκ.), το μεγαλύτερο μέρος του ποσού σχετίζεται με έργα βελτίωσης των διυλιστηρίων.

(β) Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Η Εταιρεία μισθώνει γραφεία και κτίρια στο πλαίσιο συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης. Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών μισθωμάτων στο πλαίσιο των προαναφερθέντων συμβάσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Εντός του επόμενου έτους	3.935	3.330
Μετά 1 έτος και έως 5 έτη	19.104	13.909
Μετά 5 ετών	-	4.421
	23.039	21.660

(γ) Ενέγγυες πιστώσεις

Η Εταιρεία είναι πιθανόν να δεχθεί αίτημα από προμηθευτές ώστε να παράσχει τραπεζικές ενέγγυες πιστώσεις, με στόχο να επιτύχει ευνοϊκότερους όρους συναλλαγής και πίστωσης. Στις περιπτώσεις όπου έχει ήδη καταχωρηθεί η υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, δεν χρειάζεται περαιτέρω γνωστοποίηση της συγκεκριμένης δέσμευσης. Στις περιπτώσεις όπου η συναλλαγή πραγματοποιείται μετά την ημερομηνία Ισολογισμού, η Εταιρεία δεν υποχρεούται να διακανονίσει την ενέγγυα πίστωση εντός της περιόδου, άρα δεν αναγνωρίζεται και η αντίστοιχη υποχρέωση.

33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων συμπεριλαμβάνονται έσοδα, δαπάνες και έξοδα, τα οποία προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων μερών. Τέτοιες συναλλαγές περιλαμβάνουν κυρίως πωλήσεις και αγορές αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της συνήθους λειτουργίας της Εταιρείας και έχουν γίνει με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ακολουθεί η Εταιρεία για αντίστοιχες συναλλαγές με τρίτους.

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Χρεώσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (πωλήσεις)		
Εταιρείες ομίλου	2.320.404	2.839.225
Συνδεδεμένες εταιρείες	825.916	801.068
Κοινοπραξίες	239	125
Σύνολο	3.146.559	3.640.418
Χρεώσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (κόστος πωληθέντων)		
Εταιρείες ομίλου	50.459	58.728
Συνδεδεμένες εταιρείες	853.691	824.470
Κοινοπραξίες	496	511
Σύνολο	904.646	883.709

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης συμπεριλαμβάνονται υπόλοιπα που προκύπτουν από αγορές/πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών κατά τη συνήθη λειτουργία της επιχείρησης.

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υπόλοιπο σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)		
Εταιρείες ομίλου	84.086	75.628
Συνδεδεμένες εταιρείες	72.961	35.747
Κοινοπραξίες	266	263
Σύνολο	157.313	111.638
Υπόλοιπο από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις)		
Εταιρείες ομίλου	433.088	515.317
Συνδεδεμένες εταιρείες	39.252	37.872
Κοινοπραξίες	74	66
Σύνολο	472.414	553.255

Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένες εταιρείες αφορούν στα εξής:

α) θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια

β) Συνδεδεμένες Εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

- Εταιρεία Αγωγού Καυσίμων Αεροδρομίου Αθηνών Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ)
- Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ)
- Elpedison B.V.
- Σπάτα Aviation Fuel Company S.A. (SAFCO)
- ΕΛΠΕ ΘΡΑΚΗ Α.Ε.
- BIONTIZEL Α.Ε.
- Superlube Α.Ε.
- D.M.E.P. Holdco

γ) Συνδεδεμένα μέρη που τελούν υπό κοινό έλεγχο με την Εταιρεία λόγω της κοινής συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου:

- Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)
- Ελληνικές Ενοπλές Δυνάμεις

Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι πωλήσεις της Εταιρείας προς τα παραπάνω μέρη ανήλθαν σε €127 εκατ. (2014: €169 εκατ.) ενώ οι χρεώσεις προς την Εταιρεία ανήλθαν σε €49 εκατ. (2014: €43 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2015, η Εταιρεία είχε συνολική απαίτηση ύψους €13 εκατ. (2014: €27 εκατ.) και συνολική υποχρέωση ύψους €10 εκατ. (2014: €10εκατ.).

Οι συνολικές απαιτήσεις (πελάτες και λοιπές απαιτήσεις) από το ελληνικό Δημόσιο και συνδεδεμένες ως προς αυτό εταιρείες ανέρχεται σε €182 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €179 εκατ.).

δ) Η Εταιρεία διοικείται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.) και από τους Γενικούς Διευθυντές. Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν ή έχουν λογισθεί προς τους ανωτέρω αναλύονται ως εξής:

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ					
	31 Δεκεμβρίου 2015			31 Δεκεμβρίου 2014		
	Αμοιβές	Αποζημιώσεις λόγω λύσης Σύμβασης	Αριθμός Μελών ΔΣ/ Διευθυντών	Αμοιβές	Αποζημιώσεις λόγω λύσης Σύμβασης	Αριθμός Μελών ΔΣ/ Διευθυντών
Εκτελεστικά Μέλη ΔΣ	1.353	608	8	1.340	-	5
Μη Εκτελεστικά Μέλη ΔΣ	633	445	15	325	-	9
Γενικοί Διευθυντές	1.580	757	12	2.141	-	8
Σύνολο	3.566	1.810		3.806	-	

Ο ανωτέρω πίνακας περιλαμβάνει αμοιβές που καταβλήθηκαν ή έχουν λογισθεί σε Μέλη ΔΣ/Διευθυντές για την περίοδο που αυτοί κατείχαν τη συγκεκριμένη θέση. Στις περιπτώσεις που κάποιο Μέλος ΔΣ/Διευθυντής κατέχει ταυτόχρονα τη θέση του Μέλους ΔΣ και του Γενικού Διευθυντή, οι σχετικές αμοιβές περιλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία. Ο αριθμός των Μελών ΔΣ/ Διευθυντών αναφέρεται στα Μέλη ΔΣ/ Διευθυντές οι οποίοι κατείχαν τις θέσεις αυτές ακόμη και για τμήμα της περιόδου.

34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 16 Ιανουαρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να άρει το σύνολο των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων που είχε επιβάλει στο Ιράν. Την ίδια ημέρα επήλθε επίσης μερική άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τις ΗΠΑ αλλιά και διεθνώς. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εξελίξεων, τα Ελληνικά Πετρέλαια και η ΝΙΟC κατέληξαν σε μια συμφωνία-πλαισίο στις 22 Ιανουαρίου 2016 για την επανέναρξη των εμπορικών τους σχέσεων σχετικά με την προμήθεια αργού, καθώς και για τη διευθέτηση των οφειλών. Περισσότερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στη Σημ. 15 του παρόντος.

2. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	141
A Η Εταιρεία και ο Όμιλος	141
A.1 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ (Μητρική Εταιρεία)	141
A.2 Κύριοι Τομείς Δραστηριότητας του Ομίλου	142
B. Σημαντικά Γεγονότα της Χρήσης 2015	145
B.1 Επιχειρησιακό Περιβάλλον	145
B.2 Επιχειρησιακές Εξελίξεις	148
Γ. Ανασκόπηση ανά Κλάδο Δραστηριότητας – Επιδόσεις και Χρηματοοικονομική Θέση	149
Δ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης	153
Δ.1 Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης	154
Δ.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης	154
Δ.3 Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιπλέον των Προβλέψεων του Νόμου	155
Δ.4 Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών	156
Δ.5 Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς	158
Δ.6 Η Γενική Συνέλευση και τα Δικαιώματα των Μετόχων	158
Δ.7 Σύνθεση & Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικών Οργάνων και Επιτροπών της Εταιρείας	158
Ε. Βασικοί Στρατηγικοί Στόχοι και Προοπτικές	162
ΣΤ. Κυριότεροι Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες για την Επόμενη Χρήση	162
ΣΤ.1 Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου	163
ΣΤ.2 Διαχείριση Κινδύνου Κεφαλαίου	164
Ζ. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη	164
Η. Πληροφορίες για τα Χρηματοοικονομικά Μέσα	165
Θ. Σημαντικά Γεγονότα που Συνέβησαν από τη Λήξη της Χρήσης μέχρι την Ημερομηνία Υποβολής της Παρούσας Έκθεσης	166
Ι. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των πληροφοριών της παρ.7 άρθρου 4 Ν 3556/2007 (σύμφωνα με την παρ.8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007)	166
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	169
A) ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	186
Β) ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	186
Γ) ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ / ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ / ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	186
Δ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	186
Ε) ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ – ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ	186
ΣΤ) ΔΙΑΦΟΡΑ	186

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1^Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσεως (1.1.2015–31.12.2015). Η έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και της απόφασης 7/448/11.10.2007 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην παρούσα έκθεση περιέχονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ) και της Μητρικής Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ, περιγραφή των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά την τρέχουσα οικονομική χρήση, περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων για την επόμενη χρήση, παράθεση των σημαντικών συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα τους μέρη, καθώς και παράθεση στοιχείων και εκτιμήσεων ποιοτικού χαρακτήρα για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την επόμενη χρήση.

A. Η Εταιρεία και ο Όμιλος

Ο Όμιλος αποτελείται από 48 εταιρείες συμπεριλαμβανομένης και της εισηγμένης στα Χρηματιστήρια Αθηνών και Λονδίνου Μητρικής Εταιρείας. Η κατάσταση των θυγατρικών εταιρειών, το αντικείμενο τους, το ποσοστό ιδιοκτησίας και η μέθοδος ενοποίησης παρουσιάζονται στους σχετικούς πίνακες του Παραρτήματος της παρούσας έκθεσης. Η νομική μορφή του ομίλου είναι αποτέλεσμα της αρχικής συγχώνευσης στο πλαίσιο της εισαγωγής της μητρικής εταιρείας στο χρηματιστήριο που έγινε το 1998 και των μετέπειτα εταιρικών συναλλαγών (εξαγορές).

Ιδιαίτερη σημασία για τους σκοπούς διοίκησης του Ομίλου και για την καλύτερη παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Ομίλου έχει η επιχειρηματική δομή που εφαρμόζεται στον Όμιλο και η οποία καθορίζει επίσης και την οργανωτική δομή. Συγκεκριμένα όλες οι δραστηριότητες του Ομίλου κατατάσσονται στους κύριους κλάδους (Στρατηγικές Επιχειρησιακές Μονάδες) όπως απεικονίζεται πιο κάτω:

- Διύλιση, Εφοδιασμός και Εμπορία
 - Διύλιση, Εφοδιασμός και Εμπορία
 - Λιανική Εμπορία πετρελαιοειδών, στην Ελλάδα και εξωτερικό
 - Παραγωγή και Εμπορία Πετροχημικών
 - Έρευνα και Εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων
 - Παραγωγή και Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικό Αέριο

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει δραστηριότητα και σε άλλους τομείς οι οποίοι παρά το γεγονός ότι είναι στρατηγικής σημασίας (Τεχνικές Υπηρεσίες, Ανανεώσιμες Πηγές) δεν αποτελούν ακόμη σημαντικό ποσοστό των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου.

A.1 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ (Μητρική Εταιρεία)

Η Μητρική Εταιρεία είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο Αθηνών και παράλληλα οι μετοχές της διαπραγματεύονται μέσω GDRs (Global Depository Receipts) στο χρηματιστήριο του Λονδίνου. Η μετοχική της σύνθεση στις 31.12.2015 ήταν:

- Ελληνικό Δημόσιο 35,48%
- Paneuropean Oil and Industrial Holdings 42,63%
- Θεσμικοί και ιδιώτες επενδυτές 21,89%

A.2 Κύριοι Τομείς Δραστηριότητας του Ομίλου

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα του κλάδου της ενέργειας, καθιστώντας τα Ελληνικά Πετρέλαια έναν από τους πιο σημαντικούς ενεργειακούς ομίλους στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Τα βασικά σημεία ανά δραστηριότητα συνοψίζονται παρακάτω:

α) Κλάδος Διύλισης, Εφοδιασμού και Εμπορίας

Διυλιστήρια

Ο κλάδος διύλισης, εφοδιασμού και εμπορίας αποτελεί τον πυρήνα των δραστηριοτήτων του Ομίλου και τη βασική πηγή εσόδων και κερδοφορίας.

Δραστηριότητες στην Ελλάδα

Η δραστηριότητα στην Ελλάδα εστιάζεται γύρω από την λειτουργία των τριών διυλιστηρίων του Ομίλου που βρίσκονται στον Ασπρόπυργο, στην Ελευσίνα και στη Θεσσαλονίκη, τα οποία καλύπτουν περίπου 65% της συνολικής διυλιστικής ικανότητας της χώρας, ενώ διαθέτουν συνολικά δεξαμενές αποθήκευσης αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου χωρητικότητας 6,65 εκατ. m³.

Το κάθε διυλιστήριο έχει διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως περιγράφονται στον πιο κάτω πίνακα, τα οποία καθορίζουν την απόδοση και την κερδοφορία του:

Διυλιστήριο	Ημερήσια Δυναμικότητα Διύλισης Βαρέλια (Kbpd)	Ετήσια Δυναμικότητα Διύλισης (Μ/Τ εκ.)	Τύπος Διυλιστηρίου	Δείκτης Συνθετότητας Nelson
Ασπρόπυργος	148	7,5	Cracking (FCC)	9,7
Ελευσίνα	100	5,0	Hydrocracking	11,3
Θεσσαλονίκη	93	4,5	Hydroskimming	6,9

Το 2015 ο κλάδος διύλισης σημείωσε την υψηλότερη παραγωγή προϊόντων από το 2007, καθώς επίσης και τις υψηλότερες πωλήσεις των τελευταίων 6 ετών, λόγω αυξημένων εξαγωγών. Οι επιδόσεις αυτές επετεύχθησαν λόγω της βελτιωμένης λειτουργίας των Διυλιστηρίων Ελευσίνας και Ασπρόπυργου παρά το σταμάτημα για εργασίες συντήρησης. Ισχυρή επίδοση σημείωσε και το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης, σημειώνοντας υψηλά επίπεδα διαθεσιμότητας, ενώ σημαντικές ήταν και οι συνέργιες που επετεύχθησαν μεταξύ των τριών διυλιστηρίων, με ουσιαστικές θετικές επιπτώσεις στην κερδοφορία.

Η απόδοση μεσαίων κλασμάτων (ντίζελ, τζετ) του Διυλιστηρίου Ελευσίνας προσέγγισε το 69%, διαμορφώνοντας το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο του Ομίλου στο 53%. Το γεγονός αυτό συνέβαλλε ιδιαίτερα θετικά στις επιδόσεις των διυλιστηρίων του Ομίλου, με το ποσοστό παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας να διαμορφώνεται σε επίπεδα από τα πλέον υψηλά στον Ευρωπαϊκό κλάδο διύλισης, αναδεικνύοντας την ανταγωνιστικότητα της παραγωγικής μας βάσης, μετά τις σημαντικές επενδύσεις της πενταετίας 2007-2012.

Το θετικό οικονομικό περιβάλλον για τα Ευρωπαϊκά διυλιστήρια (ισχυρά διεθνή περιθώρια, ενδυνάμωση δολαρίου) κατά το 2015 έδωσε σημαντική ώθηση στα λειτουργικά αποτελέσματα του κλάδου διύλισης, εφοδιασμού και εμπορίας. Η πτώση των διεθνών τιμών αργού πετρελαίου για δεύτερη συνεχή χρονιά επηρέασε αρνητικά την αποτίμηση των αποθεμάτων, επιβαρύνοντας τα δημοσιευμένα αποτελέσματα.

Οι εξαγωγές της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αυξήθηκαν για 6η συνεχή χρονιά και διαμορφώθηκαν σε 6.942 χιλ. τόνους, αποτελώντας ποσοστό της τάξης του 50% των συνολικών πωλήσεων, καθιστώντας τον Όμιλο από τους πλέον εξωστρεφείς στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Εφοδιασμός – Προμήθειες Αργού Πετρελαίου

Οι προμήθειες αργού πετρελαίου συντονίζονται κεντρικά και καλύπτονται μέσω συμβάσεων διάρκειας (term-contracts) καθώς και με μεμονωμένες αγορές (spot). Οι συνθήκες στην αγορά αργού πετρελαίου κατά το 2015 χαρακτηρίστηκαν από υπερπροσφορά αργού όλων των τύπων. Στην περιοχή της Μεσογείου οι εξαγωγές αργού από το Ιράκ αυξήθηκαν σε ακόμα υψηλότερα επίπεδα, με θετικές επιπτώσεις για τα διυλιστήρια της περιοχής. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ προσαρμόισε αναλόγως το μίγμα εφοδιασμού της, μειώνοντας το ποσοστό αγορών από Ρωσία από 41% σε 34%, ενισχύοντας παράλληλα τον εφοδιασμό από το Ιράκ από 18% σε 28%, αλλά και άλλες πηγές, λόγω των ευκαιριών που παρουσιάστηκαν στη διεθνή αγορά. Μείωση 2% παρουσίασαν οι εισαγωγές αργού πετρελαίου από Καζακστάν (20%) ενώ το ποσοστό εισαγωγών από τη Λιβύη παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με πέρυσι (2%).

Η δυνατότητα πρόσβασης, αλλά και η ευελιξία των διυλιστηρίων του Ομίλου να επεξεργαστούν μια μεγάλη ποικιλία αργών, αποτελούν ένα από τα βασικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ομίλου, που αποδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντικό, τόσο για την κερδοφορία, όσο και για τη δυνατότητα ανταπόκρισης του σε απότομες μειώσεις προσφοράς συγκεκριμένων τύπων αργού, διασφαλίζοντας έτσι την ομαλή τροφοδοσία των αγορών, που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Πωλήσεις Διυλιστηρίων (Πωλήσεις Χονδρικής Εμπορίας)

Οι πωλήσεις καυσίμων διενεργούνται από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ προς τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών στην Ελλάδα, με-ταξύ των οποίων και οι θυγατρικές του Ομίλου, ΕΚΟ και Ελληνικά Καύσιμα, καθώς και προς συγκεκριμένους ειδικούς πελάτες, όπως για παράδειγμα τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας, ενώ το 50% της παραγωγής εξάγεται. Όλα τα προϊόντα διύλισης του Ομίλου καλύπτουν τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές (Euro V).

Δραστηριότητες στο Εξωτερικό

Στο εξωτερικό η δραστηριότητα της διύλισης αφορά στο διυλιστήριο ΟΚΤΑ στα Σκόπια, τεχνολογίας Hydroskimming, με ετήσια ονομαστική δυναμικότητα 2,5 εκατ. τόνων. Το διυλιστήριο της ΟΚΤΑ συνδέεται μέσω αγωγού με το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης για μεταφορά προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (ντίζελ). Η τοποθεσία του διυλιστηρίου ΟΚΤΑ του προσδίδει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τη διάθεση προϊόντων στην εσωτερική αγορά των Σκοπίων, μέσω εμπορικών εταιρειών και εξαγωγών σε γειτονικές αγορές των Βαλκανίων.

β) Κλάδος Λιανικής Εμπορίας

Ο κλάδος εμπορίας διαχωρίζεται στις δραστηριότητες στην Ελλάδα μέσω των θυγατρικών εταιρειών ΕΚΟ και Ελληνικά Καύσιμα και στις δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Δραστηριότητες στο Εσωτερικό

Το δίκτυο πρατηρίων της ΕΚΟ ανέρχεται σε 909 πρατήρια σε σύνολο αγοράς περίπου 5.500, ενώ η Ελληνικά Καύσιμα λειτουργεί άλλα 800 πρατήρια με το σήμα της BP. Οι δύο εταιρείες συνδυάζουν 15 εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διανομής καυσίμων, 23 σταθμούς ανεφοδιασμού αεροσκαφών στα κυριότερα αεροδρόμια, 2 εμφιαλωτήρια υγραερίου και μία μονάδα παραγωγής και συσκευασίας λιπαντικών. Το μερίδιο αγοράς των δύο εταιριών βελτιώθηκε σημαντικά το 2015 στα περισσότερα προϊόντα. Στα καύσιμα κίνησης το συνολικό μερίδιο αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη και τους βιομηχανικούς πελάτες, έχει ξεπεράσει το 30%.

Στις αρχές του 2016 ο Όμιλος συμφώνησε με την BP plc. την επέκταση της συμφωνίας αποκλειστικής χρήσης των εμπορικών σημάτων της BP για καύσιμα εδάφους στην Ελλάδα μέχρι το τέλος του 2020, με δυνατότητα περαιτέρω ανανέωσης έως το τέλος του 2025. Στο πλαίσιο αυτής της επέκτασης συνεργασίας, συμφωνήθηκε η ενίσχυση της εικόνας του δικτύου πρατηρίων BP καθώς και η παροχή τεχνολογίας για την εισαγωγή καυσίμων υψηλής τεχνολογίας στην ελληνική αγορά.

Δραστηριότητες στο Εξωτερικό

Στο εξωτερικό ο Όμιλος έχει δραστηριότητες μέσω θυγατρικών του εταιρειών στην Κύπρο, τη Βουλγαρία, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο και την ΠΓΔΜ. Συνολικά το δίκτυο πρατηρίων αριθμεί περίπου 295 πρατήρια ενώ η θέση σε κάθε χώρα διαφέρει. Στην Κύπρο και το Μαυροβούνιο οι τοπικές θυγατρικές, οι οποίες προέρχονται από εξαγορά προϋπάρχουσας εταιρείας, κατέχουν ηγετική θέση στις αγορές τους. Στη Βουλγαρία και τη Σερβία, όπου οι δραστηριότητες ξεκίνησαν με ίδρυση νέας εταιρείας, οι θυγατρικές του Ομίλου κατέγραψαν ταχύτατη ανάπτυξη μετά το 2005 και σήμερα συγκαταλέγονται στις πρώτες πέντε εταιρείες του κλάδου τους. Στην ΠΓΔΜ το δίκτυο των 27 πρατηρίων φέρει το σήμα της εκεί θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, ΟΚΤΑ.

γ) Κλάδος Πετροχημικών

Οι δραστηριότητες των πετροχημικών επικεντρώνονται κυρίως σε περαιτέρω επεξεργασία προϊόντων των διυλιστηρίων όπως προπυ-

λίνιο, πολυπροπυλένιο, διαλύτες και ανόργανα καθώς και εμπορία στην εσωτερική αγορά. Μέρος της παραγωγής γίνεται στον Ασπρόπυργο όπου παράγεται το προπυλένιο, ενώ οι περισσότερες μονάδες χημικών βρίσκονται στο διυλιστήριο της Θεσσαλονίκης. Σημειώνεται ότι η παραγωγή πολυπροπυλενίου στηρίζεται στην τεχνολογία της Basel η οποία θεωρείται ως μία από τις κορυφαίες διεθνώς.

Με βάση την συμμετοχή στα οικονομικά μεγέθη η αλυσίδα προϊόντων προπυλενίου και πολυπροπυλενίου αποτελεί τη βασική δραστηριότητα των πετροχημικών. Τέλος, ιδιαίτερη σημασία έχει η εξαγωγική δραστηριότητα προϊόντων χημικών καθώς 60-65% του όγκου πωλήσεων κατευθύνεται στις αγορές της Τουρκίας, Ιταλίας, της Β. Αφρικής και της Ιβηρικής χερσονήσου όπου χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη για τις τοπικές βιομηχανίες.

δ) Κλάδος Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα της έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων με τις παρακάτω κύριες δραστηριότητες:

ΕΛΛΑΔΑ

- Συμμετοχή με ποσοστό 25% σε κοινοπραξία με την εταιρία Calfrac Well Services Ltd (75%) στις ερευνητικές περιοχές της Παραχώρησης του Θρακικού Πελάγους, στο Β. Αιγαίο, συνολικής έκτασης περίπου 1.600 τετ. κλμ
- Συμμετοχή ως διαχειριστής σε διεθνή κοινοπραξία πετρελαιοκτών εταιριών στη Σύμβαση Μίσθωσης με το Ελληνικό Δημόσιο στην θαλάσσια περιοχή Πατραϊκού κόλπου συνολικής έκτασης 1.892 τετ. κλμ. Τον Μάιο 2015 πραγματοποιήθηκε η μεταβίβαση των δικαιωμάτων της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. στην 100% θυγατρική της ΕΛΠΕ ΠΑΤΡΑΙΚΟΣ έπειτα από έγκριση του Εκμισθωτή και των εταίρων του επιχειρηματικού σχήματος. Το τελευταίο τρίμηνο 2015 ξεκίνησαν και οι διαδικασίες μεταβίβασης του ποσοστού της Petroceltic Resources Plc (33.3%) ώστε τα τελικά ποσοστά συμμετοχής στο επιχειρηματικό σχήμα να διαμορφώνονται σε 50% ΕΛΠΕ ΠΑΤΡΑΙΚΟΣ και 50% EDISON International. Η σχετική συναίνεση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την μεταβίβαση των δικαιωμάτων χορηγήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2016.
- Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. τον Φεβρουάριο του 2016, στο πλαίσιο διεθνούς διαγωνισμού, μετά από την αξιολόγηση των προσφορών ανακηρύχθηκε από το ΥΠΕΝ ως προτιμητέος ανάδοχος για παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις χερσαίες περιοχές «Άρτα-Πρέβεζα» και «ΒΔ Πελοπόννησος» και κλήθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης για την οριστικοποίηση του προς υπογραφή σχεδίου Σύμβασης Μίσθωσης.

ε) Ηλεκτρική Ενέργεια και Φυσικό Αέριο

Ηλεκτρική Ενέργεια

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην ηλεκτρική ενέργεια έχουν ως βασικό άξονα την παραγωγή ενέργειας μέσω της ELPEDISON POWER και τη διασυνοριακή εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελληνική αγορά μέσω της ELPEDISON ENERGY. Η συμμετοχή του Ομίλου και στις δύο εταιρείες είναι μέσω της ELPEDISON BV (50% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., 50% EDISON), η οποία συμμετέχει σε κάθε μία από τις ELPEDISON POWER και ELPEDISON ENERGY με ποσοστό 75.78%.

Η ELPEDISON Power είναι σήμερα ο δεύτερος σε μέγεθος ανεξάρτητος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 810 MW τεχνολογίας συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο Φυσικό Αέριο (μονάδα 390 MW στη Θεσσαλονίκη σε λειτουργία από το 2005, μονάδα 420 MW στη Θιάβη Βοιωτίας ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία το 2010).

Στον τομέα προμήθειας, η ELPEDISON είναι ένας από τους μεγαλύτερους εναλλακτικούς ανεξάρτητους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με πωλήσεις 550 GWh (2015) σε πελάτες μέσης και χαμηλής τάσης, σημειώνοντας ιδιαίτερα ταχεία ανάπτυξη κατά τη διάρκεια του 2015.

Φυσικό Αέριο

Στον τομέα του Φυσικού Αερίου ο Όμιλος συμμετέχει μέσω της συνδεδεμένης εταιρείας ΔΕΠΑ Α.Ε. (35% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε, 65% Ελληνικό Δημόσιο). Ο Όμιλος ΔΕΠΑ δραστηριοποιείται στην προμήθεια Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα μέσω αγωγών και της εγκατάστασης αεριοποίησης Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου στη Ρεβυθούσα και την εμπορία Φυσικού Αερίου σε επιλέξιμους πελάτες (κατανάλωση >100 GWh ετησίως). Ο ΔΕΣΦΑ, θυγατρική εταιρεία της ΔΕΠΑ, διαχειρίζεται και αναπτύσσει το Εθνικό Σύστημα μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Η ΔΕΠΑ, μέσω της συμμετοχής της με 51% στις τοπικές εταιρείες παροχής αερίου (ΕΠΑ), διανέμει Φυσικό Αέριο στους καταναλωτές με μέση κατανάλωση <100 GWh ετησίως μέσω των δικτύων χαμηλής πίεσης. Η ΔΕΠΑ συμμετέχει επίσης σε διασυνοριακά έργα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Στις 16 Φεβρουαρίου 2012, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου («ΤΑΙΠΕΔ»), συμφώνησαν να ξεκινήσουν κοινή διαδικασία πώλησης του ποσοστού τους στον Όμιλο ΔΕΠΑ, με στόχο να πουλήσουν σε σύνολο το 100%

των δραστηριοτήτων εφοδιασμού, εμπορίας και διανομής, καθώς και το 66% συμμετοχής στο δίκτυο μεταφοράς υψηλής πίεσης (ΔΕΣΦΑ Α.Ε – 100% θυγατρική της ΔΕΠΑ Α.Ε.).

Η διαδικασία πώλησης κατέληξε σε δεσμευτική προσφορά για την αγορά του 66% του ΔΕΣΦΑ, από την εταιρεία SOCAR (Εθνική εταιρεία πετρελαίου και αερίου του Αζερμπαϊτζάν), η οποία ανήλθε στα €400 εκατ., ενώ το ποσό που αντιστοιχεί στο 35%, το οποίο ανήκει στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ανέρχεται στα €212 εκατ.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2013 υπεγράφη η συμφωνία πώλησης των μετοχών (Share Purchase Agreement), ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεεί υπό την έγκριση των αρμόδιων αρχών ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B. Σημαντικά Γεγονότα της Χρήσης 2015

B.1 Επιχειρησιακό Περιβάλλον

α) Παγκόσμια Οικονομία¹

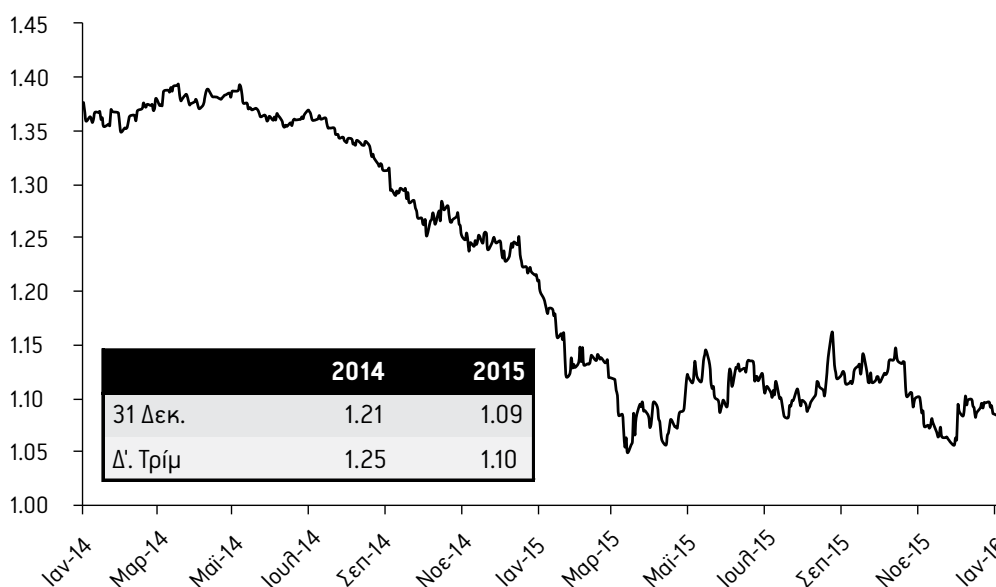
Το 2015 συνεχίστηκε η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας (3,1%), με το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ των προηγμένων οικονομιών να ενισχύεται οριακά κατά 0,1%, φτάνοντας το 1,9%, ενώ των αναδυόμενων να επιβραδύνεται από 4,6% σε 4,0%. Ανάμεσα στις αναδυόμενες οικονομίες, αξιοσημείωτη είναι η επιβράδυνση για το ρυθμό ανάπτυξης της Κίνας, ο οποίος διαμορφώνεται στο 6,9% για το 2015 από 7,3% πέρυσι και τις επιπτώσεις που αναμένεται να έχει η επιβράδυνση τόσο για την κινέζικη όσο και για την παγκόσμια οικονομία, καθώς και της Ρωσίας (-3,7% από 0,6% το 2014) κυρίως λόγω των κυρώσεων, της μείωσης των τιμών αργού πετρελαίου και αυξημένων γεωπολιτικών κινδύνων.

Αναφορικά με την οικονομία της ευρωζώνης, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 1,5% το 2015, ενισχυμένος κατά 0,6% σε σχέση με το 2014, με βασικό αναπτυξιακό παράγοντα τη σταδιακή ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης ως αποτέλεσμα των χαμηλών τιμών αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με τη χαλαρή νομισματική.

β) Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Το 2015 η μέση ισοτιμία \$/€ διαμορφώθηκε σε 1€=\$1,11 έναντι 1,33 πέρυσι αντανακλώντας τις εξελίξεις αναφορικά με τη νομισματική πολιτική των αντίστοιχων κεντρικών τραπεζών. Η ΕΚΤ ξεκίνησε την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης το Μάρτιο 2015, το οποίο προβλέπει αύξηση ρευστότητας κατά €60δισ το μήνα μέχρι το Σεπτέμβριο 2016 ενώ η Αμερική ολοκλήρωσε το πρόγραμμά της και προχώρησε με την αναμενόμενη αύξηση των επιτοκίων το Δεκέμβριο.

Εξέλιξη Ισοτιμίας \$/€

¹ Πηγή: IMF, World Economic Outlook Update, Ιανουάριος 2016

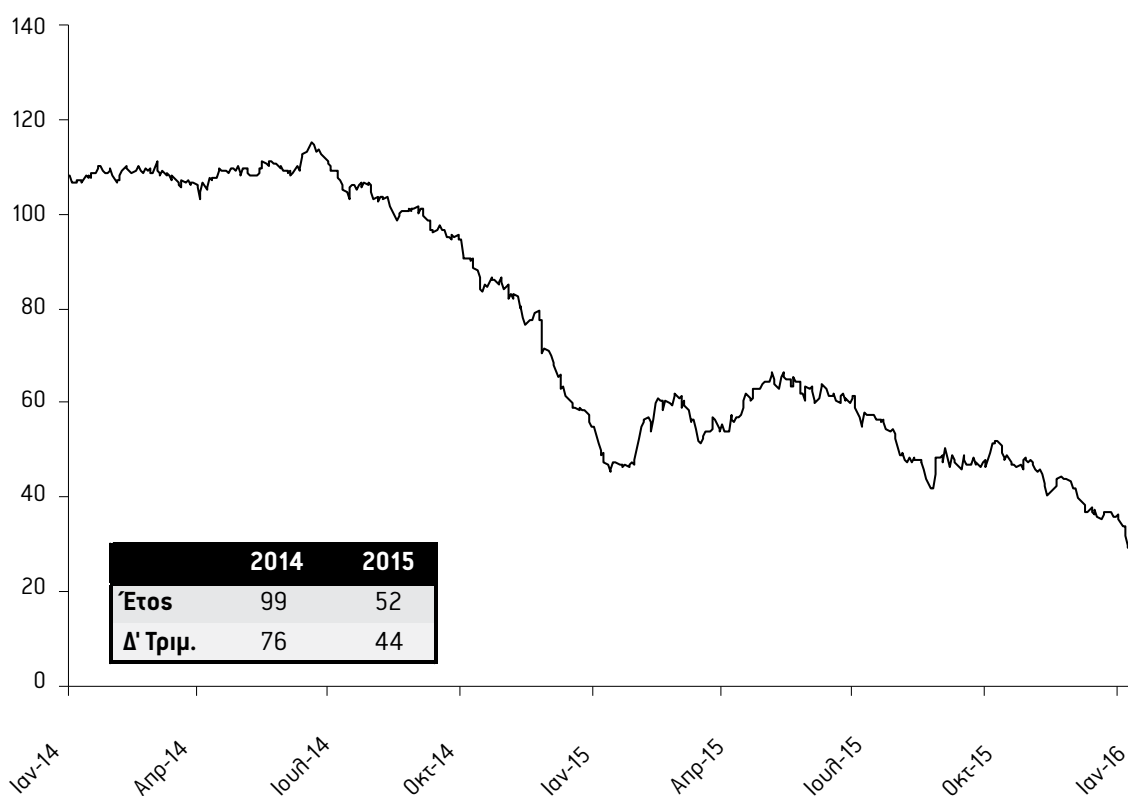
γ) Περιβάλλον Πετρελαϊκής Βιομηχανίας²

Η παγκόσμια ζήτηση πετρελαίου το 2015 ανήλθε στα 94,5 εκατ. βαρέλια ημερησίως έναντι 92,8 εκατ. βαρελίων το 2014, σημαντικά υψηλότερη κατά 1,8%, με την Κίνα να ηγείται της αύξησης κατά 6,6%, φτάνοντας στα 11,3 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Αξιοσημείωτη είναι και ναύσηση ζήτησης στις Ευρωπαϊκές χώρες μέλη του ΟΟΣΑ (+2,2%) καθώς και της Βορείου Αμερικής (+1,2%).

Η παγκόσμια παραγωγή πετρελαίου το 2015 ανήλθε στα 96,3 εκατ. βαρέλια ημερησίως έναντι 93,7 εκατ. βαρελίων ημερησίως το 2014, αυξημένη κατά 2,8%. Οι χώρες της Βορείου Αμερικής συνέχισαν να αυξάνουν την παραγωγή τους, με επιβραδυνόμενο ωστόσο ρυθμό (+4,1% έναντι +11,1% πέρυσι), φθάνοντας τα 19,9 εκατ. βαρέλια ημερησίως για το 2015 ενώ ο ΟΠΕΚ ανακοίνωσε εκ νέου τον Δεκέμβριο ότι θα διατηρήσει αμετάβλητη την πολιτική του, παρά τη συνεχόμενη πτώση των τιμών αργού πετρελαίου.

Η αυξημένη προσφορά αργού πετρελαίου στις διεθνείς αγορές κυρίως λόγω αυξημένης διαθεσιμότητας από τις ΗΠΑ, η σημαντική αύξηση παραγωγής σε Ιράκ, η αναμενόμενη επιστροφή του Ιράν στις αγορές, καθώς επίσης και η απόφαση του ΟΠΕΚ να διατηρήσει αμετάβλητη την πολιτική του οδήγησαν τις τιμές αργού πετρελαίου σε χαμηλά επίπεδα δεκαετίας. Η μέση διεθνής τιμή του αργού τύπου Brent διαμορφώθηκε στα \$52 το βαρέλι το 2015, μειωμένη κατά \$47/βαρέλι σε σχέση με πέρυσι, με νέο ιστορικό χαμηλό στα \$35 το βαρέλι στο τέλος του έτους.

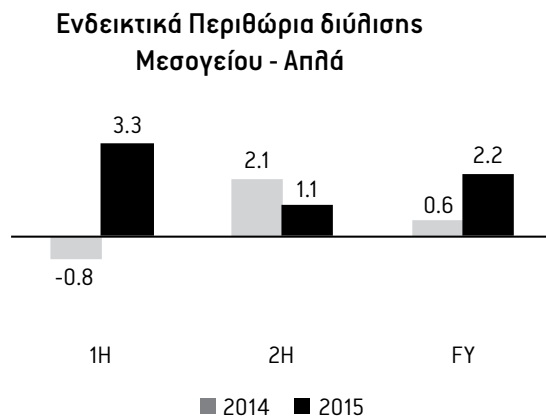
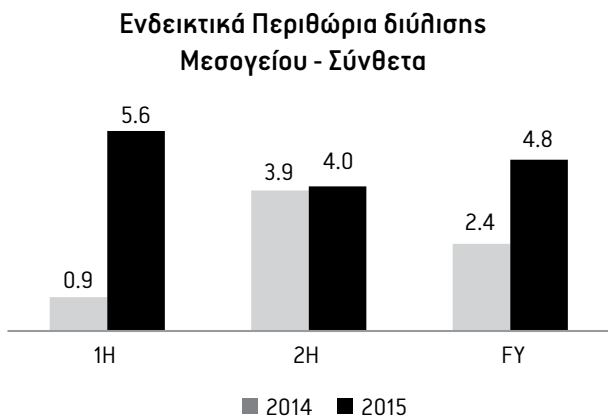
Εξέλιξη τιμή πετρελαίου Brent (\$/βαρέλι)

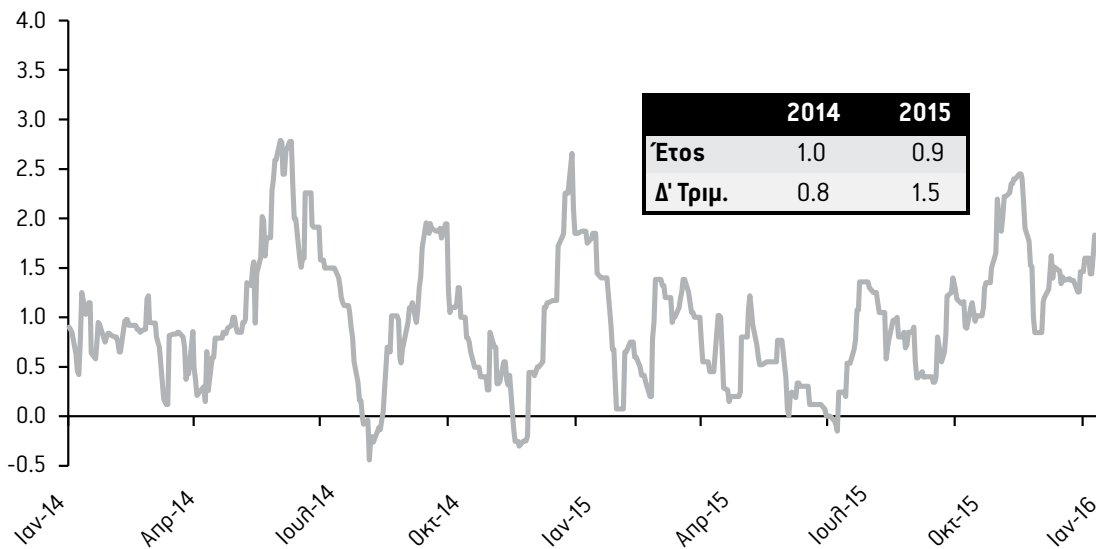
Ενδεικτικά περιθώρια διύλισης Μεσογείου

Η αυξημένη διαθεσιμότητα αργού, που έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση των διεθνών τιμών αργού πετρελαίου, σε συνδυασμό με την υψηλότερη διεθνή ζήτηση οδήγησαν σε βελτιωμένα περιθώρια διύλισης. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Reuters τα ενδεικτικά περιθώρια διύλισης που αφορούν τη Μεσόγειο για σύνθετα διυλιστήρια, ανήλθαν κατά μέσο όρο, το 2015, σε \$4,8 ανά βαρέλι, αυξημένα σε σχέση με το 2014 (\$2,4 ανά βαρέλι). Αντίστοιχη πορεία ακολούθησαν και τα απλά διυλιστήρια, των οποίων τα ενδεικτικά περιθώρια ανήλθαν σε \$2,2 ανά βαρέλι έναντι \$0,6 ανά βαρέλι το 2014. Το διαφορικό αργών πετρελαίου τύπου Brent με Urals (Brent-Urals spread) το 2015 διατηρήθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα με πέρυσι κατά μέσο όρο (\$1.0/bbl).

² Πηγή: IEA, "Oil Market Report", Δεκέμβριος 2015

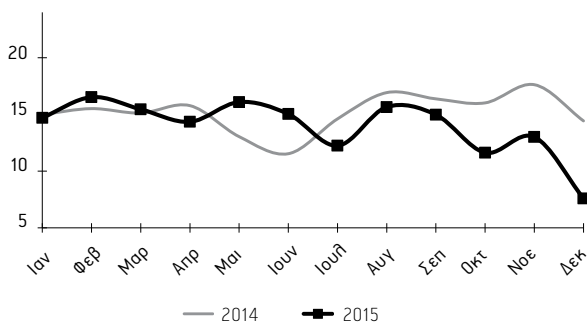
Διαφορικό Brent – Urals (\$/βαρέλι)

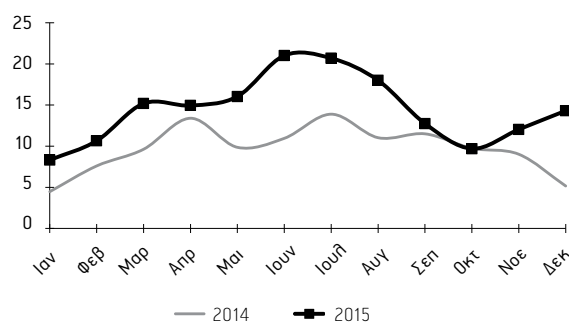
Διεθνή περιθώρια προϊόντων πετρελαίου (\$/ βαρέλι)³

Η αυξημένη ζήτηση τόσο για βενζίνες όσο και για νάφθα οδήγησαν τα περιθώρια των αντίστοιχων προϊόντων σημαντικά υψηλότερα ενώ οι πιο ευνοϊκές καιρικές συνθήκες και η αυξημένη διεθνής προσφορά για τα μεσαία κλάσματα κατά το Β' Εξάμηνο επηρέασαν αρνητικά τα περιθώρια του ντίζελ, τα οποία διαμορφώθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα από πέρυσι.

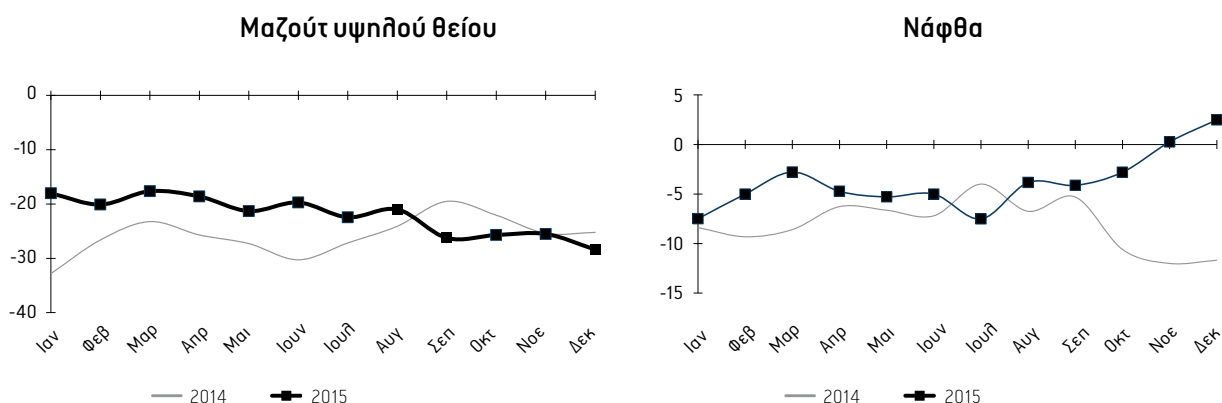
Ντίζελ Κίνησης

Αμόλυβδη Βενζίνη

³ Με βάση τιμές Brent

δ) Ελληνική Αγορά⁴

Η ελληνική οικονομία, παρά τα σημάδια ανάκαμψης που εμφάνισε το 2014 (ΑΕΠ +0,8%) και το Α' Εξάμηνο του 2015, επέστρεψε σε ρυθμούς ύφεσης το 2015. Η επιβολή των κεφαλαιακών περιορισμών σε συνδυασμό με την τραπεζική αργία, καθώς και τα επιπλέον μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής κατά το Β' Εξάμηνο 2015, οδήγησαν σε περαιτέρω επιβάρυνση του οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ να εκτιμάται στο -0,7% για το 2015.

Η εγχώρια ζήτηση καυσίμων το 2015 ανήλθε σε 7,1 εκατ. τόνους, σύμφωνα με τα αρχικά επίσημα στοιχεία, σημειώνοντας αύξηση 7% σε σχέση με το 2014, κυρίως λόγω της σημαντικής ενίσχυσης κατά 43%, της κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης. Η ζήτηση για καύσιμα κίνησης παρέμεινε σταθερή, με το ντίζελ να σημειώνει αύξηση 3%, αντισταθμίζοντας αντίστοιχες απώλειες στη βενζίνη, καθώς η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος στο Β' Εξάμηνο είχε ως αποτέλεσμα την αναστροφή της θετικής τάσης του Α' εξαμήνου.

B.2 Επιχειρησιακές Εξελίξεις

α) Οικονομικά μεγέθη

Τα βασικά οικονομικά και λειτουργικά μεγέθη του Ομίλου για το 2015 παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες:

Λειτουργικά Στοιχεία	2015	2014
Όγκος πωλήσεων διύλισης (εκατ. Μετρ. τόνοι)	14,26	13,54
Όγκος πωλήσεων εμπορίας (εκατ. Μετρ. τόνοι)	4,67	4,13
Παραγωγή διυλιστηρίων (εκατ. Μετρ. τόνοι)	12,79	12,46
Συνολικός αριθμός εργαζομένων στον Όμιλο	3.300	3.288

Στοιχεία Αποτελεσμάτων (εκ. €)	2015	2014
Κύκλος εργασιών	7.303	9.478
Δημοσιευμένα κέρδη EBITDA	444	(84)
Συγκρίσιμα κέρδη EBITDA⁵	758	417
Δημοσιευμένα καθαρά κέρδη/ζημίες	45	(369)
Συγκρίσιμα καθαρά κέρδη¹	268	2

Ο Όμιλος σημείωσε σημαντική αύξηση στη λειτουργική κερδοφορία του, με τα προσαρμοσμένα κέρδη EBITDA να ανέρχονται στα €758εκ. (2014: €417εκ.), την ισχυρότερη επίδοση ιστορικά, καθώς όλες οι δραστηριότητες του Ομίλου, ιδιαίτερα ο κλάδος Διύλισης, Εφοδιασμού & Εμπορίας, εμφάνισαν βελτιωμένες επιδόσεις.

⁴ Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Στοιχεία Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Τράπεζα της Ελλάδος «Νομισματική Πολιτική, Ενδιάμεση Έκθεση, Δεκεμβρίου 2015

⁵ Τα συγκρίσιμα αποτελέσματα αναπροσαρμόζονται για την επίδραση αποθεμάτων και άλλων μη λειτουργικών στοιχείων (π.χ. έκτακτη φορολόγηση)

Τα ισχυρά περιθώρια διύλισης, που κυμάνθηκαν στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων ετών και η ισχυροποίηση του δολαρίου, με την ισοτιμία του ευρώ, έναντι του δολαρίου να ανέρχεται κατά μέσο όρο στα 1,1 ήταν οι κύριοι παράγοντες που διαμόρφωσαν το αποτέλεσμα. Η ισχυροποίηση του δολαρίου ευνοεί τον κλάδο διύλισης, καθώς τα διεθνή περιθώρια, ο κύριος παράγοντας διαμόρφωσης της κερδοφορίας, υπολογίζονται και εκφράζονται σε δολάρια.

Η συνεχιζόμενη πτώση στις τιμές αργού πετρελαίου, κάτω από τα \$40/bbl, τα χαμηλότερα επίπεδα από το 2004, επέδρασε αρνητικά στα δημοσιευμένα αποτελέσματα, επιβαρύνοντας τα προ φόρων κέρδη κατά τη διάρκεια του 2015 κατά €301εκ. περίπου.

Στοιχεία Ισολογισμού / Χρηματορροών	2015	2014
Συνολικό ενεργητικό	8.020	7.719
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.790	1.729
Απασχολούμενα κεφάλαια	2.913	2.870
Καθαρός δανεισμός	1.122	1.140
Καθαρές χρηματορροές	307	770
Επενδύσεις	165	136
% Δανεισμού επί των απασχολούμενων κεφαλαίων - Debt Gearing	39%	40%

β) Η Μετοχή

Το Ελληνικό Χρηματιστήριο ακολούθησε συνολικά καθοδική πορεία κατά τη διάρκεια του 2015, λόγω της πολιτικής αστάθειας και επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος κυρίως μετά το Α' Εξάμηνο 2015. Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε απώλειες της τάξης του 24% και ο FTSE/ΧΑ Large Cap Ζημιές των 31%. Η μετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ σημείωσε κέρδη 6% σε σχέση με πέρυσι, κλείνοντας στα €4,04 την 31.12.2015, παρά το αυξημένο ρίσκο της χώρας λόγω πολιτικής αστάθειας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει προς τη γενική συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος από τα αποτελέσματα του 2015 λόγω της σημαντικής επιβάρυνσης στα δημοσιευμένα αποτελέσματα του 2014 και 2015 από την πτώση των διεθνών τιμών αργού. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν ενέκρινε κάποια αλλαγή στην πολιτική μερισμάτων του Ομίλου στο σύνολο της και θα επαναξιολογήσει την πληρωμή ειδικού μερίσματος ή προσωρινού μερίσματος για το 2016, εντός του Β' εξαμήνου 2016.

γ) Κύριες Εξελίξεις

Οι σημαντικότερες επιχειρηματικές εξελίξεις ήταν:

- Αυξημένη παραγωγή των διυλιστηρίων του Ομίλου, παρά το σταμάτημα του Διυλιστηρίου Ασπροπύργου, αξιοποιώντας τα θετικά διεθνή περιβάλλον διύλισης (περιθώρια, ισοτιμία ευρώ/δολαρίου).
- Αύξηση εξαγωγών στα 6,9 εκ. τόνους, με τις πωλήσεις σε διεθνείς πελάτες να αντιπροσωπεύουν το 50% των συνολικών.
- Επιτυχής αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, με την επιβολή τραπεζικής αργίας και ελέγχων στις ροές κεφαλαίων, ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις στη λειτουργία των διυλιστηρίων και εξασφαλίζοντας την ομαλή τροφοδοσία της εφοδιαστικής αλυσίδας και των κύριων αγορών του Ομίλου.
- Βελτίωση συνεισφοράς των κλάδων Λιανικής Εμπορίας, τόσο στην Ελλάδα, όσο και το εξωτερικό και Πετροχημικών.

Γ. Ανασκόπηση ανά Κλάδο Δραστηριότητας – Επιδόσεις και Χρηματοοικονομική Θέση

Οι βασικές εξελίξεις και οικονομικοί δείκτες για τις κύριες δραστηριότητες του Ομίλου είχαν ως εξής:

α) Κλάδος Εφοδιασμού, Εμπορίας και Διύλισης

Αποτελέσματα και βασικοί λειτουργικοί δείκτες:

	2015	2014
Οικονομικά Αποτελέσματα (€ εκατ.)		
Πωλήσεις	6.644	8.818
Συγκρίσιμα κέρδη EBITDA	561	253
Δείκτες Λειτουργίας		
Ποσότητες πωλήσεων (Μ/Τ '000) –Σύνολο	14.258	13.538
Περιθώριο διύλισης σύνθετων διυλιστηρίων (FCC)	\$6,5/βαρ.	\$3,3/βαρ.
Δείκτης ασφαλείας - AIF	4,4	3,7

Τα κύρια σημεία στο κλάδο Εφοδιασμού, Εμπορίας και Διύλισης για το 2015 ήταν:

- Η περαιτέρω πτώση των τιμών αργού πετρελαίου που διαμορφώθηκαν κατά μέσο όρο στα \$52 το βαρέλι το 2015, λόγω εντεινόμενου περαιτέρω πλεονάσματος προσφοράς καθώς η παγκόσμια παραγωγή αυξήθηκε κατά 2,6 εκατ. βαρέλια ημερησίως.
- Ισχυρό περιβάλλον διύλισης στην Ευρώπη, λόγω της αυξημένης διαθεσιμότητας αργών όλων των τύπων στην περιοχή και της παγκόσμιας αύξησης της ζήτησης κατά 1,7 εκατ. βαρέλια ημερησίως.
- Βελτιωμένες επιδόσεις των διυλιστηρίων του Ομίλου, παρά το εκτεταμένο πρόγραμμα συντήρησης, οδηγώντας σε αύξηση παραγωγής στα 12,8 εκατ. τόνους, με σημαντικό αντίκτυπο στα αποτελέσματα του Ομίλου.
- Οι εξαγωγές του Ομίλου διαμορφώθηκαν στα 6,9 εκατ. τόνους, σημειώνοντας αύξηση 5% σε σχέση με πέρυσι, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 50% του συνολικού όγκου πωλήσεων.

β) Κλάδος Λιανικής Εμπορίας

	2015	2014
Οικονομικά Αποτελέσματα (€ εκατ.)		
Πωλήσεις	2.712	3.220
Κέρδη EBITDA	105	80
Συγκρίσιμα κέρδη EBITDA	107	90
Δείκτες Λειτουργίας		
Ποσότητες πωλήσεων (Μ/Τ '000) –Σύνολο	4.672	4.131
Ποσότητες πωλήσεων (Μ/Τ '000) – Ελληνικά	3.494	3.052
Αριθμός πρατηρίων- Ελλάδα	1.709	1.716
Αριθμός πρατηρίων- εξωτερικό	268	261

Στη Λιανική Εμπορία Εσωτερικού τα κύρια σημεία για το 2015 ήταν:

- Σημαντική ανάκαμψη στην εγχώρια ζήτηση καυσίμων, κυρίως λόγω πετρελαίου θέρμανσης, που ευνοήθηκε από το διεθνές περιβάλλον χαμηλών τιμών. Η κατανάλωση για καύσιμα κίνησης κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2014.
- Σημαντική αύξηση του μεριδίου αγοράς και των δύο εμπορικών εταιρειών, που πλέον αθροιστικά ξεπερνάει το 30%.
- Επιτυχής αντιμετώπιση της κρίσης το 2015, με ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και διαχείριση πιστωτικών κινδύνων, ισχυροποιώντας περαιτέρω τη θέση των εμπορικών εταιρειών του Ομίλου στην Ελληνική αγορά.
- Περαιτέρω αύξηση των ιδιολειτουργούμενων πρατηρίων, που πλέον ανέρχονται σε 165 με ουσιαστικό αντίκτυπο στην κερδοφορία του κλάδου πρατηρίων.
- Συνέχεια των δράσεων υλοποίησης συνεργειών μεταξύ των δυο εμπορικών εταιρειών ΕΚΟ-Ελληνικά Καύσιμα, με έμφαση στη διαχείριση δικτύων.
- Αύξηση της κερδοφορίας στους κλάδους Αεροπορίας και Ναυτιλίας, λόγω αυξημένης τουριστικής κίνησης.

Στη Λιανική Εμπορία Εξωτερικού τα κύρια σημεία για το 2015 ήταν:

- Αυξημένη ζήτηση, που οδήγησε σε μεγαλύτερους όγκους πωλήσεων στις περισσότερες αγορές, αυξάνοντας την κερδοφορία σε όλες τις θυγατρικές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος στο εξωτερικό.
- Περεταίρω ενίσχυση καθετοποίησης των εμπορικών θυγατρικών με τα διυλιστήρια του Ομίλου, με θετικό αντίκτυπο στα οικονομικά αποτελέσματα.
- Αύξηση όγκων και κερδοφορίας στην Κύπρο, λόγω ενεργειών μάρκετινγκ στη λιανική εμπορία και αύξηση πωλήσεων στον εμπορικό και βιομηχανικό κλάδο (C&I).
- Η αύξηση όγκων και η μείωση κόστους οδήγησαν σε βελτίωση κερδοφορίας στο Μαυροβούνιο, παρά τον αυξημένο ανταγωνισμό.
- Βελτίωση κερδοφορίας στην αγορά της Σερβίας, παρά την ελαφρά μείωση όγκων και τον αυξημένο ανταγωνισμό.

γ) Κλάδος Πετροχημικών

Αποτελέσματα και βασικοί λειτουργικοί δείκτες:

	2015	2014
Οικονομικά Αποτελέσματα (€ εκατ.)		
Πωλήσεις	263	322
Συγκρίσιμα Κέρδη EBITDA	93	81
Δείκτες Λειτουργίας		
Ποσότητες πωλήσεων (M/T '000) – Σύνολο	221	236
Διεθνή Περιθώρια πολυπροπυλενίου (\$/MT)	660	517

Τα κύρια σημεία για το 2015 ήταν:

- Βελτίωση στη ζήτηση και τα περιθώρια κέρδους των πετροχημικών προϊόντων μας στις αγορές του εξωτερικού, που οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της συνεισφοράς της δραστηριότητας πετροχημικών στην κερδοφορία του Ομίλου (+23% σε σχέση με 2014), αντισταθμίζοντας την υποτονική κίνηση στην εγχώρια αγορά λόγω οικονομικής συγκυρίας.
- Το σταμάτημα του διυλιστηρίου του Ασπροπύργου μείωσε τις διαθέσιμες ποσότητες προπυλενίου, επηρεάζοντας τους όγκους πωλήσεων (-6% σε σχέση με 2014).
- Περεταίρω αύξηση της παραγωγικότητας της μονάδας ΒΟΡΡ το 2015, συμβάλλοντας στην επιπλέον καθετοποίηση της παραγωγικής αλυσίδας χημικών, ενώ περισσότερο από το 1/5 της ετήσιας παραγωγής ΒΟΡΡ φιλήμ αφορά νέα και διαφοροποιημένα προϊόντα.

δ) Κλάδος Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων

Στην περιοχή του Πατραϊκού Κόλπου, το πρόγραμμα ελάχιστων εργασιών για την πρώτη τριετή ερευνητική φάση συμπεριλαμβάνει μεταξύ άλλων την καταγραφή σεισμικών 3D έκτασης 800 τ.χλμ. και 2D περιφερειακών γραμμών μήκους 300 χλμ. Το 2015 συνεχίστηκαν οι γεωλογικές, γεωφυσικές και περιβαλλοντικές μελέτες στην περιοχή. Το 2015 ολοκληρώθηκε η επανεπεξεργασία 2000 τ.χλμ. σεισμικών δεδομένων και το τελευταίο τρίμηνο ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου για την καταγραφή 3D έκτασης 800 τ.χλμ. και 2D μήκους 300χλμ. Το πρόγραμμα των σεισμικών καταγραφών ξεκίνησε την 1 Ιανουαρίου 2016 και ολοκληρώθηκε αρχές Φεβρουαρίου 2016.

Παράλληλα, η εταιρεία συνέχισε την μελέτη των ερευνητικών δεδομένων σε θαλάσσιες και χερσαίες περιοχές της Δ. Ελλάδας προετοιμαζόμενη για την υποβολή προσφορών σε διεθνείς διαγωνισμούς που έχει προκηρύξει το ΥΠΕΚΑ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ κατέθεσε στις 6 Φεβρουαρίου 2015 προσφορές για τις υπό παραχώρηση περιοχές της «Άρτας – Πρέβεζας» και της «ΒΔ Πελοποννήσου». Τον Φεβρουάριο 2016 η εταιρεία ανακηρύχθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως προτιμητέος ανάδοχος για παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις χερσαίες περιοχές «Άρτα – Πρέβεζα» και «ΒΔ Πελοποννήσος» και κλήθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης για την οριστικοποίηση του προς υπογραφή σχεδίου Σύμβασης Μίσθωσης.

Στις 14 Ιουλίου 2015 η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ κατέθεσε προσφορές για 3 περιοχές στο πλαίσιο του 2ου Διεθνούς Γύρου Παραχωρήσεων έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων για 20 θαλάσσιες περιοχές στην Δυτική Ελλάδα και Νότια της Κρήτης που είχε προκηρύξει το ΥΠΕΚΑ. Η εταιρεία αναμένει τα αποτελέσματα του διαγωνισμού.

Η εταιρία παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα. Σε αυτό το πλαίσιο συνεχίζει την μελέτη των ερευνητικών δεδομένων σε θαλάσσιες περιοχές της Δ. Ελλάδας και του Βόρειου Αιγαίου καθώς και στην Παραχώρηση του Θρακικού Πελάγους (1.600 τ.χλμ) όπου κατέχει 25% αποκλειστικά δικαιώματα σε Κοινοπραξία με την εταιρεία Calfrac Well Services Ltd.

ε) Δραστηριότητες Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου

Οι δραστηριότητες στους κλάδους της ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου αφορούν τις συμμετοχές του Ομίλου στις ELPEDISON BV (50% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., 50% EDISON) και ΔΕΠΑ Α.Ε. (35% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., 65% Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου) αντίστοιχα. Η συμμετοχή των παραπάνω εταιριών στα αποτελέσματα του Ομίλου, σύμφωνα με τις προσωρινές οικονομικές τους καταστάσεις, ανήλθε συνολικά σε €7 εκατ. το 2015, μειωμένη κατά 77% σε σχέση με το 2014.

Τα αποτελέσματα της ELPEDISON BV είναι αρνητικά και οφείλονται κυρίως στην έλλειψη ρυθμιστικού πλαισίου για την καταβολή αποζημίωσης σχετικά με τη διαθεσιμότητα/ευελιξία των μονάδων παραγωγής της εταιρείας. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για την Εταιρεία αυξήθηκε σε σχέση με το 2014 κυρίως λόγω της πτώσης του κόστους του ΦΑ κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015.

Τα αποτελέσματα της ΔΕΠΑ ΑΕ παρουσίασαν μείωση κυρίως λόγω προβλέψεων που έλαβαν χώρα το τελευταίο τρίμηνο του 2015 (διέξεξη με ΒΟΤΑΣ και επισφάλειες). Οι πωλήσεις ΦΑ κινήθηκαν στα περσινά επίπεδα.

Άλλες πληροφορίες

Περιβάλλον & Ασφάλεια

Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε συνέχισε την εφαρμογή της πολιτικής της για ασφαλή λειτουργία, με σεβασμό στο περιβάλλον και την κοινωνία, ενσωματώνοντας τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και προωθώντας την συνεχή βελτίωση των επιδόσεων της σε όλες τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, το 2015 υλοποιήθηκαν σημαντικά έργα εξοικονόμησης ενέργειας στα διυλιστήρια Ασπροπύργου και Θεσσαλονίκης, τα οποία αναμένεται να οδηγήσουν στην περαιτέρω μείωση των αέριων εκπομπών και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

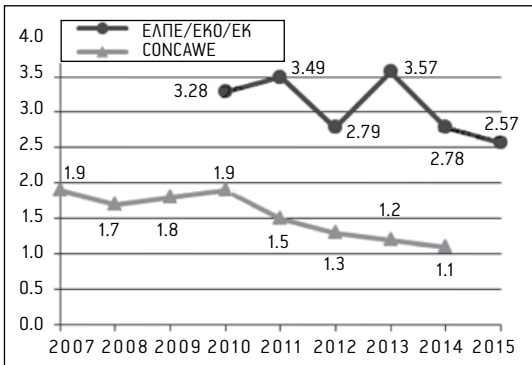
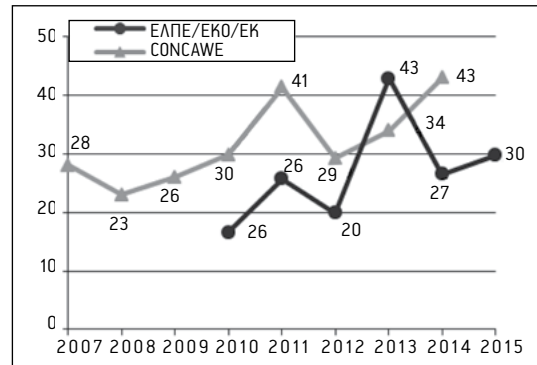
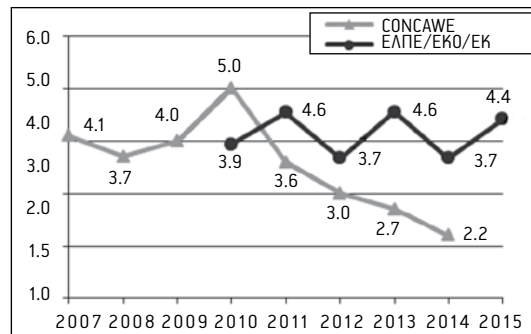
Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι πολύ καλές επιδόσεις στα θέματα αέριων εκπομπών, ποιότητας της ατμόσφαιρας και ποιότητας επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων. Οι μετρήσεις από τους Σταθμούς Ελέγχου Περιβάλλοντος και των τριών διυλιστηρίων ήταν πολύ χαμηλότερες από τα αντίστοιχα νομοθετημένα όρια. Οι παράμετροι καθορισμού της ποιότητας των επεξεργασμένων αποβλήτων κινήθηκαν αρκετά χαμηλότερα των αντίστοιχων θεσμοθετημένων ορίων, ενδεικτικά αναφέρεται η συγκέντρωση υδρογονανθράκων (μέσος όρος των τριών διυλιστηρίων), η οποία ήταν 37% χαμηλότερη του θεσμοθετημένου ορίου.

Όσον αφορά στην ασφάλεια, το 2015 επισκιάστηκε από το δυστύχημα της 8ης Μαΐου, κατά τη γενική συντήρηση του διυλιστηρίου Ασπροπύργου, όπου έχασαν τη ζωή τους τέσσερις εργαζόμενοι και τραυματίστηκαν άλλοι δύο. Οι δείκτες ασφάλειας του Ομίλου κατά το 2015 επηρεάστηκαν αντίστοιχα και απέκλιναν από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι, στα διυλιστήρια Θεσσαλονίκης και Ελευσίνας καθώς και στις εταιρείες Εμπορίας ΕΚ0 και ΕΚ συνεχίστηκε η επί σειρά ετών λειτουργία χωρίς κανένα ατύχημα απουσίας.

Ειδικότερα:

- το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης συμπλήρωσε 2.663.000 ανθρωπόωρες χωρίς ατύχημα απουσίας του προσωπικού του, στο τέλος του 2015, που αντιστοιχούν σε 3 συνεχόμενα έτη.
- το διυλιστήριο Ελευσίνας συμπλήρωσε 1.286.000 ανθρωπόωρες χωρίς κανένα ατύχημα απουσίας του προσωπικού και 1.374.000 ανθρωπόωρες χωρίς κανένα ατύχημα απουσίας των εργοδότην, που αντιστοιχούν σε 2 συνεχόμενα έτη.
- Οι εταιρείες Εμπορίας ΕΚ0 και ΕΚ συμπλήρωσαν αθροιστικά 500.000 ώρες χωρίς ατύχημα απουσίας τον Ιούνιο και 1.000.000 ώρες χωρίς ατύχημα απουσίας το Δεκέμβριο του 2015.

Ακολουθούν τα διαγράμματα της πορείας των βασικών Δεικτών Ασφάλειας (εργατικά ατυχήματα) Ομίλου σε σύγκριση με την αντίστοιχη εξέλιξη αυτών για τον κλάδο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

LWIF⁶LWIS⁷AIF⁸

Δ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Γενικά

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο αρχών με βάση το οποίο επιδιώκεται η επαρκής οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχος μιας επιχείρησης, με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας της και τη διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων όλων όσων συνδέονται με αυτήν.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο Νόμος 3016/2002, που επιβάρυνε τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Επιπλέον, ένα πλήθος άλλων νομοθετικών πράξεων ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο Νόμος 3693/2008, που επιβάρυνε τη σύσταση επιτροπών ελέγχου, καθώς και σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης, όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας εταιρείας, ο Νόμος 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης προς τους μετόχους στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Γενικής τους Συνέλευσης και ο Νόμος 3873/2010, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία 2006/46/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί ετησίων και ενοποιημένων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών. Τέλος, στην Ελλάδα, όπως εξάλλου και στις περισσότερες άλλες χώρες, ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (Ν. 2190/1920, τον οποίον τροποποιούν πολλές από τις παραπάνω διατάξεις) περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους.

⁶ Δείκτης συχνότητας ατυχ/των απουσιών (Lost workday injury frequency)

⁷ Δείκτης σοβαρότητας ατυχ/των απουσιών (Lost workday injury severity)

⁸ Συχνότητα του συνόλου των ατυχημάτων, All injury frequency

Δ.1 Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον **Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες** (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ΕΣΕΔ, στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.helex.gr/el/esed>

Εκτός του ιστότοπου του ΕΣΕΔ, ο Κώδικας είναι διαθέσιμος σε όλο το προσωπικό μέσω του εταιρικού εσωτερικού ιστότοπου καθώς και σε έντυπη μορφή στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και στη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου.

Δ.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία, κατά περίπτωση, αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα (επισημαίνονται με *πλάγια γράμματα*).

• Αναφορικά με το μέγεθος και τη σύνθεση του ΔΣ:

- Με βάση τη μετοχική σύνθεση της Εταιρείας έχουν διαμορφωθεί συγκεκριμένοι κανόνες διορισμού και αντικατάστασης των μελών του ΔΣ οι οποίες αναφέρονται ρητά στο Καταστατικό της Εταιρείας, σύμφωνα και με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν.3429/2005. Το «Ελληνικό Δημόσιο» διορίζει επτά (7) μέλη από το σύνολο των δεκατριών (13) μελών του ΔΣ εφόσον διατηρεί άμεσα ή έμμεσα, μέσω του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, τουλάχιστον το ποσοστό του 35% των μετοχών. Η μέτοχος "Panneuropan Oil and Industrial Holdings SA" και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις διορίζουν δύο (2) μέλη του ΔΣ με την προϋπόθεση ότι κατέχουν τουλάχιστον ποσοστό 16,654% του συνόλου των μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας. Στο ΔΣ συμμετέχουν υποχρεωτικά δύο (2) μέλη εκπρόσωποι των εργαζομένων που εκλέγονται από τους εργαζόμενους στην Εταιρεία και δύο (2) μέλη εκπρόσωποι των μετόχων της μειοψηφίας που διορίζονται από την Ειδική Γενική Συνέλευση των υπολοίπων μετόχων μειοψηφίας (εκτός Δημοσίου και Panneuropan Oil and Industrial Holdings SA ή και συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων). *A.II (2.4)*.

• Αναφορικά με το ρόλο και τις απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του ΔΣ:

- Εφόσον υπάρχει διάκριση ρόλων μεταξύ Προέδρου και Διευθύνοντα Συμβούλου, όπως συμβαίνει σήμερα, δεν προβλέπεται θέση Αντιπροέδρου του ΔΣ. *A.III (3.1 & 3.3)*.

• Αναφορικά με την ανάδειξη υποψηφίων μελών του ΔΣ:

- Για το θέμα της ανάδειξης υποψηφίων μελών του ΔΣ ισχύουν όλα όσα αναφέρονται για τους κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών ΔΣ, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Η θητεία του ΔΣ ορίζεται πενταετής (5ετής), παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. *A.V (5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8)*.

• Αναφορικά με την εν γένει λειτουργία και αξιολόγηση του ΔΣ:

- Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ μέσω της Έκθεσης Πεπραγμένων του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεών του σε ετήσια βάση. Επιπλέον των ανωτέρω, ήδη εξετάζεται η εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης του ΔΣ και των επιτροπών του. *A.VII (7.1 & 7.2)*.

• Αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου:

- Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στον Πρόεδρο του ΔΣ και στην Επιτροπή Ελέγχου του ΔΣ, η οποία συστάθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Για τα βασικά καθήκοντα της Επιτροπής Ελέγχου ισχύουν και εφαρμόζονται όλα όσα αναφέρονται στα πλαίσια των διατάξεων του Ν.3693/2008 και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Το Δ.Σ. της εταιρείας με την υπ' αριθμ.1204/29.8.2013 απόφασή του ενέκρινε Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου. *B.I. (1.7)*.
- Σύμφωνα και με τις σχετικές διατάξεις του Ν.3016/2002, εφόσον στο ΔΣ της Εταιρείας συμμετέχουν ως μέλη εκπρόσωποι της μειοψηφίας των μετόχων, δεν είναι υποχρεωτική η ύπαρξη ανεξάρτητων μελών. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου στη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου του ΔΣ προβλέπεται η συμμετοχή ενός ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. *BI (1.4)*.

• **Αναφορικά με το επίπεδο και τη διάρθρωση των αμοιβών:**

- Οι εν γένει αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, του Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του ΔΣ και στις επιτροπές αυτού, εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής του ΔΣ. *Γ.Ι (1.4).*
- Η λειτουργία της Επιτροπής Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής του ΔΣ δεν έχει συγκεκριμένο κανονισμό λειτουργίας, διέπεται από τους κανόνες λειτουργίας των συλλογικών οργάνων (Πρόσκληση του Προέδρου της, Ημερησία Διάταξη, Τήρηση Πρακτικών κλπ.). *Γ.Ι (1.6, 1.7, 1.8, 1.9).*

• **Αναφορικά με τη Γενική Συνέλευση των μετόχων:**

- Η Εταιρεία συμμορφώνεται με όλες τις διατάξεις του Ν.3883/2010 και συνακόλουθα των αντιστοίχων προβλέψεων του Κώδικα, με την επιφύλαξη των όσων ανωτέρω αναφέρονται σχετικά με την εκλογή των μελών του ΔΣ. *Δ.ΙΙ (1.1).*
- Όσον αφορά στην εφαρμογή της ειδικής πρακτικής της ηλεκτρονικής ψήφου ή της ψήφου δι' αλληλογραφίας, η εφαρμογή της αναστέλλεται προσωρινά, εν αναμονή της έκδοσης σχετικών υπουργικών αποφάσεων, όπως προβλέπεται στο Ν.3884/2010. *Δ.ΙΙ (1.2).*

Δ.3 Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιπλέον των Προβλέψεων του Νόμου

Η Εταιρεία μέσα στα πλαίσια εφαρμογής ενός δομημένου και επαρκούς συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, έχει εφαρμόσει συγκεκριμένες πρακτικές καλής εταιρικής διακυβέρνησης κάποιες από τις οποίες είναι επιπλέον των προβλεπόμενων από τους σχετικούς νόμους (Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, 3016/2002 και 3693/2008).

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει τις ακόλουθες επιπλέον πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες σχετίζονται στο σύνολό τους με το μέγεθος, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και την εν γένει λειτουργία του ΔΣ:

- Λόγω της φύσης και του σκοπού της Εταιρείας, της πολυπλοκότητας των θεμάτων και της απαραίτητης νομικής υποστήριξης του Ομίλου, ο οποίος περιλαμβάνει πλήθος δραστηριοτήτων και θυγατρικών εταιρειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, το ΔΣ - ο αριθμός των μελών του οποίου είναι δεκατρία (13), δηλαδή δέκα (10) περισσότερα από το τουλάχιστον διά νόμου ζητούμενο - για την υποβολή του έργου του, έχει συστήσει επιτροπές, οι οποίες αποτελούνται από μέλη του, με συμβουλευτικές, εποπτικές ή και εγκριτικές αρμοδιότητες. Αυτές οι επιτροπές αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω (αναλυτική αναφορά σε αυτές θα γίνει στην παράγραφο «Λοιπές Επιτροπές του ΔΣ», στο τέλος της Δήλωσης):

I. Επιτροπή Προμηθειών Πετρελαιοειδών

II. Επιτροπή Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού

III. Επιτροπή Εργασιακών Θεμάτων

IV. Επιτροπή Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής

- Επιπλέον των ανωτέρω επιτροπών του ΔΣ, έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Εταιρεία εκτελεστικές και μη επιτροπές, με συμβουλευτικό κυρίως χαρακτήρα, οι οποίες απαρτίζονται από υψηλόβαθμα στελέχη της Εταιρείας και έχουν ως σκοπό την υποβοήθηση του έργου της διοίκησης, οι κυριότερες των οποίων είναι οι ακόλουθες:

I. Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου

II. Επιτροπή Πιστώσεων Ομίλου

III. Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων

IV. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού

V. Εκτελεστική Επιτροπή Τεχνικών Θεμάτων

VI. Εκτελεστική Επιτροπή Εμπορίας Ομίλου

- Το ΔΣ έχει υιοθετήσει διατάξεις στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας περί απαγόρευσης χρηματιστηριακών συναλλαγών του Προέδρου του ΔΣ, του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του ΔΣ, εφόσον έχουν την ιδιότητα Προέδρου ΔΣ ή Διευθύνοντα Συμβούλου συνδεδεμένης επιχείρησης. Επίσης, έχει υιοθετήσει Διαδικασία Παρακολούθησης και Δημόσιας Γνωστοποίησης Σημαντικών Συμμετοχών και Συναλλαγών επί μετοχών της εταιρείας, καθώς και διαδικασία Παρακολούθησης και Δημόσιας Γνωστοποίησης Συναλλαγών και Οικονομικών Δραστηριοτήτων με τους βασικούς πελάτες και προμηθευτές της εταιρείας.

- Δυνάμει της υπ' αριθμ. 1175/24.11.2011 απόφασης του ΔΣ η Εταιρεία υιοθέτησε Κώδικα Δεοντολογίας.

Δ.4 Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών, περιλαμβάνει δικλίδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα εντός του Οργανισμού, που περιγράφονται στη συνέχεια:

α) Δικλίδες ασφαλείας σε εταιρικό επίπεδο

Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Το εύρος, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί ένα σύνθετο σύστημα μεθοδικής προσέγγισης και αντιμετώπισης των κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασικό πυρήνα της στρατηγικής του Ομίλου.

Η αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων γίνεται κυρίως κατά τη φάση κατάρτισης του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος. Τα οφέλη και οι ευκαιρίες εξετάζονται όχι μόνο εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, αλλά και σε σχέση με τους πολλούς και διαφορετικούς ενδιαφερόμενους (stakeholders) που είναι δυνατόν να επηρεαστούν.

Τα θέματα που εξετάζονται ποικίλουν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και της βιομηχανίας και περιλαμβάνουν ενδεικτικά, πολιτικές εξελίξεις στις αγορές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος ή που αποτελούν σημαντικές πηγές πρώτων υλών, αλλαγές τεχνολογίας, αλλαγές στη νομοθεσία, μακροοικονομικούς δείκτες και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Σχεδιασμός και παρακολούθηση/Προϋπολογισμός:

Η πορεία της εταιρείας παρακολουθείται μέσω λεπτομερούς προϋπολογισμού ανά κλάδο δραστηριότητας και συγκεκριμένη αγορά. Ο προϋπολογισμός αναπροσαρμόζεται σε τακτά διαστήματα για να συμπεριλάβει τις αλλαγές στην εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες, όπως το διεθνές περιβάλλον διύλισης, οι τιμές αργού πετρελαίου και η ισοτιμία ευρώ – δολαρίου. Η Διοίκηση παρακολουθεί την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου μέσω τακτικών αναφορών, συγκρίσεων με τον προϋπολογισμό καθώς και συναντήσεων της Διοικητικής Ομάδας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου απαρτίζεται από τις πολιτικές, διαδικασίες και καθήκοντα που έχει σχεδιάσει και εφαρμόσει η Διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων, τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με Νόμους και κανονισμούς.

Η ανεξάρτητη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, μέσω της διεξαγωγής περιοδικών αξιολογήσεων, διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τη Διοίκηση είναι επαρκείς, ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί αποτελεσματικά και ότι η παρεχόμενη πληροφόρηση προς το Δ.Σ. αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, είναι αξιόπιστη και ποιοτική.

Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου συντάσσει βραχυπρόθεσμο (ετήσιο), καθώς και κυλιόμενο μεσοπρόθεσμο (τριετές) Πλάνο Ελέγχων βασισμένη σε διενεργηθείσα για τον σκοπό αυτό αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και σε θέματα που έχουν επισημανθεί από την Επιτροπή Ελέγχου και τη Διοίκηση. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί το εποπτικό όργανο της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει τριμηνιαίες αναφορές στην Επιτροπή Ελέγχου, ώστε να είναι εφικτή η συστηματική παρακολούθηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Οι αναφορές της Διοίκησης και της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχουν αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου ως προς τη διαχείρισή τους. Μέσω των αναφορών κοινοποιούνται οι αδυναμίες που τυχόν εντοπίζονται, οι επιπτώσεις που είχαν ή μπορεί να έχουν, καθώς και οι ενέργειες της Διοίκησης για τη διόρθωση αυτών. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και η παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνημένων ενεργειών βελτίωσης λαμβάνονται υπόψη στο Σύστημα Αξιολόγησης Κινδύνων της Εταιρείας.

Προς διασφάλιση της ανεξαρτησίας του Τακτικού Ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, το Δ.Σ. ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική για τη διαμόρφωση εισήγησης προς τη Γενική Συνέλευση ως προς την εκλογή Τακτικού Ελεγκτή. Ενδεικτικά, η πολιτική αυτή προβλέπει μεταξύ άλλων την επιλογή την ίδια εταιρεία ορκωτών ελεγκτών για όλο τον Όμιλο, καθώς επίσης και για τον έλεγχο των

ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και τοπικών φορολογικών ισολογισμών. Τέλος, εκλέγεται ορκωτός ελεγκτής αναγνωρισμένου διεθνούς κύρους, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του.

Ρόλοι και ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου:

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και οι σχετικές ευθύνες του Δ.Σ. περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας που είναι εγκεκριμένος από το Δ.Σ.

Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης:

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα Συστήματα Ελέγχου και υφίστανται αναλόγως αυξημένες δικλίδες ασφαλείας. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ύπαρξη λεπτομερών οργανογραμμάτων, κανονισμών λειτουργίας (προμηθειών, επενδύσεων, αγοράς πετρελαιοειδών, πιστώσεων, διαχείρισης διαθεσίμων) καθώς και λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων. Επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στο Δ.Σ. του Ομίλου.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, που είναι εγκεκριμένος από το Δ.Σ. Μέσα στα πλαίσια του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Κώδικας Δεοντολογίας Ομίλου:

Η Εταιρεία στα πλαίσια της θεμελιώδους υποχρέωσης ορθής εταιρικής διακυβέρνησης, έχει καταρτίσει και υιοθετήσει από το 2011, Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος είναι εγκεκριμένος από το Δ.Σ. της εταιρείας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας συνοψίζει τις αρχές σύμφωνα με τις οποίες κάθε άτομο, εργαζόμενος ή τρίτος, που συμμετέχει στη λειτουργία του Ομίλου και κάθε συλλογικό του όργανο, πρέπει να ενεργεί και να πράττει εντός των πλαισίων των καθηκόντων του. Για το λόγο αυτό ο Κώδικας αποτελεί πρακτικό οδηγό στην καθημερινή εργασία όλων των εργαζομένων του Ομίλου, αλλά και των τρίτων που συνεργάζονται με αυτόν.

β) Δικλίδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα

Η Διεύθυνση Πληροφορικής Ομίλου φέρει την ευθύνη του καθορισμού της στρατηγικής σε θέματα τεχνολογίας και πληροφορικής και της εκπαίδευσης του προσωπικού για την κάλυψη των όποιων αναγκών μπορεί να υπάρξουν. Επιπροσθέτως, είναι υπεύθυνη για την υποστήριξη των εφαρμογών μέσω της τήρησης και ενημέρωσης των εγχειριδίων χρήσης του λογισμικού, σε συνεργασία με εξωτερικούς αναδόχους όπου απαιτείται.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα επαρκές πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες. Μεταξύ αυτών είναι η ύπαρξη γραπτών περιγραφών των εργασιών, ρόλων και αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Πληροφορικής Ομίλου καθώς και στρατηγικού σχεδίου πληροφοριακών συστημάτων (IT Strategic Plan). Επίσης, προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία για την διασφάλιση από τυχόν προβλήματα στα συστήματα του Ομίλου μέσω της ύπαρξης εναλλακτικών συστημάτων σε περίπτωση καταστροφής (Disaster Recovery Sites) καθώς της ολοκλήρωσης του εγκεκριμένου προγράμματος Business Continuity που βρίσκεται σε εξέλιξη. Τέλος, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα δικαιώματα εισόδου (Access Rights) στα διάφορα πληροφοριακά συστήματα για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου (entry log) στα συστήματα της Εταιρείας.

γ) Δικλίδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλίδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινών αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλίδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Οργάνωση – Κατανομή Αρμοδιοτήτων

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων (segregation of duties).

- Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

- Ύπαρξη ενιαίων πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης των λογιστηρίων κοινοποιημένων στις θυγατρικές του Ομίλου, οι οποίες περιέχουν ορισμούς, αρχές λογιστικής που χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία και τις θυγατρικές της, οδηγίες για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών και της ενοποίησης.
- Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

- Ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου ή αποθηκών και η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων.
- Πρόγραμμα μηνιαίων φυσικών απογραφών για την επιβεβαίωση των υπολοίπων των φυσικών και των λογιστικών αποθηκών και ύπαρξη αναλυτικού εγχειριδίου για τη διενέργεια των απογραφών.

Εγκριτικά όρια συναλλαγών

- Ύπαρξη κανονισμού επιπέδων έγκρισης (Chart of Authorities), στον οποίο απεικονίζονται οι εκχωρηθείσες εξουσίες στα διόργανα στελέχη της εταιρείας για διενέργεια συγκεκριμένων συναλλαγών ή πράξεων (π.χ. πληρωμές, εισπράξεις, δικαιοπραξίες, κλπ).

Δ.5 Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς.

Η γνωστοποίηση των απαιτούμενων πληροφοριών περιλαμβάνεται στο μέρος Ι της παρούσας Έκθεσης.

Δ.6 Η Γενική Συνέλευση και τα Δικαιώματα των Μετόχων

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες, η σύγκληση, η συμμετοχή, η συνήθης και εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία των συμμετεχόντων, το Προεδρείο, η Ημερησία Διάταξη και η εν γένει λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας περιγράφονται στο Καταστατικό της Εταιρείας, όπως αυτό έχει επικαιροποιηθεί με βάση τις διατάξεις του Ν.2190/1920, ως τροποποιηθείς ισχύει (με την ενσωμάτωση του Ν.3884/2010 σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας).

Οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και Εταιρείας.

Δ.7 Σύμβαση & Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικών Οργάνων και Επιτροπών της Εταιρείας

Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

Γενικά

Η Εταιρεία διοικείται από ΔΣ αποτελούμενο από δεκατρία (13) μέλη και η θητεία του είναι πενταετής (5ετής), λήγουσα στις 26/6/2018 παρατείνόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. Αναλυτικά:

- Ευστάθιος Τσασσάρος, Πρόεδρος, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 07/05/2015)
- Γρηγόριος Στεργιούλης, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 7/5/2015)
- Ανδρέας Σιάμισις, Εκπρόσωπος της Paneuropean Oil and Industrial Holdings
- Θεόδωρος-Αχιλλέας Βάρδας, Εκπρόσωπος της Paneuropean Oil and Industrial Holdings
- Ιωάννης Ψυχογιός, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 15/10/2015)
- Γεώργιος Γρηγορίου, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 7/5/2015)
- Στρατής Ζαφείρης, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 7/5/2015)
- Δημήτριος Κοντοφάκας, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 15/10/2015)

- Γεώργιος Μαλόγλου, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (από 7/5/2015)
- Κωνσταντίνος Παπαγιαννόπουλος, Εκπρόσωπος των εργαζομένων
- Παναγιώτης Οφθαλμίδης, Εκπρόσωπος των εργαζομένων
- Θεόδωρος Πανταλάκης, Ανεξάρτητο μέλος ΔΣ, Εκπρόσωπος των μετόχων της μειοψηφίας
- Σπυρίδων Παντελιάς, Ανεξάρτητο μέλος ΔΣ, Εκπρόσωπος των μετόχων της μειοψηφίας

Οι κύριοι Ευστάθιος Τσοτσόρος, Γρηγόριος Στεργιούλης, Ιωάννης Ψυχογιός και Ανδρέας Σιάμισις είναι εκτελεστικά μέλη του ΔΣ.

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ περιγράφεται αναλυτικά στο Δ.2 της παρούσας έκθεσης. Το ΔΣ συνεδρίασε δεκαεννέα (19) φορές μέσα στο έτος 2015 και στις συνεδριάσεις παρέστη το σύνολο των μελών του, είτε αυτοπροσώπως, είτε δια αντιπροσώπου.

Ρόλοι και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας και κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της Εταιρείας. Η σύνθεση και οι ιδιότητες των μελών του ΔΣ καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του ΔΣ είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προώθηση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας, το ΔΣ μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη διαχείριση, διοίκηση ή διεύθυνση των υποθέσεων ή την εκπροσώπηση της Εταιρείας στον Πρόεδρο του ΔΣ, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε ένα ή περισσότερα μέλη (εκτελεστικά μέλη και μη), στους Διευθυντές ή σε υπαλλήλους της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από το ΔΣ αρμοδιότητές του, απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητές του, οφείλουν έγκαιρα να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρείας που εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρ. 42 (ε), παρ. 5 του Κ.Ν.2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Το ΔΣ ενδεικτικά, αποφασίζει και εγκρίνει τα εξής:

- I. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Εταιρείας και του Ομίλου.
- II. Το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο και Προϋπολογισμό της Εταιρείας και του Ομίλου.
- III. Κάθε αναγκαία αλλαγή στα παραπάνω.
- IV. Την έκδοση κοινών ομολογιακών δανείων.
- V. Την ετήσια έκθεση των συναλλαγών της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις του άρ. 42 (ε), παρ. 5 του Κ.Ν.2190/20.
- VI. Τον ετήσιο απολογισμό της Εταιρείας και του Ομίλου.
- VII. Την ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία, την εξαγορά εταιρείας και την ίδρυση ή κατάργηση εγκαταστάσεων, ύψους για κάθε περίπτωση άνω του 1 εκ. Ευρώ.
- VIII. Τις συμφωνίες συμμετοχής σε κοινοπραξίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.
- IX. Την οριστική διακοπή λειτουργίας εργοστασίου.
- X. Τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας και τις τροποποιήσεις τους.
- XI. Τη βασική οργανωτική δομή της Εταιρείας και τις τροποποιήσεις της.
- XII. Το διορισμό/ ανάκληση των Γενικών Διευθυντών.
- XIII. Την Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΣΣΕ).
- XIV. Τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.
- XV. Τον καθορισμό της πολιτικής αμοιβών των διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας.
- XVI. Τις διαδικασίες πρόσληψης των διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας και της αξιολόγησης της απόδοσής τους.
- XVII. Ό,τι άλλο προβλέπεται από τους ισχύοντες κανονισμούς της Εταιρείας.

Εκτελεστικά και μη μέλη του ΔΣ

Το ΔΣ κατά την εκάστοτε συγκρότηση του σε σώμα, ορίζει την ιδιότητα και τις αρμοδιότητες των μελών του ως εκτελεστικών και μη. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του.

Η Εταιρεία υιοθετώντας τη βασική αρχή της εταιρικής διακυβέρνησης που είναι ο σαφής προσδιορισμός και η κατανομή διοικητικών ευθυνών και αρμοδιοτήτων μεταξύ των εκτελεστικών μελών του ΔΣ ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις στις αρμοδιότητες που τους αναθέτει το Διοικητικό Συμβούλιο, προχώρησε με την υπ' αριθμ. 1251/3.12.2015 απόφαση του ΔΣ στην κατανομή διοικητικών ευθυνών και αρμοδιοτήτων μεταξύ του Εκτελεστικού Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Πρόεδρος ΔΣ

Ο Εκτελεστικός Πρόεδρος, εκτός από την ευθύνη για τη σύγκληση, προεδρία, διεύθυνση των συνεδριάσεων, τήρηση των πρακτικών και υπογραφή των σχετικών αποφάσεων και την εν γένει λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπεται από το Καταστατικό της Εταιρείας και το νόμο, έχει την ευθύνη:

- Της εγχώριας και διεθνούς εμπορίας (των εισαγωγών πηλην αργού πετρελαίου, εξαγωγών, χονδρικής και λιανικής εμπορίας).
- Του Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης ως προς τα αντικείμενα του στρατηγικού σχεδιασμού, το ετήσιο και πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα, τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και νέες τεχνολογίες, την παρακολούθηση και έλεγχο εταιρικών αποδόσεων, χρηματοοικονομικών δεικτών και αποδόσεων των συμμετοχών.
- Των Οικονομικών Υπηρεσιών πηλην των θεμάτων των σχέσεων με επενδυτές
- Των Νομικών Υπηρεσιών Ομίλου.
- Των Εταιρικών Σχέσεων Ομίλου.
- Της Πληροφορικής και των Συστημάτων Ομίλου.

Στον Εκτελεστικό Πρόεδρο αναφέρεται διοικητικά ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου.

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι επίσης νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας και έχει την ευθύνη:

- Του Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης ως προς τα θέματα που αφορούν στις δραστηριότητες της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδιασμού και του επιχειρησιακού προγράμματος, τις συμμετοχές στις Εταιρείες ΔΕΠΑ/ΔΕΣΦΑ και ELPEDISON καθώς και σε νέες επιχειρηματικές Συνεργασίες και στις σχέσεις με Διεθνείς Οργανισμούς.
- Των Οικονομικών Υπηρεσιών ως προς τα θέματα των σχέσεων με επενδυτές.
- Του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Διοικητικών Υπηρεσιών Ομίλου.
- Της Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης.
- Της δραστηριότητας της διύλισης και εφοδιασμού του Ομίλου.
- Των Προμηθειών Υλικών και Υπηρεσιών.
- Της Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων
- Στον Διευθύνοντα Σύμβουλο αναφέρονται ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε

Τα σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του ΔΣ παρτίθενται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Επιτροπή Ελέγχου Ν.3693/2008

Η Εταιρεία έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, εκ των οποίων τα δύο είναι ανεξάρτητα (Σπυρίδων Παντελιάς, Πρόεδρος, Γεώργιος Μαλόγλου, μέλος και Θεόδωρος Πανταλάκης, μέλος) και η οποία αποτελεί μετεξέλιξη της προϋφιστάμενης Επιτροπής Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού. Πραγματοποίησε δεκαέξι (16) συνεδριάσεις εντός του 2014 και παρέστησαν όλα τα μέλη της.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Να επιβλέπει τη διαδικασία χρηματοοικονομικής παρακολούθησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και να εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πηλευράς Διοίκησης.

- Να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας.
- Να διασφαλίζει την ορθή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.
- Να επιβλέπει την πορεία του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.
- Να παρακολουθεί τα θέματα που έχουν να κάνουν με την ύπαρξη και τη διατήρηση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας του τακτικού ελεγκτή και ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις πιθανές επιπρόσθετες μη ελεγκτικές παρεχόμενες υπηρεσίες από αυτόν.

Σημειώνεται ότι πρόκειται να πραγματοποιηθεί επαναξιολόγηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου και της Επιτροπής Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού για την απαλοιφή οποιονδήποτε πιθανών επικαλύψεων.

Επιτροπή Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής

Η Εταιρεία έχει συστήσει Επιτροπή Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής, η οποία αποτελείται από δύο (2) μη εκτελεστικά μέλη και ένα (1) εκτελεστικό μέλος (Θεόδωρος Πανταλάκης, Πρόεδρος, Θεόδωρος Βάρδας, μέλος, Ιωάννης Ψυχογιός, μέλος). Πραγματοποίησε τρεις (3) συνεδριάσεις εντός του 2015 και παρέστησαν όλα τα μέλη της.

Η Επιτροπή Αμοιβών και Σχεδιασμού Διαδοχής έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Προτείνει τις αρχές της πολιτικής αμοιβών και παροχών της Εταιρείας σε διευθυντικά στελέχη, στις οποίες θα βασίζονται οι αποφάσεις του Διευθύνοντα Συμβούλου.
- Προτείνει την ακολουθητέα εκάστοτε πολιτική αμοιβών και παροχών των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών, στην οποία θα βασίζονται οι αποφάσεις του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Προτείνει στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, το σύνολο των αμοιβών (σταθερών και μεταβλητών – περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών) των εκτελεστικών μελών του ΔΣ, ως και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.
- Εισηγείται στο ΔΣ και δι' αυτού στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, το σύνολο των αμοιβών του Προέδρου του ΔΣ και του Διευθύνοντα Συμβούλου.
- Φροντίζει για την ανά πάσα στιγμή ύπαρξη κατάλληλης διαδοχής των Γενικών Διευθυντών και των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις προς το ΔΣ.

Λοιπές Επιτροπές του ΔΣ

Το έργο του ΔΣ, στο παραπάνω πλαίσιο ενίσχυσης των δομών εταιρικής διακυβέρνησης, συνεπικουρείται και από άλλες Επιτροπές, που ορίζονται με απόφασή του. Συγκεκριμένα, οι ισχύουσες επιτροπές είναι οι εξής:

- Η Επιτροπή Προμηθειών Πετρελαιοειδών, η οποία αποτελείται από πέντε (5) μέλη του ΔΣ, εκ των οποίων τα δύο (2) είναι εκτελεστικά μέλη. Συστάθηκε με την υπ' αριθ. 1059/2β/3.9.2004 απόφαση του ΔΣ. Έργο της Επιτροπής Προμηθειών Πετρελαιοειδών είναι η κατακύρωση διαγωνισμών και έγκριση προμηθειών πετρελαιοειδών, μετά από ομόφωνη απόφαση των μελών, μεταξύ δύο συνεδριάσεων του ΔΣ, για την αγορά, πώληση και μεταφορά αργού πετρελαίου και προϊόντων αυτού (άνω των 100 εκατ. Ευρώ).
- Η Επιτροπή Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού, η οποία αποτελείται από δύο (2) εκτελεστικά μέλη και τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ. (Θεόδωρος Πανταλάκης Πρόεδρος, Ανδρέας Σιάμισις, μέλος, Ευστάθιος Τσασσορός, μέλος, Γεώργιος Μαθιόγλου, μέλος, Γεώργιος Γρηγορίου, μέλος). Η Επιτροπή Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού πραγματοποίησε επτά (7) συνεδριάσεις εντός του 2014, στις οποίες παρέστησαν όλα τα μέλη της. Συστάθηκε με την υπ' αριθ. 1059/2γ/3.9.2004 απόφαση του ΔΣ. Έργο της Επιτροπής Χρηματοοικονομικών & Οικονομικού Σχεδιασμού είναι να εξετάζει, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και τους ορκωτούς ελεγκτές, τα ετήσια προγράμματα διενέργειας ελέγχων, να εξετάζει θέματα διορισμού, θτείας ή αποχωρήσεως των ορκωτών ελεγκτών, να ενημερώνεται από το Διευθύνοντα Σύμβουλο, τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και τους ορκωτούς ελεγκτές, σχετικά με σημαντικούς κινδύνους ή ανοίγματα και να κρίνει τα μέτρα που ελήφθησαν ή πρέπει να ληφθούν, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για την εταιρεία, να εξετάζει, σε συνεργασία με το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους ορκωτούς ελεγκτές, τις απλές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τα σχετικά προσαρτήματα, όπως επίσης τις τριμηνιαίες και εξαμηνιαίες καταστάσεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, πριν την υποβολή τους στο ΔΣ και να διαπιστώνει οποιοσδήποτε αλλαγές στον τρόπο συντάξεως,

τομείς που απαιτούν ιδιαίτερες αποφάσεις κρίσεως, σημαντικές αναπροσαρμογές που προκύπτουν από τον έλεγχο, την τήρηση των λογιστικών αρχών και πρακτικών, τη τήρηση των νόμων και των κανόνων του Χρηματιστηρίου και τέλος να εξετάζει τον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό της Εταιρείας.

- Η Επιτροπή Εργασιακών Θεμάτων, η οποία αποτελείται από δύο (2) μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ και τον Πρόεδρο του πλέον αντιπροσωπευτικού σωματείου των εργαζομένων ή τον αναπληρωτή του. Η Επιτροπή Εργασιακών Θεμάτων πραγματοποίησε μία (1) συνεδρίαση εντός του 2015. Συστάθηκε σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας της Εταιρείας και είναι αρμόδια να αποφαίνεται σαν δευτεροβάθμιο όργανο ελέγχου για κάθε έφεση που ασκείται κατά των πειθαρχικών ποινών που επιβάλλονται από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο της Εταιρείας.

Ε. Βασικοί Στρατηγικοί Στόχοι και Προοπτικές

Η στρατηγική του Ομίλου έχει διαμορφωθεί με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη εστιάζοντας στους παρακάτω βασικούς άξονες

- τις αρχές της ασφαλείας και όσο το δυνατό φιλικότερης προς το περιβάλλον λειτουργίας των μονάδων και προδιαγραφών των προϊόντων,
- την εταιρική κοινωνική ευθύνη,
- την καλή συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες,
- και την προσθήκη αξίας για τους μετόχους.

Με βάση τις παραπάνω προτεραιότητες, ο κάθε τομέας δραστηριότητας του Ομίλου ορίζει τους κύριους στόχους για το 2016.

Διύλιση, Εφοδιασμός και Εμπορία

Εντός του 2015, ο κλάδος Διύλισης, Εφοδιασμού και Εμπορίας υπερδιπλασίασε τη συνεισφορά στη λειτουργική κερδοφορία του Ομίλου, λόγω των ισχυρών λειτουργικών επιδόσεων, όλων των διυλιστηρίων, εκμεταλλευόμενος με το καλύτερο τρόπο το ευνοϊκό περιβάλλον διύλισης.

Για το 2016, η στρατηγική των ΕΛΠΕ για Ανταγωνιστικότητα, Εξωστρέφεια, & Αριστεία, στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της διύλισης και την αύξηση της εξωστρέφειας, κυρίως μέσω:

- Υλοποίησης συστήματος Ολιστικής Ασφάλειας, με έμφαση στην εκπαίδευση, την εφαρμογή προτύπων και τη βελτίωση διαδικασιών
- Αξιοποίησης της παραγωγικής βάσης και ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης στη Ν.Α. Ευρώπη
- Αριστοποίησης της λειτουργικής απόδοσης με την εκμετάλλευση συνεργειών μεταξύ των διυλιστηρίων του Ομίλου, τη βελτίωση της απόδοσης των μονάδων μετατροπής και των ενεργειακών επιδόσεων των διυλιστηρίων μας.
- Περαιτέρω ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας

Εγχώρια Λιανική Εμπορία

Για το 2016, στόχος είναι η αύξηση του μεριδίου αγοράς των εμπορικών εταιρειών του Ομίλου με παράλληλη βελτίωση της λειτουργικής κερδοφορίας και της ρευστότητάς τους. Κύριοι άξονες της στοχευόμενης βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας είναι η βελτιστοποίηση των λειτουργιών και η περαιτέρω αύξηση της προσφερόμενης αξίας στον καταναλωτή με καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές.

Δραστηριότητες στο Εξωτερικό

Η συνέχιση της ανάπτυξης στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι στρατηγικής σημασίας δεδομένης της παραγωγικής δυναμικότητας του Ομίλου. Στις στρατηγικές προτεραιότητες του Ομίλου περιλαμβάνεται η διατήρηση της ηγετικής θέσης στις αγορές της Κύπρου και του Μαυροβουνίου, η ενίσχυση της κερδοφορίας της εμπορικής δραστηριότητας στην πΓΔΜ καθώς και η συνέχιση της ανάπτυξης στις αγορές της Βουλγαρίας και της Σερβίας μέσω της στοχευόμενης ανάπτυξης του δικτύου και της αριστοποίησης της εφοδιαστικής αλυσίδας.

ΣΤ. Κυριότεροι Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες για την Επόμενη Χρήση

Οι σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι για την επόμενη χρήση αναλύονται παρακάτω σε ειδικά θέματα. Συνολικά όμως παραμένει ως σημαντικός κίνδυνος η πορεία της ελληνικής οικονομίας, οι εξελίξεις στην ευρωπαϊκή βιομηχανία διύλισης, καθώς και οι διακυμάνσεις στις τιμές αργού και προϊόντων, αλλά και της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου. Τα διάφορα σενάρια και οι τρόποι αντιμετώπισης τους δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν στο σύνολο τους, αλλά ο Όμιλος παρακολουθεί στενά και προσαρμόζει την λειτουργία και τον προγραμματισμό του ανάλογα με τις εκάστοτε εξελίξεις.

ΣΤ.1 Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου επικεντρώνονται στον κλάδο Διύλισης πετρελαίου και δευτερευόντως στους κλάδους πετροχημικών, εμπορίας προϊόντων πετρελαίου, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων καθώς και παραγωγής και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους διακύμανσης της τιμής των πετρελαιοειδών στις διεθνείς αγορές, μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο μεταβολών εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Συμβαδίζοντας με διεθνείς πρακτικές και μέσα στα πλαίσια της εκάστοτε τοπικής αγοράς και νομικού πλαισίου, το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στην μείωση πιθανής έκθεσης στη μεταβλητότητα της αγοράς και την μετρίαση οιασδήποτε αρνητικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Η διαχείριση κινδύνων που αφορούν τις τιμές των προϊόντων διεκπεραιώνεται από την υπηρεσία διαχείρισης εμπορικών κινδύνων στην οποία μετέχουν ανώτερα στελέχη των εμπορικών και οικονομικών διευθύνσεων, ενώ για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους η διαχείριση γίνεται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Ομίλου, πάντα στα πλαίσια των εγκρίσεων που έχουν δοθεί από το ΔΣ.

α) Κίνδυνος Αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Η βιομηχανία διύλισης λειτουργεί διεθνώς με βάση το δολάριο, μεταφράζοντας όλες τις συναλλαγές σε τοπικό νόμισμα. Σαν αποτέλεσμα, οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι εκτεθειμένες κυρίως στο κίνδυνο από την διακύμανση της ισοτιμίας δολαρίου με Ευρώ. Η ενδυνάμωση του δολαρίου σε σχέση με το ευρώ επιδρά θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου ενώ αντίθετα, σε περίπτωση υποτίμησης του, τόσο τα αποτελέσματα αλλήλ και στοιχεία του ισολογισμού (αποθέματα, επενδύσεις, υποχρεώσεις σε δολάρια) θα αποτιμηθούν σε χαμηλότερα επίπεδα.

(ii) Κίνδυνος διακύμανσης τιμής προϊόντων και περιθωρίων διύλισης

Η βασική δραστηριότητα του Ομίλου ως εταιρείας διύλισης δημιουργεί δύο ειδών κινδύνους έκθεσης σε μεταβολές τιμών προϊόντων: έκθεση σε μεταβολές στις απόλυτες τιμές αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων, οι οποίες επηρεάζουν την αξία των αποθεμάτων και έκθεση σε μεταβολές στα περιθώρια διύλισης οι οποίες επηρεάζουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης.

Στην περίπτωση του κινδύνου διακύμανσης των απόλυτων τιμών αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων, το επίπεδο έκθεσης στον κίνδυνο αναφέρεται σε πώση των τιμών και καθορίζεται από το απόθεμα στο τέλος κάθε περιόδου καθώς η πολιτική του Ομίλου είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στο χαμηλότερο της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η έκθεση στον κίνδυνο μεταβολών περιθωρίων διύλισης σχετίζεται με το ύψος των περιθωρίων διύλισης κάθε διυλιστηρίου. Αυτά καθορίζονται με βάση τις τιμές αναφοράς Platts αργού και πετρελαιοειδών προϊόντων, οι οποίες διαμορφώνονται σε καθημερινή βάση, ανάλογα με την εξέλιξη προσφοράς και ζήτησης αργού και πετρελαιοειδών προϊόντων τόσο σε περιφερικό, για την αγορά της Μεσογείου, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η μεταβολή περιθωρίων έχει ανάλογη επίπτωση στα κέρδη του Ομίλου.

Οι μεταβολές τιμών αργού πετρελαίου και προϊόντων επιπλέον επηρεάζουν και το ύψος κεφαλαίου κίνησης, καθώς οι υψηλότερες τιμές αυξάνουν τις ανάγκες χρηματοδότησης.

Ο Όμιλος αποσκοπεί σε αντιστάθμιση μέρους της έκθεσης σε κινδύνους από διακύμανση των τιμών αργού, προϊόντων και περιθωρίων σε ποσοστό που κυμαίνεται από 10%-50% ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά.

(iii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολής εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος για τις ταμειακές ροές από την μεταβολή των επιτοκίων προκύπτει κυρίως από το επίπεδο δανεισμού του Ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο. Επιπλέον, λόγω του μακροπρόθεσμου ορίζοντα που έχουν οι επενδύσεις στους κλάδους που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, σημαντικές αυξήσεις των επιτοκίων πιθανόν να δημιουργούν μεταβολές στις εύλογες αξίες των επενδύσεων αυτών μέσω αύξησης του επιτοκίου προεξόφλησης.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου επιτελείται κεντρικά, σε επίπεδο Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία, καθώς και από εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων ανεξόφλητων εμπορικών υπολοίπων πελατών στην Ελλάδα και το εξωτερικό

και δεσμευμένων συναλλαγών. Όλοι οι πελάτες αξιολογούνται από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου, σε συνεργασία όπου απαιτείται, με εξωτερικού οίκους αξιολόγησης για την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Για την αποτελεσματική διοίκηση του πιστωτικού κινδύνου και της συναλλακτικής συμπεριφοράς των πελατών τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό έχει αναπτυχθεί ολοκληρωμένο μηχανογραφικό σύστημα παρακολούθησης της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο ενώ βρίσκεται σε αποτελεσματική λειτουργία κεντρική μονάδα διαχείρισης διακανονισμών οφειλών εμπορικών πελατών. Τέλος, σημαντικής σημασίας είναι η λειτουργία της Επιτροπής Πιστώσεων Ομίλου η οποία εξασφαλίζει την αποτελεσματική διοίκηση του πιστωτικού κινδύνου των υποθέσεων εμπορικών οφειλών των εταιρειών του Ομίλου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με την εξασφάλιση ικανών ταμειακών πόρων και διαθεσίμων καθώς και την εξασφάλιση επαρκών πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Λόγω της δυναμικής φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος έχει σαν στόχο να διατηρεί ευελιξία χρηματοδότησης μέσω πιστωτικών γραμμών και άλλων εργαλείων χρηματοδότησης.

ΣΤ.2 Διαχείριση Κινδύνου Κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ως προς τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του, να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου και να αυξήσει την συνολική του αξία.

Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος του.

Επιπλέον, ο Όμιλος διαχειρίζεται τις δανειακές του υποχρεώσεις ώστε να διαφοροποιεί τις πηγές χρηματοδότησής του (ομολογιακά δάνεια, πιστωτικές γραμμές, ομόλογα, άλλα), επιτυγχάνοντας την καλύτερη δυνατή κατανομή, λαμβάνοντας υπ όψη σειρά παραγόντων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους και της ωρίμανσης.

Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος, ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαιά του με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια.

Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι η διατήρηση του συντελεστή μόχλευσης μεταξύ 30% - 40% καθώς οι έντονες διακυμάνσεις στις τιμές αργού πετρελαίου μπορούν να επηρεάσουν αντίστοιχα το συνολικό δανεισμό. Ο σχετικά υψηλός συντελεστής μόχλευσης τα τελευταία χρόνια (40%-45%) οφείλεται κατά κύριο λόγο στην άντληση κεφαλαίων, μέσω δανεισμού με σκοπό τη χρηματοδότηση των έργων αναβάθμισης των διυλιστηρίων, που αντισταθμίστηκε μερικώς κατά τους τελευταίους 18 μήνες, λόγω των μειωμένων αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς υποχώρησαν σημαντικά οι διεθνείς τιμές αργού και προϊόντων πετρελαίου.

Ζ. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι Εταιρείες που αποτελούν τον Όμιλο πραγματοποίησαν κατά τη χρήση 2015 συναλλαγές με την Μητρική Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. αλλά και μεταξύ τους, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις νοούνται αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 42ε παρ. 5 του Ν. 2190/1920.

Οι εμπορικές συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα στη διάρκεια της χρήσης 2015, έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Οι όροι συναλλαγών ήταν σύμφωνοι με τους ισχύοντες εταιρικούς κανονισμούς (προμηθειών, έργων κλπ) όπως έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Όμιλος δεν συμμετείχε σε καμία συναλλαγή ασυνήθους φύσης ή περιεχομένου και δεν αποσκοπεί να συμμετάσχει σε τέτοιου είδους συναλλαγές στο μέλλον.

Συναλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί με τις ακόλουθες συνδεδεμένες εταιρείες:

α) Συνδεδεμένες Εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

- Εταιρεία Αγωγού Καυσίμων Αεροδρομίου Αθηνών Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ)
- Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ)
- Spata Aviation Fuel Company S.A. (SAFCO)
- Elpedison B.V.
- ΕΛΠΕ Θράκη Α.Ε.
- BIONTIZEL ΑΕ.
- Superlube
- D.M.E.P. HOLDCO

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Χρεώσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (πωλήσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	827.339	803.826
Κοινοπραξίες	499	386
Σύνολο	827.838	804.212
Χρεώσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (κόστος πωληθέντων)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	855.792	826.593
Κοινοπραξίες	1.184	1.555
Σύνολο	856.976	828.148
Υπόλοιπο σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	73.348	36.088
Κοινοπραξίες	294	474
Σύνολο	73.642	36.562
Υπόλοιπο από συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις)		
Συνδεδεμένες εταιρείες	42.062	40.839
Κοινοπραξίες	101	66
Σύνολο	42.163	40.905

Η μητρική εταιρεία έχει εκδώσει επιστολές διαβεβαιώσεων και εγγυητικές επιστολές προς τράπεζες για δάνεια που αυτές έχουν χορηγήσει στην Elpedison B.V, το ανεξόφλητο υπόλοιπο των οποίων την 31 Δεκεμβρίου 2015 ανερχόταν στο ισόποσο των €105 εκ. (31 Δεκεμβρίου 2014: €108 εκ.).

β) Συνδεδεμένα μέρη που τελούν υπό κοινό έλεγχο με τον Όμιλο λόγω της κοινής συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου:

- Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)
- Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις
- Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. (ΟΣΥ)
- Τραίνοσε Α.Ε

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι χρεώσεις του Ομίλου προς τα παραπάνω μέρη ανήλθαν σε €281εκ. (2014: €359εκ.) ενώ οι χρεώσεις προς τον Όμιλο ανήλθαν σε €49 εκ. (2014: €43εκ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2015, ο Όμιλος είχε συνολική απαίτηση ύψους €31εκ. (2014: €39 εκ.) και συνολική υποχρέωση ύψους €10 εκ. (2014: €10εκ.).

Η. Πληροφορίες για τα Χρηματοοικονομικά Μέσα

Η φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου δημιουργεί έκθεση σε σημαντικούς κινδύνους που προέρχονται κυρίως από το ευμετάβλητο και δύσκολο προβλέψιμο διεθνές περιβάλλον διύλισης καθώς και την διαρκώς αυξανόμενη αστάθεια που παρουσιάζουν οι διεθνείς χρηματαγορές.

Στα πλαίσια της διαχείρισης κινδύνων, όπως περιγράφεται με λεπτομέρεια στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, ο Όμιλος προβαίνει όπου είναι δυνατόν και εξυπηρετεί τα συμφέροντά του σε συναλλαγές αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας χρηματοοικονομικά παράγωγα. Το είδος των συναλλαγών αυτών διαχωρίζεται σε δύο βασικές κατηγορίες.

Βραχυπρόθεσμες Συναλλαγές

Η πρώτη κατηγορία αφορά βραχυπρόθεσμες κινήσεις διαχείρισης και αντιστάθμισης κινδύνου που επηρεάζουν τη κερδοφορία κυρίως των επομένων 6-12 μηνών, τα αποτελέσματα των οποίων αποτιμούνται κάθε τρίμηνο και συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα ή έξοδα της περιόδου.

Μακροπρόθεσμες Συναλλαγές

Η δεύτερη κατηγορία αφορά πιο μακροπρόθεσμες συναλλαγές οι οποίες καλύπτουν στρατηγικής σημασίας θέματα όπως επενδύσεις και οι οποίες απεικονίζονται στα αποτελέσματα του Ομίλου με βάση τα προβλεπόμενα από το ΔΠΧΠ 32 και 39 για λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων.

θ. Σημαντικά Γεγονότα που Συνέβησαν από τη Λήξη της Χρήσης μέχρι την Ημερομηνία Υποβολής της Παρούσας Έκθεσης

Δεν συνέβησαν σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης και μέχρι την ημερομηνία υποβολής της παρούσας έκθεσης.

Ι. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των πληροφοριών της παρ.7 άρθρου 4 Ν. 3556/2007 (σύμφωνα με την παρ.8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007)

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, Επεξηγηματική Έκθεση επί των πληροφοριών της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007 σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 Ν. 3556/2007 καθώς και επί των πληροφοριών ως ακολούθως:

α) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Με την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας το 2013, η οποία έλαβε χώρα σε εκτέλεση των διατάξεων της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) της 07.9.2012, η οποία κυρώθηκε δυνάμει του Ν. 4092/08.11.2012 (ΦΕΚ Α' 220) καταργήθηκε το υποχρεωτικό, ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο κεφάλαιο της (35%) και πλέον δεν υπάρχουν περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της.

β) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν.3556/2007

Οι μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό μεγαλύτερο από 2% του συνολικού αριθμού των μετοχών της εταιρείας κατά την 31.12.2015 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα :

ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ (31.12.2015)			
Μέτοχος	Αριθμός Μετοχών	% Συμμετοχής	Δικαιώματα Ψήφου
Pan-European Oil & Industrial Holdings S.A.	130.284.106	42,63	130.284.106
Ελληνικό Δημόσιο	108.430.304	35,48	108.430.304
Όμιλος Τράπεζα Πειραιώς	6.579.472	2,15	6.579.472
Ευρύ Επενδυτικό Κοινό	60.341.303	19,74	60.341.303
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΟΧΩΝ	305.635.185	100	305.635.185

γ) Τίτλοι (περιλαμβανομένων μετοχών) παρέχοντες ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή αυτών

Δεν υφίστανται τίτλοι (περιλαμβανομένων μετοχών) της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

δ) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού της εταιρείας μόνο οι μέτοχοι μειοψηφίας (εκτός Δημοσίου, Pan-European Oil and Industrial Holdings S.A. ή/και των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων) δικαιούνται ψήφου στην Ειδική Γενική Συνέλευση για εκλογή των δύο μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τους μετόχους μειοψηφίας.

ε) Συμφωνίες μετόχων γνωστές στην Εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Υπάρχει συμφωνία μεταξύ του μετόχου «Pan-European Oil and Industrial Holdings» και του μετόχου «Ελληνικό Δημόσιο» για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών.

στ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών ΔΣ και τροποποίησης καταστατικού

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 2 (α) του Καταστατικού το Ελληνικό Δημόσιο διορίζει 7 μέλη από το σύνολο των 13 μελών του ΔΣ εφόσον διατηρεί άμεσα ή έμμεσα μέσω του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου. Με την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας το 2013 καταργήθηκε το υποχρεωτικό, ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο κεφάλαιο της εταιρείας (35%) και πλέον, το σύνολο των διατάξεων του Καταστατικού της Εταιρείας δύναται να τροποποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, χωρίς καμία εξαίρεση. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 2(β) του Καταστατικού, η μέτοχος «Panneuropean Oil and Industrial Holdings» και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις διορίζουν (2) μέλη του ΔΣ με την προϋπόθεση ότι κατέχουν τουλάχιστον ποσοστό 16,654 % του συνόλου των μετά ψήφου μετόχων της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ.2γ του Καταστατικού, στο ΔΣ συμμετέχουν υποχρεωτικά 2 μέλη εκπρόσωποι των εργαζομένων που εκλέγονται από τους εργαζόμενους στην Εταιρεία με άμεση και καθολική ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ.2(δ) του Καταστατικού, στο ΔΣ συμμετέχουν 2 μέλη εκπρόσωποι των μετόχων της μειοψηφίας που εκλέγονται από την Ειδική Γενική Συνέλευση των υπολοίπων μετόχων μειοψηφίας (εκτός Δημοσίου και Panneuropean Oil and Industrial Holdings S.A. ή και συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων), σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού.

ζ) Αρμοδιότητα του ΔΣ ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Υπάρχει η δυνατότητα (άρθρο 6 παρ.2 του Καταστατικού της Εταιρείας) εκχώρησης στο Διοικητικό Συμβούλιο από τη Γενική Συνέλευση της αρμοδιότητας να αυξάνει το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1β του Κ.Ν. 2190/1920 πλην, όμως, τέτοια απόφαση δεν έχει ληφθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας έχει εγκρίνει Πρόγραμμα Διάθεσης Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών σε στελέχη της Εταιρείας για τα έτη 2005–2007 (ως έτη αναφοράς). Το Πρόγραμμα τροποποιήθηκε με μεταγενέστερες αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων με τελευταίες αυτές των ετών 2014 και 2015. Ειδικότερα:

Η τακτική Γενική Συνέλευση του 2015 (25.06.2015), η οποία τροποποίησε την απόφαση της προηγούμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 30.6.2014, αποφάσισε την ανάθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο του καθορισμού κατά την ελεύθερη κρίση του χρόνου άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και της άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων με έναν από τους ακόλουθους τρεις εναλλακτικούς τρόπους:

- Διάθεση στους δικαιούχους του Προγράμματος νέων μετοχών, που θα προκύψουν από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
- Αγορά από την Εταιρεία και διάθεση στους δικαιούχους του Προγράμματος ιδίων μετοχών της.

Επίσης, η Γενική αυτή Συνέλευση ενέκρινε τη χορήγηση δανείων ή εγγυήσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που είναι δικαιούχοι, προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματά τους προαίρεσης.

Δεν έχει ληφθεί απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο ή σε ορισμένα μέλη του αρμοδιότητα να αποκτούν ίδιες μετοχές μέχρι ποσοστού 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (εκτός αν πρόκειται να διατεθούν στο προσωπικό της Εταιρείας ή του Ομίλου) υπό τους όρους και προϋποθέσεις που η απόφαση αυτή (της Γενικής Συνέλευσης) ορίζει, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες του ως άνω άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920.

η) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

θ) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θτείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θτείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου, 2016
Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ευστάθιος Τσοτσόρος

Πρόεδρος

Γρηγόρης Στεργιούλης

Διευθύνων Σύμβουλος

Ανδρέας Σιάμισις

Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών Ομίλου
και Μέλος Δ.Σ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΣΧΕΣΗ	%	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΕΛΠΕ Α.Ε.	Μητρική εταιρεία.		
ΕΚΟ Α.Β.Ε.Ε.	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Εμπορία Πετρ/δών
ΝΤΙΑΞΟΝ Α.Β.Ε.Ε.	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Παραγωγή/εμπορία ΒΟΡΡΡ φίλμ
ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Υπηρεσίες Engineering στον τομέα ενέργειας
HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Holdίng εταιρία για επενδύσεις Ομίλου στο εξωτερικό
ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Πλοιοκτίτριες Εταιρίες
ΑΠΟΛΛΩΝ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Πλοιοκτίτριες Εταιρίες
GLOBAL ALBANIA Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	99,96	Εισαγωγή, αγορά & εμπορία πετρ/δών στην Αλβανία
ΕΛ.ΠΕ.Τ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	63	Κατασκευή & λειτουργία αγωγού αργού
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Παραγωγή, διάθεση, εμπορία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
ΕΛΠΕ – ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΠΕ Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Α.Ε.	51	Παραγωγή, διάθεση, εμπορία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
ΕΛΠΕ – ΛΑΡΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΙΩΝ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΠΕ Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Α.Ε.	51	Παραγωγή, διάθεση, εμπορία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
ΕΛΠΕ ΠΥΛΟΥ ΜΕΘΩΝΗΣ Α.Ε	Μέτοχος η ΕΛΠΕ Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Α.Ε.	100	Παραγωγή, διάθεση, εμπορία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
HELLENIC PETROLEUM FINANCE plc	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Υπηρεσίες χρηματοδότησης & άλλων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών
ΕΚΟΤΑ ΚΩ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	49	Ανέγερση, λειτουργία, εκμετάλλευση εγκατ/σεων αποθήκευσης υγρών καυσίμων
ΕΚΟ ΚΑΛΥΨΩ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Ίδρυση & λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων & υγραερίων στην Ελλάδα
ΕΚΟ ΔΗΜΗΤΡΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Εκμετάλλευση δεξαμενοπλοίου
ΕΚΟ ΑΡΤΕΜΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Εκμετάλλευση δεξαμενοπλοίου
ΕΚΟ ΑΘΗΝΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Εκμετάλλευση δεξαμενοπλοίου
ΕΚΟ ΗΡΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Εκμετάλλευση δεξαμενοπλοίου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΣΧΕΣΗ	%	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΕΚΟ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΚΟ ΑΒΕΕ	100	Εκμετάλλευση δεξαμενοπλοίου
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΚΥΠΡΟΥ LTD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Εμπορία, διανομή & αποθήκευση πετρελαιοειδών στην Κύπρο.
RAM OIL LTD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Εμπορία, διανομή & αποθήκευση πετρελαιοειδών στην Κύπρο.
JUGOPETROL AD	Μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	54,35	Εμπορία, διανομή & αποθήκευση πετρελαιοειδών στο Μαυροβούνιο
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA (Holdings) LTD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Εμπορία και διανομή πετρελαιοειδών στη Βουλγαρία
HELLENIC PETROLEUM SERBIA (Holdings) LTD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Εμπορία και διανομή πετρελαιοειδών στη Σερβία
ΕΛ.ΠΕ. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΤΙΚΗ Α.Ε.	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στις εταιρίες Ομίλου στο εξωτερικό
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε. (πρώην BP)	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	100	Εμπορία, διανομή & αποθήκευση πετρελαιοειδών στην Ελλάδα
ΕΚΟ BULGARIA EAD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM BULGARIA (HOLDINGS) LTD	100	Εμπορία πετρελαιοειδών στη Βουλγαρία
HELLENIC PETROLEUM BULGARIA PROPERTIES EAD L.T.D	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM BULGARIA (HOLDINGS) LTD	100	Εμπορία πετρελαιοειδών στη Βουλγαρία
ΕΚΟ-SERBIA AD	Μοναδικός μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM SERBIA (HOLDINGS) LTD	100	Εμπορία πετρελαιοειδών στη Σερβία
ΟΚΤΑ CRUDE OIL REFINERY AD	Μέτοχος η ΕΛ.ΠΕ.Τ. ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ	51,35	Διύλιση αργού, εισαγωγή & εμπορία πετρ/δών στα Σκόπια
ΒΑΡΔΑΞ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛ.ΠΕ.Τ. ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ	50,4	Λειτουργία & εκμετάλλευση του αγωγού μεταφοράς αργού Θεσσαλονίκης-Σκόπια(ΟΚΤΑ)
ΕΛΠΕ ΠΑΤΡΑΙΚΟΣ ΑΕ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Έρευνα και Παραγωγή υδραγονανθράκων
ΕΛΠΕ UPSTREAM ΑΕ	Μοναδικός μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε	100	Έρευνα και Παραγωγή υδραγονανθράκων

**ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΙΟΥΝΤΑΙ
ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΣΧΕΣΗ	%	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΔΕΠΑ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	35	Εισαγωγή & Διανομή Φυσικού αερίου στην Ελλάδα
SUPERLUBE LTD	Μέτοχος η ΕΛΠΕ ΚΥΠΡΟΥ	65	Παραγωγή και διανομή λιπαντικών
ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ ΑΕ)	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	50	Αγωγός Ασπρόπυργος-Σπάτα
ΕΛ.ΠΕ. ΘΡΑΚΗ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	25	Αγωγός Μπουργκάζ- Αλεξανδρούπολης
Δ.Μ.Ε.Π. HOLD CO	Μέτοχος η ΗΡΙ S.A.	48	Παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και αποθήκευσης πετρελαιοειδών
ELPEDISON BV	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	5	Ηλεκτρική Ενέργεια
ELPEDISON BV	Μέτοχος η HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG	45	Ηλεκτρική Ενέργεια
SAFCO	Μέτοχος η ΕΚΘ ΑΒΕΕ	33,3	Εκμετάλλευση ανεφοδιασμού αεροσκαφών
ΒΙΟΝΤΗΖΕΛ Α.Ε.	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ -ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.	25	Εκμετάλλευση ανεφοδιασμού αεροσκαφών
ΕΔΑΠ - ΤΘΠ	Μέτοχος η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	6,67	Διαχείριση και ανάπτυξη τεχνολογικού πάρκου θεσσαλονίκης

ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΣΧΕΣΗ	%	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
STPC (ΕΛΠΕ ΑΕ, CALFRAC WELL SERVICES LTD)	Συμμετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	25	Δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων στη Παραχώρηση του Θρακικού Πελάγους.
ΕΛΠΕ ΑΕ, EDISON INTERNATIONAL SPA	Συμμετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ως Διαχειριστής	50	Σύμβαση μίσθωσης με το Ελληνικό Δημόσιο για το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Πατραϊκού κόλπου
NAPC	Συμμετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	16,67	Υπό εκκαθάριση.
ΕΛΠΕ ΑΕ, PETROCELTIC MESANA LIMITED, KUWAIT ENERGY COMPANY & BEACH PETROLEUM	Συμμετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	30	Παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας & εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων στην Άνω Αίγυπτο.

Βιογραφικά Μελών ΔΣ

Ευστάθιος Τσοτσόρος, Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Είναι διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος - Μηχανολόγος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, πτυχιούχος Οικονομολόγος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 1975 είναι καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με αντικείμενο την Οικονομική Ανάπτυξη και τον Κοινωνικό Μετασχηματισμό. Διετέλεσε μέλος του Συμβουλίου και της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου και Διευθυντής του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και του Κέντρου Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών του τμήματος Κοινωνιολογίας.

Διαθέτει ιδιαίτερα σημαντική και μακρόχρονη εμπειρία σε επιτελικές θέσεις ευθύνης του Δημόσιου και του Ιδιωτικού τομέα, όπως επίσης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έχει διατελέσει, Διευθυντής της Δ.Ε.Η., μέλος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού

Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων, Αντιπρόεδρος και Γεν. Διευθυντής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας, μέλος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και Ιδρυτής, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του ραδιοτηλεοπτικού Ομίλου Alpha. Επίσης, υπήρξε σύμβουλος του Υπουργού Ενέργειας, του Δημάρχου Αθηναίων, του Προέδρου του ΤΕΕ και Πρόεδρος της Επιτροπής Προγραμματικών Συμφωνιών και Αναπτυξιακών Συμβάσεων.

Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα και στην εκπόνηση τεχνικοοικονομικών μελετών, σημαντικών επενδυτικών έργων, καθώς επίσης και εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων. Έργα του έχουν εκδώσει τα Μορφωτικά Ιδρύματα της Εθνικής, της Εμπορικής και της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς επίσης το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και οι Εκδόσεις Παπαζήση.

Γρηγόριος Στεργιούλης, Διευθύνων Σύμβουλος

Γεννημένος το 1956 στο Μουζάκι Καρδίτσας, σπούδασε Χημικός Μηχανικός στο Πανεπιστήμιο Leeds της Αγγλίας, απ' όπου απέκτησε και μεταπτυχιακό τίτλο. Εργάστηκε σε βιομηχανικές επιχειρήσεις, στην Αγγλία και στην Ελλάδα και, από το 1984, στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, όπου ανέλαβε καθήκοντα υψηλής ευθύνης σε διάφορους τομείς των Διυλιστηρίων του Ομίλου, με αποκορύφωμα τον συντονισμό του Έργου Αναβάθμισης του Διυλιστηρίου Ελευσίνας, την περίοδο 2008-2014. Έχει δημοσιεύσει εξειδικευμένα άρθρα και βιβλία, ενώ έχει διατελέσει εισηγητής σε συνέδρια και τεχνικά σεμινάρια.

Ιωάννης Ψυχογιός, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Χημικός Μηχανικός, απόφοιτος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία το 1985 στο Διυλιστήριο Ασπροπύργου ως Μηχανικός Παραγωγής και αφού πέρασε από όλες τις βαθμίδες της διοίκησης, το 2003 ανέλαβε χρέη Διευθυντή του Διυλιστηρίου. Την περίοδο 2005-2008 ανέλαβε Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΚΤΑ στα Σκόπια, ενώ από το 2008 έως το 2010 διετέλεσε χρέη Διευθυντή Οργάνωσης και Ανάπτυξης των Διυλιστηρίων του Ομίλου. Έχει διατελέσει Διευθύνων Σύμβουλος των θυγατρικών εταιρειών ΕΚΟ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ. Είναι Γενικός Διευθυντής Εφοδιασμού, Διύλισης και Πωλήσεων Ομίλου.

Έχει διατελέσει Διευθύνων Σύμβουλος των θυγατρικών εταιρειών ΕΚΟ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ.

Είναι Γενικός Διευθυντής Εφοδιασμού, Διύλισης και Πωλήσεων Ομίλου.

Ανδρέας Σιάμισις, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.

Σπούδασε Οικονομολόγος, με εξειδίκευση στην Οικονομετρία στο Πανεπιστήμιο του Essex Αγγλίας και είναι μέλος (F.C.A.) του Institute of Chartered Accountants in England and Wales.

Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του το 1989 στην εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών και Συμβούλων KPMG στο Λονδίνο με εξειδίκευση στον τραπεζικό κλάδο. Από το 1993 έως το 1998 εργάστηκε αρχικά ως στέλεχος και ακολούθως Finance and Customer Services Director στην εταιρεία ΜΕΤΑΧΑ του Διεθνούς Ομίλου Τροφίμων και Ποτών DIAGEO.

Το 1998 ανέλαβε Regional Finance and Business Development Director, με ευθύνη για τις περιοχές της Μέσης Ανατολής και Β. Αφρικής της εταιρείας Pillsbury (Ομίλου DIAGEO). Το διάστημα 2000 έως 2002 εργάστηκε ως Chief Financial Officer σε εισηγμένη εταιρεία συμπεριόντων Ομίλου ΛΕΒΕΝΤΗ, ενώ το 2003 προσλήφθηκε ως Γενικός Διευθυντής Οικονομικών και Πληροφορικής στην ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.

Μετά από τη συγχώνευση της ΠΕΤΡΟΛΑ στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, το 2004 ανέλαβε ως Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Ομίλου και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου. Είναι Μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και του Corporate Finance Faculty του ICAEW.

Θεόδωρος-Αχιλλέας Βάρδας, Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Ολοκλήρωσε το διδακτορικό του (Ph.D) από το τμήμα Systems Engineering της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Ομοσπονδιακού Πολυτεχνείου Ζυρίχης της Ελβετίας.

Το 1979 ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στον Όμιλο Λάτση, όπου αρχικά εργάστηκε σε επιτελικές θέσεις ευθύνης και από το 1981 ως Γενικός Διευθυντής Εμπορίας Πετρελαιοίων. Από το 1988 έως το 2003 διετέλεσε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος του ΔΣ της ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ και από το 1999 έως το 2003 μέλος του ΔΣ της ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ.

Από τον Οκτώβριο του 2003 είναι μέλος του ΔΣ και Σύμβουλος Διοίκησης της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ, από το Μάιο του 2004 μέλος του ΔΣ της ΔΕΠΑ ΑΕ και από τον Δεκέμβριο του 2007 είναι μέλος του ΔΣ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ.

Γεώργιος Γρηγορίου, Μν Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Χημικός Μηχανικός, απόφοιτος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με μεταπτυχιακές σπουδές (Master of Science) στη Χημική Μηχανική-Φυσικές & Χημικές Διεργασίες από το Πανεπιστήμιο Columbia, Η.Π.Α.

Το 1984 εντάχθηκε στον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (στις πρώην ΔΕΠ-ΕΚΥ και ΔΕΠ) σε διάφορες θέσεις ευθύνης, αρχικά στον τομέα της έρευνας υδρογονανθράκων και μετέπειτα στον εφοδιασμό & την εμπορία πετρελαιοειδών, αναλαμβάνοντας το 2010 τη θέση του Διευθυντή Συντονισμού Διακινήσεων. Αποχώρησε από τον Όμιλο ΕΛ.ΠΕ. το 2011.

Στρατής Ζαφείρης, Μν Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Είναι Χημικός Μηχανικός, απόφοιτος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Διαθέτει σημαντική εμπειρία σε έργα υποδομής του δημόσιου τομέα, δεδομένης της απασχόλησής του στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων από το 1985. Κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας έχει συμμετάσχει σε πολλές καίριες θέσεις, όπως στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, για την ανάπτυξη και λειτουργία του Εκπαιδευτικού του Ινστιτούτου και στο Υπουργείο Βιομηχανίας, διατελώντας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΟ Χημικά.

Διετέλεσε Πρόεδρος του Συλλόγου Χημικών Μηχανικών για σχεδόν δέκα χρόνια (1985-1994), ενώ ήταν για μεγάλο χρονικό διάστημα εκλεγμένο μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Ο κ. Ζαφείρης διαθέτει μεγάλη εξειδίκευση στους τομείς ανασυγκρότησης και ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας, στην ανάπτυξη βιομηχανικής πολιτικής για την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς και στην ανεύρεση καινοτομιών και έργων προοπτικής. Σε αυτήν την κατεύθυνση, έχει ηγηθεί διαφόρων ομάδων εργασίας του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα.

Δημήτριος Κοντοφάκας, Μν Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Είναι πτυχιούχος του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του πανεπιστημίου Αθηνών. Επί σειρά ετών έως το 1993, διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος Επιχειρήσεων Εξαγωγικού Εμπορίου, ενώ από το 1993 έως το 1998 ανέλαβε επιτελικές θέσεις ευθύνης σε Ομίλους με επιχειρήσεις ΜΜΕ όπως αυτή του Οικονομικού Διευθυντή και του Διευθύνοντα Σύμβουλου σε θυγατρικές του Ομίλου Μπόμπολα και στον Όμιλο Ανδρουλιδάκη.

Από το 1998 έως και σήμερα διατελεί Οικονομικός Διευθυντής σε Όμιλο εταιρειών αιοθικών και φωτοβολταϊκών πάρκων και είναι υπεύθυνος για την οικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των έργων της εταιρείας. Η επιχειρηματική του δραστηριότητα επεκτείνεται στη διαχείριση κατασκευαστικής εταιρείας ιδιωτικών έργων ενώ συμμετέχει σε ΔΣ εταιρείας περιβαλλοντικών μελετών με ειδίκευση στα στερεά απόβλητα. Από το 2015 έως σήμερα είναι ειδικός σύμβουλος σε θέματα επενδύσεων και διεθνών οικονομικών σχέσεων στο γραφείο του αντιπροέδρου της κυβέρνησης.

Γεώργιος Μαλόγλου, Μν Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Είναι κάτοχος πτυχίων από το Τμήμα Λογιστών-Στελεχών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθηνών, ΑΣΟΕΕ και Παντείου-Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, με Μεταπτυχιακές σπουδές σε Διοίκηση και Χρηματοοικονομικά.

Έχει διατελέσει ανώτερο και ανώτατο στέλεχος, αλλά και Φορολογικός και Οικονομικός Σύμβουλος σε διάφορες εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, με εξειδίκευση και πολύχρονη εμπειρία στους τομείς των Factoring, Leasing, Χρηματοδοτήσεων, Κατάρτισης Επιχειρηματικών Σχεδίων και Προϋπολογισμών, Ηλεκτρικής, Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Διαχείρισης υπολοίπων πελατών, καθώς και στην Εκπαίδευση και Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού. Είναι Οικονομικός Διευθυντής και εκπρόσωπος ενώπιον των φορολογικών, τραπεζικών και ασφαλιστικών αρχών στην ΛΑΜΔΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ (Ιατρικό Κέντρο).

Επίσης, έχει διατελέσει καθηγητής σεμιναρίων Μηχανογραφημένης Λογιστικής και Φοροτεχνικών & Χρηματοοικονομικών θεμάτων

Κωνσταντίνος Παπαγιαννόπουλος, Εκπρόσωπος των εργαζομένων

Αποφοίτησε από τη Μέσης Τεχνικής Σχολής Ηλεκτρονικών το 1984.

Από το 1981 εργάστηκε αρχικά στην ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ και μετά τη συγχώνευση στην ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ στο τμήμα Ηλεκτρολογικού και Οργάνων στις Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Ελευσίνας. Από το 2004 είναι μέλος του ΔΣ του Πανελληνίου Σωματείου Εργαζομένων ΕΛ.ΠΕ. Το Φεβρουάριο του 2013 εκλέχτηκε ως εκπρόσωπος των εργαζομένων στο ΔΣ της Εταιρείας

Παναγιώτης Οφθαλμίδης, Εκπρόσωπος των εργαζομένων

Είναι πτυχιούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός Τ.Ε. του Τ.Ε.Ι. Καβάλας. Από το 1989 εργάζεται στην ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (πρώην ΕΚΟ) στο τμήμα Ηλεκτρολογικής Συντήρησης Διυλιστηρίου & Χημικών Εργοστασίων των Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων Θεσσαλονίκης. Μετά τον Νοέμβριο του 2007, διατελεί Πρόεδρος του Πανελληνίου Σωματείου Εργαζομένων της Εταιρείας έως και σήμερα. Το Μάρτιο του 2008 εκλέχθηκε ως εκπρόσωπος των εργαζομένων στο ΔΣ της Εταιρείας.

Θεόδωρος Πανταλάκης, Ανεξάρτητο μέλος, Εκπρόσωπος των μετόχων της μειοψηφίας

Είναι κάτοχος πτυχίου της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς, του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Από το 1980 έως το 1991 εργάστηκε στην Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων & Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΕΒΑ), παράλληλα δε την περίοδο 1983-1985 ήταν Συνεργάτης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Κωστή Βαϊτσου και την περίοδο 1985-1988 ήταν Διευθυντής του Γραφείου του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Θεόδωρου Καρατζά. Από το 1991 έως το 1996 ήταν Βοηθός Γενικός Διευθυντής στον Όμιλο Interamerican. Από το Μάρτιο του 1996 έως τον Απρίλιο του 2004 κατείχε τη θέση του Υποδιοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ συγχρόνως ήταν Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή Μέλος ΔΣ θυγατρικών εταιριών της Εθνικής Τράπεζας. Υπήρξε, επίσης, Αντιπρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Πρόεδρος του Κεντρικού Αποθετηρίου, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών κ.ά. Τον Μάιο του 2004 ανέλαβε Αντιπρόεδρος ΔΣ της Τράπεζας Πειραιώς, και από τον Ιανουάριο 2009 έως τον Δεκέμβριο 2009 ήταν Αντιπρόεδρος και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου. Συγχρόνως ήταν Πρόεδρος ή μέλος ΔΣ θυγατρικών και συγγενών εταιριών του Ομίλου της Πειραιώς.

Από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι τον Ιούλιο του 2012 διετέλεσε Πρόεδρος του ΔΣ – Διοικητής της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ). Κατά την ίδια περίοδο διετέλεσε Πρόεδρος ή μέλος ΔΣ θυγατρικών εταιριών της ΑΤΕ. Επίσης διετέλεσε μέλος του ΔΣ και του Προεδρείου της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Εργάζεται ως σύμβουλος επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα είναι μέλος του ΔΣ της Αττικής Οδού ΑΕ, της Ένωσης Ανωύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και της Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ.

Σπυρίδων Παντελής, Ανεξάρτητο μέλος, Εκπρόσωπος των μετόχων της μειοψηφίας

Είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος και Μάστερ στις Οικονομικές Επιστήμες του Πανεπιστημίου Washington στο St. Louis, καθώς και Πτυχίου Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τραπεζικός με πολυετή εμπειρία στον χρηματοπιστωτικό χώρο. Έχει διατελέσει Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος ΔΣ του Ταχυδρομικού Ταμειοτηρίου, Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου – Επικεφαλής των δραστηριοτήτων επενδυτικής τραπεζικής, διαχείρισης περιουσίας και χρηματιστηριακών εργασιών. Το διάστημα 2005-2007 κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή στην Εμπορική Bank, το 2002-2004 του Γενικού Διευθυντή στην EFG Telesis Finance και το 2000-2002 του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή στη Γενική Τράπεζα. Έχει επίσης εργασθεί στην Εθνική Τράπεζα, στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και στο Reuters News Agency.

Το παρόν διάστημα, είναι Σύμβουλος Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος.

**3. Δήλωση Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και ενός Μέλους
του Διοικητικού Συμβουλίου για αληθινή απεικόνιση
των στοιχείων της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης**

**Δήλωση Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και ενός Μέλους
του Διοικητικού Συμβουλίου για αληθινή απεικόνιση
των στοιχείων της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)**

Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 2 (γ) του Νόμου 3556/2007 δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε :

- α.** Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. για τη χρήση 2014 καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- β.** Η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2016

Ευστάθιος Τσοτσορός

Γρηγόρης Στεργιούλης

Ανδρέας Σιάμισις

Πρόεδρος

Διευθύνων Σύμβουλος

Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών Ομίλου
και Μέλος Δ.Σ

**4. Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή
επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων
και της Ετήσιας Έκθεσης Δ.Σ.**

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Έκθεση επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε (η «Εταιρεία») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2015, ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΔΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr
Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντάστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015, τη χρηματοοικονομική του επίδοση και τις ταμειακές του ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρου 43α (παρ.36) του Κ.Ν 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α (παρ.3α), 108 και 37 του κ.ν. 2190/1920.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2016
Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Κωνσταντίνος Μιχαλάτος
Α.Μ. ΣΟΕΛ 17701

Πράϊσγουωτερχαους Κούπερς
Ανώνυμη ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Λεωφ. Κηφισίας 152 32 Χαλάνδρι, τηλ.: +30 (210) 6874 400, fax: +30 (210) 6874 444, www.pwc.gr

*ΠΡΑΪΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr
Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

**5. Πρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία απόφασης
7/448/11.10.07 Δ.Σ. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

5.1 Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν 3401/2005

Σύμφωνα με την απόφαση 7/448/11.01.2007 άρθρο 1 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τη διάταξη του άρθρου 10 του Ν3401/2005 η εταιρεία ενημερώνει το επενδυτικό κοινό για τις ακόλουθες ανακοινώσεις, οι οποίες εξεδόθησαν προς τις αρμόδιες εποπτικές αρχές του Χρηματιστηρίου Αθηνών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κατά τη διάρκεια της χρήσης 2015.

Το πλήρες κείμενο των ανακοινώσεων αυτών βρίσκεται στην ιστοσελίδα της εταιρείας στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.help.gr.

Α) ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- 26.02.15 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις ΕΛ.ΠΕ. ΑΕ & ΟΜΙΛΟΥ 2014
- 28.05.15 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις ΕΛ.ΠΕ. ΑΕ & ΟΜΙΛΟΥ α' τριμήνου 2015
- 27.08.15 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις ΕΛ.ΠΕ. ΑΕ & ΟΜΙΛΟΥ α' εξαμήνου /β' τριμήνου 2015
- 12.11.15 Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις ΕΛ.ΠΕ. ΑΕ & ΟΜΙΛΟΥ εννεάμηνου /γ' τριμήνου 2015

Β) ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- 26.02.15 Δελτίο τύπου για τα ετήσια οικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2014
- 28.05.14 Δελτίο τύπου για τα οικονομικά αποτελέσματα του α' τριμήνου χρήσεως 2015
- 27.08.15 Δελτίο τύπου για τα οικονομικά αποτελέσματα του α' εξαμήνου/β' τριμήνου χρήσεως 2015
- 12.11.15 Δελτίο τύπου για τα οικονομικά αποτελέσματα του εννεάμηνου/γ' τριμήνου χρήσεως 2015

Γ) ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ / ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ / ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

- 04.06.15 Πρόσκληση σε Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση
- 26.06.15 Απόφασεις Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης

Δ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 26.08.15 Συνάντηση στελεχών ΕΛΠΕ, ΤΑΙΠΕΔ και SOCAR
- 30.12.15 Ανακοίνωση για τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων της Petroceltic Resources Plc

Ε) ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ – ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ

- 05.05.15 Ανακοίνωση Αλλαγής Σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου
- 07.05.15 Γνωστοποίηση Νέου Διοικητικού Συμβουλίου
- 15.05.15 Γνωστοποίηση Ανασυγκρότησης Διοικητικού Συμβουλίου
- 15.05.15 Ανακοίνωση Οργανωτικών και Βαθμολογικών Αλλαγών Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών του Ομίλου
- 03.12.15 Ανακοίνωση Αλλαγής Σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου

ΣΤ) ΔΙΑΦΟΡΑ

- 18.02.15 Γνωστοποίηση ανακοίνωσης Αποτελεσμάτων Δ' τριμήνου/Έτους 2014
- 02.03.15 Οικονομικό Ημερολόγιο 2015
- 08.05.15 Ανακοίνωση για το περιστατικό ανάφλεξης σε μονάδα των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου Ασπροπύργου
- 12.05.15 Οικονομικό Ημερολόγιο 2015 (Τροποποίηση)

5.2 Συνοπτικά Οικονομικά στοιχεία – Δημοσίευση στον τύπο

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α. Ε.

Γ.Ε.ΜΗ 000296601000 • ΑΡ.Μ.Α.Ε 2443/06/Β/86/23

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2015 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

(ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Κ.Ν. 2190/20, ΑΡΘΡΟ 135 ΓΙΑ ΕΠΙΧΗΡΗΣΕΙΣ, ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΣΣΟΥΝ ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ και της μητρικής Εταιρείας. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στην διεύθυνση διαδικτύου της εταιρείας, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ 8Α - 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ	ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΤΣΟΤΣΟΡΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. (ΑΠΟ 07/05/2015) ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. (ΕΩΣ 07/05/2015) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (ΑΠΟ 07/05/2015) ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (ΕΩΣ 07/05/2015)	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΩΣ 03/12/2015) ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΑΜΙΣΙΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΒΑΡΔΑΣ ΣΤΡΑΤΗΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΝΤΟΦΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΛΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΟΦΘΑΛΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΝΤΕΛΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΤΑΛΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΑΖΕΛΟΣ (ΕΩΣ 07/05/2015) ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΠΤΗΣ (ΕΩΣ 07/05/2015) ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΩΣ 07/05/2015) ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΩΣ 07/05/2015) ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΕΩΣ 07/05/2015) ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΝΤΟΝΑΣΙΟΣ (ΕΩΣ 15/10/2015)
--	--	---	--

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ: ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ: ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: ΤΥΠΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ:	http://www.helpe.gr 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ (ΑΜ ΣΟΕΛ 17701) ΠΡΑΪΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΑΜ ΣΟΕΛ 113 ΜΕ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ
--	--

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
(ποσά σε χιλιάδες €)	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΜΙΛΟΥ		ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	3.385.270	3.398.170	2.774.026	2.767.874
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	117.062	131.978	8.371	11.477
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.003.197	993.911	850.619	977.379
Αποθέματα	662.025	637.613	580.747	543.783
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες	752.142	708.227	1.001.818	899.057
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	2.108.364	1.847.842	1.839.156	1.593.262
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για πώληση	523	1.547	50	50
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	8.028.583	7.719.288	7.054.787	6.792.882
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	666.285	666.285	666.285	666.285
Μετοχικό Κεφάλαιο - Υπέρ το άρτιο	353.796	353.796	353.796	353.796
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	664.235	598.061	204.810	156.606
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	1.684.316	1.618.142	1.224.891	1.176.687
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	105.954	110.404	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	1.790.270	1.728.546	1.224.891	1.176.687
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.597.954	1.811.995	1.536.414	1.760.493
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	169.728	161.766	92.900	89.113
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.633.033	1.177.645	1.419.687	1.010.114
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.837.598	2.839.336	2.780.895	2.756.475
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	6.238.313	5.990.742	5.829.896	5.616.195
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	8.028.583	7.719.288	7.054.787	6.792.882
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ				
(ποσά σε χιλιάδες €)	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΜΙΛΟΥ		ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1/1/2015- 31/12/2015	1/1/2014- 31/12/2014	1/1/2015- 31/12/2015	1/1/2014- 31/12/2014
Κύκλος εργασιών	7.302.939	9.478.444	6.584.471	8.750.184
Μικτά κέρδη	694.582	144.836	382.041	(123.307)
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων	245.244	(288.912)	215.198	(248.004)
(Ζημιές) Κέρδη προ φόρων	38.964	(484.895)	22.725	(426.795)
Μείον φόροι	6.063	116.305	4.816	113.245
(Ζημιές)/Κέρδη μετά από φόρους	45.027	(368.590)	27.541	(313.550)
Κατανέμονται σε:				
Ιδιοκτήτες μητρικής	46.684	(365.292)		
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(1.657)	(3.298)		
	45.027	(368.590)		
Λοιπά συνολικά (έξοδα)/έσοδα μετά από φόρους	20.503	(51.549)	20.663	(52.298)
Συγκεντρωτικά συνολικά (έξοδα)/έσοδα μετά από φόρους	65.530	(420.139)	48.204	(365.848)
Κατανέμονται σε:				
Ιδιοκτήτες μητρικής	67.239	(416.881)		
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(1.709)	(3.258)		
	65.530	(420.139)		
(Ζημιές)/Κέρδη μετά από φόρους & δικ. μειοψηφίας ανά μετ. (€)	0,15	(1,20)	0,09	(1,03)
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA)	442.023	(87.078)	351.273	(110.391)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ				
(ποσά σε χιλιάδες €)	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΜΙΛΟΥ		ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Σύνολο καθαρής θέσης έναρξης χρήσης (1/1/2015 & 1/1/2014 αντίστοιχα)	1.728.546	2.214.466	1.176.687	1.606.369
Συγκεντρωτικά συνολικά (έξοδα)/έσοδα μετά από φόρους	65.530	(420.139)	48.204	(365.848)
Διανεμηθέντα μερίσματα στους μετόχους της μητρικής	-	-	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα στους μετόχους της μειοψηφίας	(2.741)	(1.827)	-	-
Διανομή αφορολόγητων αποθεματικών Ν. 4172/2013	-	(64.205)	-	(64.085)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους	-	251	-	251
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	(772)	-	-	-
Φόρος ενδο-ομιλικών μερισμάτων χρήσης 2014	(293)	-	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης λήξης χρήσης	1.790.270	1.728.546	1.224.891	1.176.687
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ				
(ποσά σε χιλιάδες €)	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΜΙΛΟΥ		ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1/1/2015-31/12/2015	1/1/2014-31/12/2014	1/1/2015-31/12/2015	1/1/2014-31/12/2014
Λειτουργικές δραστηριότητες				
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	38.964	(484.895)	22.725	(426.795)
Πλέον/μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	198.900	204.930	137.696	139.890
Αποσβέσεις Επιχορηγήσεων παγίου ενεργητικού	(2.121)	(3.096)	(1.621)	(2.277)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	209.842	223.871	187.235	193.840
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(8.797)	(8.841)	(20.663)	(20.589)
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(21.518)	(28.245)	(32.659)	(68.974)
Προβλέψεις και διαφορές αποτιμήσεων	69.851	37.712	52.948	12.303
Συναλλαγματικές διαφορές	26.753	9.198	25.901	5.540
Ζημιές/(Κέρδη) από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	6	-	-	-
Ζημιές/(Κέρδη) από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων	614	(3.936)	866	(19)
	512.494	(53.302)	372.428	(167.081)
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες				
(Αύξηση)/Μείωση αποθεμάτων	(50.492)	369.439	(62.309)	337.893
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων	(73.892)	17.416	5.088	(15.852)
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων	106.249	541.979	121.562	536.310
Μείον:				
Καταβεβλημένοι Φόροι	(34.648)	(22.750)	(16.993)	(13.440)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	459.711	852.782	419.776	677.830
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(165.253)	(135.880)	(134.691)	(107.783)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	828	4.981	812	-
Τόκοι εισπραχθέντες	8.797	8.841	20.663	20.589
Μερίσματα εισπραχθέντα	18.289	39.221	32.659	48.171
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής πληρωθέντα	(772)	-	-	-
Εισπραχθείσες επιδοτήσεις	1.182	-	1.182	-
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις - καθαρές	18	(76)	(3.500)	(13)
Εισπράξεις από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	771	-	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(136.140)	(82.913)	(82.875)	(39.036)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(200.793)	(196.886)	(186.577)	(168.930)
Μερίσματα πληρωθέντα	(66.774)	(2.190)	(64.011)	(363)
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα δάνεια	420.924	1.111.611	475.892	1.045.119
Εξοφλήσεις δανείων	(226.690)	(827.781)	(326.743)	(694.169)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(73.333)	84.754	(101.439)	181.657
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	250.238	854.623	235.462	820.451
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	1.847.842	959.602	1.593.262	739.311
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	10.284	33.617	10.432	33.500
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	2.108.364	1.847.842	1.839.156	1.593.262

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Στη σημείωση **Αρ. 34** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου αναφέρονται αναλυτικά οι εταιρείες που περιλαμβάνονται στον Όμιλο και όλες οι σχετικές πληροφορίες.
2. Δεν υπάρχουν μετοχές της εταιρείας οι οποίες κατέχονται είτε από την μητρική είτε από θυγατρικές επιχειρήσεις στη λήξη της τρέχουσας χρήσης.
3. Η ανέλεγκτη φορολογική χρήση για την μητρική εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. είναι η χρήση 2010, όπως αναφέρεται στη σημείωση **Αρ. 27** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου .
4. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. και των θυγατρικών της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ»), όπως αναλυτικά αναφέρεται στη σημείωση **Αρ. 2.1** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου της 31/12/2015. Όπου ήταν αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ανακαταμετρηθεί για να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσης.
5. Όπως αναλυτικότερα αναφέρεται στη σημείωση **Αρ. 31** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, λόγω του μεγέθους και του πλήθους των ασκουμένων δραστηριοτήτων, υφίσταται σε διάφορα στάδια της δικαστικής διαδικασίας σημαντικός αριθμός εκκρεμών δικών, υπέρ ή κατά των εταιρειών του Ομίλου από την έκβαση των οποίων δεν προβλέπεται ότι θα υπάρξει τελικά σημαντική επίπτωση επί των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
6. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 30 Ιανουαρίου του 2012, ενέκρινε Σύμφωνο Συνεργασίας με την Ελληνική Κυβέρνηση (βασικός μέτοχος του Ομίλου ΔΕΠΑ), μέσω του οποίου συμφωνήθηκε η συμμετοχή του Ομίλου ΕΛΠΕ σε κοινή προσπάθεια πώλησης της 35% επένδυσής του στον Όμιλο ΔΕΠΑ. Στο τελικό στάδιο της διαδικασίας πώλησης προκρίθηκε δεσμευτική προσφορά για την αγορά του 66% του ΔΕΣΦΑ (100% θυγατρικής της ΔΕΠΑ Α.Ε.) από την εταιρεία SOCAR (Αζερμπαϊτζάν) έναντι €400 εκατ., που αντιστοιχεί σε €212,1 εκατ. για το ποσοστό της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. Η αποδοχή της προτεινόμενης συναλλαγής δόθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 2 Σεπτεμβρίου 2013. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η καθαρή αξία της συμμετοχής στον Όμιλο ΔΕΠΑ ήταν € 595 εκατ. Δεδομένου ότι η συναλλαγή μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο μετά την έγκριση των αρμοδίων αρχών, και ότι δεν είναι γνωστό χρονικά πότε θα ολοκληρωθούν οι εγκρίσεις καθώς και οι διαδικασίες πώλησης του ΔΕΣΦΑ, η διοίκηση του Ομίλου, θεωρεί σωστό να διατηρήσει στις 31 Δεκεμβρίου 2015, την πολιτική σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή στον Όμιλο ΔΕΠΑ, λογίζεται ως επένδυση σε συνδεδεμένη επιχείρηση (Σημείωση **Αρ. 8** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).
7. Τον Ιανουάριο του 2015, ο Όμιλος σύναψε ομολογιακό δάνειο ύψους €200 εκατ. με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, διάρκειας 3 ετών, όπως αναφέρεται και στη σημείωση **Αρ. 16** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
8. Στις 16 Ιανουαρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να άρει το σύνολο των οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων που είχε επιβάλει στο Ιράν. Την ίδια ημέρα επήλθε επίσης μερική άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τις ΗΠΑ αλλά και διεθνώς. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εξελίξεων, τα Ελληνικά Πετρέλαια και η ΝΙΟC κατέληξαν σε συμφωνία-πλαισίο στις 22 Ιανουαρίου 2016 για την επανέναρξη των εμπορικών τους σχέσεων σχετικά με την προμήθεια αργού, καθώς και για τη διευθέτηση των οφειλών. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση **Αρ. 15** των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.
9. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού την 31/12/2015 εντός Ελλάδος: **Εταιρεία: 1.902, Όμιλος: 2.667 άτομα** (31/12/2014: Εταιρεία: 1.863, Όμιλος: 2.622 άτομα).

10. Το ποσό των προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί είναι:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
α) για επίδικες υποθέσεις	4.699	3.000
β) για φορολογικές εκκρεμότητες	8.049	3.733
γ) για μελλοντικές αποχωρήσεις προσωπικού	95.362	77.500
δ) για λοιπές προβλέψεις δαπανών	18.056	18.004

11. Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους του Ομίλου και της μητρικής εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΟΜΙΛΟΥ		ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31/12/2015	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2014
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(255)	375	-	-
Πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου ταμειακών ροών	19.746	(45.875)	19.746	(48.359)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	1.615	(6.234)	917	(3.939)
Λοιπές κινήσεις και συναλληλαγματικές διαφορές	(603)	185	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	20.503	(51.549)	20.663	(52.298)

12. Οι σωρευτικές συναλλαγές του Ομίλου και της μητρικής εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη (σε χιλ.Ευρώ) αναφέρονται στο πιο κάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Έσοδα	1.108.958	3.273.250
Έξοδα	906.381	953.882
Απαιτήσεις	72.693	485.574
Υποχρεώσεις	84.007	167.714
Συναλλαγές και αμοιβές Δ/κων στελεχών και μελών Διοίκησης	5.442	5.376
Απαιτήσεις/υποχρεώσεις Δ/κων στελεχών και μελών Διοίκησης	-	-

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου, 2016
Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Ομίλου Μέλος Δ.Σ.

Ο Διευθυντής Λογιστικής

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ Ν. ΤΣΟΤΣΟΡΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 075524

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Σ. ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΜ 142474

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΙΑΜΙΣΙΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΑ 010147

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΑΚ 553436

5.3 Διαδικτυακός Τύπος

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας σε ενοποιημένη και μη βάση, η έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και οι Εκθέσεις διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.help.gr.

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών της ΕΚΟ Α.Ε. είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση: www.eko.gr.

Οι οικονομικές καταστάσεις των Ελληνικών Καυσίμων Α.Ε. είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.hellenicfuels.gr.

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ**

Χειμάρρας 8Α 151 25 Μαρούσι

Τηλ. : 210 63 02 000, Fax: 210 63 02 510, 210 63 02 511

e-mail: info@helpe.gr • info@hellenic-petroleum.gr

www.hellenic-petroleum.gr • www.helpe.gr